

LIBRARY OF JIRINA FUCHS
P.O. Box 66453
LOS ANGELES, CA 90066-0453

KALENDÁŘ

NÁROD

TISKARNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

1637 S. Allport Street Chicago 8, Illinois

1959

Američtí biskupové poslali ze své výroční konference, konané v roce 1957 zvláštní prosbu ku Svaté Stoliči o urychlení beatifikačního procesu ctih. biskupa Jana Nepomuka Neumanna, který pocházel z Čech a byl českého původu. Ctih. Jan Nepomuk Neumann apoštolsky působil nejprve jako misionář kongregace redemptoristů ve východní části Spoj. států a později se stal biskupem ve Filadelfii, kde také jeho pozůstatky dodnes odpočívají.

NÁROD

ČESKO-AMERICKÝ KATOLICKÝ KALENDÁŘ

1959

Obsahuje část kalendářní, poučné čtení, povídky, básně,
kroniky, adresáře a různá vyobrazení.

Ročník 64.

TISKEM A NÁKLADEM TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 S. ALLPORT STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS.

LIBRARY OF JIRINA FUCHS
P.O. Box 66453
LOS ANGELES, CA 90066-0453

POZNÁMKY K ROKU 1959

ČTVERO SUCHÝCH DNŮ.

První týden v postě 18., 20. a 21. února; Svatodušní týden: 20., 22. a 23. května; 16., 18. a 19. září; 16., 18. a 20. prosince.

ZASVĚCENÉ SVÁTKY.

SVÁTKY, O NICHŽ OBCOVÁNÍ MŠE SV. JE PŘÍKAZEM:

Každá neděle v roce; Nový rok 1. ledna; Nanebevstoupení Páně 15. května; Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna; Všech Svatých 1. listopadu; Neposkvrněné Početí P. Marie 8. prosince; Hod Boží vánoční 25. prosince.

NÁRODNÍ PATRONOVÉ

Blahoslavená Panna Maria bez poskvrny hříchu počatá, jejíž svátek se slaví 8. prosince, je patronkou Spojených Států; sv. Jan Nepomucký, 16. května, sv. Prokop, 4. července a sv. Václav, 28. září, jsou patronové Čechů; ssv. Cyril a Metoděj, 5. července, jsou patronové Moravanů a Slovanů vůbec.

STÁTNÍ SVÁTKY.

Všechny neděle v roce; Nový rok; narozeniny A. Lincolna, 12. února; narozeniny Jiřího Washingtona, 22. února; Zdobení hrobů, 30. května; Prohlášení nezávislosti, 4. července; Dělnický den první pondělí v září; Den děkuvzdání, čtvrtý čtvrtek a někde třetí čtvrtek v listopadu; Hod Boží vánoční.

V některých státech i Velký pátek, jakož i jiné dni bývají od presidenta neb guvernéra státu, za takový svátek prohlášeny.

Na státní svátky je veřejné úřadování zastaveno. Směnky prošlé na některý z těchto svátků jsou splatné až dne následujícího. Pouze směnky prošlé na Velký pátek anebo Zdobení hrobů jsou splatné ten den před tím. Smlouvy, uzavřené nebo podepsané na národní svátek, nemají platnosti před soudem.

O POSTECH ZDRŽELIVOSTI A ÚJMY.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání masitých pokrmů, ale neobmezuje střídme užívání jiných pokrmů, jichž možno i vícekrát za den dosyta se najísti.

Půst újmy je ten, který omezuje počet jídel a množství jídla a dovoluje pouze jednou za den dostatečně se najísti, což nemá býti před polednem. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však obě dohromady rovnati jednomu plnému jídlu. Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou, tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, pivo, jsou dovoleny.

Požívání masa a ryb při témže jídlu je dovoleno.

Všichni, kdo dokončili svůj sedmý rok, jsou podrobeni půstům zdrženlivosti.

Všichni, kdo dokončili dvacátý prvý rok a dosud nepřekročili padesátý devátý rok, jsou vázáni posty újmy.

Půst zdrženlivosti zakazuje požívání nejen masa, ale i masité polévky a všech výtažků z masa, jako beef-tea, jakož i škvarků, špeku atd. Vejce a mléčné výrobky jsou dovoleny. Sádla a jiných tuků možno užiti pouze k přípravě pokrmů.

DNI ZDRŽENLIVOSTI.

Každý pátek v roce je dnem zdrženlivosti, leč by některý zasvěcený svátek připadl na pátek. Vyjimkou je doba čtyřicetidenního postu, během které se přísný půst musí zachovat, i kdyby na ten den připadl svátek.

POZMĚNĚNÁ — ZMÍRNĚNÁ — PRAVIDLA POSTU A ZDRŽELIVOSTI.

Církev svatá, naše Matka, ukládá (jako zákon, který je nutno zachovávat) pravidla postu a zdrželivosti, aby pěstovala ducha pokání, aby povzbudila sebezápor a sebemrtvení, aby vedla své děti po stopách Božského Spasitele. — Jsou to pravidla upravená dle církevních zákonů a pozměněná — zmírněná — výsadami udělenými Svatou Stolicí našim biskupům.

ZDRŽELIVOST (OD MASA A MASITÝCH POKRMŮ.)

Každý (katolík), kdo má víc než 7 let, je vázán zachovávat zdrželivost.

ÚPLNÁ ZDRŽELIVOST

Žádné masité pokrmy, ani polévka z masa, ani masitá omáčka) nesmí se požívat v tyto dny: Všechny pátky v roce — popeleční středu — svatvečer Neposkvrněného Početí P. Marie (7. prosince) — Štědrý den.

ČÁSTEČNÁ — NEÚPLNÁ — ZDRŽELIVOST

Jedno masité jídlo za den se dovoluje v tyto dny: Středy a soboty suchých dnů a svatvečery: svatodušní a přede Všemi Svatými (celkem 10 dní.)

PŮST (ÚJMY):

Každý, kdo má více než 21 roků a nezačal šedesátý rok svého věku, je vázán zachovávat půst.

Postní dny jsou: všechny všední dny v postě, čtvero suchých dnů a 4 svatvečery: před Svatodušní nedělí, před Všemi Svatými, před svátkem Neposkvrněného Početí Panny Marie a Štědrý den.

V postní den pouze jedno jídlo do syta je dovoleno za den. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však rovnat obě dohromady jednomu plnému jídlu.

Maso může býti požíváno při hlavním (plném) jídle — ovšem krom pátků, Popeleční středy, svatvečera Nanebevzetí Panny Marie a Štědrého dne.

Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou — tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, ano.

Kdyby trpělo zdraví nebo schopnost práce — zákon neváže. Třeba se však optat a poradit se zpovědníkem nebo farářem.

STRAN POSTNÍCH PRAVIDEL.

Postní pravidla jsou církevním nařízením, které Církev má právo a moc pozměnit dle potřeby různých krajín a okolností. Změnu platnou pro celou Církev může učiniti Sv. Otec, hlava Církve, kdežto biskupové mohou učiniti změnu v postních pravidlech jen pro svoji diecési, kdykoliv to důležitá příčina vyžaduje. Každý katolík se tudíž má řídit postními pravidly, jež bývají oznámeny v jeho farnosti každého roku před zahájením čtyřicetidenního půstu.

LEDEN

JANUARY — 1959

1. Čtvrtek	NOVÝ ROK. Obřezání Páně.
2. Pátek	☩ Dítmar
3. Sobota	Jenovéfa, panna; Cyrin a Primus

NEDĚLE PO OBŘEZÁNÍ PÁNĚ.

4. Neděle	Angela z Foligno
5. Pondělí	Radim (Gaudencius, br. sv. Vojtěcha
6. Úterý	Zjevení Páně. Svatých Tří Králů.
7. Středa	Kletus, mučedník; Lucian, kněz
8. Čtvrtek	Severin, věrozvěst
9. Pátek	☩ Julian a Basilissa; Agatha, muč.
10. Sobota	Thekla, panna; Vilém, arcibiskup

Neděle 1. po Zjevení Páně. 12-letý Ježíš v chrámě Luk. 2.

11. Neděle	Blah. Maria Elekta, karmel. (1605-1656)
12. Pondělí	Menard, poustevník; Arnošt, opat.
13. Úterý	Bohumír, řeh.; Leoncius, biskup; Jarmila.
14. Středa	Hilar, z. a učitel C.; Felix Nolský, kněz.
15. Čtvrtek	Maurus, opat; Pavel, poustevník; Isidor.
16. Pátek	☩ Honoratus, b.; Marcel I., papež.
17. Sobota	Antonín Veliký, poust.; Milvida, princ.

Neděle 2. po Zjevení Páně. Svatba v Káni Galil. Jan. 2.

18. Neděle	Nastolení sv. Petra v Římě; Markéta.
19. Pondělí	Kanut, král a m.; Jindřich, b a věrozv.
20. Úterý	Fabián, papež a m.; Šebastián, muč.
21. Středa	Anežka Římská, p. a m.; Pavel I., papež.
22. Čtvrtek	Anastáz, voj. a muč. Radim (Gaudenc), b.
23. Pátek	☩ Zasnoubení P. Marie. Rajmund Penaf.
24. Sobota	Timotheus (Bohuslav), b. a m.; Urban.

Neděle Devítník. Podob. o dělnících na vinici. Mat. 20.

25. Neděle	Obrácení sv. Pavla; Marces, pluk.
26. Pondělí	David, král; Vojslav řeh; Polikarp, b.
27. Úterý	Jan Zlatoústý, biskup a učitel Církve.
28. Středa	Cyril Alexandrijský, biskup.
29. Čtvrtek	František Saleský, biskup.
30. Pátek	☩ Felix IV., papež a mučedník.
31. Sobota	Jan Bosco, kněz; Petr Nolaskus, z. ř.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Krátký masopust, dlouhá zima.

V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.

Častý dešť v lednu, mrví hojně hřbitovy.

Když roste tráva v lednu, roste špatně v červnu.

V lednu-li roste tráva, neúroda se očekává.

Když leden mokrý bývá, jistě vina nedolívá.

Leden tuhý a drsný prospívá osení.

Na Nový rok déšť, o Velikonocích sníh.

Je-li teplý leden, z korce mandel jeden.

Jsou-li červánky v novoroční den, jistě přinesou samou slotu jen.

Na Tři Krále zima stále.

V den sv. Pavla poustevníka: pěkný den, dobrý rok; větrný den, mokrý rok.

Na Jméno Ježíš ku kamnům nejbliž.

ÚNOR

FEBRUARY — 1959

Neděle 1. po Devětníku. O rozsévání semen. Luk. 8.

1. Neděle	Ignác, biskup z Antiochie; Brígita.
2. Pondělí	Očišťování Panny Marie; Hromnice.
3. Úterý	Blažej, biskup a mučedník.
4. Středa	Ondřej Korsini, b.; Gelasius, dítě; Gilbert
5. Čtvrtek	Háta (Dobromila), m.; Domicián, vévoda.
6. Pátek	Dorota, p. a m.; Julián, lékař.
7. Sobota	Romuald, opat; Juliána, vdova.

Neděle 2. po Devětníku. Uzdravení slepce. Luk. 18.

8. Neděle	Milada (Mlada) Přemyslovna, řeh. česká.
9. Pondělí	Cyril z Alexandrie; Apollonia, p. a muč.
10. Úterý	Školastika, abatyše.
11. Středa	POPELEC; Zjev. P.M. Lurd.; Adolf, b.
12. Čtvrtek	Sedm servitů, zakladatelů řádu.
13. Pátek	Gilbert, b.; Kateřina Ricci, panna.
14. Sobota	Valentin, kněz a muč.; Bruno, v.

Neděle 1. postní. O pokušení Pána Ježíše. Mat. 4.

15. Neděle	Jiřina, panna.
16. Pondělí	Řehoř X., papež; Juliana, p. a m.
17. Úterý	Flavián Romulus a Solon.
18. Středa	Suchý den; Simeon, b. a mučedník.
19. Čtvrtek	Konrád, opat; Godšalk.
20. Pátek	Suchý den; Oldřich, kněz; Nikefor, m.
21. Sobota	Suchý den; Eleanora, kr., Mořic, m.

Neděle 2. postní. Proměnění Páně. Mat. 1.

22. Neděle	Lazar, mnich.
23. Pondělí	Petr Damiani; Klaudius, mučedník.
24. Úterý	Matěj, apoštol.
25. Středa	Valburga, panna.
26. Čtvrtek	Markéta Kortonská, kajčnice.
27. Pátek	Leander, biskup; Gabriel od Bol. P.M.
28. Sobota	Roman, opat.

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

Je-li únor teplý, třeba hospodařit se senem, neboť jaro se opozdí.

Na Hromnice o hodinu více.

Svatá Háta bývá na sněh bohatá.

Jasno na sv. Romana věští dobrý rok.

Na sv. Blažeje kamínek se ohřeje.

Je-li v únoru zima a sucho, bývá horký srpen.

Větry na konci února zvěstují neúrodný rok.

Noc po sv. Petru značí budoucnost.

Únor bílý pole sflí.

Jak dlouho skřivan o Hromnicích zpívá, tak dlouho se po nich neozývá.

Svatý Matěj láme led, není-li ho, zrobí hned.

BŘEZEN

MARCH — 1959

Neděle 3. postní. Vymítání němého ducha. Luk. 11.

1. Neděle	Albín, biskup; Hermes.
2. Pondělí	Bl. Anežky České, panna; Simplicius.
3. Úterý	Kunhuta, císařovna; Kamila, panna.
4. Středa	Přenesení sv. Václava; Lucius, papež.
5. Čtvrtek	Zděňko, mučedník z husitských dob.
6. Pátek	Perpetua a Felicitas.
7. Sobota	Tomáš Akvinský, uč. C.; Evžen.

Neděle 4. postní. Nasycení 5,000 mužů. Jan 6.

8. Neděle	Jan z Boha, zak. řádu; Beata, panna.
9. Pondělí	Františka Římská, vd.; Dominik Savio
10. Úterý	40 mučedníků v Sebastě.
11. Středa	Matyáš (1650); Angela z Foligno, z. ř.
12. Čtvrtek	Řehoř Veliký, papež.
13. Pátek	Kristina, m.; Patroia (Vlasta).
14. Sobota	Mathilda, královna; Alexander, m.

Neděle Smrtná. Židé chtějí P. Ježíše kamenovat. Jan 8.

15. Neděle	Klement Maria Hofbauer (Dvořák)
16. Pondělí	Longin, m.; Izák Jogues.
17. Úterý	Bl. Jan Sarkander, muč.; Patrik, b.
18. Středa	Cyril Jerusalemský, b. a uč. C.; Eduard
19. Čtvrtek	Josef, Pěston Páně.
20. Pátek	Eufrasie, muč.; Heribert, kněz.
21. Sobota	Benedikt, opat, zakladatel řádu.

Neděle Květná. Slavný vjezd Ježíšův do Jerus. Mat. 21.

22. Neděle	Sv. Kateřina Janovská.
23. Pondělí	Alfons; Turibius, biskup.
24. Úterý	Gabriel, Archanděl.
25. Středa	Letos svátek Zvěstování Panny Marie přeložen na 6. dubna.
26. Čtvrtek	Zelený čtvrtek.
27. Pátek	Velký pátek.
28. Sobota	Bílá sobota.

Neděle: Hod Boží Velikonoční. Vzkříšení Páně. Mar. 8.

29. Neděle	Hod Boží Velikonoční.
30. Pondělí	Pondělí Velikonoční.
31. Úterý	Úterý Velikonoč.; Quido, o.; Benjamin, m.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Březen za kamna vlezem.

V březnu-li stár, boj se mar.

V březnu prach a v dubnu bláto — rolníkovi kyne zlato.

V březnu prach co zlato a stříbro, ale sníh pro obilí jed.

Každá mlha v březnu přináší za 100 dní dešť nebo bouřku.

Březen suchý, duben mokrý, květen větrný, pytle obilím a sudy vínem naplní.

Mrzne-li na den 40 mučedníků, přijde ještě 40 ranních mrazů.

Na sv. Řehoře pluje led do moře. Na sv. Řehoře lenoch sedlák, který neore.

Mrzne-li na den sv. Gertrudy trvá zima ještě 40 dní.

Pěkně-li na sv. Josefa, bývá dobrý rok.

DUBEN

APRIL — 1959

1. Středa	Hugo, biskup
2. Čtvrtek	František Paulánský, zakladatel řádu.
3. Pátek	Richard, biskup; Irena, panna a muč.
4. Sobota	Isidor, biskup

Neděle 1. po Vel., či Bilá; Ježíš zjevuje se apošt. Jan 20.

5. Neděle	Vincenc Fererský, řeholník.
6. Pondělí	Zvěstování Panny Marie.
7. Úterý	Jiří, biskup.
8. Středa	Albert, patriarcha.
9. Čtvrtek	Maria Kleofášova.
10. Pátek	Juda Barsabáš, učedník Páně.
11. Sobota	Lev I. Veliký, papež.

Neděle 2. po Velikonocích; Ježíš dobrý pastýř. Jan 10.

12. Neděle	Julius, papež; Konstantin, biskup.
13. Pondělí	Heremengild, králeviř.
14. Úterý	Justín, mučedník; Ládina, panna.
15. Středa	Anastasie a Basilissa.
16. Čtvrtek	Bernadetta Soubirous, panna z Lurd.
17. Pátek	Annicet, papež; Innocent, biskup.
18. Sobota	Apollonius, radní a mučedník.

Neděle 3. po Velikon.; Maličko a neuzříte mne. Jan 61

19. Neděle	Konrád, Emma, hraběnka; Timon, jáhen.
20. Pondělí	Anežka Montepulic; Sulpicius.
21. Úterý	Anselm, arcibiskup a uč. C.; Konrád.
22. Středa	Soter a Kajus, mn.
23. Čtvrtek	Vojtěch, biskup a muč., patron český.
24. Pátek	Jiří, muč.; Fidelis, m.; Honorius, b.
25. Sobota	Marek, apoštol, m.

Neděle 4. po Velikon.; Ježíš přislubuje Utěšitele. Jan 16.

26. Neděle	Panna Maria Dobré Rady; Anastás.
27. Pondělí	Zita, panna; Petr Kanisius, učitel C.
28. Úterý	Pavel z Kříže, zakladatel řádu.
29. Středa	Robert, opat a zakl. ř.; Petr Veronský.
30. Čtvrtek	Katerina Sienská, p.; Maximus.

PRANOSTIKA LIDU.

Je-li suchý duben, malá naděje na úrodný rok.

Když záhy trn rozkvěta, záhy se žito vymetá.

Cím kvete trní později, tím méně se urodí sena a obilí.

Mokrý duben a pak květen chladný, k sýpkám a senu přístup snadný.

Nerad tomu sedlak bývá, když mu v dubnu nepřívá.

Větrný a suchý duben zastaví veškerý vzrůst.

Sníh dubnový jako mrva pohnojí.

Kvetou-li stromy hodně koncem dubna, bývá mnoho ovoce.

Na sv. Jiří vlaštovky již víří a luka jdou do sena.

O sv. Jiří vylézají hadi a štíři.

KVĚTEN

MAY — 1959

1. Pátek	☩ Josef, patron dělníků; Vít, kanovník.
2. Sobota	Athanas, biskup a učitel C.; Zikmund.

Neděle 5. po Velikon.; Proste a bude vám dáno. Jan 16.

3. Neděle	Nalezení sv. Kříže.
4. Pondělí	Křížový den. Monika, vd. Florián, voj. a m.
5. Úterý	Křížový den. Pius V., papež; Irena, muž.
6. Středa	Křížový den. Valerián, b.; Evodius, muž.
7. Čtvrtek	Nanebevstoupení Páně.
8. Pátek	☩ Zjevení sv. Michaela archanděla.
9. Sobota	Řehoř Nazianský, biskup.

Neděle 6. po Velikonocích. O Utěšiteli Ducha sv. Jan 15.

10. Neděle	Isidor, rolník.
11. Pondělí	Filip a Jakub, apoš.
12. Úterý	Pankrác, muž.; Nereus, muž.
13. Středa	Servác, b.; Dominika, panna.
14. Čtvrtek	Bonifác, mučedník.
15. Pátek	☩ Jan De La Salle, kněz, zakl. řádu.
16. Sobota	☩ Jan Nepomucký; Vigilie Svatodušní.

Neděle Hod Boží Svatodušní; Seslání Ducha sv. Jan 14.

17. Neděle	Hod Boží Svatodušní.
18. Pondělí	Pondělí Svatodušní.
19. Úterý	Petr Coelestin, papež a poustevník.
20. Středa	☩ Suchý den. Bernardin Sienský, řeh.
21. Čtvrtek	Theobald, arcibiskup.
22. Pátek	☩ Suchý den. Rita, vdova; Julia, p. a m.
23. Sobota	☩ Suchý den. Ondřej Bobola, muž.

Neděle: Nejsv. Trojice. Učte všechny národy. Matt. 28.

24. Neděle	Nejsvětější Trojice.
25. Pondělí	Řehoř VII., papež.
26. Úterý	Filip Neri, vyznavač.
27. Středa	Beda, ctih., učitel církevní.
28. Čtvrtek	Boží Tělo.
29. Pátek	☩ Cyril, mučedník.
30. Sobota	Johanna de Arc, panna.

Neděle 2. po sv. Duchu. O veliké večeri. Luk. 14.

31. Neděle	P. Marie Královna nebe i země.

PRANOSTIKA LIDU.

✦ ✦ ✦

Ssv. Pankrác, Servác a Bonifác jsou ledoví muži.

Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.

Chladna o Jakubu a Filipu jsou zlým znamením pro polní plodiny. Je-li však v čase tomto tepleji, nadchází pěkné a příznivé počasí. To platí též, když počasí je deštivé.

Prší-li na prvního máje, nedaří se píce pro dobytek.

Když máj vláhy nedá, červen se předá.

V máji aby hůl pastýři ani neoschla.

Teplý květen, studený červen; studený květen, teplý červen.

Havlovo žito, Urbanův oves, co z toho bude, potom mi pověz.

Roj, který v máji se rodí, za plný vůz sena stojí.

Do sv. Ducha nesvlékej kožícha.

ČERVEN

JUNE — 1959

1. Pondělí	Theobald, švec; Klárus.
2. Úterý	Pontikus, jinoch, muč.; Blandina, muč.
3. Středa	Genesius, muč.; Klotilda.
4. Čtvrtek	František Caraca, řeholník.
5. Pátek	✠ Nejsvětější Srdce Páně.
6. Sobota	Norbert, biskup.

Neděle 3. po Sv. Duchu: O ztracené ovci. Luk. 15.

7. Neděle	Robert, opat.
8. Pondělí	Vilém, b.; Genesis, p. a m.
9. Úterý	Bl. Anna Maria Taigi; Primus a Felician.
10. Středa	Markéta, královna, vd.
11. Čtvrtek	Barnabáš apoštol; Maximiliana.
12. Pátek	✠ Jan z Fekundy, kněz.
13. Sobota	Antonín Paduanský, řeholník.

Neděle 4. po Sv. Duchu: Zázračné lovení ryb. Luk. 5.

14. Neděle	Basil Veliký, b. a uč. Církve.
15. Pondělí	Vít, muč.; František Regis.
16. Úterý	Benno, věrozvěst; Pavel, muč.
17. Středa	Adolf a Batulf; Jan z Jenštýna.
18. Čtvrtek	Efrem, jáhen, učitel Církevní.
19. Pátek	✠ Gervas a Protas, muč.; Juliana Falk.
20. Sobota	Mahum (Těšivoj); Sylvester, papež.

Neděle 5. po Sv. Duchu: Spravedlnost fariseů. Mat. 55.

21. Neděle	Alois z Gonzagy, řeh.; Demetrius, p. a m.
22. Pondělí	Paulin, b.; Václav II. (1283-1305)
23. Úterý	Eberhard, b.; Anna Přemyslovna.
24. Středa	Narození sv. Jana Křtitele.
25. Čtvrtek	Prosper, spisovatel, Jindřich Zdík, bisk.
26. Pátek	✠ Jan a Pavel, muč.; Virgil, biskup.
27. Sobota	Ladislav, král; Adelaída, kněžna.

Neděle 6. po Sv. Duchu: Zázračné nasycení. Marek 8.

28. Neděle	Ireneus, b., m.; Mořic; Marcella.
29. Pondělí	Petr a Pavel, apoštolové.
30. Úterý	Památka sv. Pavla; Arnošt z Pardubic.

PRANOSTIKA LIDU.

+ + +

Červen studený — krčí
sedlák rameny.

Medardovo kápe (8)
čtyřicet dní kape.

Prší-li na sv. Víta, bý-
vá špatná sklizeň žita.

Sv. Vít kořen štíp, sv.
Petr ten ho natrh, sv.
Prokop kořen dokop, sv.
Markýta (10.) vede žence
do žita.

O Janu-li kukačka ku-
ká, pěkný čas sobě vyku-
ká.

Na Boží Tělo jaký den,
dlouho se potom vrací
ten.

Do sv. Jana Křtitele
nechval ječmene.

ČERVENEC

JULY—1959

1. Středa	Nejsvětější Krve Páně.
2. Čtvrtek	Navštívení Panny Marie.
3. Pátek	☩ Lev II., p.; Pavel, m.; bl. Menard, b.
4. Sobota	Prokop, opat, patron český.

Neděle 7. po Sv. Duchu: O falešných prorocích. Mat. 7.

5. Neděle	Cyril a Metoděj, věrozvěstí Slovanů.
6. Pondělí	Tomáš More, mučedník.
7. Úterý	Benedikt XI., papež; Vavřinec.
8. Středa	Alžběta, královna; Edgar, král.
9. Čtvrtek	Bl. Veronika Juliana, řeh.
10. Pátek	☩ Felicita a 7 synů, m.; Oldřich, řeh.
11. Sobota	Pius I., papež a muč.

Neděle 8. po Sv. Duchu: Nespravedlivý vladař. Luk. 16.

12. Neděle	Jan Gualbert, zakl. ř.; Berta, královna.
13. Pondělí	Markéta, p. a m.; Miláda (Mildred)
14. Úterý	Bonaventura, uč. C.; Hroznata, muč.
15. Středa	Jindřich, císař; Vladimír, vyzn.; Donald.
16. Čtvrtek	Panna Maria Karmelská.
17. Pátek	☩ Alexius, žebrák; Ondřej Svorada.
18. Sobota	Kamil de Lellis; Emilián, otrok, muč.

Neděle 9. po Sv. Duchu: Pláč nad Jerusalemem. Luk. 19.

19. Neděle	Bl. Veronika Juliana, řeholnice.
20. Pondělí	Jeroným Aemiliani, z. ř.; Pavel, muč.
21. Úterý	Konstantin, opat; Julia, panna a muč.
22. Středa	Maria Magdalena, kajčnice.
23. Čtvrtek	Apollinaris, b. a muč.; Libor, biskup.
24. Pátek	☩ František Solano, ř.; Kristina, p. a m.
25. Sobota	Jakub starší, apoštol.

Neděle 10. po Sv. Duchu: O publikánu. Luk. 18.

26. Neděle	Jáchym a Anna
27. Pondělí	Klement; Pantaleon.
28. Úterý	Innocenc I., papež; Viktor I., papež.
29. Středa	Marta, učence Páně; Marcela.
30. Čtvrte k	Abdon a Senen, mm.; Ondřej, biskup.
31. Pátek	☩ Ignác z Loyoly, zakl. řádu.

PRANOSTIKA LIDU.

★ ★ ★

Jak teplý sv. Jakub,
tak studené Vánoce.

Jaké počasí panuje o
sv. Jakubu, takové panu-
je v prosinci až do Vánoc.

Na sv. Magdalenu rádo
přívá, protože mnoho pla-
kala pro Pána.

V den Sedmi bratří když
přší, sedm týdnů dešť' do-
vrší.

Je-li na sv. Vincence
slunečno, bude hojně ví-
na.

Hezký den na sv. Hav-
la slibuje mnoho ovoce.

Zvěšťují-li mravenci na
sv. Annu své hromady,
lze očekávat tihou zimu.

Ženci na pole, včely s
pole.

Když dne ubývá, horka
přibývá.

SRPEN

AUGUST — 1959

1. Sobota | Sv. Petr v okovech; bl. Julian Eymard.

Neděle 11. po Sv. Duchu: Uzdravení hluchého. Marek 7.

2. Neděle | Alfons z Liguori, z. ř.; Štěpán I., papež.
3. Pondělí | Augustin Gazotič, b.; Lydia; Hermelus.
4. Úterý | Dominik, zakl. řádu; Elethrius.
5. Středa | Panna Maria Sněžná; Osvald, král.
6. Čtvrtek | Proměnění Páně; Sixtus II., papež.
7. Pátek | Kajetán, z. ř.; Donat, b.; Oldřich, b.
8. Sobota | Hedvika, královna; Cyriak, Laurus.

Neděle 12. po Sv. Duchu: Milosrdný Samaritán. Luk. 10.

9. Neděle | Jan Křt. Vianney, kněz; Matěj Burnacius.
10. Pondělí | Vavřinec, jáhen, muč.; Hugo, biskup.
11. Úterý | Zuzana, panna a muč.; Filomena, p. a m.
12. Středa | Klára, zakl. řádu; Diana, služka a muč.
13. Čtvrtek | Jan Berchamns, řeh.; Kassian, učitel.
14. Pátek | Athanasia, abatyše; Marcellus, b.
15. Sobota | Nanebevzetí Panny Marie; Tarcicius, m.

Neděle 13. po Sv. Duchu: O desíti malomocných. Luk. 17.

16. Neděle | Roch; Theodor.
17. Pondělí | Hyacinth; Mamas; Anastás.
18. Úterý | Helena, císařovna; Klára z Montefalko.
19. Středa | Jan Eudes, kněz; Sebald, králevic.
20. Čtvrtek | Bernard, opat a uč. C.
21. Pátek | Johanna Františka de Chantal, z. ř.
22. Sobota | Neposkvrněné Srdce P. Marie.

Neděle 14. po Sv. D.: Dvěma pánům nelze sloužit. Ma. 6.

23. Neděle | Filip Benicius, ř.; Sidonius (Zdeněk).
24. Pondělí | Bartoloměj, apoš.; Augustine Strobach.
25. Úterý | Ludvík; Pontian; Patricía.
26. Středa | Zeferina, p. a m.; Fortunát, jáhen a m.
27. Čtvrtek | Josef Kalasanský, zakl. ř.; Aroncius, m.
28. Pátek | Augustine, b. a uč. C.; Hermes, muč.
29. Sobota | Stěti sv. Jana Křtitele; Sabina, m.

Neděle 15. po Sv. Duchu: Vzkříšení mládence. Luk. 14.

30. Neděle | Růžena Linská, j.; Felix a Adaukt, mm.
31. Pondělí | Raymund Nonatus; Dominik, chlapec.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Srpen začíná jak červenec skončil.

Čeho srpen nedovaří, toho září neusmaží.

Když jsou v srpnu velké rosy, zůstane obyčejně pěkné počasí.

Mihy na lukách a potocích zvěstují stálé, teplé počasí.

Parna na sv. Dominika zvěstují tuhou zimu.

Vavřinec, první pozímec.

Bartoloměj svatý odpoledne krátí.

Krásně o Vavřinci a Bartoloměji, na dobrý podzim měj pevnou naději.

Z počátku-li srpen hodně hřeje, budoucí se zima sněhem stkvěje.

Srpen má nejkrásnější počasí v roce.

ZÁŘÍ

SEPTEMBER — 1959

1. Úterý	Jiljí, opat, poustevník; Benigna Ferrero.
2. Středa	Štěpán, král; Justus biskup; Kalist.
3. Čtvrtek	Bronislava, p.; Dorota, p. a m.; Pius X.
4. Pátek	Růžena Viterbská, panna.
5. Sobota	Viktorin, b., m.; Judita (Jitka), královna.

Neděle 16. po Sv. Duchu: Uzdrav. vodnatelného. Luk. 14.

6. Neděle	Vavřinec Justiniani, b.; Magnus, opat.
7. Pondělí	Melchior, muč.; Regina, p. a m.; Jan, m.
8. Úterý	Narození Panny Marie.
9. Středa	Gorgoniu, m.; Pulcheria, cís.
10. Čtvrtek	Mikuláš Tolentinský, ř.; Šebastian, kněz.
11. Pátek	Protus a Hyacinth, mm.; Dobiáš.
12. Sobota	Jméno P. Marie; Kvido, kostelník.

Neděle 17. po Sv. Duchu: Největší přikázání. Mat. 22.

13. Neděle	Kateřina Janovská, vdova.
14. Pondělí	Povýšení svatého Kříže.
15. Úterý	Sedmoro Bolestné Panny Marie.
16. Středa	Suchý den, Ludmila, kněžna, muč.
17. Čtvrtek	Lambert, biskup, m.
18. Pátek	Suchý den. Josef Kupertinský.
19. Sobota	Suchý den. Januar, b. a m.

Neděle 18. po sv. Duchu: Mrtvici ran. uzdraven. Mat. 9.

20. Neděle	Eustachius, důstojník.
21. Pondělí	Matouš, apoštol, evangelista.
22. Úterý	Tomáš z Villanovy.
23. Středa	Linus, papež a mučedník.
24. Čtvrtek	Gerald, biskup a muč.; Liberius.
25. Pátek	Kleofáš, uč. Páně; Firmin, b. a m.
26. Sobota	Eusebius, papež; Cyprian a Justina.

Neděle 19. po Sv. Duchu: O rouše svatebním. Mat. 22.

27. Neděle	Kosmas a Damian, lékaři a mm.
28. Pondělí	Václav, kníže český a mučedník.
29. Úterý	Michael, archanděl.
30. Středa	Jeroným, kněz, učitel C.; Alfred, řeh.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Na pěkný podzim dlouhá zima.

Jasný Jiljí zvěstuje pěkný podzim.

Jaké počasí se na Jiljí ukazuje, takové se po celý měsíc udržuje.

Po Panny Marie Narození vlašt'oviček rozloučení.

Září vinečko vaří a co září nedovaří, říjen dopeče.

Po hojných deštích v září zimnímu osení se daří.

Na sv. Maurice (22.) nesej pšenice, budeť samá metlice.

Na sv. Václava každá plaňka dozrává.

Kolem sv. Michala daří se nejlépe zimní setba.

Dozrají-li žaludy před Michalem, bude tuhá zima.

Po sv. Matouši čepici na uši.

ŘÍJEN

OCTOBER — 1959

1. Čtvrtek	Remigius, biskup; Aretas, mučedník.
2. Pátek	✠ Andělů Strážných.
3. Sobota	Teresie, Květinka Ježíšova.

Neděle 20. po Sv. D.: Uzdravení syna úředníka. Jan. 4.

4. Neděle	František Assiský, zakl. ř.; Edvin, král.
5. Pondělí	Placid, opat.
6. Úterý	Bruno, zakladatel řádu.
7. Středa	Královna Posvátného růžence.
8. Čtvrtek	Brigita, vdova.
9. Pátek	✠ Dionys, b. a m.; Demetrius, patriarcha
10. Sobota	František Borgiáš, řeh.; Paulinus, b.

Neděle 21. po Sv. D.: Nemilosrdný služebník. Mat. 18.

11. Neděle	Mateřství Panny Marie.
12. Pondělí	Pelagia, kajčnice; Maximilian, biskup.
13. Úterý	Edvard, král; Gerald, brabě.
14. Středa	Kallistus, papež a muč.; Fortunata, p.
15. Čtvrtek	Teresie, panna, řehol.; Leonard, opat.
16. Pátek	✠ Gerard Majela, ř. bratr; Havel, opat.
17. Sobota	Markéta M. Alcoque, řeh.; Hedvika.

Neděle 22. po Sv. Duchu: Sluší-li dávat daň. Mat. 22.

18. Neděle	Lukáš, evangelista.
19. Pondělí	Petr z Alkantary, řeh.; Laura, vd. a m.
20. Úterý	Jan Kentský, kněz; Arthur, král.
21. Středa	Voršila, pa. a muč.; Hilarion, opat.
22. Čtvrtek	Kordula p. a muč., Maria Salome, uč. P.
23. Pátek	✠ Theodore, m. Roman, b. Bonifác I., p.
24. Sobota	Rafael, archanděl; Armella, služebná.

Neděle 23. po Sv. Duchu: Dcera Jairova. Mat. 9.

25. Neděle	KRISTUS KRÁL.
26. Pondělí	Antonie, řeholnice; Apollinaris, opat.
27. Úterý	Fidelis, m.; Anastasie.
28. Středa	Šimon a Juda, apoštolové; Cyrilla, pa., m.
29. Čtvrtek	Zenobius, lékař; German.
30. Pátek	✠ Křišpín a Křišpiniana, mm.
31. Sobota	Wolfgang, biskup.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Opadá-li v říjnu listí,
bude mokrá zima.

Když říjen blýská, zima
plíská.

V říjnu mráz a větry,
leden, únor teplý.

Říjen a březen rovni si
bývají ve všem.

Přijde-li v říjnu mráz a
vitr, bude leden mírný.

Sv. Šimon a Juda často
přinášejí sni.

Divoké husy na odletu,
konec i babímu létu.

Svatá Terezie zasazuje
zimní okna.

Na sv. Havla dobytek
do chlěva.

Sv. Havel češe se stro-
mů poslední jablko.

Jak den sv. Voršily po-
činá, tak i zima končívá.

Když dlouho listí ne-
padne, tuhá zima se při-
krade.

LISTOPAD

NOVEMBER — 1959

Neděle 4. po Zj. Páně: O utišení bouře na moři. Mat. 8.

1. Neděle	Slavnost Věch Svatých.
2. Pondělí	Památka dušiček.
3. Úterý	Jiří Václav Richter, m.
4. Středa	Zachariáš a Alžběta; Miles; Emrich.
5. Čtvrtek	Karel Boromejský, arcibiskup.
6. Pátek	Leonard, poustevník; Emilián, kněz.
7. Sobota	Engelbert, arch.; Arnošt, opat.

Neděle 5. po Zjevení Páně: O rozsévání. Mat. 13.

8. Neděle	Maurus, biskup; Klarus, kněz.
9. Pondělí	Theodor, vyzn. a muč.; Alexander, m.
10. Úterý	Ondřej Avellino, řeh.; Justus, věrozvěst.
11. Středa	Martin, biskup; Menas, vojín a mučedník.
12. Čtvrtek	Martin I., papež; Anastás.
13. Pátek	Stanislav Kostka; všech sv. benedik.
14. Sobota	Josafat Kuncevič, arcibiskup.

Neděle 6. po Zjevení Páně: Símě hořčičné. Mat. 13.

15. Neděle	Albert Veliký; Leopold, mark; Arnulf.
16. Pondělí	Edmund, arcibiskup; Otmar, opat.
17. Úterý	Gertruda Veliká, abatyše; Řehoř Tourský
18. Středa	Roman, muč.; Dionys, papež; Odo, opat.
19. Čtvrtek	Alžběta, kněžna; Poncian, p., m.; Jiljí.
20. Pátek	Felix z Valois, z. ř. Sebald, b. Isak, m.
21. Sobota	Obětování P. Marie.

Neděle 24. po Sv. Duchu: O posledním soudu. Mat. 24.

22. Neděle	Cecilie, p. muč.; Marek a Štěpán, mm.
23. Pondělí	Klement, papež; Adela; Řehoř, biskup.
24. Úterý	Jan z Kříže, řehol.; Flora a Marie, p. a m.
25. Středa	Kateřina, p. a muč.; Jakub Rozsekaný, m.
26. Čtvrtek	Konrád, biskup; Marcel, muč.; Leonard.
27. Pátek	Vírgil, b.; Basilius a Saturnius, mm.
28. Sobota	Řehoř III., papež; Anna, vdova.

Neděle 1. adventní: Budou znamení na nebi. Luk. 21.

29. Neděle	Saturnin, bisk., m.; Filemon, m.
30. Pondělí	Ondřej, apoštol; Justina, panna a muč.

PRANOSTIKA LIDU.

♦ ♦ ♦

Hřímá-li v listopadu,
bude úrodný rok.

Kvetou-li stromy podru-
hé, potrvá zima až do
května.

Pozdní bouře znamená
velkou úrodu obilí.

Chodí-li husa před sv.
Martinem po ledě, chodí
po sv. Martinu v blátě.

Svatý Martin přijede na
bílém koni.

Jaké počasí na sv. Ka-
teřinu, takové je v příš-
tím lednu.

Sníh na sv. Ondřeje
vzešlému žitu nepřeje.

Počasí na den Obětová-
ní P. Marie zvěstuje prů-
běh příští zimy.

At' Kateřiny nebo kříže,
počne-li mrznout, tedy top-
te chýše.

PROSINEC

DECEMBER — 1959

1. Úterý	Eligius, zlatník; Edmund Campian, muč.
2. Středa	Bibiana, p. a m.; Hippolyt, m.; Pavlína.
3. Čtvrtek	František Xaverský; věrozv.; Kassian, m.
4. Pátek	Barbora, p. a m.; Theofanes, kněz, m.
5. Sobota	Sabas, poustevník.

Neděle 2. adventní: Jan ve vězení. Mat. 11.

6. Neděle	Mikuláš, biskup; Gertruda, vdova.
7. Pondělí	Ambrož, b., uč. C.; vigilie Nep. Početí
8. Úterý	NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ P. MARIE.
9. Středa	Leokadie, p. a m.; Julian, b.; Valeria, p.
10. Čtvrtek	Melchisedek, p. a m.; Eulalia a Julie, mm.
11. Pátek	Damas, papež; Daniel, poustevník.
12. Sobota	Panna Maria Guadalupe.

Neděle 3. adventní (Guadete): Svědectví Janova, Jan. 1.

13. Neděle	Lucie, p. a m.; Otilie, řeholnice.
14. Pondělí	Spiridion, b.; Euotpia, p.
15. Úterý	Eusebius, biskup a muč.; Faustina, muč.
16. Středa	Suchý den. Adela, cís.; Albina, p. a m.
17. Čtvrtek	Olympias, vd.; Lazar.
18. Pátek	Suchý den. Rufus a Zosim, mm.
19. Sobota	Suchý den. Timotheus a Maura, mm.

Neděle 4. adventní: Připravujte cestu Páně. Luk. 3.

20. Neděle	Petr Klavský; Zenno.
21. Pondělí	Tomáš, apoštol; Eugenie.
22. Úterý	Flavián, muč.; Beata, panna a muč.
23. Středa	Kristina, p. a věrozvěstka; Viktorie.
24. Čtvrtek	Štědrý den, vigilie Narození Páně.
25. Pátek	NAROZENÍ PÁNĚ. (Žádný půst.)
26. Sobota	Štěpán, prvomučedník a jáhen.

Neděle po vánocích: Simeonovo proroctví. Luk. 2.

27. Neděle	Jan, apoštol; Maximus, biskup.
28. Pondělí	Mladáček; Troadius, jinoch.
29. Úterý	Tomáš, arcib. a m.; Krescenc, b.
30. Středa	Melanie, ml. p.; Roger, b.; Eugen, b.
31. Čtvrtek	Sylvester, papež; Kolumba, panna a muč.

PRANOSTIKA LIDU.

V adventě-li kruté mrazy panují a dodrží, zůstává 18 neděl studeno.

Zelené Vánoce — bílé Velikonoce.

Vánoce v jeteli, Letnice ve sněhu.

Má-li sv. Barbora bílý fěrtoch, bude hodně trávy.

Chodí-li husa o Barboře po ledě, chodí o Vánocích po blátě.

Svatá Lucie nocí upije.

Jaký prosinec, takový je příští červen.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Naše práce a počínání záleží na Božím požehnání.

TABULKA HLAVNÍCH POHYBLIVÝCH SVÁTKŮ.

	Devítník (Septuagesima)	Popelec	Velikonoce	Hod Boží Svatodušní	První neděle adventní
1944	6. února	23. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1945	28. ledna	14. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1946	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1947	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1948	25. ledna	11. února	28. března	16. května	28. listopadu
1949	13. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1950	5. února	22. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1951	21. ledna	7. února	25. března	13. května	2. prosince
1952	10. února	27. února	13. dubna	1. června	30. listopadu
1953	1. února	18. února	5. dubna	24. května	29. listopadu
1954	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1955	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1956	29. ledna	15. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1957	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1958	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1959	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1960	14. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1961	29. ledna	15. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1962	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1963	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1964	26. ledna	12. února	29. března	17. května	29. listopadu
1965	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1966	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1967	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1968	11. února	28. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1969	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1970	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1971	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1972	30. ledna	16. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1973	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1974	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1975	26. ledna	12. února	30. března	18. května	30. listopadu
1976	15. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1977	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1978	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1979	11. února	28. února	15. dubna	3. června	2. prosince
1980	3. února	20. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1981	15. února	4. března	19. dubna	7. června	29. listopadu
1982	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1983	30. ledna	16. února	3. dubna	22. května	27. listopadu

Jména svatých v Americe užívána.

Odvozeniny z křesťanských jmen.

Kde jest více svatých pod stejným jménem, možno si vybrati jiné datum (než co zde podáváme) jistého svatého. Na př: Františku jest více: Borgia 10 říj., De Paul 2. dub., Salský 29 led., Xaverský 3 pros. Podobně jiní svatí.

Abe,	Abraham,	5 únor.	Arnaud,	Arnold,	8 čce.	Betty,	Elizabeth,	18 čer.
Aby,	Abraham,	16 břez.	Arnauld,	Arnold,	8 čce.	Bill,	William,	20 čce.
Abie,	Abraham,	9 říj.	Art,	Arthur,	21 čce.	Birdie,	Bertha,	4 čce.
Achil,	Achilles,	15 květ.	Artie,	Arthur,	21 čce.	Blanche,	Blanca,	5 čce.
Achim,	Joachim,	16 dub.	Ary,	Aaron,	21 čce.	Blase,	Blasins,	3 únor.
Ada,	Ida, Editha,	15 čce.	Asta,	Augusta,	27 břez.	Bob,	Robert,	29 dub.
Adele,	Adelaide,	16 pros.	Aubin,	Albin,	5 únor.	Bonny,	Bonaventura,	14 čce.
Ado,	Ado,	16 pros.	Aubine,	Albina,	16 pros.	Bride,	Brigitta,	23 čce.
Aggie,	Agnes,	21 led.—2 břez.	Audrey,	Alderic,	7 led.	Brush,	Ambrose,	7 pros.
Aemil,	Emilian,	8 srp.	Audrey,	Ethelreda,	23 čer.	Bryan,	Bernard,	20 srp.
Aemilia,	Aemiliana,	5 led.	Austin,	Augustine,	26 květ.	Burga,	Walburga,	1 květ.
Aimee,	Amata,	13 pros.	Austin,	Augustine,	28 srp.			
Ainy,	Amata,	13 pros.	Aveline,	Eva,	24 pros.	Camille,	Camilla,	14 čce.
Al,	Albert,	21 list.	Avelline,	Andrew,	10 list.	Campion,	Edmund,	16 list.
Al,	Adalbert,	3 dub.	Axel,	Absalon,	2 břez.	Canty, John of Kanty,		31 květ.
Alan,	Alanus,	26 říj.				Canute,	Canutius,	19 led.
Albie,	Albina,	16 pros.	Bab,	Barbara,	4 pros.	Carlos,	Charles,	4 list.
Aldrich,	Aldrikus,	7 led.	Barb,	Barbara,	4 pros.	Carmela,	Maria,	16 čce.
Aleck,	Alexander,	18 břez.	Babet,	Elizabeth,	5 list.	Carmen,	Maria,	16 čce.
Alec,	Alexius,	17 čce.	Babett,	Elizabeth,	8 čce.	Carrie,	Caroline,	14 čce.
Alex,	Alexius,	12 únor.	Babe,	Barbara,	4 pros.	Catty,	Martha,	22 únor.
Alfons,	Alphonsus,	12 srp.	Babie,	Barbara,	4 pros.	Cecily,	Caecilia,	22 list.
Alonso,	Alphonsus,	2 srp.	Baldwin,	Barbara	8 led.	Celia,	Caecilia,	22 list.
Alger,	Algeric,	1 pros.	Barbe,	Barbara,	4 pros.	Celina,	Caecilia,	22 list.
Agny,	Algeric,	1 pros.	Baraby,	Barnabas,	11 čer.	Charlie,	Charles,	4 list.
Airy,	Algeric,	1 pros.	Barhard,	Bernard,	20 srp.	Charlotte,	Caroline,	14 čer.
Alice,	Adelaide,	16 pros.	Barney,	Bernard,	20 srp.	Cherie,	Pulcheria,	10 září
Alicia,	Adelaide,	16 pros.	Barry,	Finbarr,	10 září	Chetry,	Caritas,	1 srp.
Alick,	Alexander,	21 září	Bart,	Bartolomew,	24 srp.	Chiara,	Clara,	12 srp.
Alix,	Alexander,	21 září	Barthel,	Bartholomew,	24 srp.	Chim,	Joachim,	20 břez.
Allen,	Hilarius,	13 led.	Bartley,	Bartolomew,	24 srp.	Cholly,	Charles,	4 list.
Allie,	Adelaidis,	16 pros.	Bastel,	Sebastian,	20 led.	Chris,	Christopher,	25 čce.
Alma,	Maria,	8 září	Bastian,	Sebastian,	20 led.	Chrissy,	Christiana,	24 čer.
Alwis,	Aloysius,	21 čer.	Beatte,	Beata,	8 břez.	Christina,	Christiana,	24 čer.
Alois,	Aloysius,	21 čer.	Bec,	Beatrix,	18 led.	Clair,	Clarus,	8 list.
Almaerei,	Anna Maria,	26 čce.	Bea,	Beatrice,	29 čce.	Clare,	Clara,	12 srp.
Amy,	Amator,	12 září	Bebba,	Elizabeth,	18 čer.	Claude,	Claudius,	9 čce.
Ame,	Amator,	12 září	Bel, Bella,	Elizabeth,	18 čer.	Claus,	Nicholas,	6 pros.
Aime,	Amator,	12 září	Belle,	Elizabeth,	18 čer.	Colin,	Nicholas,	10 září
Amelia,	Amelberga,	10 čce.	Ben,	Benjamin,	31 břez.	Coline,	Columba,	17 září
Andy,	Andreas,	30 list.	Benedetta,	Benedicta,	21 břez.	Columkille,	Columba,	17 září
Anne,	Anna,	26 čce.	Benedetto,	Benedict,	21 břez.	Connie,	Conrad,	26 list.
Anita,	Anna,	26 čce.	Betto,	Benedict,	21 břez.	Constance,	Constantina,	10 září
Annette,	Anna,	26 čce.	Benito,	Benedict,	21 břez.	Cora,	Cordula,	22 říj.
Annie,	Anna,	26 čce.	Bennet,	Benedict,	21 břez.	Cy,	Cyrus,	31 led.
Annunciata,	Maria,	9 dub.	Bernie,	Benedict,	21 břez.			
Ansel,	Anselm,	21 dub.	Benoit,	Benedict,	21 břez.	Daisy,	Margaret, Cor.	22 únor.
Anastae,	Anastasia,	28 říj.	Ben,	Benno,	16 čer.	Dan,	Daniel,	21 pros.
Anstys,	Anastasia,	28 říj.	Beppo,	Joseph,	19 břez.	Danny,	Daniel,	21 pros.
Antoinette,	Antonia,	4 květ.	Bert,	Bertha,	4 čce.	Derby,	Jeremiah,	1 květ.
Antonette,	Antonina,	1 břez.	Bertie,	Bertha,	4 čce.	Dave,	David,	29 pros.
Anty,	Anastasia,	28 říj.	Bert,	Herbert,	16 břez.	Davey,	David,	29 pros.
Anusia,	Anna,	26 čce.	Bertram,	Bertrand,	29 čce.	Delia,	Brigitta,	1 únor.
Archie,	Archelaus,	23 srp.	Bess, Bessie,	Beata,	29 čce.	Denis,	Dionysius,	8 dub.
Arend,	Arnold,	8 čce.	Bctsey,	Elizabeth,	13 čer.	Denise,	Dionysia,	6 pros.
Armand,	Herman,	7 dub.	Bettina,	Elizabeth,	18 čer.	Dick,	Richard,	3 dub.
Armyn,	Herman,	7 dub.	Betha,	Elizabeth,	18 čer.	Diego,	Didacus,	12 list.

Mego,	Jacob,	6 říj.	Gabe,	Gabriel,	24 břez.	Jule,	Julius,	19 srp.
Mon,	Dionysius,	3 říj.	Garrett,	Gerard,	24 září	Juliet,	Julia,	21 čce
Dirk,	Theodoric,	1 čce.	Gaston,	Vedastus,	6 únor.			
Dix,	Benedict,	21 břez.	Gene,	Eugene,	8 led.	Karel,	Charles,	4 list.
Dodd,	Theodoric,	1 čce.	Geoffrey,	Godfrey,	8 list.	Karl,	Charles,	4 list.
Dol,	Dorothy,	6 únor.	Gertie,	Gertrude,	17 list.	Kate,	Catherine,	25 list.
Dolly,	Dorothy,	6 únor.	Gil,	Gilbert,	4 únor.	Kathleen,	Catherine,	25 list.
Dolores,	Maria,	23 břez.	Gladys,	Claudia,	30 říj.	Kitty,	Catherine,	25 list.
Dolph,	Adolph,	11 břez.	Grace,	Gratia,	1 květ.	Kelly,	Celsus,	18 čce
Dor,	Theodore,	16 srp.	Greg,	Gregory,	12 břez.	Kenny,	Canicus,	11 říj.
Dora,	Dorothy,	6 únor.	Griffith,	Ruffinus,	26 srp.	Kerstiu,	Christina,	24 čer.
Dorinda,	Dorothy,	6 únor.	Grita,	Margaret,	22 únor.	Kit,	Christophorus,	25 čce.
Dort,	Dorothy,	6 únor.	Gus,	Augustus,	7 říj.	Klas,	Nicolas,	22 břez.
			Guy,	Vitus,	15 čer.	Klaus,	Nicolas,	22 břez.
Ed,	Edward,	13 říj.	Gwen,	Blance,	5 čce.	Knute,	Canute,	19 led.
Edmond,	Edmund,	20 list.	Gwen,	Gwendoline,	28 břez.	Kurt,	Conrad,	26 list.
Edmond,	Edmund,	20 list.						
Effie,	Euphemia,	16 září	Hal,	Henry,	15 čce.	Larkin,	Lawrence,	5 září
Eileen,	Helen,	17 srp.	Hank,	Henry,	15 čce.	Larry,	Lawrence,	5 září
Elaine,	Helen,	17 srp.	Hanna,	Anna,	26 čce.	Laurie,	Lawrence,	5 září
Eli,	Elias,	20 čce.	Hans,	John,	16 květ.	Lena,	Helen,	17 srp.
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Harriet,	Henry,	15 čce.	Lenon,	Magdalene,	22 čce.
Eliza,	Elizabeth,	8 čce.	Harry,	Henry,	15 čce.	Leon,	Leo,	11 dub.
Ella,	Helen,	17 srp.	Harvey,	Hervens,	1 čer.	Lew,	Ludwig,	25 srp.
Ellen,	Helen,	17 srp.	Hattie,	Hedwiga,	17 říj.	Lewis,	Ludwig,	25 srp.
Elleen,	Helen,	17 srp.	Hawkin,	Henry,	15 čce.	Lex,	Alexius,	12 únor.
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Heine,	Henry,	15 čce.	Libby,	Elisabeth,	18 čer.
Ellis,	Elisaeus,	14 čer.	Heinz,	Henry,	15 čce.	Lillie,	Ludmila,	16 září
Elmer,	Vladimirus,	15 čce.	Hemma,	Emma,	29 čer.	Lillian,	Ludmila,	16 září
Elmo,	Erasmus,	2 čce.	Hobart,	Hubert,	3 list.	Lionel,	Leo,	11 dub.
Eloy,	Eligius,	1 pros.	Hugh,	Hugo,	1 dub.	Lizzie,	Elisabeth,	18 čer.
Else,	Elizabeth,	19 list.				Lola,	Caroline,	14 čer.
Elsie,	Elizabeth,	19 list.	Ignace,	Ignatius,	31 čce.	Lora,	Lawrence,	18 květ.
Emeric,	Alberic,	26 led.	Ike,	Isaac,	31 dub.	Lotty,	Caroline,	14 čer.
Emerson,	Alberic,	26 led.	Inez,	Agnes,	21 led.	Lou,	Ludwica,	31 led.
Emery,	Alberic,	26 led.	Isbel,	Elizabeth,	19 list.	Louise,	Ludwica,	31 led.
Emil,	Aemilius,	8 srp.	Ivan,	John,	25 čer.	Louis,	Ludwig,	25 srp.
Emily,	Aemilia,	30 čce.				Luce,	Lucia,	13 pros.
Emmie,	Emma,	29 čer.	Jack,	John,	16 květ.	Lucy,	Lucia,	13 pros.
Emmon,	Edmundus,	20 list.	Jake,	Jacob,	1 květ.	Luigi,	Aloysius,	21 čer.
Ema,	Eugenia,	25 pros.	James,	Jacob,	1 květ.	Lulu,	Ludwica,	31 led.
Ermin,	Herman,	7 dub.	Jan,	John,	27 pros.			
Erna,	Ernestina,	7 list.	Jane,	Joanna,	24 květ.	Mabel,	Amabilis,	13 září
Ernst,	Ernest,	7 list.	Janet,	Joanna,	24 květ.	Madeleine,	Magdalene,	22 čce.
Essie,	Esther,	7 břez.	Jarvis,	Ger vase,	19 čer.	Madeline,	Magdalene,	22 čce.
Estella,	Esther,	7 břez.	Jasper,	Casparus,	6 čce.	Madge,	Magdalene,	22 čce.
Estelle,	Esther,	7 břez.	Jean,	John,	24 květ.	Maggie,	Magdalene,	22 čce.
Ethel,	Adelaide,	16 pros.	Jeanne,	Joanna,	24 květ.	Maisie,	Margaret,	22 únor.
Etta,	Henrica,	10 čer.	Jeannette,	Joanna,	24 květ.	Mamie,	Maria,	8 září
Evan,	John,	24 čer.	Jeff,	Godfried,	8 list.	Mae,	Maria,	8 září
Eveleen,	Eva,	24 pros.	Jeffrey,	Godfried,	8 list.	Marie,	Maria,	8 září
Eveline,	Eva,	24 pros.	Jenkin,	John,	23 říj.	Marge,	Margaret,	10 čer.
			Jenny,	Joanna,	22 srp.	Margy,	Margaret,	10 čer.
Fanny,	Frances,	9 břez.	Jerry,	Jeremiah,	16 únor.	Marion,	Maria,	8 září
Fay,	Fides,	1 srp.	Jessie,	Joanna,	24 květ.	Marjory,	Margaret,	10 čer.
Fe,	Fides,	1 srp.	Jim,	Jacob,	1 květ.	Mat,	Mathilda,	14 břez.
Felice,	Felix,	14 čer.	Joan,	Joanna,	24 květ.	Mat,	Matheus,	21 září
Ferry,	Ferdinand,	23 čer.	Joe,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matthias,	24 únor.
Flo,	Flora,	29 list.	Josie,	Joseph,	19 břez.	Maud,	Magdalene,	28 květ.
Floy,	Florence,	20 čer.	Joyce,	Jucund,	14 list.	Maurice,	Mauritius,	22 září
Frank,	Francis,	29 led., 4 říj.	Juan,	John,	8 únor.	Max,	Maximian,	11 únor.
Fred,	Frederick,	27 květ.	Judd,	Jeremiah,	1 květ.	May,	Maria,	8 září
Fritz,	Frederick,	18 čce.	Jude,	Thaddaeus,	28 říj.	Mayme,	Maria,	8 září
			Jula,	Julius,	19 srp.	Meg,	Margaret,	10 čer.

Michel,	Michael,	29 září	Robin,	Robert,	7 čer.	Threse,	Theresa,	15 říj.
Mick,	Michael,	29 září	Roger,	Rogerus,	4 led.	Tiffany,	Epiphany,	21 led.
Mike,	Michael,	29 září	Rolf,	Rudolph,	27 č.č.	Tilda,	Mathilda,	14 břez.
Miles,	Malachy,	3 list.	Rollo,	Rudolph,	27 č.č.	Tillie,	Ottilia,	13 pros.
Millie,	Aemilia,	12 list.	Rolston,	Rudolph,	27 č.č.	Tim,	Timothy,	24 led.
Mina,	Wilhemina,	25 čer.	Romie,	Roman,	22 květ.	Tim,	Timothy,	24 ekd.
Miriam,	Maria,	8 září	Rone,	Ronald,	20 srp.	Tina,	Christina,	24 č.č.
Molly,	Maria,	8 září	Rory,	Roderick,	13 břez.	Tina,	Valentine,	14 únor.
Moritz,	Maurice,	22 září	Ray,	Roderick,	13 břez.	Tom,	Thomas,	21 pros.
Morris,	Maurice,	22 září	Royce,	Roderick,	13 břez.	Tommy,	Thomas,	7 břez.
Murphy,	Muredachus,	13 srp.	Rudy,	Roderick,	13 břez.	Tracy,	Theresa,	15 říj.
Murray,	Muredachus,	13 srp.	Ruffin,	Rufinus,	30 č.č.	Trand,	Gertrude,	25 list.
			Ruffo,	Rufinus,	30 č.č.	Trine,	Catherine,	25 list.
			Ruprecht,	Rupert,	27 břez.	Trix,	Beatrix,	29 č.č.
Nance,	Anna,	26 č.č.	Rurik,	Ruderic,	13 břez.	Trude,	Gertrude,	17 břez.
Nanette,	Anna,	26 č.č.	Rutger,	Ruderic,	13 břez.			
Naninka,	Anna,	26 č.č.	Ruy,	Ruderic,	13 břez.			
Nash,	Ignatius,	31 č.č.				Ugo,	Hugo,	29 dub.
Nat,	Nathanael,	24 srp.	Sadie,	Sara,	4 září	Ulla,	Ursulla,	21 říj.
Nat,	Natalie,	1 pros.	Sally,	Rosalia,	4 září	Ulric,	Udalric,	4 č.č.
Ned,	Edward,	13 říj.	Sam,	Samuel,	20 srp.	Val,	Valentine,	14 únor.
Nellie,	Helen,	17 srp.	Sander,	Alexander,	18 břez.	Val,	Valerian,	14 dub.
Nick,	Nicholas,	6 pros.	Sanders,	Alexander,	18 břez.	Valeska,	Ladislaus,	28 čer.
Niles,	Nicholas,	6 pros.	Sandro,	Alexander,	18 břez.	Van,	Henry,	10 č.č.
Niels,	Nicholas,	6 pros.	Sandry,	Alexander,	18 břez.	Vence,	Vaclav,	28 září
Nina,	Anna,	26 č.č.	Savy,	Francis,	3 pros.	Vince,	Vincent,	28 září
Nora,	Helena,	17 srp.	Selina,	Coelina,	15 pros.	Vilma,	Wilhelmina,	10 led.
			Sepp,	Joseph,	19 břez.			
Olaf,	Olavus,	29 č.č.	Seymour,	Maurus,	15 led.	Wallie,	Walburga,	27 únor.
Ole,	Olavus,	29 č.č.	Shamus,	Jacob,	1 květ.	Wally,	Walter,	4 čer.
Olive,	Oliva,	3 čer.	Si,	Josias,	1 září	Walt,	Walter,	4 čer.
Oliver,	Oliver,	1 č.č.	Sid,	Sidonia,	23 srp.			
Olo,	Odilo,	1 led.	Sig,	Sigfried,	15 únor.	Warren,	Guarine,	6 únor.
Oscar,	Anscharus,	3 únor.	Sylvie,	Sylvia,	3 list.	Watkin,	Walter,	4 čer.
Owen,	Eugene,	8 led.	Sinclair,	Clara,	12 srp.	Wence,	Vaclav,	28 září
			Sis,	Caecilia,	22 list.	Wendel,	Wendelin,	20 říj.
Paddy,	Patrick,	17 břez.	Sissot,	Caecilia,	22 list.	Wilkin,	William,	29 č.č.
Paula,	Paul,	26 led.	Sita,	Zita,	27 dub.	Will,	William,	6 dub.
Pat,	Patrick,	17 břez.	Sol,	Solomon,	25 čer.	Willem,	William,	6 dub.
Patsey,	Patrick,	17 břez.	Stacy,	Anastasia,	28 říj.	Wilma,	Wilhelmina,	10 led.
Pearl,	Margaret,	13 čer.	Stanley,	Stanislaus,	13 list.	Winnie,	Winifreda,	3 list.
Pete,	Peter,	29 čer.	Stasie,	Anastasia,	28 říj.	Winny,	Winifreda,	3 list.
Phil,	Philipp,	1 květ.	Steve,	Stephen,	26 pros.			
Pierce,	Peter,	29 čer.	Stine,	Christina,	24 č.č.	Xaver,	Francis,	3 pros.
Polly,	Maria,	8 září	Sue,	Susanna,	11 srp.	Xina,	Christina,	24 čer.
Pop,	Robert,	7 čer.	Susie,	Susanna,	11 srp.			
Ptolemy,	Bernard,	21 srp.				Yago,	Jacob,	29 č.č.
			Tad,	Thaddeus,	28 říj.	Ynes,	Agnes,	21 led.
Quentin,	Quintianus,	31 říj.	Ted,	Thaddeus,	28 říj.	Yvette,	Jutta,	1 č.č.
			Teeny,	Martin,	11 list.			
Ray,	Raymond,	23 led.	Terry,	Theodore,	16 srp.	Zach,	Zachary,	15 břez.
Reta,	Margaret,	10 čer.	Terre,	Theresa,	15 říj.	Zander,	Alexander,	21 č.č.
Reynold,	Richard,	4 květ.	Tessie,	Theresa,	15 říj.	Zeke,	Ezekiel,	10 dub.
Rita,	Margaret,	22 květ.	Thierry,	Theodoric,	1 č.č.	Ziska,	Frances,	9 břez.
Ritchie,	Richard,	3 dub.						

Musíme se v duchu spojit s hrdinými biskupy a kněžími v Československu

Draží katolíci v Československu,
krajané a exulanti!

Každého roku, když se přiblíží svátek svatých Cyrila a Metoděje, slyšíte výzvu k dalšímu roku příprav na slavné jubileum jedenáctistého výročí příchodu svatých věrozvěstů na Velehrad. Kdyby Československo bylo svobodné, zajisté byste výzvy slyšeli od biskupů Československa ve formě společného pastýřského listu. Snad dá Bůh, že se tak ještě v příštích letech stane. Zatím nemohou k vám svobodně promlouvat a tak slyšíte místo jejich umlčeného hlasu zatím hlas opata z americké Sázavy. Snaží se vás všechny vyzvat k duchovním akcím, k nimž by nás asi pobídl hrdinní biskupové Československa, kdyby byli na svobodě a směli se svobodně sejít a svobodně promluvit. Zajisté však ve svých obklíčených residencích, internacích a žalářích spolu se všemi věrnými kněžími a dobrými věřícími spínají stále své žehnající ruce k nebi. Modlí se za celý národ, za lid trpící, chybující i za své pronásledovatele. Prosí, aby všechen náš lid přešel bez těžkých ztrát a škod nynější hrozná léta, aby hledal cesty víry a stal se na přímluvu svých národních světců a skrze Marii národem Kristovým a touto svou příslušností ke Kristu, aby se vymanil z dosavadního d'ábelského systému, i ostatních materialistických a jiných nástrah temnosti.

Musíme se i my v duchu spojit s hrdinými biskupy a kněžími Československa a modlitbou i činy téměř nejvznešenějšímu úsilí napomáhat, abychom mohli do roku 1963, kdy připadá slavné jubileum, dosáhnout s Boží pomocí vytčeného cíle: že národ celý, jak český, tak slovenský, tak podkarpatoruský, bude se moci svobodně v duchu i skutečně shromáždit na Velehradě k společnému holdu Bohu za uchování dědictví otců. Ale nejde nám jen o to, aby náš lid byl na Velehradě roku 1963 fysicky i duchem se svými slovanskými bratry přítomen, ale také, aby do téhož jubilejního roku všechen náš lid cele přijal Krista, v Kristu se znovu obrodil, abychom všichni zase tvořili jednu velkou křesťanskou rodinu bratří a sester v Kristu. Zda tento velký úkol, na němž více než na čemkoliv jiném závisí život a štěstí národů, se opravdu podaří, záleží na každém z nás především na těch, kteří se hlásí ke Kristu a na tom, zda každý z nás vroucí modlitbou a uvědomělými činy bude za všech okolností na tomto programu křesťanské obnovy ze všech sil usilovně pracovat. Proto každého roku přicházíme s výzvami tří úmyslů, které jsou zaměřeny k vytčenému cíli. Odezva na ně mezi katolíky v Československu i krajaný ve svobodném světě je potěšující, mezi exulanty, bohužel, zatím kromě úsilí kolem Nového života a několika jiných skupin, je poměrně dost slabá.

Pro příští rok duchovní přípravy pro nastávající cyrilometodějské jubileum, vytkněme si tyto tři úmysly:

Úmysl první: Vzávejme v těchto těžkých dobách národního ponížení své národní světe a prosme je o ochranu. Do jejich přímluvy doporučujeme své rodiny, naši mládež, její výchovu a celou budoucnost národa.

Úmysl druhý: Stejně jako roku předchozího a více než kdykoliv předtím obracejme v dobách tak zrádných a plných nejistot a bolestí svůj zrak k Panně Marii aby její ochrana se rozprostřela nad každým z nás, nad našimi domovy, kraji a nade vším naším lidem, aby v Její ochraně byl přiveden blíž k Ježímu Božskému Synu.

Úmysl třetí: Přivádějme co nejčastěji své rodiny, své přátele, obce, města, kraje a národ celý k posile nejmocnější: k přijetí Krista svátostného — a tím nejbliž ke Kristu a k setrvání v Kristu.

Prostě, v těchto letech násilných záborů, krádeží zděděného majetku, kolektivisace, materialisace, znemrazení, útrap a nejistot hledejme víc než kdy předtím záchranu u národních světců, u Matky nejmocnější a u Ježího Syna, našeho Spasitele. Přímou vyhledávejme příležitosti, jak bychom se mohli nejvrouceněji přibližovat k národním světcům, Matce Boží a především ke Kristu. Kromě každodenních modliteb k Bohu, Jeho Matce a drahým národním patronům, putujme v duchu i skutečně ku hrobům světců, na nejmilejší mariánská místa a zároveň co nejčastěji hledejme cestu k oltární mřížce a do kostelů vůbec. Nový rok přípravy na slavné cyrilometodějské jubileum, který začne od svátku svatých věrozvěstů, necht' je tedy ve znamení okázalé úcty k Matce Boží, patronům země, ale také zbožných projevů nespočetných holdů Kristu Svátostnému, projevených častou návštěvou chrámů a častými svatými přijímáními.

Zajisté, že tyto projevy víry nesmějí být pouhým formalismem, nebo pouhou demonstrací proti režimu nenávisť a zloby. Musí pramenit ze zbožného, opravdového srdce křesťana, který zároveň bude všude ve

svém okolí více šířit křesťanskou lásku a vše, co jako křesťan má přinášet. Po každé pouti k hrobům národních patronů, po každé pouti na mariánská místa a k oltární mřížce musí následovat zjevný a opravdu mimořádný projev křesťanské lásky, křesťanského ducha, křesťanského obrození. Rok další přípravy na cyrilometodějské jubileum nesmí být tedy jen ověncen poutěmi k hrobům světců a na mariánská místa a k oltární mřížce, ale musí být nesen pravou vírou, pravou nadějí a pravou láskou, která posléze prostoupí celý národ.

Jedině pokornými projevy opravdové víry nejlépe vyplníme další rok přípravy na cyrilometodějské jubileum. My, jimž je dovoleno svobodně víru vyznávat, zahajujeme jej poutí k Matce Boží do Fatimy, na Montserrat, do Lurd, na LaSalettu a do Mariazell. Putujeme také k hrobu svatých apoštolů Petra a Pavla do Říma a k hrobu svatého Cyrila. Naše poutníky provází modlitby, vlastně duchovní pout' celé české, krajanské, katolické Ameriky. A proto vás, drazí bratři a sestry za železnou oponou, chci také požádat, spojte se také s námi hlavně v modlitbách růžencových v těchto začátečních dnech nového dalšího roku přípravy na cyrilometodějské jubileum a putujte v duchu s námi. Modlete se s námi na úmysly Svatého Otce, za mír, za svobodu, za křesťanskou obnovu — a smím-li vás prosit, také na jisté moje úmysly. Až dospějeme do věčného Říma a staneme před Náměstkem Kristovým, milovaným a milujícím otcem všeho křesťanstva, budeme jej prosit, aby také všem vám poželhal.

Posílám vám, mnohým aspoň na dálku, pozdrav, zvláště vám vězněným, a těším se s vámi všemi, že se na přímluvu drahých národních patronů, Matky našeho Spasitele a obráceným pohledem k Bohu, přece podaří záchrana národa časná i věčná, že se podaří upravit lepší život pro děti národa, a že vstoupíme do jubilea cyrilometodějského s opravdovou radostí, svobodně a s praporem křesťanského vítězství.

Váš v Kristu oddaný,

✠ Ambrož L. Ondrák, O.S.B.

Lisle, k svátku sv. Cyrila a Metoděje 1958.

HRNEČKÁŘ ŠVESTKA

I.

* * *

účetním oddělení velké požární pojišťovny pražské objevila revise nějaké zmatky na účtě venkovského jednatelství v Ronově a ředitel rozhodl, že tam musí vyjeti některý úředník osobně, že musí jet bez ohlášení a překvapí jednatele tak, aby mu nemohl nic nabulíkovat.

Dobrovolně se nikdo nehlásil. Ronov totiž ležel až kdesi na šumavském lemu Republiky, v německém území, venku šlehal do vysokých oken sychravý podzimní dešť a ani slušná dieta nikoho nelákala opustiti pražské chodníky, tlouci se po drahách a pak ještě možná brodit se kus cesty pěšky do nějaké zapadlé díry německé. Kdyby venku svítilo červnové slunce a v Ronově stál nějaký pensionát, hotel nebo vila pro letní hosty a zimní sporty, takový výlet by osvěžil, byl příjemnou změnou jednotvárného, suchopárného života kancelářského a páni by se o tu cestu drali.

"Pojede pan revident Koniček," poručil ředitel, když viděl, jak se všechny hlavy rychle sklonily ke knihám a přikrčily se, jako by se bály, aby tvrdý los na ně nepadl.

"Račte prominout, pane řediteli," osmělil se namítnout Koniček, "já jsem už byl letos třikrát na revisi a sedí zde pánové, kteří —"

"Tak pojedete po čtvrté," stroze odsekl ředitel, hned se však vzpamatoval a dodal vlídněji: "Je to věc důvěry, vím, že se mohu na vás spolehnout." Polichotil tím snazivému Koničkovi, který také nechtěl zde

shnít jako revident, ale toužil stát se přednostou některého oddělení, míti pěkně svoji vlastní kancelář, kam by mu úředníci nosili akty k podpisu, kde by mu stál na stolku telefon a za zády příjemně ho hráli zkroucení hadi ústředního topení parního.

"Prosím," uklonil se beze slova a vztáhl ruku po objemném fasciklu listin. Do večera prostudoval celý případ, našel si na mapě Ronov a v jízdním řádu hledal teď nejkratší železniční spojení. Ale at' mířil k Ronovu přes Plzeň a Tachov, anebo s opačné strany přes Plzeň a Domažlice — nemohl nijak najíti výhodné spojení s lokálkou, která k Ronovu vedla.

"Budu tam musít zůstat přes noc," povzdychl si a v hlavě se mu vybavily všechny noclehy, které už zažil v německých vesnicích, kde se dusil pod těžkými peřinami a nízkým stropem, kde se umýval ráno jako voják na dvoře u pumpy a kde musil snídati jako št'ovík kyselou polévku s černým chlebem.

Mráz mu přeběhl po zádech. Což dřív to šlo! Ve válce se člověk se vším spokojil. Ted' však si už opět zvykl na určité pohodlí, večer pil plzeňské a ráno přikusoval ke kávě máslové loupáčky. I revmatismus se mu znovu ozýval v kloubech, ačkoli po celou válku měl pokoj, a žaludek se kroutil při pouhém pomýšlení na nepravé olomoucké syrečky a scvrklé uzenáče venkovských hospod, na kterých by si byl ještě před pěti roky pochutnával.

Zabodl zraky znovu do jízdního řádu, jezdil bílým prstem po jeho sloupcích, vypisoval si doby příjezdu i odjezdu rychlíků i osobních vlaků až si turu sestavil tak št'astně, že nezaspí-li ranní rychlík plzeňský, do-

stane se určitě v devět hodin ráno do Rohnova. Bude-li mu štěstí přát a stihne-li jednatele doma, vyřídí s ním rychle celou záležitost a vrátí se též den do půlnoci šťastně do Prahy. Druhý den se doma vyspí, odpocíne a teprve třetího dne podívá se opět do úřadu. Smířen s osudem nařídil si ještě buďka na třetí hodinu ranní a libě usnul.

II.

* * *

Druhého dne ráno o půl 9. hodině přijel vláček od Domažlic na nádraží v Klenčí. Sotva zastavil, už se dal konduktér do křiku: "Kam pak tam s tím? To patří do pytláku. Takové zavazadlo si nesmíte brát s sebou do vozu, už jsem vám to kolikrát řekl."

Revident Koníček utřel rukou opoceně okno a unaveně zahleděl se ven, kde přišlo jen se cedilo, a u vozu motal se člověk s košem na zádech.

"Jedu jenom do Bělé, kousek cesty, dovolíte mi to," škemral člověk ohnutý pod tíží koše.

"Nemohu. Pasážeri by si mohli stěžovat."

"Můžete, ale nechcete. Vůz je prázdný, nikomu bych neprekážel. Pročpak mohou jezdit s nůšemi vaše ženy a vozit si v nich husy, vajíčka, máslo?"

"Vůz není prázdný, jede v něm jedna osoba."

Tu se Koníček zvedl, spustil okno a řekl blahosklonně: "Mně nebude překážet, jen mu dovoďte, pane průvodčí!"

Koníčkovi byl ten muž rázem sympatický proto, že se snažil ušetřit poplatek za koš, ač by bylo mnohem pohodlnější svěřiti jej dráze k další dopravě a posaditi se bezstarostně do vozu. Koníček sám mohl sice jeti druhou třídou a také si ji do diet započítá, jede však třetí; započítá si i dva noclehy, ačkoli se vyspí doma. Koníček pochází sice z rodiny úřednické má však silné sklony demokratické, nezapomíná, že vlastně ještě žijeme v poválečné době, vzduch že páchne revolucí a lid se nesmí zbytečně dráždit.

"Tak pojd'te, příteli, pojd'te," usmívá se proto Koníček, "alespoň se mi nebude stydět."

Do kupé vhrnul se muž ne mladý, ne starý, v odřených šatech, se sukovicí v ruce, postavil si koš na sedadlo a odplivl si: "Pší život! Člověka hledí každý jenom odřít — i ta dráha. Co se naběhám a namluvím, než prodám nějaký střep a teď' abych poslední groš vrazil těm hladům do krku. Věřejí mi, pane, že mi nezbylo ani pět halířů, ještě jsem dnes ani v hubě neměl a neprodám-li, nevím, jak budu živ."

"A co pak vlastně prodáváte?" rychle zamlouval nemilý výstup. Koníček, kterému bylo trapným každé nedorozumění a který viděl rád kolem sebe jenom veselé tváře.

"Hrnce," odsekl obchodník, "má žena má podomní obchod s hrnci. Ale jak ji mohu poslat do tohohle počasí? Vždyť mám přece srdce ne? Tak jedu sám."

"Tak vy jste ženat?"

"Ženat a mám pět dětí! sedm krků žít, to není maličkost."

"Ovšem, ovšem," svědčil Koníček a před zrakem se mu mihla jeho vlastní žena a dvě děti. V té chvíli dal se vlak do pohybu a do vozu vstoupil průvodčí a hned jako sršeň pustil se do hrnečkáře: "To je naposled. Přijde-li revise, tak si to vypiji za vás."

Obchodník však podal mu klidně lístek a ani nepípl.

"Nepřejete si, pane, přestoupit do jiného oddělení?" obrátil se průvodčí na Koníčka.

"I Bůh chraň! Pročpak? Vždyť my se tu srovnáme. Alespoň nám bude veseleji, že ano?" usmál se revident. Průvodčí salutoval a zmizel. Tu teprve hrnečkář jakoby oživil. Přisedl si bliž, usmál se a řekl teple, uznale: "Voni jsou nějaký hodný pán."

"Proč myslíte?"

"Protože se chudých lidí neštítějí. Mají srdce na pravém místě."

Koníček se zavrtěl a ta chvála dotýkala se ho nepříjemně. "Bude chtít na mne jistě alespoň doutník," hádal v duchu, neboť ze zkušenosti věděl, jak taková chvála končívá a velice si zakládal na své znalosti lidí.

"Mně stačí podívat se na žebráka," říkával doma i v úřadě, "a hned poznám bídu pravou od falešné. Pravá chudoba není nikdy dotěrná a drzá. Pravá chudoba je po-

korná a skromná, tu musí člověk vyhledávat a té záslužno pomáhat."

Všichni uznávali tuto jeho zásadu a tážali se ho kolegové i o radu, kdykoli se po kancelářích dožadoval pomoci nějaký vlastenecký nebo dobročinný podnik, anebo koloval nějaký ušpiněný arch, kam se zapisovaly příspěvky buď na některého slepce nebo na válečného poškozence, nebo na jiného chud'asa, který přešlapoval venku a čekal na výsledek sbírky . . .

"Však ty mě nenapálíš," usmívá se pod kůži revident, "tebe já prohlédnu za pět minut."

"Odkud pak vlastně jste?" začíná proto hovor jako výslech.

"A z nedaleka! Odtud z jedné vesnice. Jezdí k nám na léto plno výletníků. Letos tam máme i malíře. Také tuze hodný pán, tyhle kalhoty mám od něho. Kabát mi také podaroval, ale ten se mi už pod košem roztrhal. Ani by nevěřili, co já roztrhám šatu a obuvi."

"Jak pak se jmenuje ten malíř?" přerušil Koniček svého společníka.

"Počkají, hned jim řeknu," usmál se hrneckář a vytahoval umouněný zápisník. "Zbyšinec, pan Otakar Zbyšinec. Objednal si u mne hrnecky na barvy."

"Zbyšinec!" hvízdal revident, který znal veselého malíře z pražské společnosti. Letos na jaře se ztratil a nikdo nevěděl, kam zapadl.

"Tak voni ho také znají?" podivil se obchodník.

"Ovšem," řekl skoro nedbale revident.

"A to jsem rád. Můžou se ho alespoň na mě zeptati. Já chodím k němu každý den. On mě maluje a říká mi: "Honzo, Honzo, tvé hlavy je škoda. Tys měl studovat a byl bys to daleko přivedl!"

"Jak se vlastně jmenujete?"

"Jan prosím, Jan Švestka, hrneckář z Dolan. Všude se mohou na mě zeptat, všude mé jméno znají, všude mám dveře otevřené a přístup dovolen."

Revident vytáhl teď z kapsičky u vesty malý zápisníček s tužičkou, aby si jméno zapsal.

"Jen si to zapíšou, dobře zapíšou a kdyby panička potřebovala hrnce, mísy nebo

pekáče a kastrolы, pošlou mi kartičku a já jim vyberu takové zboží, že budou na mě vzpomínat už proto, že znají toho pana malíře, co mi říkává: "Honzo! Věř mi! Kdybych měl milion, hned ti ho dám půl, jak tě mám rád."

"Což o to, malíři mívají dobré srdce a Zbyšinec obzvláště," usmál se Koniček, "ale milion nebude mít do smrti."

"V tom leží právě nespravedlnost," vybuchl teď hrneckář, "že kdo by dal, nemá, a kdo má, ten zas nedá a chudý lid aby posel."

Spravedlivý, šlochetný zápal tohoto prostého muže ovál i Konička a pomyslí si: "Hle, jak má zdravé, šlechetné zásady! Říkám stále, že jádro našeho lidu je zdravé." než se však zmohl na sebe kratší projev hlasitě souhlasu, už Švestka pokračoval:

"Vidím jich po prvé, milostpane, ale mám k nim takovu důvěru, že bych se jim hned vyzpovídal. Nejsou oni spisovatel?"

"Proč myslíte?" usmál se revident, kterému otázka zřejmě lichotila a který kdy si — před lety — když ještě byl zamilován — nejen napsal, ale i uveřejnil několik básní.

"To já hned poznám. Náš malíř mi říkává: "Honzo, Honzo! Ty bys měl vyprávět svůj život některému spisovateli. Ten by napsal o tobě takový román, že by se oň lidé prali." Podívají se. Na vojně jsem byl; každý, kdo tam přišel, hleděl, aby se někam ulil, někde se schoval, vrátil se a teď jako válečný poškozenec vybírá rentu. I mě tam zmrzačili, tohle mám z vojny," vyhrnul rukáv a ukázal na prostřelenou ruku, "nic v tom hnátu neudrží, ale krejcaru podpory se domoci nemohu. Žena, děti, jíst se chce, zima na krku, to živobyti bych vydřel, ale jak je obuju a obleču, aby mi nezmrzli, to Bůh milý ví," povzdychl si smutně hrneckář.

Vlak se zvolna zastavoval. "Ronov," svolával průvodčí a Koniček oblékal se do svého teplého zimníku s kožíšninovým límcem, natahoval jelení rukavice, přezůvky, hedvábný deštník, vzal do ruky, koženou aktovku pod pažďí, na hlavu si posadil měkký velurový klobouk a jak se teď při loučení zahleděl na ubohého hrneckáře, sedící-

ho zde v odřených, záplatovaných kalhotech, ve vetchem a tenkém kabátku, zachvělo se mu srdce soucitem.

"Oč št'astnější jsme přece jen my! Má žena a děti nevědí o takovéhlé bídě!" Kmitlo se mu hlavou a řekl vřele: "Jen, příteli, nezoufejte! Ona se vždycky pomoc najde!"

"To já taky říkám, milostpane. Když je bída největší, pomoc Páně nejbližší!" usmál se Švestka, vyskočil a otevřel panu revidentovi dveře, když je sám hned nemohl odsunout stranou.

Venku šlehal dešť se sněhem, nádraží bylo dobrou čtvrt hodiny od městečka a Koníček cestou vyšlapoval si spokojeně. Jindy by byl reptal na život a na své povolání, dnes však trpělivě poslouchal, jak mu kapky bubnují na deštník a živě si představoval, jak ubohý hrneckář musí vystoupit na příští stanici a s košem na zádech, v roztrhané obuvi, polonahý musí se plazit od vesnice k vesnici . . .

Cítil se skoro št'astným a tak spokojeným, jako dosud nikdy.

"Takový člověk zasluhuje pomoci!" slyšel pan revident zřetelně ve svém nitru. Hlas zněl velitelsky a Koníček jej dobře znal. Ten hlas ozýval se mu v srdci, kdykoli pravá bída volala o pomoc.

"Jak se vrátím do Prahy, něco pro ubohého hrneckáře podniknu," rozhodoval se v duchu a cítil, jak ho ten úmysl hřeje a blaženě nalad'uje.

III.

* * *

Revidentu Koníčkovi od té chvíle všechno šlo hladce jako po másle. Našel jednatele pojišť'ovny doma, nedorozumění vysvětlilo se hned, jak zkušený úředník přepočítal první stránku jednatelské knihy. Bylo zbytečno pátrat po dalších chybách a tak všude št'asten kolébal se asi po půl hodince k nádraží, kde ještě musil čekat na vlak, jenž přijížděl do Ronova s opačné strany. V Domažlicích se v nádražní restauraci pohodlně naobědval a večer po šesté hodině už zase seděl v kruhu své rodiny. Vyprávěl dětem i ženě o nešť'astném sice, ale spokojeném hrneckáři a tolik citu dovedl vložiti do svých slov, že všechny dojal až k sl-

zám, všichni cítili se hned spokojenými, žena už si ani nepřála nový kožich a děti jako by četly otcovy myšlenky.

Malý, dobrácký Vlád'a utřel si slzičky jako při nejkrásnější pohádce a prohlásil: "Já těm dětičkám ubohého hrneckáře bych dal postýlku." Kluk politik nechtěl totiž líhat sám a byl všecek št'asten, mohl-li k ránu alespoň jít se ohrát do postele k mamince. Zbaví-li se postýlky, maminka ho nebude do ní vyhánět a bude moci ustavičně s ní spát. Jeho sestra Hana byla už šetrnější. Té se musil otec přímo optat: "A co pak ty bys jim poslala, Haničko?" Smračila čelíčko, chvíli přemýšlela a pak prohlásila: "Já jim pošlu — pusinku."

"To by se mnoho neohřáli," usmál se otec, ale sám přemýšlel na pomoc mnohem vydatnější. Druhý den měl volný, všechno si doma náležitě promyslel, rozvážil i malou, zato však dojemnou řeč si nastudoval a když překračoval opět práh nádherného paláce, ve kterém měla pojišť'ovna své úřední místnosti, byl si napřed jist dokonalým úspěchem.

A nemýlil se. Ředitele naladil vesele sdělením, že nemilé nedorozumění tak příjemně se vysvětlilo a kul hned železo, dokud bylo žhavé.

"Ještě bych prosil o něco, pane řediteli," zastavil se na odchodu revident.

"No?" vytáhl přednosta požárního oddělem vrásky na čele do výše až k vlasům. Lekal se v duchu, že to bude určitě žádost o dvojnásobnou dietu, ne-li o povýšení anebo alespoň o služební přídavek. Nic však takového neslyšel. Naopak, revident Koníček vůbec za sebe neprosil, to pochopil ředitel hned po první větě.

"Cesta mě vedla svěrázným, ale chudým krajem horským. Ve vlaku seznámil jsem se s ubohým hrneckářem, který by mohl býti vzorem všem občanům Republiky. Živí se uboze prodejem hrnců, jež se v tamním kraji vyrábějí, vydělá si s bídou tolik, aby nasýtil sebe a četnou svoji rodinu, přece však nenadává, neproklíná, přemýšlí jen, jak se čím oditi a obouti své děti, ženu i sebe v nastávající zimě. Šat i obuv jsou dosud tak drahé, že na nové nesmí ani pomyslit."

"Už se z toho klove zase nějaká sbírka," zamračil se teď pan ředitel. "Uvažte, pane revidente, že nelze stále úřednictvo vyssávat. Všichni si naříkají na malé služné, obtěžujeme správní radu žádostmi o zvýšení platů, při tom se hrnou sběrací archy, upisují se příspěvky na stavovské podniky, spolky vymáhají členské poplatky a vy teď přijdete se sbírkou na člověka, kterého jste po prvé viděl v životě."

"Promiňte, pane řediteli, máte — jako vždy — pravdu," nedal se odbýti Koniček, "sám to dobře cítím, že máte svatou pravdu. Proto nechci podniknouti žádnou peněžitou sbírku, nechci ždímati z kolegů poslední groš."

"Co tedy vlastně chcete?"

"Poslati oběžník po pánech, aby — kdo může a chce — věnoval ubohému hrneckáři kus odloženého, obnošeného už oděvu, který se doma zbytečně válí a překáží."

"A bude šat ten člověk nosit? Vždyť v něm bude vypadat jako hastroš, až si navlékne naše kabáty, fraky, kaiseroky — nikdo to tam snad jaktěživ neviděl, tam snad chodí lidé ještě v národním kroji."

"Všecko se dá upravit, přešít; na tom muži bylo vidět, že si dovede daru vážit. Zvláště se mi líbilo, že nebyl dotěrným, sám o nic neprosil, mám v tom směru vyvinutý čich a určité zkušenosti."

"Pro mne a za mne!" mávl ředitel nedbale rukou, audience byla skončena a povolení uděleno.

IV.

* * *

Akademický malíř Otakar Zbyšinec seděl v závětrí na nízké plátěné sedačce a dokončoval obraz, který už dávno pokřtil lidovým pojmenováním: "Lišky pekou chléb". Po dešti totiž počne z černých lesů našich vystupovati tu a tam bělavá pára a jako obětní dým vystupuje k modrému nebi. Tento zjev bývá někdy tak nápadným, že si ho všimají i děti a ptávají se matek, proč kouří lesy, kdo si to v nich udělal ohníček. Nikdo nedovede se ptát tak neodbytně jako právě děti, těm se musí odpovídat na každou otázku a proto každá chodská matka dovede vyložit dítěti, že stará

liška měla zaděláno na chléb, ale nemohla ho péci pro dešť, neboť všecko dříví bylo syrové, mokré a nehořelo by. Proto teď, jakmile jen trochu oschlo, rozdělala oheň a peče, než se znovu dá do deště. Děti tomu svatosvatě věří, neboť už i ochutnaly liščí chlebiček. Když totiž jdou naši lidé někam na cestu anebo do lesa na práci, berou si sebou vždycky do kapsy notný krajíc chleba. Nesnědí jej však celý, kousek ho přinesou zpět, podají ho dítěti a řeknou: "Potkali jsme lišku, dala nám ukrojit chléb a kousek ti také posílá," a všem dětem na Chodsku se zdá, že je ten liščí chlebiček o mnoho chutnější než jejich domácí.

Toto vzácné divadlo tedy zachycuje Zbyšinec skřehlými prsty na velikém plátně. Chvilí sedí, chvílemi vstává, odstupuje od obrazu, upírá oči na temné polesí, jež se zvedá před ním na příkré strání a nad ním jako jemný mušelin vznáší se bělavý pruh páry a šikmo se táhne k temenu hor, kde proti nebi se rozplývá a mizí. Jeden, dva, tři, deset takových pruhů vytahuje neviditelná ruka z lesa, jeden krásnější než druhý, všechny skoro průhledné a průsvitné, jakoby jen nadechnuté a ta lhkost právě dráždí mistra a rád by ji přenesl i na obraz. Konečně namíchal si na paletě takovou barvu, jakou viděl před sebou, když však se chopil štětce a počal malovat, vyrušil jej v nejlepším přespolní listonoš. Chvilí už malíře pozoroval, než se odvážil jej vyrušit.

"Podepíšu mi tuhle do knížky, že jsem jim ten nákladní list doručil," strkal malíři ohmatanou knížku a tužku.

"Kam vás sem za mnou čerti nesou," dopálil se malíř, "nemůžete mi poukázku nechat ležet v hospodě, až se vrátím?"

"Nemohu, protože bych doma dostal," brání se listonoš, "pan poštovník má rád pořádek. Mě také netěší, že musím shánět lidi po všech peklech. naběhám se zbytečně a nikdo mi to nezaplátí."

Zbyšinec napsal do knížky zlostně nějaké klikyháky malířské, nad kterými posel kroutil hlavou. "Takový studovaný pán a nedovede se pořádně ani podepsat," bručel si cestou, "malovat však umí. Udělá dvě,

tři čárky t'ukne tím penzlikem semhle támhle a už z toho kouká na člověka strom."

Ale také malíř převracel v ruce kousek papíru, který nesl nápis v čele "poštovní průvodka" a oznamoval mu, že dostane "balík šatstva."

"Hej, kmotře!" rozkřikl se malíř za listonošem, "kde pak jste nechal ten balík?"

"Balík?" zastavil se posel vážně, "pro ten si musejí poslat na poštu. Jen si všimnou, že je patnáct kilogramů těžký a my nosíme jen do tří kilogramů, víc ani gram, aby věděli."

"Děkuji za poučení."

"Rádo se stalo."

Malíř se obrátil k plátnu, ale cítil, že ztratil náladu. Soustředěná pozornost roztržila se mu v nitru, jako když kamenem udeří do skleněné tabule. Musil myslet na to, co mu asi pan revident Koniček posílá, proč si naň vzpomněl, jaké to asi šatstvo bude a jaké množství, když váží tolik kilogramů, že je ani ramenatý posel neunes. Ježto však na ústřížku průvodky četl poznámku: "Dopis leží v balíku," rozhodl se malíř zjednat si ihned jistotu. Naházel štětce i paletu do skřínky na barvy, popadl obraz za roh, složil stojan i sedačku a putoval k domovu.

Podepsal poštovní průvodku a hledal teď někoho, kdo by mu přinesl balík z pošty. Vtom jde okolo obecní lump Švestka. Ruce v kapsách, klátí se ke kupečkovi na skleničku rumu.

"Hej, pane Švestko, nechtěl byste si vydělat dvě korunky?" ptá se zdvořile malíř.

"Přijde na to, jak?" opatrně se zastavuje Švestka.

"Přinesete mi nějaký balíček z pošty."

"A jak je těžký, smím-li se ptát?"

Stojí tu napsáno, že váží patnáct kilo."

"Patnáct kilo! To si na tu musejí zjednat vůz a koně, nikoliv však chudého člověka, otroctví už pominulo."

"Děkuji za poučení a odpust'te, že jsem vás chtěl strhat," omluvil se opět malíř a rozběhl se k poště — sám. Balík měl vskutku úctyhodné rozměry. Zbyšinec se ho však nelekal. Posadil si jej na svoji vlasatou hlavu a jako nosívali sklínkaři své křehké zboží, tak i on donesl si zásilku sám do

svého pokojíku v hostinci. Trochu se ovšem zapotil, toho si však ani nevšiml, vytáhl hned kapesní nožik a už praskaly provazy i stehy na pevném plátně, které tajemnou zásilku obalovalo. Zbyšinec jako krtek dobýval se úporně dovnitř a po malé chvíli vyvalil se na něho všechen obsah balíku, který malíře v první chvíli strašně dopálil.

"Má to být vtip? Či snad urážka? Nebo omyl nějaký?" rozvažoval nad kupou obnošeného šatstva, jako by je zde některý vetešník vyložil. Vyvalily se ven především asi tři tvrdé klobouky, několik měkkých, celá sbírka sportovních čepic, malá ukázka různých střeviců pánských, dámských i dětských, za nimi pak vytahoval kalhoty, kabáty i vesty, všechno už sice obnošené, ale ještě bytelné, zašité, vyžehlené. takže nikde ani knoflík nescházel. Jak se malíř na tu kupu šatstva díval, spatřil na zemi povalovati se dopis v obálce.

"Ten mi záhadu vysvětlí," sehnul se rychle po něm, rozbalil jej a počal dychtivě číst. Dopis psán byl na stroji a četl se lehce. Malíř se nad ním čím dál, tím více usmíval, až nakonec se hlasitě rozesmál. "My víme, šlechtitný mistře, jak milujete nešťastného hrneckáře Švestku a jak ho podporujete. Nechceme tohoto dobrého muže pokořovati a proto vás prosíme, abyste mu sám odevzdal přiložené šatstvo jako dárek neznámých dobrodinců, kteří na žádnou vděčnost nečekají a žádného poděkování nežadají," čte malíř a myslí, že se musí rozsypat smíchem. "Je to sice málo, zato však z lásky dáno, neboť my sami nemáme právě na růžích ustláno a dáváme, co můžeme a máme." Následovalo asi osm podpisů, vesměs úředníků známé pražské pojišťovny se jménem revidenta Konička v čele.

Zbyšinec chvíli váhal, má-li vyhovět přání štědrých dárců. Před zrakem mihla se mu řada vpravdě chudých lidí, kteří by si tohoto daru mnohem líp vážili. Už chtěl sednout a napsat do Prahy list, když zaslechl na síni Švestkův hlas: "Je pan malíř doma?"

"A co!" odhodil malíř pero, "vůle dárců je svatá. Pane Švestko, pojďte sem!" vykřikl ke dveřím.

Hrnečkář pootevřel dveře, prostrčil skulinou hlavu a řekl lahodně: "Nelíbějí se horšit, ale dají-li mi tři korunky, vezmu trakař a přivezu jim z pošty ten balík."

"Jen pojd'te dál," zval ho vesele malíř a pan Švestka se vtáhl dovnitř. Zrak se mu zaleskl, když spatřil kupu šatstva na podlaze "Milostpane," spustil hned úlisně, "snad už se nebudou od nás stěhovat? A tolik šatstva mají! Co s tím budou dělat?"

"Dám vám je, všechno je vaše, nějaký pán z Prahy, co jste s ním jel do Ronova, vám je posílá."

"Já jsem věděl, že na mě nezapomene! Ó, to byl náramně hodný pán!" shýbal se hned Švestka a natahoval ruce po prázdném pytli, aby si do něho dárek složil.

"Počkat!" zahřměl nad ním malíř, takže Švestka hned se napřímil, jako by jej holí přetáhl. "Položte nejprve tři koruny na stůl."

"Tři koruny! Kde bych vzal takovou ránu peněz!"

"Tam, kde berete na rum."

"Milostpane, mají přece útrpnost s chudým člověkem."

"Ne s chudým člověkem, ale s lumpem musíte říct," opravoval ho rychle malíř, "já se vám zadarmo dířt nebudu, přinesl jsem vám ten balík z pošty a proto mi dáte teď vy tři koruny."

Pan Švestka zbledl, "Líbějí odpustit, nevěděl jsem, kdybych byl věděl —, neměl jsem tušení —" koktal v rozpacích a žádostivě hleděl na kupu střevíců, kabátů, klobouků a punčoch.

Kolem okna mihl se temný stín. Bába Plačková vlékla se domů se žebroty. V koši na zádech nesla si trochu bramborů a v zahrnutém fěrtuchu několik skrojků chleba. Zbyšinec zaklepal na okno a zakýval na babičku.

"Milostpane, snad by mě nechtěli o to okráct?" zoufale vykřikl Švestka.

"Vyberte si," klidně odpověděl malíř, "bud' té babě zaplatíte tři koruny, co jsem si vydělal a mimo to korunu, kterou jsem musil platit na poště, než mi balík vydali."

"To už jsou čtyři koruny, před chvílí chtěli jen tři."

"Čím dál to bude dražší, nevysadí-li hned peníze na dřevo —"

"Nemám, milostpane, věřejí mi, že ani haléře nemám."

Venku ozvaly se šouravé kroky, Zbyšinec skočil ke dveřím, otevřel je dokořán a zval vřelě žebračku: "Tak pojd'te, babičko, pojd'te! Tuhle pan Švestka vám chce dát pět korun."

"Zač pak tu další korunu?" prudce se rozkřikl hrnečkář.

"Za ztrátu času, který tu s vámi zbytečně mrhám. Čas jsou peníze, pamatujte si to," klidně hovořil malíř.

Švestka rychle lovil po kapsách, až vylovil umačkanou, špinavou papírovou pětkorunu.

"Pan malíř to nemyslí opravdu. Pan malíř jenom se mnou žertuje," pokusil se ještě jednou zachránit ten umolousaný papírek, který žmolil v ruce.

"Právím, že nemám času se s vámi bavit," vytáhl malíř hodinky, "bud' dostane Plačková pětku, nebo si odnese v koši všechno, co tu leží, i kdybych jí měl sám pomoci."

Pan Švestka cítil, že jde do živého. "Tak tu máš, babo!" hodil žebračce pětku a cpal čepice, vesty a kalhoty rychle do prázdného pytle.

Švestka už před chvílí zmizel i s pytlím a stará Plačková s pětkou na dlani stála ještě jako u vidění.

"To se díváte, babičko, jak je pan Švestka štědrý, co?" smál se malíř, "tuhle máte ještě jeden takový papírek a jděte domů."

"Zaplat' jim to Pán Bůh, milostpane, bylo to jediné, co mohla babička říci radostí se chvějícím hlasem."

V.

* * *

Revident Koniček zakládal své dcerce sbírku autografů slavných mužů a těšil se, že tuto sbírku obohatí listem Zbyšincovým.

"Malíř nám jistě odpoví, ba možná, že i vymaluje do listu Švestku skákajícího radostí, když spatřil naše nadělení," říkal v kanceláři kolegům a netrpělivě prohlížel každého dne došlou poštu. Vánoce už se

blížily a očekávaný dopis stále nepřicházel. Celé účetní oddělení, všichni páni, kteří ke sbírce přispěli, už si dobírali pana revidenta, komu ten balík poslal, že asi sotva došel na udanou adresu. I žena doma tvrdila, že se snad ztratil a že by jej měl na poště reklamovat, že by i žid za ty šaty dal alespoň dvě stě korun, co ona se s tím doma naprala, našila a nažehlila, skoro patnáct korun musila platit na poště porta, služce že dala dvě korunky na elektriku a ze všeho že teď není nic. Koniček seděl jako na trní při takových pichlavých řečích a už se rozhodoval, že se vypraví na poštovní úřad s podacím lístkem v ruce poplatit se po osudech tak objemné zásilky, když mu přinesl strážník do úřadu obsílku, aby se dostavil k výsledku na policejní ředitelství.

Konička to nepřekvapilo, neboť úředníci často bývali voláni ramenem spravedlnosti, aby vydali svědectví o škodě vzniklé požárem, kdykoli se pátralo po žháři anebo i když už byl dopaden. Ukázal tedy obsílku řediteli a v ustanovenou hodinu zaklepal na dveře, do kterých byl pozván.

Uvítal ho vlídně pan komisař, vytáhl příslušný svazek listin, nabídl židli panu revidentu a počal s výsledkem:

“Pane revidente, vy máte vetešnický obchod a zapomněl jste tu živnost ohlásit. Nemáte k tomu povolení a neplatíte dani. Co vás to napadlo?”

“Račte dovolit, pane komisaři,” zvedl se Koniček, kterému se dělaly mžítka před očima, “já a vetešnický obchod?”

“Tak snad vaše paní. Máme zde udání—.”

“Kdo se opovážil —”

“Četnictvo to vyšetřilo. Máte dokonce i své zřízence, kteří po venkově vaše zboží rozprodávají.”

“To už přestává všechno. To takhle nenechám. Budu žalovat pro urážku na cti. Moje úřednická čest, — čest mé rodiny.”

“Neračte se rozčilovat. Máme důkazy, svědecké výpovědi —”

“To bych rád věděl, kdo by mohl —”

“Znáte jakéhosi Jana Švestku?”

Kalný, deštivý den podzimní, vláček vlekoucí se líně po kolejičkách venkovské lokálky, špinavý vůz, ubohý hrnečkář s košem

— to všechno rázem se vybavilo v hlavě pana revidenta.

“Tak vidíte, jak zde dovedem pomoci slabé paměti,” usmál se vesele pan policejní komisař na Konička, jenž tu seděl s přivřenými očima a nořil se do vzpomínek. “Nesmíte si myslit, když svou živnost otevřete až někde na periferii republiky, že tam právo a zákon nesahají. Naše služba je už dnes tak organizována, že nám neunikne nikdo. Nemohu si pomoci, musím to předat živnostenskému soudu.”

“A co prosím?” vzdychl si pan revident.

“Budete trestán pro přestupek živnostenského řádu.”

“Já! A proč?”

Teď toho měl pan komisař právě dost. “Když zapíráš, tak obrátíme, pomyslí si v duchu, naježil obočí, vytáhl prudce z celého aktu půl archu hustě popsaného papíru a četl: “Dle výpovědi zatčeného Jana Švestky neukradl týž obnošené šatstvo, jež se jako corpus delicti přikládá, ale odevzdal mu je malíř Otokar Zbyšínec od jistého pána z Prahy k rozprodeji. Výsledkem malíře pak zjištěno, že šaty zaslal jakýsi Josef Koniček, revident požární pojišťovny v Praze.”

“To že řekl ubohý hrnečkář?” vytřčstil oči pan revident.

“Ano, také někdy prodává hrnečky na jméno jakési Marie Maříkové, která má povolený podomní obchod s hrnci.”

“On není ženat?”

“Je svoboděn, pětkrát trestán pro podvod, dvakrát pro krádež, jednou pro deserce z vojny a pro úmyslné poranění pravé ruky, aby se vyhnul povinnosti vojenské.”

“To všechno on? On, ubohý hrnečkář Jan Švestka?”

“Ano,” odkládal komisař z ruky konduktní listinu a dodal: “Tak vidíte, jak neprozřetelně jste jednal, do jakých rukou jste to upadl, jakého člověka jste si vybral za společníka. Kolik procent provise jste mu dával?”

“Ale vždyť já mu ty hadry daroval, jemu a jeho ženě a jeho dětem, protože se mi zželelo jeho bídy a že učinil na mne silný dojem naprostého poctivce.”

"To by se musilo dokázat. Může to být pouhá vytáčka," zvedl komisař ramena do výše, chvíli přemýšlel, hleděl na zdrceného Konička a pak se optal klidně: "Jak své tvrzení dokážete?"

"Jak?" opakoval si zmatený revident a okamžik se rozmýšlel. Najednou rozjasnila se mu tvář a skoro vykřikl: "Zbyšinec! Maliř Zbyšinec to musí dokázat."

A také to dokázal. Vrátil se se svou uměleckou kořistí k vánocům do Prahy, pan revident sám ho vyhledal a skoro plačky ho prosil, aby se nad ním smíloval, Maliř se smál a volal: "To vám patří! Proč sednete jako hejl každému darebákovi na lep. Abyste věděl, váš ubohý hrnečkář oblékl si hned druhý den černé šaty, bílou vestu, lakýrky a polocyindr a vydal se jako agent do světa. Četníci ho sebrali opilého, pod-

robili výslechu, zabavili mu celý váš královský dar a jeho odvedli do kriminálu."

"A proč jste mu to dával, když jste ho znal?" namítl Koniček.

"Abych vás vyléčil. V celém vašem listu nebylo ani slůvka, abych jednal podle svého rozumu. Vyplnil jsem vaše přání. Ke mně přišel četník do Dolan a ptal se, odkud má Švestka šaty, které rozprodává. Řekl jsem mu vaši adresu a více jsem se o věc nestaral."

Pan revident Koniček od té chvíle, ať přijde jakákoli sbírka, složí tiše svůj příspěvek a mlčí. Nechlubí se už svojí pronikavou znalostí lidí, ani svým ostrým čichem, kterým dovede rozeznat bídu pravou od --- falešné. — Jest úplně a navždy vyléčen.

VIKTOR DYK:

V DNECH NEJISTÝCH

V dnech nejistých, kdy
kolísají říše
dnů neznajíce, hodiny — —
v dnech nejistých, kdy
v propast padá výše
a v hory rostou nížiny,

v dnech nejistých, jež
všechno dáti mohou
a také všechno odnítí:
jít za svým cílem nutno
pevnou nohou,
ať zvítězí, ať zemřítí!

Sní pidimužik o osudech
obra,
šlapaný: však se pozvednu.
Bloudící: hvězda zasvitne
mi dobrá
a slepý: zítra prohlédnu.

A všichni sní. A čekají.
A chtějí.
Vše v krizi je a přerodu.
Prudčeji bijí dnes a
bouřlivěji
jedinců srdce, národu.

V tom rozmachu, v tom
výboji, v tom vzpětí,
jež žasnouce tu vidíme,
já ptám se: Dnes, kdy výše
touhy letí,
kam vy, ó Čechy mé?

Lesní dcerka

OK 1862 o páté hodině odpolední v sychravém říjnu cosi zaškrábalo na dveře u myslivny lhotecké, stojící pod nevysokým chlumm u křižovatky. Pes, zavřený v chlévku na dvoře, zaštěkal. Lesní Průcha odložil dýmku a vyšel ze světnice. Žena jeho, černovlasá, růžová ve tváři, silná a zdravá, odešla do kuchyně. Čtyři jejích dívky, odrostlejší již, prohlížely si obrázky ve staré bibli.

Průcha vystoupil před myslivnu. Studená mlha, bílá a těžká, vyplňovala lesy. Stříbřité šero svítilo kolem, ne však daleko. Ovocný sad, rozložený vlevo, nebylo ani viděti. Jen koruna starého dubu, stojícího před průčelím stavení na rozcestí, tměla se a až do nepřirozené velikosti vzrůstala. Nikde hlasu, nikde kroku.

Průcha podrážděn mlhou zakašlal. Pomyslel si, že zajíc sem zabloudil a kdesi zde zahryzl. Přece však prohodil hlasitě:

“Co tu kdo dělá?”

V tu chvíli ucítil na své ruce studenou dětskou ručičku. Zeela těsně u jeho nohou stálo malé, snad pětileté děvčátko, jež jej uchopilo a táhlo od myslivny.

“Co chceš?” zašeptal překvapen, snaže se rozeznati tvářičku dítěte.

“Dědeček—” řeklo jen.

“Jaký dědeček? Co povídáš? Čí jsi?” ptal se lesní.

“Dědeček—” opět řeklo dítě, jako by chtělo něco důležitého sdělit.

Průcha nikdy ho neviděl a ani tušení neměl, či by dítě bylo. Podle šatů, zřejmě z různých odložených kasů a hadříků na drobné tělíčko navlečených, soudil, že je to dítě kramářů nebo komediantů. Napadlo jej, že snad někde na blízku s vozíkem uvízli a pomoci hledají.

“Co se stalo dědečkovi?” ptal se, drže studenou ručičku ve své teplé dlani.

Dítě táhlo Průchu na cestu, aniž co řeklo.

“Půjdu s tebou,” pošeptal, “vezmu si jen klobouk a hůl. Počkej na mne.”

Odběhl do myslivny. Vrátil se ihned. Měl i pušku. Žena jeho s dětmi objevila se na prahu. Nejstarší synek, Jeník, patnáctiletý asi, rozběhl se pro hajného. Za chvíli přišli spolu. Hajný, muž silný, zvědavě přiskočil k děvčátku a prohlédl si je zblízka. Pokrčil rameny.

“Znáte to dítě?” otázal se ho šeptem myslivec Průcha.

“Neznám. Podle té veliké kazajky je to nějaký žebráček.”

“Půjdemo s tebou,” řekl lesní, vzav opět překřehlou ručičku dítěte. “Ved’ nás!”

Synek jeho šel s nimi a všemu zvědavě naslouchal. Následovali chudé děvčátko.

Ocitli se na široké lesní cestě, vedoucí k nedaleké vesnici. Byla měkká, hluboko rozjetá, plná kalužinek a bláta.

“Ale tvářičku má hezoučkou,” prohodil hajný. “Jako panenka!”

“Čí jsi? Jak si říkájí?” ptal se Průcha po chvíli skláněje se důvěrně.

Dítě cosi řeklo, ale nikdo z nich nevěděl co povídalo.

"Jak pak se jmenuješ?" laskavě se otázel i synek lesního, jinoh vytáhlý a živý.

"Maryna," odpovědilo dítě.

"Co?" zasmál se Průcha. "Maryna? A kde je tatínek? A kde maminka?"

Děvčátko mlčelo.

"A kdo ti říká Maryna?" ptal se Jeník, všechen tím zaujatý.

"Dědeček," odpovědilo dítě jakoby ulekavým hlasem.

"Kam nás vedeš? Do vesnice?" otázal se hajný.

Děvčátko neodpovědělo, ale zatáhlo je na pěšinu, vedoucí houštinou do údolí.

"Zná to zde jako my," zasmál se hajný.

"Budou to kramáři," prohodil Průcha opatrně. "V neděli bylo posvícení v H... Jedou tudy. Stalo se jim něco. Koník jim padl nebo nápravu zlámali."

"Možná," dodal hajný.

Sestupovali v údolí. Ocitli se ve vysokém lese. Ptali se opět a opět, ale ničeho nevyzvěděli. Dítě bálo se mluvit.

"Víš-li pak, Maryna, kde jsme?" otázal se Průcha.

"Vím."

"No, jsem zvědav," zasmál se hajný.

I synek se zasmál.

Zašli do nížiny, vyplněné hustými listnatými stromky, lískami, habřím i břízkaní. Dosud bylo viděti zde i zde. Maryna vedla je sem tam. Nebylo ani cesty, ani pěšiny již. Jen travnatá místa a nevelké loučky vystřídávaly se s houštinami. Chvillemi ocitli se u jámy, u hlinitých strží a četných pařezů, bývalých vývratů. Obrovské kořeny starých jedlí při větrné smršti vytrhaly tehda celé střechy lesní prsti, jež zůstaly tu dodnes.

Pojednou dět'átko stanulo.

Mezi dvěma lískami ukázala se vyrytá země, stružka jakási, padající do kotliny. Do té se vtáhla držíc stále Průchu za ruku. Následoval jí. Sklouzli do skupiny vývratů, sem tam seskupených, zarostlých ostružinou a lesním kvítím.

Maryna rozhrnula studené, zvlhlé kvítí a vešla pod pařez s vysoko vytrženou plochou lesní mechovitě země. Provlékla se pak hustými podrosty a ukázala Průchovi na díru, vedoucí pod dva jedlové pařezy, jež, vytrhše tehda pádem kmenů široké

plochy prsti, utvořily neproniknutelnou, přirozenou střechu nad obnaženou zemí.

"Kdo je tam?" otázal se Průcha.

"Dědeček," řeklo děvčátko.

"A co tam dělá?"

"Stůně."

"A kde se tu vzal?"

"My tu zůstáváme."

"Cože? Tady?" podívil se lesní a obrátiv se k hajnému, řekl: "Podíváme se tam! Jeníku, zavolej!"

Synek zavolal: "Hej, kdo je tam?"

Maryna polekaně hleděla na jejich počinání.

Nikdo však se z vývratové jeskyně neozval.

"Škoda, že jsme nevzali psa," stáhnuv rty, řekl lesní. Tvář jeho, zarostlá hnědým vousem, zpřísněla. "V tom něco je," pomyslí si. Zvolal pak na syna: "Jeníku, do té díry se nedívej!" A sám ostře vykřikl: "No, co že se neozýváte?"

Hajný vzal Marynu za ramínka a pohlédl jí do černých, nápadně vážných a smutných očí.

"Tvůj dědeček tam leží?" otázal se. "A sám?" dodal.

"Stůně," odpověděla. Slze sjely jí na tvářičky.

Hajný jí řekl:

"Ved' mne tam!"

Vlezl otvorem za děvčátkem. Zvláštní vlhké teplo, jaká bývá v chatách, ovanulo jej. Kolem však bylo tma. Poznával jen, že je zde nakupeno množství suchého listí, jehličí a vřesovin.

"Kde je dědeček?" otázal se hajný. "Snad odešel, nebo spí!"

"Dědečku!" zavolalo děvčátko.

Nikdo se neozval.

Hajný hmatl kolem sebe.

Náhle mu přejel mráz po zádech. Pod prsty ucítil studenou, vousatou tvář a bezvlasou lebku. Neřekl nic, jako by se bál, a vystoupiv z jeskyňky, pošeptal Průchovi, že leží uvnitř mrtvý člověk.

Průcha pokývl hlavou rozevřev oči. Nevěděl, co dělat. Hajný navrhl, aby vynesli neznámého na vzduch a pokusili se zachránit ho. Soudil, že je jen v bezvědomí.

Maryna stála mlčky vedle nich. Tvář její byla ustrašena, oči zaslzeny.

Šeřilo se. Mlhy houstly.

Hajný vlezl opět do jeskyňky. Za chvíli ocitl se u otvoru se starcovým bezvládným tělem. Průcha teprv nyní pomohl mu hubené, kostnaté a veliké to tělo vynést na trávu. Natáhli je. Zabalené bylo v hadry a starý, záplatovaný kabát.

"To je ten nemluvný žebrák!" podivil se hajný.

"Neznám ho!" řekl Průcha, dotýkaje se bledých rukou i tváře žebrákovy. "Je po smrti."

"Po vesnicích žebral. Říkávali, že je z Oujezda. Mluvit uměl, ale takřka ani slova nepronesl. Jen děkoval. Asi rok potloukal se po našem kraji. Taky jste ho asi někde viděl."

"Možná. Nebyl to ten, co se zastavoval s dětmi a dárky jim dával?"

"Ten, ano. Měl-li groš, ihned ho dal dítěti."

"Ale, ale, tedy ten. Starý Vlasina mi o něm povídal a chechtal se tomu, až plakal. Včera. Tedy ten je to!" mluvil Průcha, a pohledv na Marynu, stojící němě u zemřelého, otázel se:

"Byl tvůj dědeček?"

Maryna přisvědčila.

"A tady jste spali?"

Opět přisvědčila.

"A jak jste se sem dostali? Odkud jste přišli?"

Dítě mlčelo. Nevědělo asi samo, kde dříve bývali.

"Dědeček ti umřel, milá holčičko," řekl hajný, "už se neprobudí!"

Maryna polekaně se rozhlédla po keřích i pařezech a tiše se rozplakala.

Průcha podepřev si boky prohodil:

"A my ani tušení, že tu jsou v revíru nájemníci!"

"To se divím," podivil se hajný.

"Já taky. Myš mi neujde. A tohle—"

"No, pravda," dodal hajný a obrátiv se k děvčátku prohodil: "A dlouho jste tu spávali?"

Přisvědčilo.

"V zimě taky? Ve sněhu?"

Opět přisvědčilo.

Hajný vrtěl hlavou.

"Tohle je mi divné. Už rok jsou tu. To je mi divné."

"Mně taky," připojil Průcha přivíraje šedivá očka, "mně ani kolčavka neujde, a tadyhle—"

Stmívalo se. Mlha houstla a studila. Keře i mechy byly mokré. Synek lesního mnul si ruce a přešlapoval.

"Ty, Maryno, patřiš k revíru, vezmu tě zatím k sobě," promluvil Průcha rozhodným hlasem, napřímiv se a uváživ, co by se mělo zařídit, "a vy, hajný, jděte k doktorovi a na faru, at' se o nebožtíka postarají."

Za tmy vrátili se s Marynou do myslivny.

Zebravého starce pochovali, aniž věděli, kdo je a odkud přišel. V brlohu jeho nenašli pražádné stopy. Jen hadry, ohryzané tvrdé krajíčky chleba a stelivo. Byla-li Maryna jeho vnučka, nikdo nemohl povědět. Sama nevěděla o ničem. Pamatovala jen, že žili v lesích. Rok ztrávili zde a dříve patrně ukryti byli v jiném kraji.

Nalezené děvčátko okouzlo děti Průchovy. Bylo zvláštní. Mělo odvalu, svěžest a chytrost lesních zvířat. Černé oči jeho leskly se neobyčejným vnitřním životem.

"Patří k mému revíru," stále opakoval Průcha, "zůstane u nás. Poslouží nám a dobytek popase."

Po úředním řízení byla Maryna přikázána zdejší obci a ponechána v domácnosti Průchově.

II.

Myslivna lhotecká byla velká, o přízemí, s dlouhou chodbou a vysokou šindelovou střechou, zastíněná od západu starým lesem a od severu třemi vysokými buky, vyrostlými téměř do jediné mohutné koruny. K jižní straně rozvínovala se daleká vyhlídka na pahorkovité kraje, zakrytá napravo korunou starého dubu, stojícího na křižovatce. Vlevo od myslivny sestupoval travnatý ovocný sad s potůčkem a nevelkou, stále však přeplněnou louží.

Po cestách, zde se křižujících, jezděvalo dosti povozů s dřívím i kočárů, takže bylo veselo na této samotě.

Maryna rychle splynula se zdejším životem a rychle zapoměla na dědečka i na svízelný rok, ztrávený v brlohu lesním. Zrůžověla, oživila, rozveselila se. Všechny

děti Průchovy přilnuly k ní jako k sestře. I lesní si umiňoval, že ji vychová jako vlastní, že ji v zimě i do školy pošle. Na práci byla příliš malá, ale přesto zaháněla příštího roku husy, kachny i krůty na zahradě, metla chodbu i nádvoří, přinášela pitnou vodu z blízké studánky, doběhla i do města pro maso nebo ke kupci, a znale všechny cesty i pěšiny v revíru. Nemohl zabloudit, jako nezabloudí pták.

V zimě posílával ji Průcha do školy. Naučila se čísti i počítati i psáti. Rostla rychle, sílila i pružněla. Pleti byla jemná, snědá, tahů nezvykle sličných. Paní Průchová často říkávala, že je Maryna ukradená ze šlechtického rodu. Tomu však lesní odporoval, řka, že povaha její je spíše lidová, bystrost spíše liščí než hraběcí, pohyb spíše psí než šlechtický. Jen tolik bylo hned zjevno, že zdravím, silou, odvahou i schopnostmi převyšovala všechny jejích děti.

Z toho vznikla jí nepřízeň u paní myslivcové, často nadávkou neb ranou projevovaná. Maryna se otřepala a bylo jí zase dobře. Netrpěla tím a mračivých pohledů ani neviděla. Obvykle jen poskakovala a prozpěvovala si.

Jednou o otavách Průchová, vyzozoravavši, že se muž na Marynu pro cosi horšil, přiskočila a živě mu řekla:

"Já tu Marynu nemohu ani vidět! Je jí osm let, at' jde zas jinam."

"Taký se mi nelíbí," odvětil zamračiv se, "jen jíst a jen jíst. K míse sedne první."

"A ani nevíme, proč se o ni staráme."

"Bodejt'. Máme svých dost."

"Dojdi k faráři, at' ti poradí, co s ní. Já jí už nechci!"

"Dojdu," rozhodl se Průcha a vytáhnuv z kapsy modrý veliký šátek, udělal si na něm uzlík. "Tak! Zítra dojdu k starostovi, at' si ji vezme obec."

Došel, jak řekl. Starosta mlčel, rty stahoval, rameny krčil. Náhodou přišel k tomu sedlák Zákola a zatřepav vlasatou hlavou, prohodil:

"Já si ji vezmu. Žába je jak řemen — znám ji."

S tím navrátil se Průcha do myslivny. Bylo k večeru. Jasné nebo modralo se nad lesy. Za chlumem růžověl západ. U pudy

stál vůz s otavou. Hajný nabodával ji na podávky. Ve vikýři stála služka Kačena, červená a zapocená. Průcha vstoupil na chodbu. Maryna srovnávala zde polinka březová ke zdi. U ní stála sedmiletá dceruška jeho a synek Vašík, desíletý školák. Ze zahrady znělo volání paní Průchové, jež sháněla kachny.

"Maryno," řekl Průcha, "půjdeš od nás k sedlákovi Zákolovi."

"Hned?" otázala se dívka bez překvapení a bez rozmrzení.

"No, za dva tři dni. Připrav se. Tady už nemůžeš být; je nás moc."

Maryna skládala polínka dále, jako by se nebylo nic stalo, ale obě děti Průchovy, zde stojící, velice se ulekaly a rozplakaly. Lesní je napomenul, a když napomenutí nepomohlo, strašně na ně vykřikl.

Děti ztichly. Tráslý se.

Průchová držíc v ruce proutek, vstoupila na chodbu.

"Marynu si vezme Zákola!" volal Průcha, aby ji způsobil radost.

"Potěš ho Pán Bůh!" odvětila. "At' taky něco užije." A stanuvši zde dívala se na Marynu. "No, co, tobě je to jedno?" řekla nevrle.

Maryna neodpověděla, ale v tu chvíli, jako by jí cosi neobyčejného napadlo, chopila stojící zde konev s vodou a letěla ke kuchyni.

"Co blázní?" podívala se Průchová. "Kam letí?" A vykřikla: "Maryno!"

"Snad se nechce pomstít a něco nám zkazit?" zvolal lesní, rozběhuv se za ní. Podkovky a cvočky jeho skřípěly na cihlách.

"Ach ne, cítím kouř," ulekla se paní. "Nedoutná tu něco?"

V tu chvíli otevřely se dveře kuchyně, jimi vyvalil se dým a v něm šlehly žluté plameny. Třináctiletá dívka Tonča, starší dcerka Průchova, s hořícím šatem, zoufale volajíc, vyletěla na chodbu. Ale v tom okamžiku již plameny rázem zhasly. Maryna zdusila je šťastným vržením vody. Tonči pranic se nestalo. Jen na ruce byla nepatrně popálena.

Maryna postavila prázdnou konev do kouta a nikoho si nevšímajíc šla opět skládat polínka.

Ostatní seběhli se k Tonči, mluvili, ptali se a děsili. Zašli pak všichni do kuchyně, aby jim Tonča ukázala, jak jí od ohně šaty se vznítily.

Toho dne ještě, po večeri, přistoupila k matce a všecka udivena otázala se jí:

“Maminko, Maryna půjde od nás?”

Průchová chtěla říci “ano”, ale zarazila se a rozpačitě mlčela.

Lesní vstal od stolu, uzavřel okno a navrátil se řekl: “Nepůjde! Zůstane zde!”

A tak osmiletá Maryna dále žila ve lhotecké myslivně. Dorůstající děti měly ji stále radši, obdivovaly se jí, poslouchaly ji. Sílila, rostla a pracovala. Pomáhala v kuchyni, ve školce, v zahradě. Dojila a krávy pásla. Kde komu se líbila. Kdo se zastavil v myslivně, nejdříve spatřil ji a jen o ní mluvil. Opět a opět hromadila se ve stárnoucích manželech Průchových nenávisť k ní, opět a opět se rozhodovali, že ji propustí, ale nikdy děti nedovolily. Ba ani lesní neodhodlal se k tomu, vzpomněli-li, co dobrého jim opět a opět způsobila.

Nejčastěji vzpomínal duchapřítomnosti její, jak neočekávaně a včas vrazila hrot hrabí mezi dveře, prudce se zavírající, jichž se Vašík držel a jež by mu byly prsty urazily.

“Jen liška je tak chytrá,” říkával o ní lesní Průcha.

Měla skutečně v nebezpečí okamžitou chytrost lesních zvířat.

Jindy u nejmladší decrušky, sedící v jahodách, zmiji zabila, jindy Vašíka v zimě na saních odrazila, dříve, než by byl narazil na borovici.

Tyto skutky její, kdykoli se nepřízeň k ní nahromadila, vždy ji zachránily.

[÷]

Dorostla v dívku. Bylo jí patnáct let. Pružně, silně tělísko její kvetlo kouzlem. Veliké černé oči její teple a teskně zářily. Plná dychtivostí probíhala lesem, jako by srna byla.

Nejstarší syn Jeník, pětadvacetiletý již, přijel v létě na týden domů. Byl myslivcem, mladencem na vzdáleném, pohraničním panství a po tři roky neviděl domova.

Spatřiv dorostlou Marynu, stále se točil, kde ona byla, stále jí vyprávěl, stále ji

bral za ruku. Pásala-li krávy na pasece, seděl u ní. Když pak za týden z myslivny odjížděl, byl smuten a zhořklý, jako by na smrt se ubíral.

Tím se Průchová znepokojila a rozčilila.

“Maryna musí od nás,” řekla muži, “je dorostlá. Dali jsme jí dost; je dobře vychována a zná všecku práci. Jdi ke starostovi, ať ji některému sedlákovi do služby nabídne.”

“Musí jít, musí,” přisvědčil lesní, aby ženy nepopudil, všechen však zakaboněn.

“Tam ji pacholci zhlídnou, je hezká, vezme si ji některý!”

“Ano. Jeník by jinak nesměl domů,” poznamenal Průcha.

“Hnedle zas přijede, uvidíš!” řekla starostlivě.

“Kluk zatrolená!” zahuboval zšedivělý revírník zasvitiv očima.

Poněvadž však byla Maryna pracovitá a služka Kačena neočekávaně jím odešla, nemohli splnit své rozhodnutí. Potřebovali ji. Ale stalo se, že přišla Průchová sedmnáctiletému Vašíkovi na jakési psaníčko pro Marynu a pobouřena tím požádala muže, aby konečně děvče propustil.

Bylo v prvních dnech prosince.

Nedaleko myslivny káecli vysoký, starý borový les. Těžké, smolné kmeny klesaly do zrezivělého borůvčí. Dlouhá paseka táhla se po stráni pozvolna klesajícího chlumu.

Průcha v krátkém, tlustém kabátku, podšitým beránkem, přecházel mezi pracujícím lidem. Chvillemi stanul a zapisoval si cosi. Pojednou se napřímil a naslouchal. Slyšel teninké pískání.

“Haralíček,” řekl.

Podle tohoto teninkého pískání poznal poslíčka a muzikanta Haralíčka, vychrtlého človíčka všudebyla.

Pátral po něm.

Za chvíli shlédł ho na lesní cestě.

“Hej, Haralíčku!” zavolał.

Poslíček, překakuje pařezy a kmeny, spěchal k němu.

“Co si přeje vzácný pán?” otázal se Haralíček pokorně.

“Najděte mi někde u sedláka místo pro Marynu!”

"Najdu, vzácný pane!" ochotně přisvědčil poslíček a pohlédnuv směrem k myslivně do jedlin, řekl: "Však je tamhle."

"Kdo?"

"Maryna."

"Co tu chceš?" zavolal na ni Průcha, vida ji úprkem letěti přímo v tato místa.

"Jdu pro piliny!" vesele zavřiskla Maryna. Plný hlas její zazněl po lesích.

"Ta má plíce! To je holka!" políboval si Haralíček a jal se pískati polku. Oči se mu zatřpytily.

Maryna se roztančila. Přiblížila se téměř až k nim.

Haralíček dopískal.

"Já ji najdu něco příhodného," řekl s úsměvem a skákal za Průchou k dělníkům.

Vtom okamžiku však, jako by byla zesílila, Maryna přiskočila se svahu a veškerou silou vrazila Průchovi do zad, takže ohromný pochop učinil, daleko odletěl a upadl.

"Co děláš?" zařval vztekle. "Zabiju tě!"

Současně však zasvištěly větve a těžká borovice padla na místo, kde před tím Průcha stál. Poznal, že by byl v této chvíli již nežil. Haluz jedna šlehla Haralíčka do hlavy a porazila jej.

"Kakraholte!" blábolil ustrašeně. "Žiju nebo nežiju?"

Maryna nabírala pilin do klína. Nežli oba muži povstali, odcházela rychle k jedlinám. Mizela již mezi kmeny.

"Haralíčku, nehleďte to místo, necháme si ještě Marynu," řekl Průcha, slině si odřeninu na ruce.

"To je zatracitá holka!" políboval si poslíček.

"To z ní les udělal!" dodal myslivec. "Ta holka všechno nebezpečí vidí!"

III.

Vašíka, druhého syna, dorůstajícího k vojně, hleděli dostati z domu. Byl poněkud váhavý, nestatečný a zasněný. I ten byl by nejraději chodil na pastvu s Marynou nebo sedával s ní před myslivnou dlouho do noci. O budoucnost svou nestaral se pranic. Na domluvné i hrozbné řeči rodičů odpovídal jen tichými pohledy modrých svých očí. Na studiích nevydržel. Pro-

tloukl se s nechutí třemi reálkami, a znaven Prahou vrátil se domů. Nevěděli si s ním rady.

Konečně našel mu Průcha místočko u advokáta a odvezl ho do Prahy.

A měsíce dále letěly nad lesnatými chlumy, Průchovi stárlí, Maryna sílila, rozkvétala a srdce její se otvíralo. Jako silná, hbitá srna probíhala houštinami. Hlas její zněl údolím.

Jednou z jara navrátil se Průcha z pochůzky, přisedl k ženě takovým způsobem, že se ihned všechna zvědavost vzrušila.

"Už máme po úzkosti!" zašeptal.

"Co se stalo?"

"Už se nemusíme lekat o syny! Za Marynou chodí mladý Zákola!"

"Cože?" vykřikla Průchová.

"Už jsem ho tu viděl v lese několikrát, ale teprv dnes poznal jsem, co hledá."

"Zákola?" chvějíc se divila se neustále. "A chce ji?"

"Ovšem, že ji chce."

"Marynu?"

"No, Marynu!"

"Ten bohatý a hezký Zákola?"

"No, ten! Kdo jiný. Vždyť ti to právě sděluju. Bud' ráda!"

"Snad by si ji nechtěl vzít?" všechna se zamračivši řekla Průchová.

"To nevím, ale chodí sem za ní; neví ani, koho potká a neví ani, co mluví."

"A tys ho s ní viděl?"

"Dnes. Seděli spolu na pasece."

"A co?"

"No, co! Povídali si!"

"Je to ničemnice!" zlostně zvolala paní zamračivši se.

"Bud' ráda," domlouval jí muž otíraje si oschlé vousy.

"Já jsem se o syny nebála; ti by si ji tak nevěšmali!" nevrle a všechna rozmrzena mluvila Průchová. "Ale tohle jsem čekala! Až se to dozví starý Zákola, vyčte nám, že mu sem lákáme syna. Znáš ho, jaký je."

Průcha se rozesmál.

"Starý se už třese jako věchet. Poslechne synka. I jen bud' me rádi. At' si ji třeba vezme. Však to není tak jak si myslíš. Mladý Zákola je karbaník, pijan a rvář. Až starý zhasne, roztancuje statek za měsic, budeš vidět!"

Ještě toho večera v chlévě při dojení prohodila Průchová:

"Maryno, kdo pak to za tebou chodí?"

"Vojtěch Zákolů," odpověděla Maryna, vycházejíc z dížky do krajače právě nadojené mléko.

"Ten karbaník?"

"Ten hezký!"

"Ten pijan?" ptala se Průchová dále zlym hlasem svým.

"Ten veselý."

"Ten rváč, ne?"

"Ten upřímný!" odpověděla Maryna bez ostrosti, s úsměvem a roztomilostí.

"Snad nemyslíš, hloupá, že si tě vezme za ženu!"

"Vezme!"

Průchová plna nepřivětivosti odnesla krajač s mlékem ke sklepu. Usedla pak na lavičku před myslivnou vedle svého manžela, jenž si tu pokuřoval z dýmky.

Rozhovořili se o Maryně. Hvězdy na jasném nebi bohatě a slavnostně se rozzářily.

Na křižovatce pod dubem jako by někdo stál. Průchová třikráte muže upozornila. Zapátral tam, a jen hlavou pohodil.

Na stezce v sadě, vedoucí od chléva ke dvířkům na cestu, kmitla se Maryna.

"To tam Vojtěch na ni čeká!" prohodil Průcha zivnův si zhluboka. A vyklepav dýmku, povstal. Průchová pak, odcházejíc s ním do stavení, neustále se ohlížela.

Jarní noc, plná vůně, krátká a jasná, kryla všecku krajinu.

Průcha potkával nyní Vojtěcha kolem myslivny častěji a častěji. Jednou v jalovčinách s ním promluvil.

"No, Vojtěchu, vezmeš si naši Marynu?"

"Vezmu."

"No tak dobře. Vytrvej!" dodal lesní odcházející k pasece. Hleděl do trav i borůvky a vzpomínal, jak Marynu po prvé shlédl u myslivny. "Kam to děvče přijde, všude užitek přinese," pomyslíl si.

Vraceje se k večeru domů, spatřil ji na lhotecké cestě s košíkem v ruce. Přinášela cukr a kávu. Podivil se, jak vyrostla a jak zkrásněla.

"Tak co, Maryno, máš Vojtěcha ráda?" otázal se jí.

"Mám."

"Vezmeš si ho?"

"Vezmu."

"A nebojíš se toho jeho pití a karbanu?"

"Každý dělá, co ho těší!" zasmála se.

"Snad ho potom bude těšit doma sedět."

Průcha zahleděv se na její radostnou tvář i jasně, jiskřící se černé oči, podivil se její důvěřivosti. Pochopil však, že toto pružné, silné mládí snadněji přeskočí propast než on, a pokývav hlavou, díval se za ni, jak pospíchala k myslivně.

Se ženou o ní nemluvil. Báł se sporu. Průchová byla plna nenávisti.

V červnu o senách, když kvetly lípy, přišel v neděli odpoledne do myslivny starý Zákola, všecken křivý a šedivý, s laciným slaměným kloboukem na hlavě a se zčernalou dřevěnou dýmkou v ústech. Hekal a pozastavoval se.

Průcha s Průchovou vyšli mu vstříc. Byl teplý, jasný den, zvučící včelami a mouchami.

Usedli na lavičku před myslivnou. Rozhovořili se o stáří, o bolesti v nohou, o počasí, o dětech. Zákola stále pohekával.

"Co já s tím klukem mám dělat?" mluvil trpce. "Všecko napříč, všecko proti mně — at' o cokoli zavadí. Jediné dítě a tyhle trampoty! Poslechl snad někdy? Jaktěživ ne! Ted' si tu Marynu do hlavy vzal!" Rozhlédl se kolem. "Není-li pak tu někde?"

"Šla na požehnání," řekla Průchová.

"Řekněte mi, co mám dělat?" ptal se Zákola starostlivě.

"Udělejte to jinak, než jste to s ním doposud dělal," poradil Průcha. "On vždycky vpravo, vy vlevo. Přisvědčte mu jednou! Kdo chce kam — pomozme mu tam!"

"Ale je to přece jen vlastní dítě!"

"A myslíte, že by šel do záhuby?" otázal se lesní.

"Ba že, ba že, do úplné záhuby!"

"To by bylo právě tak, jako rovnou do hrobu," připojila Průchová.

"Tak, tak," přisvědčoval sedlák, "to by se to utrácelo!"

Poznámky ty znenadání Průchu popudily. Zčervenal ve tváři a oči se mu rozsvítily. Povstal prudce s lavičky a postaviv se naproti Zákolovi promluvil důrazně:

"Tvrdohlavec jste! Selský pyšný mech! Povídám vám, šťastný bude, kdo si Ma-

rynu vezme. Maryna je lesní dítě, chytrá a pracovitá. Můj revír ji zrodil, jako rodí chytré lišky. Já ji našel, já ji vychoval! Mým dětem i mně život zachránila; ostražitá je jako nejlepší pes. A pamatujte si, co jsem vám řekl, jen štěstí vám přinese. Nemudrujte už ve své vyschlé mozkovici, ale leťte domů a řekněte Vojtěchovi, že jste si to rozmyslil, že se vám Maryna líbí, že nic proti ní nemáte, aby si ji jen vzal a statku se ujal!"

Prudká řeč Průchova sedláka i ženu překvapila. Oči starého, šedivého myslivce svítily, tvář jeho všechna planula. Trásl se. Byl zřejmě rozčilen. Průchová mlčela. Neměla odvahy odporovat.

Ale starý sedlák povstal, narovnal se, zahekal a rozesmál se, jako by ho byl někdo polehtal. A pozvednuv slaměný klobouk, odcházel domů. Vrtěl hlavou a stále se hlasitě smál.

"Aáchachacha, áchachacha!" bylo dlouho slyšet po lesích.

Průchovi stáli dosud před myslivnou. Naslouchali.

"To se ten sedlák pořád směje?" podivil se lesní.

"Pořád. Ta tvoje rada ho tak rozesmála!" dodala paní odcházejíc do stavení. Průcha chvíli ještě slyšel silný, srdečný smích starce Zákoly, sestupujícího po stráni do vesnice.

IV.

Zákola potměšile teď při všem synově počínání mlčel. "Ani nemuknu," umiňoval si, "at' dělá, co dělá. At' si cokoli usmyslí — ani neceknu! Ale až přijde a oznámí mi to, řeknu: Ano, ale statek si ponechám. Uvidíme, co potom? Zkrotne a obrátí! Checheche!"

Vojtěch skutečně zakrátko přišel ve svátečním oděvu a pravil: "Tatínku, já si vezmu Marynu."

"No — dobrá, jak chceš," odpověděl stařec ovládnut se.

"A ty nic nenamítáš?" podivil se syn. Tvář jeho zazářila.

"Ne. Proč bych namítal?"

"Mohu si ji tedy vzít?"

"Proč bys nemoh'?"

"A půjdeš hned na výminek?"

"Já? Na výminek? Ne. To ne."

"A já bych byl tedy jen tak v tvých službách?"

"Ne. K čemu? Já si nechám statek a ty si nech Marynu!" pronesl Zákola suchým hlasem. Oči jeho zle se roznítily. "Ty pán — já pán!" připojil.

Vojtěch nepatrně zbledl, ale nevybuchl. Mlčel chvíli. Pochopil, že tímto způsobem oznámení jeho skončí.

"Tedy dobře, tatínku!" řekl konečně a to zcela tichým hlasem. "Ty si nech statek — a já si nechám Marynu. S Bohem!"

Toho dne opustil domov. V sousední vesnici v panském dvoře na přimluvu Průchovu přijat byl za kočího a Maryna ke kravám.

Vzali se. Dávno již tak silní, zdraví a hezčí lidé neklekali před oltářem zdejšího chrámu. Šli jako páni desíti statků. Průcha byl na svatbě. Zákola chodil v polích se sehnutou hlavou a zlým pohledem.

Asi za týden potkali se tito dva muži u lesa na lukách.

"To jste se tenkrát té mé radě srdečně zasmál!" prohodil lesní.

"Zasmál."

"A vidíte, stalo se, co jsem já za dobré uznával."

"A taky, co já jsem uznával."

"Dobře, ale syn váš je šťastnější než vy," prohodil Průcha.

"Proč by byl šťastnější? Karet nenechá a pití taky ne. Bude rváč a zpustne!"

"Ne, ten už v karty hrát nebude!" řekl lesní napřímiv se a pohleděv káravě do potměšilých očí starcových.

"I bude! I bude!" prudce volal sedlák pohazuje hlavou.

"Nebude! Nikdy už v karty hrát nebude!" důrazně opakoval Průcha.

"Kdo pak člověka vášni odnaučí? Nikdo! Ani hodná žena ne!"

"To se velice mýlíte. Tak dobrá a rozšafná žena jako je Maryna ho z toho vyhojí, uvidíte!"

Starý Zákola stáhl rty i obočí, ale nepromluvil.. Nevěřil slovům Průchovým.

"Jen Maryna, nikdo jiný," zahorlil lesní dotknuv se sedlákovra ramena. "Jen ona je tak bystrá. Vícekrát ke kartám ne-

přisedne, uvidíte. Maryna ho zachrání a ne vy a váš statek. Ona ho přidrží doma, ona ho naučí těšit se z práce a spokojeného život. Řádný člověk bude! Není to dost? Jen mějte trpělivost!"

"No, bylo bo, kdyby bylo!"

"Bude!"

"Nevěřím!"

"Nevěříte, poněvadž Marynu neznáte, ale já věřím, poněvadž ji znám."

"No — uvidíme!" potřásaje dlouhými vlasy sedlák Zákola.

"Uvidíte!" dodal Průcha. "V karty si už Vojtěch nezahraje!"

Starý Zákola odchází k vesnici opět se rozesmál jako tehda v neděli odpoledne u myslivny.

"Aáchachacha, áchachacha!" znělo po celém kraji.

Průcha vstoupiv do lesa, stanul a naslouchal tomuto stařeckému, podivnému, selskému smíchu.

Asi za týden zašel si do dvora k Vojtěchovi až do stáje. Ten krmil koně a vesele si hvízdal. Spatřiv lesního, radostně ho pozdravil. Usedli spolu na palandu a povídali si. Průcha vylíčil mu, jak mluvil s otcem a jak se hádali o to, bude-li Vojtěch karbanit.

"Budeš?" otázal se na konec.

"Už nebudu, zůstanu raději doma u Maryny," odvětil Vojtěch.

"Slibuješ?"

"Slibuju!"

Průcha odešel uspokojen.

Mladí manželé byli šťastní a veselí. Práce je nemrzela, starosti netísnily. Maryna nikdy o kartách nemluvila. Co se s Vojtěchem znali, ani slova o tom nepro nesla, jako by ani o této vášni jeho nevěděla.

Jen ráda před tetkami nebo strejci — aby to muž slyšel — prohodila:

"Vojtěch je nejhodnější muž na světě, ani do hospody nejde!"

Každému, kdo k nim přišel, chlubil se oba:

"Jsme spokojeni a je nám v té světničce dobře."

A Vojtěcha sám dodával:

"Co jsem ženat, hospody jsem neviděl!"

Černé oči jeho vždy se v tu chvíli vnitřní radostí zaleskly.

A když ho o posvícení Maryna, plna tehda něžnosti a půvabu, sama mezi chasu k muzice posílala, zůstal doma, aby si nezníčil touto svou poznámku, aby mohl i přistě radostně se chlubit, že ani jedinkrát v hospodě nebyl.

Na jaře po seti šafář cosi Vojtěchovi řekl a velice jej tím popudil.

Maryna postřehla okamžitě toto nebezpečí. Cítila, že v pokoření, zlosti a vzdoru muži dopouštívají se výstředností a že staré vášně v nich propukávají. Šafář dovedl podráždit svými hrubými slovy až do zuřivosti. Že by ho za to Vojtěch zbíl, nečekávala, ale jinými starostmi se znepokojila. Napadlo ji, že Vojtěch vlastním štěstím nohy podtrhne. Opatrně muže pozorovala. Byl nevrlý a zamlklý. Vyšel k ovčínu za zahrady. Byla neděle. Tam s tesařem Zahálkou mluvil a hlasitě křičel.

Tento Zahálka byl známý karbaník. Maryna muži ani slova neřekla, ani mu nevyčetla, že viděla, s kým u ovčína hovořil. Povšimla si však, že jaksi oživil a oči jeho, jindy mírné, že se roznítily neznámým jí ohněm. Ani hnutím neprojevila, co pozoruje. Prozpěvovala si v chlévě a po práci doma plná života vařila. K večeru povšimla si muže, že stál u okénka a pozoroval Zahálku, jdoucího pěšinou přes zahrady k hospodě.

"Kdy už bude večere?" otázal se Vojtěch nevrle.

"Hned."

A vesele nesla na stůl mísu nastavovaně kaše s nasládkou usmaženou cibulkou.

"Sama chvátám!" řekla pak. "Ještě jsem ti ani nic neřekla!"

"Co?" otázal se.

"O tom, že nás čeká veliké štěstí!"

"Nás?"

"Nás."

"Štěstí?"

"Veliké štěstí," zašeptla s očima široce rozevřenýma, "Ale tiše — celá se třesu!"

"Jaké štěstí?" roznícen volal. "Jaké štěstí?"

"Budeme snad mít mnoho peněz!"

"My?"

"My."

"A jak? A kdy?" mluvil zmateně. "Řekni. Nezbláznila jsi se? Dostaneme snad otcův statek?"

"To ne, ale peněz budeme mít jako želez. Sloužit nebudeme!"

"Maryno, nejsi pomatená?"

"Nejsem. Najez se jen a uvidíš! Ale všechno dělej tiše, aby nikdo nic nezpozoroval."

Vojtěch všechen rozčilen rychle jedl. I Maryna jedla.

"A teď, prosím tě, tiše a opatrně," zašeptala. "Je už tma?"

"Stmívá se."

"Neuvidí nás nikdo, půjdeme-li po lávce za mlýnem?"

"Tam nikdo není."

"Vezmi tedy motyku a pytel. A rychle!"

"Prosím tě, kam to půjdeme?" všechen vyděšen ptal se Vojtěch.

"Tiše. Vezmi jen ty věci a pojd'. Nesmíme ani minutku zmeškat."

Odběhl pro motyku a pytel.

"Už to mám," řekl šeptem. "Kam tedy půjdeme?"

"Neptej se," napomenula jej a vyšla s ním zadními vrátky přes zahradu ke mlýnu a po lávce v pole. Zde stanula a oddechla si. "Šťastně jsme unikli lidem. První krok. Jen aby se nám to podařilo!"

"Ale co? A jak? A kde?" ptal se.

"Nemluv o tom, všechno bychom zkazili."

Kolem se již zetmělo. Za nimi bělaly se domky vesničky, vlevo i vpravo rozkládala se pole, před nimi černal se les.

"A teď půjdeme!" řekla Maryna odhodlaně.

"Pro peníze?"

"Pro peníze. Povedu tě. Neohlížej se ani vlevo, ani vpravo, ani za sebe."

"A kam půjdeme?"

"Uvidíš. Tiše!"

A rychlým krokem brala se vzhůru k lesu. Spěchala. Vojtěch ji následoval. Upachtění ocitli se v lese. Ticho a úplná tma ležely kolem.

"Máš sirky?" zašeptala.

"Nemám."

"Pro pána krále, na to jsme zapomněli!" zabědovala. "Ale nevádí, já to místo přece najeznu."

"Jaké místo?"

"Tiše. Stromy mají uši. To místo, co jsou ty peníze zakopány."

"Pro mne. Jsou tam pro mne schovány."

Vojtěch věděl o tajemném mládí Marynině a častokráte si myslíval, že je kdoví z jaké bohaté rodiny ukradená. Sám Průcha v něm kdysi tyto domněnky posiloval.

"A víš dobře to místo?" otázal se se zatajeným dechem.

"Pamatuju se dobře na to místo. Je pod skalou u dvou starých buků. Nebožtik dědeček mi je ukázal. Tiše! Pojd'!"

"A proč už jsme tam dávno nešli?" podivil se Vojtěch.

"Nevěděla jsem, že je tam něco skryto," odvětila Maryna.

"On ti to neřek'?"

"Ne. Tenkrát jenom mi dopodrobna pověděl, kudy se tam dostanu a sdělil mi, že tam najdu všechno, co budu potřebovat. Pak umřel, a já na to zapomněla."

"A dnes sis vzpomněla?"

"Dnes, když jsi byl odpoledne za zahradou. Najednou ti přišlo na mne spaní, a sotva jsem oči zavřela, stál u mne dědeček, bílý a bledý, a povídá mi: 'Proč jsi zapomněla na místo u dvou starých buků, které jsem ti ukázal, a kde jsou pro tebe peníze uschovány?' A sotva to dořek', zmizel a já jsem procitla. Hned jsem se dala do kaše, abych mohla letět do lesa."

"Ale ta tma!" zabědoval Vojtěch.

"Neboj se, znám každou pěšinku!" řekla a stále rychleji šla.

Vojtěch, aby se nezpозdil a s pěšinkou nevybočil, držel se jí za ruku. Chvillemi popobíhali. Stezky stoupaly. Kolem jen tma a chvojová vůně. Maryna spěchala lehce, jako by ptáče byla, on však byl brzy znaven a udýchan. Chvátal přes to, co mohl.

Dvě hodiny již šli. Dávno byli za chlu-mem v údolí, v oněch místech, kde před lety lesní Průcha brloh dědečkův našel. Ale vše tu bylo již změněno, vše nepřístupno, vše v jediné černé tmě. Maryna hledala, sem tam se prodírala, jako by nechtěla bez peněz odejít. Vojtěch všechen ztrámacen a poškrábán po dlouhém hledání, dávno po půlnoci, konečně řekl:

"Milá Maryno, na to musíme za dne. Tohle je marné."

Maryna zabědovala:

"Ještě chvíli, snad na to přijedem!"

"Těžko, milá Maryno, těžko. Už sotva jdu. Příští neděli půjdeme sem hned odpoledne!"

Uznala, že není teď možná nalézt toho místa, a vedla Vojtěcha pěšinkami přes chlum k domovu.

Znavení vrátili se o třetí hodině do vesnice. Hospoda byla již bez světél. Vojtěch se po ní ani neohlédl. Nesvlečen položil se na postel a brzy usnul. Sny o penězích nesly se jeho zneklidněnou duší.

Příští neděli litali odpoledne po lesích, tam však byly staré buky dávno pokáceny, pařezy vyvráceny a smrkové porostliny, husté a vonné, pokrývaly tyto končiny. Nebylo možná nalézt toho místa, kde byly pro Marynu peníze schovány. Těžce znavení přišli večer domů a sotvaže pojedli chleba se sádlem, ulehli a usnuli.

V pondělí zašel k nim šindelář Vocílka a Maryna jako jindy prohodila o svém štěstí:

"Jsme spokojeni a je nám v té světničce dobře."

A Vojtěch dodal radostně s očima rozjiskřenýma: "Co jsem ženat, hospody jsem neviděl."

Když pak Vocílka odešel, Vojtěch Marynu k sobě přitiskl, a jako by ji těšil, řekl vesele:

"E co, pro ty peníze se netrap! Však jsme byli bez nich taky šťastni a dá Pán Bůh, že budeme i příště! Třeba se ten dědeček někdy zjeví a poví to důkladněji! A když ne — také dobře. Kdož ví, jak to všecko bylo! Zřekli jsme se mého věna a nechybili jsme; zřekneme se i tvého a uvidíš, že rovněž nechybíme. Zůstaneme-li jen takovými, jako jsme byli, dobře nám bude!"

Maryna cítila, že se zaradoval z vlastního osvobození od karbanu, který jej v těchto dnech sváděl, ale ani slova o tom neřekla.

V.

Příštího jara narodil se jim synek. Událost ta zaujala i starého Zákolu. Do-

slechl se o jejich spokojenosti, pracovitosti i o tom, že Vojtěch o karty ani nezavádí a uvažoval. Mnohé se mu jevilo jinak, než dříve soudil, a na mnohá slova Průchova si vzpomínal. Odcházel daleko do polí, aby ho nikdo nepozoroval, a se sehnutou hlavou rozkládal si své příští rozhodnutí:

"Vydrží-li v pořádném tom životě ještě půl roku, dám mu statek a půjdu na výminek," opakoval si častokrát na travnatých mezích svých úrodných polí.

V červnu setkal se po ranní mši před kostelem s Průchou. Podali si ruce a aniž věděli proč, oba se srdečně zasmáli. Prošli starým hřbitovem u kostela a vyšli na náves pod vysoké topole.

"No co, karbaní syn nebo nekarbaní?" otázal se Průcha.

Sedlák stáhl vlasatou hlavu mezi ramena a odpověděl: "Dosud vydržel."

"A už vydrží!" pevně prohodil Průcha.

"Uvidíme. Třeba dočkat."

"To Maryna," významně zamrkav prohodil myslivec.

"Zdá se, zdá se."

"Jak jsem vám řekl, ona má chytrost lesní zvěře. Tuší nebezpečí o hodinu dříve než jiní lidé."

"A umí mu předejít?"

"Umí. Rozum by se vám zastavil, kdybyste to viděl."

A rozpovídal se o jejich skutcích v myslivně. Sedlák naslouchal stále napjatěji. Vrtěl zvolna vlasatou hlavou a opakoval:

"Podívejme se — podívejme se"

Když se pak za zahradou Zákolovou rozcházel, prohodil Průcha:

"Dejte mu ten statek!"

"Vydrží-li tak do zimy, dám. Po žních. Sklidím, vymlátím a dám mu to čisté jako sklo. Bojím se ještě pouti a posvícení. O těch dnech tři dni a tři noci karbanil!"

Potrásal myslivci rukou, jako by mu děkoval, a zašel přes zahradu do svého bílého statku.

Zkušný otec marně se nebál rozhodnutí a marně nečekal, až bude po pouti a posvícení. Znal Vojtěchovy vášně. "Dosud se držel," myslil si, "dosud se těm kartám vyhnul, ale nevím, nevím, až bude před poutí, nezasvrbějí-li ho prsty. Jsem hrozně

zvědav jsem, udrží-li ho ta Maryna."

A od té doby s úzkostí sledoval, co se s Vojtěchem děje. Před poutí o něm zaslechl, že se častěji zastavuje s tesařem Zahálkou a řezníkem Klárem, známým pijanem. Věděl, co to znamená. Kouzlo vesnické pouti mátló všechna dobrá předsevzetí synova a povzbuzovalo zalezlé a zapuzené vášně. Chtěl na to upozornit Marynu, ale nevěděl, jak. "A kdyby to i zvěděla," myslil si, "jak ho udrží? Nepodařilo se to mně, silákovi, jakž by toho ona mohla dokázat? Přerazí i řetěz, kdyby ho kdo chtěl přivázat, zaslechne-li plesnutí karet o stůl."

Maryna rozeznávala na muži zvláštní neklid a podráždění v těch dnech. Mlčela však, jako by nic neviděla.

V den pouti Vojtěch zurputněl. Odpoledna přecházel zneklidněn, s duší roztěkanou. Nevěděl, jak říci, že si někam vyjde, nevěděl, jak pronést rozhodnutí, že se podívá do hospody. Pohled jeho byl plný hněvu a vyzývavosti. Představoval si karbaníky v koutě u stolu, slyšel míchání karet, hádání, prudké mlaskání es o stůl, a cítil i karbanické napětí. Přesto nemohl se odhodlat, aby odešel beze slova. Mlčící, jeho mračením nepodrážděná Maryna, hrající si s ručičkami svého synáčka a smějící se, jako by se v těžký balvan na jeho prsou proměnila. Již hodinu měl podle úmluvy se Zavázalem a Klárem seděti v hospodě. Nebyl s to, aby se odhodlal k odchodu. Minula i druhá. Byl stále rozčilenější, ale Maryna plna vlídnosti tiše si hrála s dítětem.

K večeru, když se přitmělo, napřímil se, jako by se v hrudi jeho proudy divoce pohuly.

"Proč ty nikdy nikam nejdeš?" v tu chvíli promluvila Maryna vlídně. "Podívej se, dnes je pout', jdi si taky trochu do hospody. Je ti dlouhá chvíle. Vidím to. Obvesel se a promluv s lidmi."

Vojtěch zbledl a rty sevřel překvapením. Pohlédl zmateně kolem sebe, jako by byl procitl.

"Je pravda, stále doma sedím," řekl.

"Tak jen jdi," prohodila a zakývavši naň přitáhla si jeho hlavu k sobě. "Ale vezmi si ty peníze z truhly," zašeptala, "bojím se o ně. Těžko jsme si je nastrojili a nerada

bych o ně přišla. U tebe budou dobře schovány a ten chlap po nich slídí."

"Jaký chlap?" všecken překvapen zvolal Vojtěch.

"Ale nic, jen je vezmi."

"Jaký chlap?" opakoval důrazně. "O kom to mluvíš?"

"Nevím, neznám ho. Mám tamhle sekyrku. Ubráním se, přijde-li."

"O kom to mluvíš? Kdo že přijde?" naléhal.

"Ted' jsem v zahradě u našeho okna zahlédlá toho chlapa. Šel po špičkách, něco si prohlížel. Tím oknem lehko k nám skočí, ani mříže tam není."

"Nebyl to někdo ze dvora?"

"Ten by tak neslídil a tak ostražitě se neohlížel. Ale to nic není, já se ho nebojím."

"A ty myslíš, že je to zloděj?"

"Zdá se. Pátral, jsme-li doma. Třeba ne zloděj, ale jiný chlap. Však jsem si hned došla do kolny pro sekyrku. At' jen zkusí!" zvolala Maryna.

"Měl bych raději zůstat doma," řekl nerozhodně i neupřímně.

"Ale ne, jen jdi. Nebojím se."

"A což kdyby—"

"I jen jdi, nepůjdu spát. Sednu si k tomu oknu."

"A ty myslíš, že je to zloděj?"

Maryna pohleděvši naň přivřela významné víčka a přikývla hlavou.

Vojtěch zastrčil ruce do kapes a přemýšlel. Po chvíli vyšel za starý domek na zahradu, ted' zcela ztemnělou, tichou a pustotu. Za ní byla jen pole a dále jen lesy. Chvílemi postál a naslouchal. Nikde nic. Popošel. V tu chvíli přece se zarazil. Krok jakoby zazněl. Cośi nedaleko kleplo, cośi prasklo a cośi zachrastilo. Ucítíl, že se mu srdce rozbušilo.

Nikoho však nemohl vyzozorovati. Prošel ještě jednou celou zahradu, ale všude bylo pusto. Jen z hospody zněla hudba.

"Ani človíčka taďy není," řekl hlasitě, "kdo ví, kdo to byl. Ženská hned větrí. Ovšem, odtud by mohl snadno zloděj přijít, častokráte mne to napadlo. Proto jsem chtěl psa."

Vrátil se do světničky.

"To nic nebylo," řekl konejšivě.

"Už na to ani nemyslím . . . jistě to nic nebylo," dodala. "Ale ty peníze přece vezmi!"

Vojtěch váhavě se připravoval. Několik nastrádaných zlatých zastrčil si do kapsy. Pak přistoupil k Maryně a pravil: "Já půjdu přece!"

"Jdi, jdi."

Políbil ji. Ona pak ještě jednou jej k sobě přitiskla a políbila.

Poklepal si na kapsy a chtěl odejít. Maryna pozvedla k němu dítě. Pohládl je, políbil a nějak rozpačitě se zasmál. I ona se zasmála.

Zaváhal ještě, okno do zahrady prohlédl a řekl:

"No — tak jdu. S Bohem!"

A vyšel; ne však dvorem přímo k hospodě, ale oklikou sadem. Ubíral se tiše zahradou kolem vesnice. Pozoroval. Srdce mu bušilo. Několikrát zdálo se mu s určitostí, že někoho zahlédl u plotu, mezi stromy, nebo u zdi. Vyšel ze zahrad k vesnici. Dech se mu zatajil.

V zahradě zcela jasně cosi uhodilo. Pozorně — pak tiše, aby nebylo kroku jeho slyšeti, vrátil se po travách mezi jabloně a slídl kolem. Asi na sto kroků kdosi jakoby stál. Vojtěch shýbl se pro kámen a plížil se k onomu místu.

Nestihl zde nikoho; ale asi o sto kroků dále tměl se vysoký stín. Jistě chlap. Popoběhl a mrštil tam velikým kamenem. Temná rána prolétla tichým sadem. Stín jakoby zmizel.

Naslouchal. Vše se ztišilo. Jen hudba rušila líbeznot večerní.

"Hloupost, nikdo tu není!" pomyslí si.

Chtěl odejít, ale jak vyšel ze zahrady na cestu, zdálo se mu, že se za ním ozvalo několik těžkých kroků a prasknutí suché větvičky.

"To je marné, tam někdo je!" zašeptal s vášnivostí. Všechny nervy jeho se rozehrály.

Rozběhl se po zahradě, proslídl ji. Přiblížil se až k domku se zatajeným dechem. V okně bylo světlo. Maryna zpívala.

"Kluk ještě nespí," pomyslí si, "anebo se přece jen žena bojí."

Divné, široké teplo rozlilo se mu nitrem.

Obava, aby ho Maryna zde nezahledla,

dotkla se jeho nitra. Ustoupil do tmy. Z trávy zavoněla rosa. Ubíral se bez cíle pěšinou, u níž stála stará slamněná bouda bez hlídače. Zde stanul a rozhlížel se kolem. Podivné udeření jakési opět zaslechl. Zbystřiv zrak usedl do boudy.

Nalevo, tam, kde byl plot vyvrácen, kdosi šel po cestě. Rozeznal s určitostí pohyb silného muže. Opustil ihned boudu, aby ho následoval, ale nikoho již nezahledl. Stanul. Hudba zmlkla. Širý klid se rozložil.

Teprv nyní uvědomil si Vojtěch, že vlastně chtěl jíti do hospody, jak slíbil karbaníkům Zahálkovi a Klárovi, ale v tu chvíli nemohl již ani pochopiti, že si toho přál. Touha, jež jim k večeru vanula, jakoby zcela vymizela.

Přešel ještě jednou zahradu.

Hvězdy zářily. Nebe bylo jimi přeplněno.

Za chvíli zaklepal Vojtěch na dveře.

"Ty už jdeš?" řekla vesele. "Já jsem se nebála."

"Jen jsem se prošel zahradou," odvětil, "ani jsem o hospodu nezavádil."

Pohovořili, zhasli světlo, ulehli.

Krásná noc s vesnickou muzikou objímala kraj.

VI.

Po císařském posvícení za jasného dne potkal Průcha svátečně oděného sedláka Zákolu, jdoucího cestou podle lesa. Bylo pět hodin odpoledne.

"Kam pak?" zavolal naň.

Zákola stanul a když lesní došel až k němu, odvětil:

"K synovi, abych mu řek', že jdu na výminek, on pak aby si statek i sýpku převzal."

Průchovy oči se zaleskly.

"Měl jsem tedy pravdu?"

"Měl."

Vzali se za ruce a dívajíce se do rozslzených i rozjiskřených svých očí, rozesmáli se.

"Zákolo, půjdu s vámi," rozhodl se Průcha, "tu radost musím vidět!"

A rozhovořivše se spěchali k panskému dvoru do vesnice.

Bylo k večeru. Slunce, obklopené červánky, snášelo se za lesy. Panské potahy vracely se z orání ke dvoru. Zavlhlý chládek šířil se z lesů po krajině.

Zákola díval se na polní cestu se starými, teď již téměř bezlistými jabloněmi, po níž zvolna ke dvoru vracely se potahy se skřípajícími pluhy, a zapadlé oči jeho se leskly.

"My dva taky se už vracíme z té dlouhé práce k domovu," řekl tiše povzdychnuv si.

"No," poznamenal Průcha, "podle řádu světa."

"A je mi lehký."

"Maryna vám všechny strasti zažehnala."

"Pravdu jste řekl," kývnuv šedivou hlavou dodal Zákola. "Jsem upokojen. Netušil jsem, že se tímhle způsobem bolesti mé zahojí."

Došli ke dvoru. Sedlák stanul a vzav ruku lesníkovu, přitiskl si ji ke hrudi.

"Poslechněte, jak se mi srdce rozbušilo!" řekl a zasmál se.

Průcha se rozesmál s ním.

Kráčeli pak podle dvora rozsáhlým sadem k malému domku, v němž Vojtěch bydlil. Zákola mlčel. Tvář jeho byla bledá. Pozastavoval se a dlouze vydychoval.

Těsně za rohem u hustých angreštů tiše stánuli.

Před domem ozvaly se spěšné kroky. Voda šlouchla. Do dveří kdosi vešel.

"To Maryna," zašeptal Průcha, "znám její spěšný krok. Navážila vody. Pojďte za mnou."

Vyšli před domek. Chtěli tiše vstoupit otevřenými dveřmi, ale Maryna objevila se na prahu. Shlédnuvši starce Zákolu, poprvé sem vstupujícího, užasla a všechna zahořela štěstím. Tvář její oživila, oči radostně se zaleskly. Seskočila se schůdků a oběma starcům zlíbala ruce.

"Ach, to jsou nám hosti!" vítala. "Pojďte dál," mluvila spěšně, "pojdte do světničky na našeho synka se podívat. Vojtěch za chvíli zaběhne na večeri."

"Zašli jsme k tobě odpočinout si," řekl starý sedlák.

"A povečeřte s námi," zvala je otevírajíc dveře. "Kdy nás takové štěstí potká?"

"Vidíš nás tedy ráda, Maryno?" otázal se Průcha.

"Vždyť jste oba mi otcové," řekla. "Kdo je mi mimo muže a dítě bližší? Jste hodni, že jste se u nás zastavili."

Vstoupili do světničky. Zasedli na lavici ke stolu.

Maryna přiskočila ke kolébce, pozdvihla půl roku starého hošíka a všechna rozradostněna nesla jej k lesnímu.

"Pochovejte ho," zaprosila, "aby měl zdraví a odvalu."

Průcha vzal dítě na lokty a pochoval je. Černé oči hošíkovy naplnily se udivením a ulpěly na vousaté tváři Průchově.

"V těch očích vidím svůj revír," prohodil lesní a zalechtav hošíka svými šedivými vousy zasmál se hlasitě.

V tu chvíli obě ručičky hošíkovy zabořily se do těchto dlouhých vousů a seč byly zatahaly. Lesní zaúpěl.

Starý Zákola se rozesmál. Bezzubá ústa jeho široce se otevřela.

Maryna pozvedla pak dítě a podala je tchánovi. Zářící oči její setkaly se s očima jeho. Natáhl ruce.

"Pochovejte vnoučka," řekla prosebně, "aby byl šťastný."

Zákola vzal dítě na ruce a pozvedl je. Oči jeho zamžikaly a rychle zvlhly. Maryna v tu chvíli podlehla hlubokému pohnutí svému a naklonivši se ke tchánovi, políbila jej na svrastilé, zhnědlé čelo. Chtěl něco říci, ale hlas se mu v náhlém zaštkání rozdrobil.

"Marná věc," šeptal si Průcha se zaslzenými očima, "to je můj revír. Maryna má bystrost lesní zvěře. To jí dal les."

Zákola pozvedl si vnuka až ke rtům. Hlavou pak potřásl a podal jej Maryně. Odnesla ho hbitě do kolébky.

"Teď se o něho nebojím," řekla pak. "Jak ho dědeček pochoval, šťastný bude. Pořád jsem na to myslila, jak bych to provedla a do náručí vám ho podstrčila. Jednou jsem už chtěla poprosit Kačenku Veselou, je chytrá holka, aby u kostela s ním na dědečka počkala a řekla: 'Prosím vás, dědečku, podržte mi to dítě, a bych si mohla knížky uložit. Ani byste byl nevěděl, koho jste pochoval.'"

Zákola se usmíval. Brada se mu trásla, oči slzely. V tu chvíli skřípka klika. Těž-

ké boty narazily na cihlovou dlažbu v předsiňce. Vojtěch živě vstoupil.

Maryna hbitě se vznesla a políbila muže. "Tatínek k nám zašel," volala radostně. "podívej se! Synka pochoval a poceloval. Pan lesní ho přivedl!"

Vojtěch se rozhlédl po tvářích obou starců, zbledl na okamžik, jako by nemohl pochopit, co se děje, ale okamžitě všecka jeho tvář zazářila. Přiskočil k otcí, uchopil obě jeho ruce, zlíbal je a rozpovídal se:

"Děkuji ti, tatínku, že jsi se na nás podíval. Jsme šťastní a kdybys nás pozoroval, jak žijeme, radost bys měl. Podívej se na naši čistou světničku, podívej se na Marynu."

Sedlák rozslzen potřásl hlavou. Chtěl říci, proč přišel, co jim chce oznámit, k čemu se rozhodl, ale přes to, že stále myslil, jak by to řekl, nemohl promluvit. Stiskl jen svými kostnatými prsty ruku synovu a prohodil:

"Hezky je tu — hezky je tu."

"Přijď k nám častěji, tatínku," poprosil Vojtěch odběhnuv k dítěti.

"Přijdu, přijdu!" dodal Zákola. A jal se sestavovati si v duchu věty, které pronese.

Průcha jej zatáhl za rukáv a zašeptal: "No tak, kdy už to řeknete?"

Sedlák tiše odvětil:

"Řeknu, jen co se vzpomatuju."

"Budeš-li pak mít něco k večeři pro naše hosty?" otázal se Vojtěch Maryny, pohrávaje si s dítětem.

"Trochu okropu a brambory na loupáčku," odvětila chvatně odkvapivši do malé sousední kuchynky.

Zákola zmateně se ohlížel. Tedy, když Maryna odešla, nemohl říci, proč přišel. Hodlal právě k oběma promluvit. Byl na rozpacích. Zakašlal.

Průcha pochopil, proč se obrací.

"Maryno, pojď sem," zavolał lesní na mladistvou matku, "tatínek by Vojtěchovi a tobě rád něco sdělil."

Maryna se vrátila. Stanula vedle muže, jenž se nad kolébku napřímil.

Starý sedlák povstal a popošel k nim. Levou rukou vzal ruku Maryninu, pravou Vojtěchovou. Tvář jeho zazářila, oči se široce rozevřely.

"Doslech' jsem a vidím, jak žijete," pro-

mluvil vážně hlasem nápadně silným. "Radost mám a přišel jsem vám to povědít. Staly se krivdy, ale byly k dobrému. Milé děti! Sil mi ubývá, nestačím na všecko, musíte se samy ujmout majetku vašeho rodu. Čas váš přišel. Všecko jsem připravil, všecko srovnal, sklídlil, vymlátíl. Sýpky i sklepy jsou plné. Dnes vidím, že se dědictví svého uchopíte s chutí, zdravě a vesele. Tak bude dobře. Já pak půjdu si odpočinout a život v míru dokončit. Statek je váš!"

Vojtěch zlíbal otcovi ruce. Maryna k němu poklekla a objala staré, chvějící se nohy jeho. Pozvedl ji. Objali se. Všichni chtěli něco říci. Nemohli . . . slzeli . . .

Průcha dívaje se na ně, hučel si do vousů: "Vždyť já pláču jako bába . . . chce . . . na mou duši . . . Srdce se mi třese radostí . . . chce . . . no, vida, a zas už brečím . . . zatrápeně, tot' jsem jako ženská."

I povstal, rozhodil rukama a otřev si oči zvolal: "A teď, Maryno, ten okrop a ty brambory sem!"

Maryna poskočila a hbitě vše snesla. Zasedli, pojedli. Malá světnička hučela radostným povídáním. Vojtěch odskočil nakrmit naposledy panské koně. Vrátiv se promluvil o své ženě s takovou vřelostí, že starý Zákola zaplakal a že si Průcha opět zahučel do vousů . . . "Zatrápeně, už zas brečím!"

Za tmy staří povstali.

"Zítřka vás tedy čekám!" řekl Zákola. "Pošlu vám ráno povoz!"

Rozloučili se před domkem. Nebe naplnilo se jasnými hvězdami, vzduch chládkem — jakoby zasněný v pohádce o Maryně — kterou bohatě tajemstvími života svého naplnily a mezi lidi poslaly.

Kroky obou starců zněly již na polní cestě za vesnicí.

"Jste spokojen?" prohodil Průcha po delším mlčení.

"Jsem. Jen chvilkami napadne mne starostlivá myšlenka, neuškodí-li ten statek Vojtěchovi, nestrhne-li ho to zase?"

"Nic se nebojte! Maryna ho uhlídá!" pevně řekl lesní. "Zbytečně se strachujete. Tu starost ponechte jí!"

"Máte pravdu," odvětil Zákola, "má-li

takovou ženu, je má starost zbytečná."

Umlkli. Oči jejich hleděly po hvědném nebi a ztemnělé krajině. Průcha myslil na své děti. Zákola vzpomínal na svého dávno zemřelého otce. Bylo mu lehko a touha po odpočinku zalila jeho duši.

* * *

Mladí manželé se přistěhovali na svůj

statek. Maryna obsluhovala svého tehána jako vlastního otce. Starý Zákola měl z toho velkou radost a litoval, že se k nim tak dlouho nehlásil. Viděl jak Maryna se obětuje nejen pro rodinu, ale i pro něho a děkoval Bohu, že mu dal tak výbornou snachu dal, která nejen zachránila jeho syna od karbanu, ale i celý statek.

V novém domově

Msgr. Jan Vránek.

Mám rád ten prapor hvězdnatý,
mám rád svou novou vlast,
ten svobody trůn přesvatý,
kde není rozdíl kast.

Mám rád tu zemi pokroku,
kde platí čin, jen čin,
kde nejsem za terč útoků,
že českých niv jsem syn.

Mám rád tu zemi mohutnou,
v níž česky mluvit smím,
a nikdo s tváří urputnou
nelaje slovům mým.

Ten nový domov je mi drah,
jak synu, jenž šel v dál
a našel nový krb a práh,
když vlasti s Bohem dal.

Přec vzpomínám si s úctou vždy
starého domova,
po vlasti srdce zatouží,
jí lásku zachová.

Mne bolí rány drahých Čech,
jak nemoc matěře,
kdo působí jim žal a vzdech,
v něm vidím soupeře.

Čech zdar a ples je plesem mým,
s jich plácem lká můj duch:
svou láskou chudě oplácím
své vlasti velký dluh.

Ba mnohdy cítím stesk a trud
v domově novém tom,
jak byl bych z českých rodných hrud
sem přesazený strom...

Josef Zeman:

VLAŠTOVKY

Pod naším krovem
vždy z jara bylo rušno,
když vrátily se vlaštovky
a chtěly hydlet v novém.

Hrad ze slámy a bláta
a vnitřek z hebkých pírců —
pokoj a mír na zemi
čekal na písklata.

Co radosti a shánky
bývalo do setmění —
a co strachu, když kocour
morák
vylezl až na vrch pláňky.

Přešlo léto a s ním čas
— vlašt'ovky loučily se —
"Dej vám Bůh štěstí,
hospodáři,
my z jara přijdem zas!"

KAREL VÁCLAV RAIS:

Zlý člověk

I.

A šindelové, cibulovité věži maloměstského kostela zahlaholil poledníček zvěstuje, že je po hrubé a kněz modlí se "Anděl Páně". Kde kdo stál na silnici nebo na travnatém náměstí, na zahrádce nebo záspi před domkem, smekl, pokřižoval se a šeptal modlitbu.

Bylo sváteční ticho, jímž zvučel jenom známý, jasný hlahol. Obloha byla až bělavě jasná, a slunce pralo nejžhavější houšťkou paprskův.

Po chvíli zvon umkl, ale ozvaly se varhany, jejichž hluboký hukot bylo slyšeti po celém náměstí.

Mladíci, kteří stojíce pod širými poprášenými koši lip před kostelem prve umkli, spustili hovor i smích. Z kostela zvučela stará, sty smíšenými hlasy zpívaná píseň:

"Svatý Bože,
svatý, silný,
svatý, nesmrtelný,
smiluj se nad námi!"

Opět bylo ticho, do něhož zaklínkal vysoký, pronikavý zvuk pozdvihovánku, donikaje široko daleko za lesiny, rokle a pahorky do dědin v podhoří krkonošskem.

Zase zahučely varhany a zněla tatáž staročeská píseň, prostá, ale dojemná a velebná.

Z chrámu počali vycházeti: Nejdrive ti nestáli, nejméně pobožní, kteří stáli hned u dveří, a jakmile ministrantův zvonek

naposled zacinkal, již letěli. Byli to buďto to lidé z obchodův a hostinců, kteří spěchali domů, aby byli připraveni prve, než se někdo staví, nebo mladíci, kteří přišli do kostela pozdě, aby jen mohli doma říci, že tam byli; teď chvátali, aby jim ani jediná dívčina nepřešla.

Potom šly svobodnice, každá vystrojena, horkem a touhou všecka zardělá; jak šly se schodů, naškrobené sukně jenjen jim šustěly. Za dcerkami kráčeli usedlí tatíkové, odění v dlouhé tmavé šosáky; přihladivše si vlasy, dávali na hlavu měkké klobouky nebo čepice se štitky. Pak vyrojily se chumáče dětí, malých, ale velikým oděvem do široka vystrojených, naposledy dědečkové a nábožné stařeny, kteří byli již na ranní, a jakmile doma lžící odloží, půjdou na růženec a požehnání.

V kostele bude chládek, mile se tu po týdenním dření odpočine, a mysl k nebeským věcem obrátí.

Vyšel i podruh Malivánek, který konával křížové cesty, modlil se růženec, vodil poutníky a říkal otčenáše za truhlou s nebožtíkem. Měl tenoučké nohy, na prohnutém těle krátký zelený šosák a na šišaté, řídkými plavými vlasy porostlé hlavě čepici s prýmkem a růžičkou. Jak na schodech před kostelem postál, rozhlížel se a pomalu šňupal.

Na hřbitově, jehož rovy pokrývaly do hněda opálené travné vlasy, z jejichž houšťky sem tam pronikly měsíčky, vysoký sléz moučnatých listů nebo rozkleslá

stolístka, pod lipami před kostelem i dále na silnici zvučel jarý hovor i smích; ale za krátko se davy i hloučky rozcházely na všechny strany.

Po bílé silnici, po vozových cestách i po mezích, jež vinuly se mezi poli, na kterých stály již jenom světlé ječmeny a ovsy, hnědé brambory, žlutnoucí řepa, schnoucí jetely, pestřily se šátky, salupy, sukně, klobouky a kabátky lidu, který z kostela se vracel k domovu. Hned se v úvoze ztratily, hned bylo je zase vidět na příkrém břehu, na stráni, na planině.

Bylo horko, slunce rozsypalo žhoucí zlatem, ale vzduch byl jasný, bez "požárů", tak že bylo vidět i na lesy a kopce kolikeré, na dědiny, z jejichž chalup, ostinných stromovým, soukal se vzhůru bělavý kouř.

Malý, bělovlasý kostelník Vlášků, zdoulhavý až bědno, dav v kostele všecko do pořádku, loudal se od sakristie hřbitovem k hlavním dveřím, aby je zavřel a šel také k obědu.

Když pan farář býval v polovici kázání, když řekl: "poslechněte mne pozorně, jak dále mluvití budu ve jménu Páně", což se opakovalo každé neděle — kostelník Vlášků šel už rozsvěcet na hrubou, protože práce ta trvala mu dobrou čtvrt hodinu. Půl kostela dívalo se vždycky, jak bere svíci se svícnu, jak rovná na ní růže a pentle, jak se mu ruka třese, jak zdoulha rozsvěcuje a staví svíčku na svícen.

Když konečně všech šest svíc rozsvítil, přehlížel je jako starý belhavý generál své voje. Některá pokaždé shasla, a práce Vlášková počala znovu. Děti, mladá chasa a výminkáři, kterážto část kolatury vyplňovala přední polovinu chrámu, z druhé poloviny kázání nezvěděli pranic. Tím byly vinny kostelníkovy promodralé, třesoucí se ruce a komíhavá, běloučká hlava.

Když se Vlášků od hřbitova loudal před hlavní dveře, na schodech, jež vedly na kůr a zvonici, zněly kroky, až to chrupalo a praskalo. Kostelník se zadíval v levo, ale pak lhostejně odcházel.

Poslední člověk, který z kostela vyšel, byl Kaboučín.

Krok za krokem, pomalu a klidně sešel

se strmých, prkenných schodů, zabouchl dveře a kráčel od chrámu.

Byl dlouhý, shrbený, hlavy popelavé, čapích, v kolenách prohnutých nohou. Na hlavě měl zimní čepici, vroubenou speličaným černým beránkem, na těle odřený, balvněnou látkou potažený kožich, lámasky do nízkých holínek.

Šel zdoulha, vrstvy prachu se mu pod velikými, vycvokovanými botami jenjen rozpryskovaly. Na náměstí zahrnul v levo ke kamennému domku, jehož šindelová střecha byla porostlá kopečky mechu, ale místy tuze důrava, opryskaných, dávno nebilých stěn.

V krajním domku vyhlížel otevřeným oknem krejčí Vedral, suchán huňaté hlavy, ale říd'ounek, jako mládenecké brady.

Jak Kaboučina spatřil, tence se zachechtal a povídal: "Teď komejc jdete teprve z kostela? Já už jsem po obědě! Vy takhle být na vojné, byl byste pořád v železech!"

Ale Kaboučín ani si nevšímal.

Krejčí Vedral šest nedělí sloužil u zemské obrany, ale to mu stačilo na celý život, pořád byl by jen hovořil o vojné.

Kaboučín vystoupiv na dva schůdky přede dveřmi svého domku, z náprsní kapsy vytáhl veliký klíč, odemkl a vešel na síň.

Podlážka síně byla ze žluté mazanice a mnohými lety plna hrbolců, zle rozdupaných. V sínce byly dvojce dveře do světlic. Kaboučín stanul u levých, temně obarvených, ale tuze sešlých.

Odemkl a vešel. Jizba byla neveliká a šerá. Okna měla dvojce: venkovská byla silně poprášena, vnitřní jako popel; tři tabule byly rozbity a slepeny papírem. Stěny byly žluté, na místech hrbolovitých nebo opryskaných prachem až hnědé. Strop, silným trámem rozpůlený, byl tmavě natřen, ale prachem zpopelovatěl. Provázky pavučin houpaly se hluboko dolů; ve všech koutech temněly se černé chumáče starých, těžkých pavučin plných prach a muších křídel. Před oknem stál rozviklaný stůl, v levo při stěně lavice, nad ní hrkavé hodiny a temné zrcátko, v pravo polička, dále vzadu postel, modrými sešlými pelušinami nížce vystlaná, naproti ní tmavá kachlová kamna s plotnou, za

ními věšák a truhla, pod nimi hromada rozházených polínek. Podlaha byla samý hrbolec a jak zadupl, zaprášilo se. Na stěnách viselo několik obrázků, na skle malovaných, jež prachem úplně ztemněly; za každým byla snítka posvěcených kočíček.

Na širokém předokní byla přepestrá směsice rozličného zboží: dva kastroly, několik hrnečků hliněných i jeden bílý, ale bez ucha, misky a talíře, narezavělé nože a vidlička, chléb, několik jablek již nahnilých, hrneček medu, na němž seděl vysoký chuchvalec plesniviny, květináče s mořskou cibulí a skalky suché pelargonie, kleště, kladívko, hřebíky, šídlo, kus kůže, kalamář s plesnivým inkoustem, lžice, několik kornoutů, knoflíky. chumáč nití s jehly a hrneček stuhlého klišu.

V nízké polici stály zakalené sklenice, baňatý hliněný džbán, na němž vytvořeny byly bílé, vypouklé ozdoby, uprostřed nich orel roztažených křídel, kolem něho stvoły a květy; hrnec s kvasem na polévku, nazvanou kyselo. sítko na mléko, měděná sběračka a mlýnek na kávu.

Když Kaboučín do své jizby vešel, svěkl kožich a hodil jej na postel. Pod kožichem měl ošuntělou sametovou vestu a košili z hrubého plátna horského. Čepici pošoupnuv do týla přistoupil ke kamenům, na nichž stály tři hlináky. Sundav s jednoho poličku, prstem stáhl škráloup na kávu a trochu se napil. Pak donesl hrnek na stůl, z kusu "pekařského" chleba domácího ukrojil hodný krajíc, nadrobil, čepici hodil na lavici a dal se do jídla.

Vlasy měl husté a popelavé, nízké, vráskami zbrázděné čelo, vráčitá ovlhlá líce nemilé šedé barvy, podelší nos, širokou bradu a pod úzkými, seschlými rty bílé, zdravé zuby. Ačkoliv kůrky v chladné kávě zůstaly tvrdy, chroustal rychle jako hladovec. Když dojedl, prázdný hrnec postavil na kamna a lžící otřel ručníkem, v zákamní zastrčeným. Hodiv opět beraňici na hlavu, vykročil na síň, zamkl světničku a vyšel před dům, kdež usedl si na schůdku.

Slunce pražilo, ale Kaboučín nedbal; seděl nepohnutě, zíraje k zemi.

Mládenec Vincenc Kaboučín zůstával ve svém domku sám a sám. Jednou před lety najal si od něho druhou světnici mladý učitel, ale pobyl tam jenom několik dní, bylť mu v tom domě teskno. Každé noci probudil se cupotem myši, jež na síni a na půdě prováděly své rejdy. Když se týž učitel do Kaboučinova stavení přistěhoval, přibíl si na dveře visitku. Následujícího dne visel i na dveřích domácího pána lístek, na němž bylo napsáno: Vincenc Kaboučín, mládenec.

Visitka zmizela brzy, ale lístek na protějšku zůstal. Když za nějaký čas potom mládenec uslyšel cosi o myšárně, pořídil si kocoura, jenž pak v zasmušilé chalupě pořádal hony; když vyhonil, odešel sám, vědět' patrně, že by jinak zahynul hladu.

Veškeré potřeby domácnosti Kaboučín obstarával si sám; sám chodil si pro mléko, k pekaři, ke kupci, jenom pro prádlo přicházela k němu jednou za čas stará Hábká, podruhně z blízké chalupy.

Když poprvé vešla do mládenecké jizby, spráskla ruce a švitořila: "I pro páníčka, tady je pořádek! Tady je prachu a pavučin; dobře, že jsem přišla, totě svrchovaný čas, aby se poklidilo!"

"Nic se nebude poklízet a jaké pak řeči; tuhle seberte svoje a jděte si k vám!" řekl jí Kaboučín tenkým, tahavým hlasem.

Znělo to tak, že od té chvíle ani nezačínala.

Každoročně před velikonocei sám trochu poklízel; vysmýčil, setřel podlahu, proklepal šatstvo a peřiny, srovnal nářadí a nádobí. Potom byl na celý rok pokoj.

V prvních dobách tohoto Kaboučinova živobytí lidé se mu dívali, protože jej znali od malička.

Byl z Vidoně, vesnice malou hodinku vzdálené, jedinký syn z velikého statku. Když mu bylo čtyřadvacet let, otec a matka umřeli mu krátce jeden po druhém. Zdědil čisté hospodářství a záviděli mu mnozí. Byl veliký, snědý, černovlasý, dlouhých nohou; když chodil, jakoby mazanici tlapal. Byl zabejčilý a zíral, jakoby se byl napil bolehlavu. Dlouho nehospodářil, prodal všecko a zašel někam do kraje. Ale po několika letech všecek ustaraný a.

sešlý, vrátil se do pohorského městečka, koupil domek a začal svůj život.

Krejčí Vedral, také vidoňský rodič, ale mladší, vrátil se právě ze šestinedělní vojny a najav si světničku v nárožním domě, počal dělati pro sebe. Měl Kaboučína na mušce a často mu nadbíhal. Pozdravoval kamarádsky, pokyvoval, štiřil se na mládence, ale ten jakoby ho neznal.

Pak začal krejčí sám: "Tak co, kde jsme chodili, kde?"

"I jen tak na toulkách," odpištěl Kaboučín a ujížděl domů.

Jindy mu Vedral řekl: "Že se v té chalupě nebojíte, tak sám a tolik peněz!"

Kaboučín šourem se naň podíval a zasípěl: "To by si popadli, ať je jdou světem sbírat."

Vedral řekl to Malivánkovi a baráčníku Pozdníčkovu, s nimiž často besedoval, a brzy říkali si v městečku i po okolí, že Kaboučín všecko jmění někde rozhodil a teď že má jenom tak tak na ten kus chleba a trochu kysela.

"Škoda těch krásných peněz do rukou takového ztřeštěnce!" povídal Malivánek.

Když Vedral viděl, jaké živobytí mládenec vede, bývalo mu ho líto; nejednou, když Kaboučín před chalupou usedl, šoural se k němu, aby mu domluvil a zahovořil do duše, ale tento nedočekal.

Až jednou přišel mládenec sám pro nějaký kus nového šatu. Teď ho tu krejčí měl a umiňoval si, že ho tak lehce nepustí.

"To je dost, že přec taky jednou přijdete k rodákovi, tot' jakobyste člověka neznal," hovořil vyčítavě.

"Nikam nechodím, dám každému pokoj a chci taky svatý pokoj," chladně, tenkým hlasem odpověděl Kaboučín.

"Svatý pokoj — dobře tak, dobře! Taky já jen chci svatý pokoj! Tuhle pěkně se ženou žijeme spokojeně a nikomu neublížíme," odvětil Vedral.

Kaboučín jenom zakýval.

"Ale vy tak sám — na mou tě milou — jako v černém, tmavém lese! Poslouchejte, teď komejc byste tu starou historii měl vyhnat z hlavy a začít pěkně vesele!"

Při té řeči Vedral mládence měřil.

Mládenec netrpělivě sebou škubl, ale nepromluvil.

"Co tam — to tam, inu, na světě to jináč nejde. Mně se taky na vojnu nechtělo, ale pan Musil byl větší než pan Nechtěl! Nevídáno, pro ženskou krásu!"

"Až to bude hotovo, pošlete to!" zaječel Kaboučín a již byl ze dveří.

"To je palice, to je palice!" hučel si krejčí zíraje na zavřené dvěře. "Jářku, Ančka, podívej, jak taková ženská spleť!"

Ančka sedíc u kamen kolébala. Po řeči mužově se zasmála: "Kdo pak by ho, bubáka, chtěl, dívá se jako upír!"

"I pane, býval taky k světu, teď komejc arcí tuze oprchal; kdo pak ví, co kde ve světě vyváděl. Ale měl živnost, pane, široko a daleko aby pohledal!"

"A má z ní — ta by si byla dala!"

"Všecko z lítosti, ze vzteku, ze závisti, je to palice?"

"Bodejt', on se ti zpovídal."

"Nezpovídal, ale vždyť jsem viděl a slyšel. Inu, Lojzka byla jako karafiát!"

Ančka se zasmála.

"Vždyť ji znáš — ale kde pak už teď komejc. Bylo ono v té Kaboučínově živnosti trápení, ale měli to všickni v sobě, že nic neřekli. Já vím, že tenhle Vinca dělal. Jakoby za to někdo mohl, že ho Lojzka nechtěla — inu, palice, chtěl mermo mocí prorazit, a když to nešlo, snad se mu dokonce tuhle—" a Vedral hubenými prsty poklepal na čelo.

"Ne trochu, ale hodně," přisvědčila žena.

Pomalu si na Kaboučína zvykli a přestali si ho všimati.

* * *

Léta ubíhala . . .

Krejčí Vedral v nich notně seschl, a ježatá hlava mu prořídla. Děti měl celou hromadu, ještě že nejstarší dcera, která pomalu dospívala, pochovála jich za matku.

Kaboučín chodil denně do kostela; přišel obyčejně první a odcházel poslední. Sedal na kůru v koutě literácké stolice, ale nikdy nezpíval; také se nahlas nemodlil. Chodil na procesí a na pohřby vždycky ve svém ošumělém kožíchu a sám a sám.

Když se kostelníku Vláškovu někdo zmínil, jak mládenec slouží Bohu, Vlášek ří-

kal: "I nejsou všichni svatí, kdož si o kostel otírají paty!"

II.

Mládenec Kaboučín sedě na schůdkách nevšimal si ničeho. Na zeleném náměstí bylo ticho. Lidé seděli doma při obědech. Když později někdo přišel, ani si mládence nevšiml, jako si nevšimali prapisků v plotech. Snad kdyby tam byl někdy neseděl, byli by vyběhli a ptali se všichni: "Kde pak je dnes Kaboučín?" Ale tak bylo to všední.

Když byly dvě hodiny, mládenec vstal a zašel do světnice. Přecházel od okna ke zdi, prohlížel hrnky a pak oblékal kožich. Chtěl jít na pozehnání.

V tom ozvaly se na síni kroky a klepot na dveře.

Mládenec udiven se ohlédl, ale neodpověděl.

Pootevřenými dveřmi vklouzl do jizby muž více než prostřední postavy, málo sehnutý, kaštanových, k uším přihlazených vlasův. Měl tmavý, šosatý kabát, kalhoty do bot vyleštěných holínek, a v levé ruce mačkal měkký černý klobouk.

"Dej Pán Bůh dobré odpoledne," pozdravil a zadíval se na Kaboučina. Vída, že se mládenec vzpřimil a hnědé oči mu zajiskřily, sklonil hlavu, a přihlazoval si vlasy a rovnal šátek na krku.

V jizbě bylo hrobové ticho.

"Ty mne už neznáš—" pravil přichozí tázavě i přesvědčivě.

Mládenec hleděl na hostě stejně pochmurně a neodpověděl.

"Jsem Stínil — Prokop Stínil—"

"Co chce?" utřhl se mrazivě.

"Ty jsi skoupil moje dluhy u kalského Samka, javařského Sluky, vidoňského Típalu a Karáska, u borovnického Blažka," rychle jako udýchán pravil Stínil.

Kaboučín lhostejně patře k oknu sípavě se usmál.

"Chceš nás dát do prodeje?"

"Už jsem dal," řekl mládenec a v těch slovech byla nevrlost i výsměch.

"Jestli mě prodáš, připravíš nás o všechno," bědoval Stínil.

Kaboučín usednuv na pelest, špičkou veliké boty klepal do podlahy.

"O nás není, ale děti budou žebráci!"

Mládenec neodpověděl. Také Stínil se na chvílku zamlčel.

"Snad jsi slyšel — Lojzka se má vdávat."

"Nic jsem neslyšel, žádného neznám, o žádného se nestarám, at' mi dá celý svět pokoj," tenkým hlasem hřkávě řekl Kaboučín.

"Chce ji Stalislavů z chlapy, mám pro ni pár grošů a jestli začneš, je s námi zle a hoch půjde jinam."

Kaboučín povstav zašel ke stolu a zadíval se do zkaleného okna.

"Na Cyrila jdou zkoušky, za rok může být doktorem, ale ta Praha stojí hrozitánské peníze — a teď' mě to teprve sevrě, až ty zkoušky začnou!"

Kaboučín zasykal, ale neobrátil se.

Stínil patře naň mlčel.

"Tak co na mně chceš, proč sem lezeš? Darmo zmeškám do kostela," pištěl mládenec.

"Jdu tě prosit, abys nás nechal a nedával statek na buben. Nic jsme ti neudělali a prosím tě pro ty děti — ty je nemáš!"

"Nemám," zavyl.

"Já jich mám pět."

Kaboučín opět zasykal a ramena se mu zachvěla.

"Kdybys je měl, nevysmíval bys se tak. Krve bych jim nacedil, všechno bych dal! Hoch se přičiňuje, všude je o něm samá chvála — z naší vesnice ještě nikdo nebyl doktorem. Je naše potěšení, máma, já, děti, myslíme pořád jenom na Cyrila. A holky jsou taky dobrotiska."

"Tak, tak — samé štěstí má v domě a leze na mne."

"Chceš nás všechny zkazit,, nejradší bys mne připravil o všechno a pak vyhnal na náves?"

"To snad ne," uškříbl se mládenec, "ale kdo pak za to může, žeš nasekal dluhů jako baron?"

"Vždyť víš, jakou jsem měl potíž — měl jsem vyplatit bratra, sestru — byla zlá léta, málo to na trzích platí, a pak ty studie—"

"A kdo pak tě nutil? Studie! Kdo chce dělat pána s doktorem, at' platí! Synáček se toulá po hospodách, dělá pána, chodí

za holkami a někdo aby na to půjčoval a přišel o všecko — hé?"

"I vždyť by těch dluhů nebylo ještě tak tuze, ale dáš-li nás do prodejce, zle to dopadne, vím, jak to chodívá!" Stínil pořád ještě hovořil dobrácky a velikýma mrdryma, trochu vlhkýma očima zíral na mládence.

"A dcery by se vdávaly, kdyby někdo půjčoval! Byli lidé hloupí, že vám půjčili, potom na mne lezli a prosili, abych to kupil," chechtaje se řezavě řekl Kaboučín.

Stínil se trpce usmál:

"I vždyť tys věděl o každém cizím groši u nás, jen mlč a nestav se. Když mi lidé povíдали, co vyvádíš a jaký se z tebe udělal člověk, vždycky jsem si domyslí: Aha, čihá! Tys o nás dobře o všech věděl a čekal jsi, jak bys na nás mohl. Dělal jsi, jakobys neměl groše; když tě chudák některý prcsl, abys mu vypomohl, zapřel jsi všecko a chystal jsi je na nás. Vždyť já tě znám, člověk se jen tak nemění a srdce nedá se obrátit jako punčocha. Je v tobě starý vztek!" Stínil začal s úsměvem, ale skončil trpce, vyčítavě.

Kaboučín při té řeči natahoval se víc a více, zúžoval ramena, obrátil se, vzepjal zatáté ruce a dupaje křičel jako šílený: "Na vás, na vás — na tebe a na ni!"

"Tak se tolik nezlob," opět mírně řekl Stínil.

"Ale co je mi po tobě — na ni jsem to schystal, aby věděla. Ehé — he — taky jsem žebрал, škubal si vlasy — volal o pomoc — proklínal — ale vy jste se všichni smáli!" Ted' již nemluvil tím tenkým hlasem zpívavým, ale drsným, chraplavým a řezavým.

"Proč bychom se smáli? Leda bysme rozumu neměli! Měli jsme se s Lojzkou rádi a vzali jsme se!" klidně řekl Stínil.

"Rádi — rádi — oni se měli rádi!" srčel Kaboučín a zuby mu zavržaly.

"Ale Vinco, pamatuj se," řekl Stínil vřele a přistoupiv k mládenci, dotknul se mu ramene.

"Nesahej na mne — táhni ode mne — proč na mne chodíš? Ehé — he — přinesla ti žebrota, ale jen když se mi chtěla — — —"

"Děláš jako bez rozumu!"

"Já na tuhle chvíli čekal! Vždyť ona ví, jak jsem jí povídal: Tuhle bude všecko tvoje, budeš tam paní jako královna, jenom poručíš — ale ne, táhla k vám! Vybírala si a neměla ničehož nic, jenom to, co měla na těle, tu hlavu k zbláznění, že jí žádný anděl na oltáři nemá — vybrala si tebe — přinesla ti žebrota!"

Stínil pokrčiv rameny, mlčel a zíral do podlahy.

"Ehé — slyšíš ty, Stínile — já ji pořád vidím, jak sedala u okna a hleděla na zahrádku — já lezl kolem chalupy jako pes — ty ani nevíš — já vás taky vídal a slýchal! Pořád ji tak vidím — ty ji dávno tak nevidíš! Škubal jsem si vlasy, zatínal nehty, když jsem si vzpomněl, že ty ji máš! Tatíka a mámu jsem při tom pochoval, ale mně bylo všecko jedno, viděl jsem pořád jen ji. Utekl jsem do světa, všecko jsem chtěl zapomenout, ale pořád jsem viděl tu její hlavu a ty její vlasy — na vašich peřinách!"

Ruce sestárlého mládence ruly zmončenými vlasy, zuby mu škřípaly jako čedič pod kovanými saněmi, a prohnuté nohy dupaly, až se prášilo.

Stínil díval se naň jako vyjeven.

"Děláš jako blázen," řekl po chvílce klidu a poodstoupil k samým dveřím.

"Vždyť jsem tě znal!" zšpěl Kaboučín. "Měl jsi ji, jako bys měl jinou — u mne mohla být královnou!"

"Ještě jednou tě prosím, abys nás nedával do prodejce, pomalu zaplatím ti všecko, jenom co chceš a holku odbudu. Děti by to odnesly, na nich bys měl hřích smrtelný!" upřímně žádal Stínil.

"Jsou její!" vyjekl. "Prodám vás! Vyženu vás, aby viděla, za kým šla! Ehé — he — he — já jí tenkrát povídal, že přileze, ještě ráda!" zase pištivým, jízlivým hlasem chechtal se Kaboučín.

"A to ti zrovna řeknu, že nepřileze! Ty jí neznáš! Lojzka je moudrá ženská, byla z chudoby, ale byla pro práci. U nás byla ráda a nikdy ani nejmenším si nezasteskla, děti jsou jí teď nade všecko!" chladněji, ale rozhodně odpověděl Stínil.

Mládenec se zachvěl a tělo jeho se schýlilo; v té chvílce jakoby ho bylo o polovičku ubýlo.

"Věř mi, Lojzka ani já jsme ti schválně neubližili, ale kdo pak za to může, že to tenkrát tak dopadlo!"

Mládenec mlčel.

"Ta chud'as neví, že jsem tady, ani potuchy nemá, kde pak by jí napadlo, nepustila by mě!"

Kaboučín skrčil se ještě více.

"Víš, trochu jsem tě znal, ale nestarali jsme se o tebe; at' si každý dělá, jak rozumí. Ale přece jsem nikdy nepomyslel, že jsi takový kakabus a divák!"

"Kakabus — divák—" zapištěl mládenec a belhavě přešel světnici, "podívej se tuhle — tuhle — tuhle—" a rychle ukazoval kolem, "na mne se podívej — — a to jste vy udělali, kdo je teda divák?" a již opět hlučel.

Stínil pokrčiv rameny řekl: "Za to my přece nemůžeme!" bránil se Stínil. A zamlčev se dodal po chvílce: "Vid', že nás neprodáš?"

"Prodám — prodám — proto jsem to koupil, aby přilezla — a přileze — — —"

Maje pěsti zat'aty a sekaje jimi, belhal se po světnici.

"Inu, dělej tedy, jak rozumíš, naše bolest je tvůj smích! Víš, dost dlouho jsem otálel, ale pak jsem si přece pomyslel, že nejsi lidojed," měkce řekl Stínil a vzal za klíku. Dávaje čepici na hlavu stále zíral na Kaboučina; čekal přece vlídnějšího slova. Ale nedočkal se. "To ti zrovna řeknu, že tak zle, jak si myslíš, ještě nebude! Bud' tady s Pánem Bohem; jsi zlý člověk!"

Dvěře klaply a kroky na síni doznívaly. Kaboučín pořádě ještě přebíhal po světnici.

"Prodám a prodám! Přileze, musí přilezt!" sípěl všecek se chvěje.

Prudce lehl na postel; ale jedva dolehl, již opět vyskočil a znova přebíhal po světnici. Chytil se za prsa, hrabal se ve vlasech a zatínal pěsti. Strhl zrcátko se zdi, oťrel je rukávem, ale podíavav se do skla, mrštil zrcátkem do kamen, až se sklo na všechny strany rozletělo.

"Přileze — přileze!" drtil v zubech.

Stínil odcházející od Kaboučina, na blízku sešlého domku setkal se s Vedralem.

"Snad jste, pro panička, nebyl u toho—" ptal se krejčí udiven.

"Byl," mrzutě i trpce řekl Stínil.

"Inu, ted'komejc svět už dlouho stát nebude — ne, nebude," pořád udiveně hovořil Vedral a hlavou komihal.

Stínil neodpověděl, byl všecek zamyšlen.

"Co vás to jenom napadlo? Snad jste na něm něco nechtěl? Rozum byste byl musel ztratit! Ten jiný nebude a vás bude mít v zubech, dokud čert neumře a peklo se nesboří!"

Stínil rychle odcházel. Vedral se chvílku za ním díval.

Za chvílku potom vybelhal se Kaboučín z domku a zamknuv, tlapal ke kostelu. Tentokráte přišel na kůr poslední a literáci Zemlička i Pechar zírali naň udiveni. Dohrabal se do svého koutka u zdi a seprav ruce, po celé požehnání jako jindy zíral k oltáři. Když po požehnání opět poslední s kůru odcházel, stál ještě před kostelem hlouček mužů: Zemlička a Pechar, Malivánek, Pozdníček, Vedral i Vlášku. Kaboučín přešel ani na ně nepohlédnuv.

Když byl opět ve své světnici, sedl ke stolu a vytáhl šuplík. V tom byl narovnan balík kalendářů, čpějících stuchlinou a plesnivinou. Bylo tu několik Minucí malých i velikých, nějaký Prorok, Vlastenecký kalendář, Čech, Veliké i malé národní, Rolnický kalendář, Slovanský kalendář a Koledy.

Vyndal všechny na stůl a chvíli probíral se šedými, ovhlými listy; pak pustil se do čtení. Ty kalendáře z let minulých bývaly mu jedinou zábavou a zaměstnáním v prázdných chvílích. Přečetl je všechny mnohokrát, a to od první stránky do poslední. Chvilkami povzněl hlavu, opřel o dlaně a zíral na temná okna.

Seděl tak dlouho — až do soumraku, pak šel do Hajan. Ale usnout nemohl — převaloval se stále . . .

Když se po několik dnech kostelník Vlášku s Kaboučínem potkal přede dveřmi na kůr, proti zvyku povídal mu: "Tak prej chcete od nás?"

Mládenec nepozvedl hlavy, jen stranou se naň zadíval.

"Povídali, že chcete zas do Vidoně, do Stínilovy živnosti."

"Nechme je povídat!" odsekl mládenec.

"Inu tak, vždyť jsem taky povídal, že byste leda kouska rozumu neměl, abyste ted' jako dědek lezl do dření."

Kaboučín neodpověděv nápadně zrychlil krok, ale Vlášku také nepolevil. Šli vedle sebe, jakoby se předbíhali.

"Já tomu pořád nevěřím, tot' by Stíníl byl leda bez rozumu, aby na to dal dojít. Jak ho znám, tolik dluhů nenadělal, aby mu každá záložna nepůjčila, živnost je dobrá a stojí za pár zlatek."

Kaboučín zastaviv se, vztekle zadíval se na kostelníka.

"No, že ne? Kolik toho je — že nestojí živnost za dvakrát tolik?" hovořil kostelník. Scvrklé líc mu oživilo a sehnuté tělo a hubené ruce byly plny hybu.

"Proč do mne lezete! Já se o vás taky nestarám!" zapištěl mládenec a spěchal k domku.

"Jářku, jste vy vydřigroš!" smál se za ním kostelník a spěchal k lavičce pod Vedralovým oknem, na níž už Pozdníček a Malivánek se šklebili radostí.

Kaboučín přecházel brloh svůj jako zdivočelý. Vytáhl kalendáře, ale sotva do nich nahlédl, běhal zase jako čunek.

"Záložna — čertovna — leda by bláznila —" vztekal se. Zase sedl ke kalendářům a otevřel splesnivé listy. Hrabal se v nich jako sysel v hrstích.

Na jedné stránce Národního kalendáře byla hrubá dřevorytba: "Z hořícího baráku letěla ženština. Ruce měla vztyčeny, ústa otevřena, vlasy rozpuštěny a sukně jí vlály kolem těla.

Kaboučín zadíval se na obrázek a oči široce se mu otevřely.

"Lojzka!" zachroptělo mu v hrdle . . . "Přileze!"

III.

Nad milovským tmavým hájem skláněl se uzounký, bílý srpek. Lesík temněl se na obzoru jako zed', ale obloha nad ním byla jasna, spíše bílá než modrá; čím výše se klenula, tím byla modřejší a tmavší. Hvězdy jako zlaté tečky tonuly v hlubinách té modře, níže na obloze nebylo po nich ani památky. Nikde ani mráčku, ani bílého obláčku.

Byla tmavá noc na konci léta, kdy však i tmavé noci jsou ještě jen šeravé.

Nad vlhkými lučinami v dolíku vznášely se kusy mlhy; z povzdálí byly jako rozvěšené prádlo. Pole nebělala se již obilím, byla tmavá; po obilí zbyla jenom strniště a také ta byla již leckde sdělána. Jen brambory schnoucích natí, jetele, řípy a nějaký kousek směsky zůstaly na láněch.

V táhlém dolíku, na stráních, v úvozech i na hrázích všude bylo hluboké ticho. Sem tam v mezi trochu zacřel cvrček, ale jako ze sna. V louce řehťavým hlasem zakdáká chřástal . . .

Po mezi s návrší nad městečkem loudal se Kaboučín. Kožich měl u krku ohrnut a čepici až v týle. Pohružoval boty do husté trávy a těžké kapky rosné promáčely tvrdou kůži až na bosé nohy. Lahodilo mu to. Zvolna sešel do dolíku, zahnul na vozovou cestu a mlžnatými lukami loudal se směrem k návrší, jež před ním se vypínalo. Přišel ke struze, jež uprostřed dolíku hrčí mezi olšinami, sedl do křoviska a zíral do tmy.

Struha hrčela, hlučela a šplouchala; chvílemi někde mezi kořeny zachrochtala žába. V dáli houkal holub. Srpek měsíce sklonil se již do smrkových korun lesních.

Kaboučín posedév přeskočil struhu a loudal se dále k návrší. Mnoho roků na tyto strany nepřišel. Jak zašel mezi pole, každou chvíli povstával a naslouchal; ale po lídech nikde nebylo památky, jenom myška zašustila travou. Vyšed na návrší, opět usednul, a podepřev paže o spánky a kolena, hleděl do dále. Bylo silné šero, ale přece dobře rozeznal doliny a návrší, strmý kopec za Vidoní, lesy a v dolu chumel statků a chalup.

Opět šel po návrší, pak sešel níže, kde stála osamělá, planá hruše, již tuze kusá starobou. Zase usedl a opřev se o kmen, zíral dolů na ves. Jak dopadl na kmen, v koši zapíplo, ale hned zase bylo ticho. Za vesnicí zakrákala vrána, pes mezi chalupami zabafal, ale nějak líně. Ve vsi se ozval zpěv mužského, jarého hrdla:

"V tom jičínském zámku
mám tam Marijanku
tu já dobře znám — —"

Kaboučín poseděl dlouho a když povstal, ještě se opřel o kmen a zíral na tmavou vesnici. Pak přecházel s meze na mez, hned dolů, hned napříč, ale stále ke vsi.

Skrčen loudal se k statku Stínilovu. Lehnuv na zem poslouchal, pak plážil se vedle stodoly, kolem plotu dále k předku dvora.

Statek stál na malém kopečku, pod nímž je náves, bílou cestou rozpůlená. Předek stavení byl dřevěný, ale obložený mazanicí; stěny jeho bělely se do tmy. Dvě neveliká okna směrem k záspi byla černá. Sem tam po vsi zahoukal pes, jiní se ozvali, zavylí silněji — slaběji. Mládenec leže jako zabít, svítící oči upíral na tmavá okna. Trochu se pozdvihl, ve hřbetě prohnul a vztyčil hlavu, jakoby mermomocí chtěl proniknouti do černé světnice. Zuby mu zavržaly. Po chvíli kolem plotu plážil se ke stodole, mezi jejímiž prkennými stěnami vylézala sláma. Naslouchal . . . Zahnul kolem rohu k zadním vratům, pod nimiž byly otvory, tak že celá páž dobře se dala podstrčit. Skrčil se jako kočka. Pak udělal několik skoků v levo a již opět plážil se brázdou bramboriště vzhůru k návrší. Třásl se a byl udýchán; několikráte zůstal jako bez ducha. Vlhké nati vložily mu skráně i vlasy, a proutky ostružinové ryly do rukou. Když byl u staré hruše, vzpřímil se, protáhl a zuby mu zacvakaly mrazem.

Psi po vesnici hafali jako splašení. Rychlejším krokem, stále se na všechny strany ohlížeje, chvátal k dolíku. Sehnut belhal se po břehu směrem hrčícího toku a zalezl do olšovic. Skrčil se, takže kolena měl až pod samou bradou. Z městečka ozval se hluboký hukot hodin. Ted' se Kaboučín zachvěl — ve Vidoni zajekl výkřik. Povstav spěchal lukami; dělal dlouhé kroky, jakoby se brodil bahnem.

Ve Vidoni ozvaly se nové výkřiky. Rychlým krokem všecek již supaje stoupal do vrchu. Ohlédnuv se, za návrším spatřil sloup světlého čmoudu, jímž třepetaly se žhavé jiskry. Všecek spocen a znaven dobelhal se na planinku; natáhl se do trávy a hleděl zpět.

Za vrchem byl zmatený hlahol křiků, skřekův i štěkotu. Sloupec kouře zmo-

hutněl, jiskry létaly výše a pod jiskrami ukazoval se plamen; v tmavé modři oblohy povstal vysoký žhavý sloup, jehož záře rozlévala se po celém obzoru a osvětlovala les, návrší i dolíky. Krajinou pronikl smutný zvuk vidoňského zvonku . . . Zuby mládencovy drkotaly. Vyskočiv, dlouhými kroky chvátal k cestě, jež mezi poli proplétla se k domkům.

Městecký ponocný kvizdotem ohlašoval, že hoří. Kaboučín leže opět na mezi, slyšel, že širokou cestou někdo letí od městečka k Vidoni. Potom chvátal druhý — třetí — čtvrtý . . .

Mládenec již seděl na pahrbku za svým stavením. Slyšel chvatné kroky, hovory i křik. Jasný sloup byl vyšší a vyšší, jiskry třepetaly se až nahoře v modrých hlubinách, kdež hvězdy zmizely.

Na náměstí stály skupiny lidí; mnozí byli, jak z peřin vylezli. Jiné tlupy došly až za městečko a stojíce na cestě zíraly k Vidoni, z níž šlehal oheň. Hádaly se, je-li to ve Vidoni nebo není.

"Věřte mi, že je to dál, kdyby to bylo ve Vidoni, bylo by to jako u nás, co pak je Vidoň — vždyť' je to pár kroků."

"Taky že to ve Vidoni je, podívejte, jaké je na vršku světlo, a zrovna vidíte, že je to za ním!"

"Co ti lidé dělali!"

"Ale prosím vás, pořád ted' ta chasa kouří, někde natrousí, všecko všude je plno slámy — je to hned!"

"Mně je zima, poběhnu radši k mámě, já jim houby pomůžu!" A hubený baráčník Pozdníček, oděný jen v košili a kalhoty, upaloval domů. Po cestě zahrkala střikačka, kterou z městečka vezli na pomoc.

"Ta jim tam mnoho nepomůže, struhy není, studny jsou skoro prázdné, aby leda stříkali hnojnicí."

"Kde se ti lidé dnes vyspí?"

"Už se to níží, shořelo asi jenom jedno stavení!"

"No, dej vám Pán Bůh dobrou noc!"

"Dobrou noc dej Pán Bůh!"

"Dneska se málo vyspím, já jak vidím oheň, mám pak tolik dní krvavo před očima," nařikal dlouhý hubený tkadlec Mlejnek, oděný pouze bílým nočním šatem.

Malivánek, Pechar a Mlejnek kolem Kaboučinova domku vraceli se domů.

"V téhle chajdě je pořád jako po vy-mření. Ten tam jistě spí, jako když ho do vody hodí."

"Já vím, že ráno nebude vědět, co se v noci dělo."

"A proč by se staral?"

"Ba, má zlatý věk, může spát jako zmrzlík, já bych to dělal taky tak."

"Kdyby tak jemu jednou chytilo nad hlavou!"

"Nedopouštěj Pán Bůh, bylo by nám zle!"

"No, dej Pán Bůh dobrou noc!"

Kaboučin stojí už v šeru své světnice zíral k oknu, ale nevěděl a neviděl, že lidé přecházeli kolem. V lebce mu vířilo a hučelo. Ústa měl pootevřena a dýchal zdlouha, až chrčel. Před očima stál mu temný vrch, plný třepetajících se jisker.

Stál tak dlouho, a suché tělo jeho víc a více se klonilo. Najednou sebou škubnul, čepici hodil na stůl, prsty zajel do vlasův a vzdychl z hluboka. Pak ku podivu rychle otevřel a po špičkách šel na síň. Zkoušel, jsou-li dveře zamčeny.

"Vždyť jsem to věděl, že jsem zavřel, ale člověku to pořád vrtá v hlavě." Přesl síň, podíval se na schody na půdu, odemkl dveře na dvorek a sednuv na práh zíral na oblohu. Byla posud jasna, ačkoliv ohnivá záře zmizela a z rudého sloupu zbyly jenom lehké, bledé prouhy kouře, který v temné výši se ztrácel.

Městečkem zněly ještě kroky i lidské hlasy nesrozumitelné.

Ponocný odhvízdal dvanáct — jednu — dvě — ale Kaboučin pořád seděl nepohnut. Přes tu chvíli duněly něčí kroky, potom zazněl i rachot — to vraceli se se stříkačkou.

"Ehé — teď se nesmějou — nesmějou — počkej, přílezeš—" šeptal si Kaboučin a protáhl se.

Obloha bledla, hvězdy ztratily se nadobro. Ve křovině na stránce za dvorkem ozval se pták; neozval se jako ze sna, ale již plně, hlasitě.

"Čertovská zima — zrovna drtí," letělo Kaboučinovou hlavou, když zavíral a po špičkách šoural se do světnice.

Shodil kožich a neodstrojen, převálil se na postel. Když chvilenu poležel, zima ho roztrásla, až mu zuby zadrkotaly.

"Zima — zima — zrovna do kloubů to leze!"

Mládenec vlezl pod svrchnici a přitáhl ji až po nos. Zavřel oči a chtěl spát, ale po snu nebylo památky. Zíral do šera světnice. Pozvedl se — zdálo se mu, že někdo chodí po síni. Bylo ticho. Zase mu připadlo, že někdo brousí kolem kamen. Povstal, přešel světnicí, naslouchal, ale nikde se nic nepohnulo. Po malé chvilce slyšel, že někdo lehce tlape pod postelí — teď jakoby to bylo vedle při zdi — teď —

"Srdce!" zašeptal. "Bouchá jako blázen. Uhnal jsem se, ustrašil," myslil si. "Ale kdo by mě byl viděl — každý je rád, že spí!"

Skrčil se, přikryl a hleděl usnout. Mar-ně se namáhal. Uvnitř rukou a nohou jakoby mu byli lezli mravenci. Špičky prstů měl suché, jak se jimi dotekl dlaně, mráz jím projel. Nejraději by byl letěl daleko, daleko — aby se uhnal a ten hrozný pocit vyhnal z údů. Nebo by byl křičel, zoufale křičel — — —

Spánek nepřicházel. Očima široce rozevřenýma, jakoby poledne bylo, hleděl světnicí. Staré její haraburdí čím dále tím více v šeru vystupovalo, hrany víc a více se rýsovaly. Oknem pronikalo světlo . . .

IV.

Ráno, sotva že na mši odzvonili, Kaboučin vyšoural se z chalupy ke kostelu. Bylo mu tuze mdlo, ale přemáhal se. Bylo mu, jakoby se v těle jeho všechny kosti vymykaly z kloubův a chtěly se skroutit — prohýbal se — jak by je chtěl náležitě stavěti. Nohy se mu chvěly, hlava se motala — ale pevně opíral paty, aby neukázal nejmenší slabosti.

Mrkal v pravo, v levo, brzo-li někdo přijde a začne hovor o věerejšku, ale nikde nebylo živé duše. Přicházeje ke kostelu, byl by se s chutí vrátil — spatřil Vláška, jenž veliké klíče drže v ruce na schodech ke kostelu čekal.

"Dobrytro — dobrytro — dej Pán Bůh!" volal kostelník.

Kaboučín jenom zakýval, ale na Vláška nepohleděl.

"Víte-li pak, jaký byl v noci rámus?" zase řekl kostelník a mládenci se zdálo, že to povídá s výslechným chechtotem.

"I viděl jsem světlo," zapištěl Kaboučín a spěchal ke kůru.

"No, na, vy dnes utíkáte!" usmál se zase kostelník. "Snad ještě nic nevíte, ale je to taky starost pro vás!"

Po mládencových zádech přešel mrazík. "Nevěděl bych," řekl řezavě.

"No, podíváte se! Stínil vyhořel!"

"Stínil? To je rána, to je rána pro mne!" ztrnulý pískl.

"Jaká rána pro vás — pro Stínila je to velká rána!"

"Už to nebylo jeho — přijdu o všechno!" skuhral.

"Ale nemluvte — na dluhy pole stačí, ale kam se ti chudáci hnou!"

"Ale tohle není samo sebou, to je mně uděláno naschvál, někdo se na mně chtěl schladit, a to se musí pořádně vyšetřit!" prudce, chraptavým hlasem řekl Kaboučín.

"Vám naschvál? I kdepak vám naschvál, pro Stínila je to rána — ženu mu to chytlo!"

Mládenec se vztýčil a rty maje pootevřený děsnými očima hleděl na kostelníka.

"Pane, Stínilku, Stínilku, chudáka! Spali všickni jako zabítí, nevěděli nic, až jim cizí lidé zabouchali na okna. Pak vyletěli jako zmámeni a vynášeli, co se honem dalo. Stínilce nedalo dobře dělat a letěla si na půdu; měla tam truhlu s dceřiným vejchystem a na bidle peřiny, taky pro dceru — měla se vdávat. Kolem bylo namláčeno sena i slámy a oheň byl uvnitř. Letěla vzhůru, ale nejspíše, jak otevřela dveře, zafouklo, všechno rázem vzplanulo a zaletělo to až na ni! Chytila, chudák — lekla se a bác! se schodů dolů na sňi. Měli to na ní co umačkávat, ale odnesli ji bez ducha — bez sebe byla — úplně bez sebe!"

Při kostelníkově řeči třásly se Kaboučínovi nohy, takže usedl na schůdky ke kůru.

"Pokud tam naši byli, nevzkřísili ji. Odrazila si asi mozek — není divu, s rov-

ných schodů prasknout hlavou na dlaždice! — — — Ale, ale, strejče, co děláte?!"

Kostelník ulekán sklonil se k mládenci a škubal mu rukou. Tu přicházeli literáci Žemlička a Pechar.

"Podívejte, tuhle mu vypravuju o Stínilce a najednou se mi skulí jako šiška," hovořil Vlášek a mnul Kaboučínovo čelo.

Mládenec otevřel oči a vida kolem sebe lidi, rychle povstával.

"Čerti vědí, co mi to přišlo," zapištěl, "tak najednou slabo a slabo — no — no — pojďme do kostelíčka!" A motaje se belhal se na schody.

"Snad byste nešel do kostela — jděte domů do postele!" volal naň Pechar.

"I nejsem jako z másla; přišlo to jen tak, jako když člověka uhrane," vrčel Kaboučín a zmizel na schodech.

Při mši jako jindy seděl ve svém koutku.

Literáci dívali se naň stranou, ale dělali, jakoby neviděli.

Z kostela šel opět poslední, sám a sám. Velikými tlapkami brouse po prašné silnici, zíral k zemi a nevídal si nikoho.

Po náměstí bylo živěji než jindy, hovořilot' se o včerejším ohni.

Jak mládenec ke svému domu zabýhal, mnohé oči zadívaly se za ním. Kaboučín to tušil a uháněl, jak mohl.

"Člověk si toho kakabusa už ani nevídám, ale jak jsem se teď na něj zadíval — inu — lidičky, stárne, podívejte, sotva se vlíkne a hlavu má už jako mléko!" povídal Pozdníček.

"Inu, má jich taky už hromádku na zádech," odpovídal Malivánek.

"Co ho znám, chodí pořád, jakoby ho byl pes kousl," přidal krejčí Vedral. "Ale tčť' on už ví, co se včera stalo!"

"Bude mít vztek!"

"No, nevím, nevím, je to divná palice! Nikdo na světě neví, co se v hlavě tohohle člověka děje. Jak já myslím, nosí on tu ženskou pořád ještě v srdci.

"Dej pokoj — nemluv, po tolika letech!"

"Ty ho neznáš, Pozdníčku, je to palice! Pro nic za nic by se takhle neplahočil!"

"Povídám, že je to kakabus a rozumu v něm bude za jáhlu; vztek je v něm, to vím."

"Snad teď trochu zkrotne — hnal na Stínila jako divák."

"Chudák Prokop, ke všemu ještě vyhoří," litoval Vedral.

"Na chud'asa všude teče."

"Teď aby šel dělat lidem — až mu pole prodají, mnoho mu nezbude — zbude-li co! Prosím vás, když chalupa se vším všudy i s úrodou!"

"Není-li pak pojištěn — aby si snad byl chtěl—"

"Ptal jsem se ho hned v noci, ale ani na krejcar!"

"Jak se to jen stalo?"

"Tot' zrovna jakoby ho byl chtěl někdo dorazit! Inu, máme každý své dobrodinečky! Četníci budou teď hledat, a řeči bude taky dost. Mějte se tu dobře, musím na brambory!" A Pozdníček odcházel.

"Taky na mne toho čeká," podotkl Malivánek a upaloval.

Vedral zůstal sám.

"Jakoby ho byl chtěl někdo dorazit—" táhlo mu hlavou. Zahleděl se na ošumělou chalupu Kaboučinovu. Po chvílce také vešel do stavení.

Kaboučin vrátiv se z kostela, zasedl ke stolu, vyndal své kalendáře a chvíli hrabal se v listech. Pustil se do čtení — ale co četl, nevěděl. Opřel čelo o dlaně a přivřel oči. Ale po malé chvílce vyskočil — viděl zase ten žhavý sloup s tisíci jisker. Přebíhal po světnici a bylo mu zima. Zatopiv a naloživ do kamen postavil se před troubu. Rozhlížeje se po světnici na každém kuse nábytku utkvěl delším pohledem. Jakoby se tu byl nepoznával . . . Srdce mu bušilo a dýchal sípavě.

"To jsem měl život!" napadlo mu. Hned potom zaletěly mu myšlenky za druhý kopeček — do Vidoně.

Rodný statek — známá světnice — otec, matka kmitli se mu paměti. Vzpomínky letěly dále . . . Opět se zachvěl a zasténal. "Půjdu na sluníčko—"

Přešel dvorek a belhal se do polí. Loudal se po mezích, kterými v noci chváta. Dávno, dávno tolik cest nenadělal.

Táhlo k poledni. Obloha byla jako pomněnky, a slunce hrálo. Vzduch byl teplý a jasný. Tráva horkem láta zhnědla, byliny, květy zdobené, klonily se jako umučené.

Rolník zoráváje párem volů strniště pohvizdoval, chvílkami jednotvárně volaje:

"Jdeš! Čhý! Ou-ou-ou! Jestli já tě—"

Párek strnadů seděl v poprášených keřích ani nepipaje. Na strništi zdlouha chodily vrány, vážně kývajíce hlavami. Na mezi vedle cesty seděl klouček pase kozu, již držel na provaze. Halekal, až se to rozléhalo:

"Ještě sem nevyrost', mám bejt' voják, ach, drahá maminko, co mám dělat!"

V jetelišti sekáč sekal do hnědých stvolův, až to svištělo a crčelo.

Když halekající hoch spatřil Kaboučina, jak po mezi cáral se k louce, přestal zpívat a patřil za ním. Také sekáč, o kosu opřen, se naň zadíval; pak vyndal z toulce brousek, a srčivý cvrkot ozval se dolíkem.

Kaboučin došel k potoku, usedl k rozlehlé olšině a zahleděl se do vody.

Čistý proud šplýchal po kamení a bublal mezi kořáním olšin. Rybky v chomáčích stulené hověly si na mělčině a při druhém břehu na bahnitějším dně ve stínu loudalo se ráče. Slunce pražilo mládenci do přihrbklých zad. V lučině na druhém břehu ozvaly se kroky. Kaboučin pohlédl mezi křoviska, kdo přichází. Prudce vyskočil.

Ke struze chvátala dívka — již chtěla přeskočit — v tom leknutím vyjekla. Spatřila Kaboučina. Stáli proti sobě, jenom struha je dělila. Dívka byla prostředně veliká, štíhlá, pěkně růžové tváře, modrých očí, světlých vlasů. Na hlavě měla kartonový šátek, na těle halenku a světlou suknici, na bosých nohou střevíce.

Kaboučin zíral na ni jako šílenec; obličej měl zkroucený, a tělo víc a více se mu vztyčovalo.

"Ty jsi Lojzka!" vykřikl pištivě.

Přikývla a dodala: "Stínilová."

Kaboučin upíral na ni hnědé oči, a tělo se mu chvělo. Prsty rukou křečovitě se mu ohýbaly. Děvče spustilo pláč.

"Včera jsme vyhořeli, a maminka nám teď skonala, jdu dát zvonit! Co my si teď počnem! Co si jenom počnem! Pět dětí a tatínek!"

Kaboučin se schouliil a brada mu zajehtala.

"Dal jste nás do prodeje, teď ještě oheň — a maminka — maminka—" úpěnlivě kvílelo děvče.

Mládenec klesl na trávník.

Dívka zírala naň ustrašena. Přeskočila struhu a zastavila se u Kaboučina. Byla by mu ráda přejela čelo, ale bála se dotknouti těch hnědých, lesklých vrásek.

Čepice sletěla mu s hlavy, a šediny rozlezly se po spáncích. Otevřel oči a spatřiv dívku, zasípěl. Pak vzepřel se rukama o půdu a sedl. Hlava se mu třásla.

"Lojzka — neboj se!" řekl slabě.

Děvče mlčelo.

Mládenec dýchal z hluboka.

"Musím běžet," odvětila dívka, "doma by si nevěděli rady beze mne."

"Počkej — kde jste?"

"Na dvorku — světnice nám zůstala, ale strop prohořel nadobro."

"Kde je maminka?"

"U Típalů na vejminku. Celá se popálila a nepřišla už k sobě — co my si počneme — co my si počneme!"

Kaboučin stranou zahleděl se na dívku.

"Lojzka — jsi jako maminka — já ji znal."

"Ó, ted' byla chudák tuze udřená! Stárala se jenom o nás — o mne — abych se vdala, a Cyril aby už byl doktorem. Vy jste nás ted' tak hnál — ale jenom maminka nám měla zůstat!"

Kaboučin mlčel.

"Nemějte mi za zlé, musím běžet — a jestli můžete — smilujte se," prosila dívka.

"Počkej!" ku podivu měkce řekl Kaboučin. "Když tě vidím, jako bych viděl—" Tu se zamlčel. Sklonil hlavu, opřel ji o dlaně a — na přížloutlé trávě zaleskla se krůpěj . . .

"Budeš se vdávat?" ptal se na dívku nepohlédnuv.

Zakvílela.

"Mlč — všechno bude dobře."

"Nebude! Maminku nám nikdo nevzkřísí — chudák Cyrill, až se doví . . ."

Kaboučin povstával.

"Tak ted' už běž a dej zvonit — budu se taky belhat domů, mně to jde už těžko."

"S Pánem Bohem!" řekla slabě a ubíhala.

Kaboučin zíral za dívkou.

"Lojzka . . . Přišla — — —"

Ale při té myšlence tmělo se mu v očích. Zat'ál zuby i pěsti a křečovitě kroutil hlavou. Musel si opět usednout.

"Co ted' už tady?" zachraptělo mu v hrdle. Dlouho a těžce belhal se domů. U babky Hábký se zastavil a povídal jí: "Tetka, bud'te tak dobrá, přineste mi za krejcar papír a obálku."

Doma usedl za stůl, a když Hábká všechno snesla, povídal jí:

"Počkejte na dvorku, něco si napíšu!"

Namočil a těžkou rukou psal:

"Jednostpane!

Člověk neví, kdy odejde, a proto dělám tuhle poslední pořádnost. Všecko, co mám, patří dětem Prokopa Stínila ve Vidoni, čís. 23. Těm se všechno stejným dílem rozdělí, žádnému víc ani méně. Peřiny dostane Hábká a ty ostatní věci v domácnosti taky. Peníze jsou v Jičíně ve spořitelně, knížka a obligace jsou zamčeny v mé truhle. Tak to chci a tak dělám při dobrém rozumu tenhle testament dnes, 10. září 1889.

Vincenc Kaboučin, mládenec."

Dopsal, složil arch do obálky a zalepil. Potom zavolal Hábkou.

"Tohle mi donesete na faru a panu faráři to dáte do ruky. Slyšíte, jemu samému. Řekněte, aby se nezlobil a že tam ráno k vůli tomu přijdu, že ho chci prosit, aby mi pak ještě poradil. A dneska navečer mi sem ještě přijďte, je mi nějak nekale!"

Hábká byla všechna udivena, co se to dnes do mládence dalo. Vyšel za ní a teprve když zaběhla do fary, vrátil se.

Ještě téhož večera našli Kaboučina na podlaze mrtvého, byl raněn mrtvicí.

Pohřbili jej v jeden den se Stínilkou — za chvíli po ní.

Když se krejčí Vedral usazen vracel od zasypaného hrobu mládencova, myslil si: "Divná palice — divná! Člověk o ní myslí — přemýšlí — ale na konec nesrozumí!"

JAN NOVOTNÝ:

Trampoty pana Měkoty

BYT pokladníkem banky, to je jistě dobré zaměstnání. Slušný plat, dobré zacházení, chvíle klidu zrána a po poledni, zajímavé hovory se zákazníky, poznání a studie různých lidských povah, zkrátka něco, co lze takřka záviděti.

Pan Měkota se ale vždy zaškaredil, slyšel-li podobné řeči. Nemyslí pán na to, že lze přijíti o peníze? Nemyslí dáma, že je to vyčerpávající, celé dny jen počítat peníze?

Úzkost pana pokladníka, aby nepřišel o peníze a pečlivá mnohá kontrola měla přirozeně za následek, že v soukromí byl pan Měkota roztržitý, ne nějak obyčejně roztržitý, ale důkladně, tak říkajíc na kva-
drát.

Vyjíti na ulici v jedné botě a v jedné bačkoře, zazvoniti ještě za rok po přestěhování u dveří starého bytu, přijíti se dvěma dámskými deštníky z kavárny, říkati mužům rukulíbám, to byly jen maličkosti.

Když vybavili poslední dceru, šel pan Měkota do pense. Měl pak menší příjem a musili propustit služebnou. To vyneslo panu pokladníkovi mimo jiné i čištění bot, ošetřování kanárů, palem a jiných květin, natahování trojích hodin a budíčka, prohlížení teploměru a tlakoměru, obsluha kamen kromě kuchyňských samozřejmě, obsluha vyssavače a radia atd. Vykonával tyto práce s důkladností, s jakou počítal dříve peníze a našel v tom úřad.

Místo aby pohověl svým utýráným nervům, zahloubal se do studií všelijakých brožur a chtěl pořád něco vylepšovat. Všechny tyto práce dělal svědomitě a řádně do dvou hodin, pak se stal naráz roztržitým starým Měkotou jak býval. Nic se nezměnilo. A zde jsme na začátku naší historie.

Paní Měkotová hrozně ráda hrála bridž. Chodila proto do kavárny. Pan Měkota hrozně rád četl cizí žurnály. Chodil tam tedy také. Před odchodem čistil pan Měkota na chodbě boty. Párkrát musil zazvonit na svou oblékající se choť, aby mu přišla otevřít, protože si zapomněl vzít klíče. Aby to zamezila, našila mu paní náhradní klíče do županu a byl pokoj.

Jednou přišli hosté a nemohli se dlouho vypravit. Paní pak pospíchala a nechala svého manžela samotného doma. Ten se nijak neuhnal. Pohodlně odložil domácí starší šaty, pohodlně si připravil kartáče, krém a flanel na čištění bot a vyšel na chodbu.

Boty se leskly jako zrcadlo, a pan Měkota se na ně zálibně díval, drže je v levé ruce ve výši, zatím co pravou vjel do kapsy pro klíče. Vlastně ne do kapsy, ruka ji nenalezla, sjela až na stehno a nesetkala se s odporem. Jel rukou ještě jednou, pak po třetí. Kapsa nikde. Zabloudil tedy očima na pravou stranu a vzápětí třesky boty na dlaždice chodby a podklesla mu kolena. Stál tu jen tak v podvlíkačkách a košili. Za zabouchnutými dveřmi byl župan s klíči.

Co teď? Manželka je daleko a jak k ní? Zatelefonovat! Ale to je potřeba koruna... Telefonní budka je za rohem. Šnad by se tam nějak doplážil. Ale musí mít aspoň korunu. Naproti k doktorům nepůjde. Panička beztak ohrnuje nos, což teprve, kdyby ho uviděla takto v tomto podivném munduru! Dolejší kapitánovic mají tři nedospělá děvčata, Drvotovi nebudou doma, k domácím takhle nemůže. Zbývá domovnice v přízemí.

Začal tedy sestupovat po schodišti, ale vtom slyší, že někdo jde nahoru. Tedy honem zpět! Kroky končí v prvním poschodí. Po chvíli čekání zase dolů. Druhé poschodí, první poschodí, ale kroky jdou dále, třetí, ale kroky neúprosné postupují dále.

"To jde někdo k doktorovům, musím až k půdě," myslí si pan Měkota a přecháá tam. Neznámý skutečně zazvoní u dveří a přitom si se zájmem prohlíží vyleštěné boty dosud ležící na místě, kam dopadly. Konečně zmizel ve dveřích. Honem dolů! Boty vezme pro všechny případy s sebou.

Sotva je v druhém poschodí, otvírají se nahore dveře a někdo, možná ten neznámý, jde zase dolů. Sestup páně Měkotův proměnil se v útěk. Konečně je v přízemí! Ale běda, domovní dveře jsou otevřeny a z ulice je sem viděti. Nadto se schodiště je vidět ke dveřím domovnice. Kroky se shora se nemilosrdně blíží a nezbyvá než utéci ke sklepu. Napjatě se dívá nahoru, jestli nebezpečí již minulo a ohryzek na krku skáče rozčilením.

Neznámý již přechází, zahýbá za roh a bílá postava se chystá vyjít z úkrytu, když vtom zarachotí něco za jejími zády, ozve se srdcelomný výkřik a dunivý pád. Ustrnulý pan Měkota se rychle otočil a viděl starou Lípku stojící jako solný sloup. U nohou měla bedničku s vysypaným uhlím. Jak se po ní otočil, vykřikla znova, skočila zpátky do sklepa a přibouchla dveře.

Na ten dvojí výkřik dům ožil. Ze svého úkrytu viděl pan pokladník dobře, jak se přes zábradlí ukazují tváře v prvním a ve třetím poschodí. Vtom se už ukázala také domovnice. Ačkoliv si prve toužebně přál s ní mluvit, přitiskl se pan Měkota nyní

ke zdi a sotva dýchal. Bába ve sklepe snad omdlela nebo utekla až někam dozađu, vůbec se neozvala, ani když správcová domu zavolala, co se děje. Do sklepa sejít se neodvážila. Dorozumívala se s tvářemi nahore, ale bezvýsledně. Bylo to několik horkých minut. Konečně! Dům se zase utišil.

Pan Měkota stojí tiše, aby se naposled přesvědčil, že je čistý vzduch. Nepozoroval, že za jeho zády se tiše otvírají dveře do sklepa. Výkřik jako nůž ostrý rozřízal vzduch a dveře zase zaduněly.

Pokladník vyrazil jako furiemi štván do chodby a letěl na dvoreček. Bylo tam místečko jako stvořené na schovávačku, bývala tam "miskruvna", teď tam stály popelářské nádoby. Kolem dveří domovnice se mihl jako blesk, ale byl by sotva proklouzl, kdyby paní správcová mohla najít hned pantofle "pro ven".

Na dvorku se přitiskl do nejtmavějšího koutečka, zatím co dům halasil mnoha hlasy. Ječivý hlas staré Lípky, která se konečně odvážila ven, popisoval zjevení s mnoha podrobnostmi.

Stmívalo se. Zed' studila, večerní chladček tepla nepřidal, byla tu již léta a panu pokladníkovi drkotaly zuby. Sněm na chodbě se zvolna rozpadal, až zmkl docela. Vtom se ozval hlas zvonu s blízkého kostela. Klekání — osm hodin. Pro pána krále! Žena čeká, musí něco dělat!

Vystoupil ze svého úkrytu, boty pod paží a šoural se opatrně do chodby. Už stál u dveří, už ladil hlas jak a co řekne domovnici, když se otevřely její dveře a vynořila se babka Lípka. Chvilku zůstali oba jako sloupy, ale pak babka zaječela a vlítla zpátky.

"Už je tady ta potvora zase!" křičela Lípková.

Pan Měkota také nelenil. Mžíkem byl zpátky na dvorečku a zoufale se rozhlížel. Přes zed' nemohl a dřívější skryš byla málo bezpečná.

Koutkem oka zahlédl vchod do bytu báby Lípky, která mu stála v cestě jako osud. Protože vchod byl ze dvora, měla stará Lípková pro větší bezpečnost ještě jedny dveře se závorou, nyní otevřené. Skočit za ně, zarýt se tváří do jakýchsi

ztuchlých hadrů a ani nedýchat, to bylo dílem okamžiku.

Však se také rozpoutal na dvorku rej! Ječící a křičící báby, bručavý hlas domovníka nadávajícího střídavě ženským a tomu bláznovi, co tady dělá neplechy, volání z oken a rachot nějakých dřev a plecháčů, to vše nevěstilo nic dobrého.

Všechno má svůj konec. Asi za čtvrt hodiny hlasy umlkaly a muž v úkrytu si oddechl. Ale ne nadlouho. Ozval se hlas domovnice a staré Lípky. Babka šla domů. Jestli tak zavře hned tyhle dveře . . .

Pět minut trvalo loučení a pět minut dlouhých jako hodiny čekal zajatec na to, co se stane. Konečně padlo poslední slovo, domovnice se vzdalovala, Lípka hrábla rukou na okraj dveří a neřvaje se, pozpátku vešla. Bylo vyhráno.

Ale směla lepila se na paty pana Měkoty. Sotva se odvážil vykouknout z úkrytu, zaslechl kroky. Služebná od doktorů, mimochodem hezké děvče, vynášela popel a nesla prázdnou sklenici na pivo.

Pan Měkota si v této chvíli přál být listem papíru, aby se mohl úplně zahrabat do těch hadrů. Děvče ho minulo, vysypalo popel a vrátilo se. Vše mohlo dobře dopadnout, kdyby jedné botě pana Měkoty, kterou držel pod paží, nenapadlo vyklouznout.

Bylo už půl deváté a na dvorku bylo značné šero. Neřvme se tedy, že bílý přízrak, který se děvčeti zjevil na zčernalé zdi, působil strašidelně. Výkřik, pád plecháče od popela, řinkot rozbíté sklenice a cinkání nějakých mincí a zběsilý útěk, to byl výsledek výletu nešťastné boty na zem!

"Lidičky, lidičky, už je tu zase!" zaječela služebná za dveřmi babky a tarasila se stolkem a alnárkou.

"Co se to jen dneska děje?" zaburácelo to z chodby. "Domovník!"

"Někdo . . . strašidlo . . . tam . . ." pištěla služka.

Pan Měkota se zaryl pod staré hadry za dveřmi, když byl dříve v pudu sebezáchovy sebral polobotku se země. Hadry byly na štěstí hodně dlouhé a nešťastník pod nimi stál jako socha, zatím co venku řádil domovník, domovnice a půl domu.

Stará Lípka se neodvážila vylézt, jen z okna pokřikovala něco o strašidlech a duchách, což jí vyneslo několik pepných poznámek se strany nevěřících Tomášů.

Honička byla zase neúspěšná a dvorek se vyliadnil. Zavládlo ticho. S věže tlouklo tři čtvrtě. Byla už skoro tma.

"Co asi tomu říká Bertička? Tady věčně zůstat nemohu, musím jít zatelefonovat. Nebo už je doma?" Pohlédl do výše. "Ne, ještě ne!"

Trásl se pod ním nohy, když vylezl ze svého úkrytu. "Takhle se teď ukázat nemohu, domovnice by poznala, kdo to byl prve. Musím se do něčeho zabalit."

V utýraném mozku vyvstala představa něčeho, do čeho byl zabalen před chvílí. Třesoucí se rukou sňal dlouhý cár a div nezajásal. Byl to nějaký zimník, vlastně jeho trosky, nesmírně dlouhý, nosil jej asi pořádný čahoun.

Položil boty na zem a oblékl se ne bez obtíží. Opatrně se shýbl pro boty a tu se na zemi něco zablysklo. Podíval se lépe a srdce mu zaplesalo radostí. Koruna! Aninka od doktorů bude doplácet, ale o to teď neběží. Teď se jen dostat na ulici k telefonní budce.

Paní vrchní pokladníková zapomněla při bridži na manžela. Teprve o půl deváté zjistila, že tu Pepa ještě nebyl. Úslušný číšník potvrdil, že pana vrchního pokladníka ještě neviděl. Znepokojení ovládlo srdce panino a při následující partii byla úplně nemožná.

"Ještě nepřišel?"

"Ještě ne, milostivá paní."

"Musím domů, jistě se mu něco stalo," omluvila se dámám a vplula do noci.

"Haló, tady pokladník Měkota. Je tam moje manželka? Cože, že už odešla? Děkuji." Telefonoval zatím z budky pan Měkota do kavárny.

Těsně při zdi, vyhledávajíc stíny, táhne se postava v roztrhaném zimníku, v bačkorách, prostovlasá, boty pod paží. Budila úžas kolemjdoucích. Paní Měkotová má dobré srdce. Ačkoliv supí spěchem a rozčilením, sotva uvidí tuto zuboženou postavu, ihned jhne, sahá do kabelky a podává chudákovi korunu.

"Jděte se někam vyspat."

“Ale, Amálko, nepoznáváš mě?”

“Pro pána krále, Pepo — co — co tady takhle děláš?” lapala dech úžasem a rozhořčením.

To, co v tom okamžiku prožíval pan Měkota, bylo mnohem trpčí a trapnější, než

to všechno, co zakusil před krátkou dobou.

No, nic se nestalo, nikdo ho neviděl, nikdo se o dobrodružství nedověděl — kromě paní manželky. Že pan Měkota trpěl čtrnáct dní rýmou, to ani tak moc nevadilo — hlavně, že to dobře dopadlo!

Železná opona zblízka — záběr z československo-německé hranice. Na horním obrázku je vidět kus Československa, které je obtočeno spleť s ostnatých drátů napuštěných vysokým elektrickým napětím a úseky jsou ještě hlídány s hlídacích strážních věží, odkud komunistická pohraniční stráž páli na uprchlíky z kulometrů. Pohraniční pásma je ke všemu pásmem zakázaným, kam vstup je možný jen na zvláštní propustku a je hlídáno četnými hlídkami a cvičnými psy.

Na doljším obrázku vidíme, jak československá komunistická pohraniční stráž klade před ostnaté dráty ještě miny, aby nikdo se neodvážil prchat z komunistického ráje.

Když zemře matka . . .

PETR Rožmberk, jinak "Kulhavý" zvaný, ještě mladíček, zdržoval se právě v Pasově. V Bavorsku studoval. Byl to zajímavý hoch, přes zděděnou vadu, kulhavou chůzi. Přes to však cítil se tento nejmladší syn Voka Rožmberka ve společnosti odstrkován a oddal se studiím. Byla to jenom jeho domněnka, že by někdo z Rožmberků pro nějakou tělesnou vadu mohl být přehlížen. Jeho nebožtík otec, navázav styky s vlašskou šlechtou Ursinů, učinil objev, že rod Rožmberků má své kořeny ve starém rodokmenu této šlechty, t. j. v samých základech starého Říma. Předci našeho zakřiknutého studenta ženoili se s vdovami českých králů.

Ale Petr již za svou povahu nemohl. Anebo právě, že byl příliš Rožmberkem, nechtěl se dočkat nemilého zklamání, kdyby byl vystupoval se sebevědomím svých zdravých, statných bratří, a upravil si život podle svého vkusu. Věda nezklame. Věda je milenka, která na to nehledí, má-li její ctitel jednu nohu kratší než druhou. Věda se nedala koupit Rožmberkem, nýbrž naklonila se k němu a zajala jej pro něj samotna. Nevěrnou nestane se nikdy; spíše jest příliš zvyklá, že nevěrnými stávají se jí její někdejší ctitelé.

Petr nevěděl tedy, co je to láska. Totiž milostná láska. Ale na světě přece jen žila žena, již zbožňoval více, než vědu. Byla to jeho matka, Markéta. Její starší synové měli jí za zlé, že se po smrti Vokově po druhé provdala za pana Arnošta Do-

brohosta z Ronšperka. Ochabli ve svých stycích s ní. Ne tak Petr. Již jako chlapec pozoroval, že paní Markéta po boku slávyčtivého Voka není tak spokojena, jak by si byla přála. Rožmberkové, a zvláště Vokovi bratři, byli podivínové. Toužili po smrti jednoho druhého, žádostivi vlády na hradě Krumlovském.

Intriky a veřejný život nebyly pro paní Markétu, rozenou Gutstejnovou. Dokud byly děti malé, hledala oddech v jejich středu. Petr, jenž se nemohl se svojí kulhavou nohou zúčastniti výbojných her starších bratří, stal se jejím miláčkem. Laskala se s ním, litujíc jej pro jeho vadu, a on k ní přilnul celou svou zakřiknutou duší. Zdržoval se nejvíce v jejich komnatách. Svinoval hedvábné a zlaté nitě, jimiž pak matka vyšívala. Naučil se hrát na loutnu, aby ji mohl doprovázet při zpěvu, sám zdobil její oltář květinami a stále si měli o čem povídat. Když byl větší, provázel ji na honech, jezdívali spolu na daleké vyjížďky, maloval ozdoby na okrajích listů jejich modliteb.

Potom otec zemřel. Paní Markéta se vdala podruhé. Vzala si toho, jehož jako panna musila k vůli Rožmberkovi zanechat. Kdo se může diviti, že, jsouc opět svobodna, rozpomněla se na sen první lásky a uskutečnila jej, když již pyšný ctec, pan z Gutstejna neměl jí co poroučet? Kdo se může diviti, že chtěla být aspoň v létě svého života šťastna, když její jaro bylo spíše zamlžené a plačtivé?

Paní Markétě neměl již kdo co poroučet; ale rozhněvali se za to na ni. Celé Rožmberkovské přibuzenstvo jí zazlivalo, že nezůstala sedět na vdovské stoličce. Synové nechtěli otcima uznat za sobě rovná. Paní Markéta s pláčem a mrzutostí opouštěla Krumlov. Jediný Petr, jenž se v tom čase chystal do Bavor na studie, vyčíhal chvíle, kdy byla ve své komnatě samotná a poprosil ji: "Matko, nezapomeň na mne v domě pana z Ronšperku. Byla jsi jediná, již jsem důvěřoval. Piš mně, až se ti nějaká chvíle hodí, abych se necítil tak příliš opuštěný a zbytečný!"

Paní Markéta odpovéděla mu objetím: "Petře, můj Benjamine! Ty se tedy na mne nehněváš, že chci mít nový, útulnější domov, než jaký mně kdy mohl poskytnouti nádherný, hrdý Krumlov? Ty mně tedy nevyčítáš, že pro svoje lepší zapomínám na děti a zrazuji zemřelého otce?" vzlykala.

Petr, líbaje matce ruku, odpovéděl: "Je to řád světa, matko, že — živí vrací se k živým a mrtví náleží mrtvým. Nevěřím, že hřešíš na památce mého otce, vdáváš-li se podruhé za hodného šlechtice. Matko, vidím v tobě vzor ženy, a i kdyby zde nějaká chyba byla, mně, jako dítěti, nepřísluší na matce ji posuzovati. Leč chyba se neděje! Zachováš-li mne ve své lásce, máš ve mně stále poslušného, oddaného syna. Zapomeš-li však na mne, já na tebe nikdy nezapomenu!"

A matka jej ujistila: "Jsi moje nejhodnější dítě a já budu ti žehnat ještě v umírání."

Mezi Petrem a paní Markétou dobrá vůle potrvávala. Psávali si krásné dopisy, svěřila se mu, když ji v druhém manželství něco vadilo, těšil ji na svá léta velice rozumně a svým rozvážlivým jednáním získal i důvěru otcimovu. V létě se matka se synem navštěvovali. Mohla být skutečně hrda na tohoto syna. Studoval s neobyčejným prospěchem, žil vzorně, a na ni hleděl jako na světlici. Nikdy v ničem jí neodporoval, podle jejích rad přesně se řídil a ve své vřelé oddanosti byl schopen za ní se obětovati. A ve své blouznivé lásce nebyl schopen dětinské řevnivosti. Přál jí ze srdce lásku pana z Ronšperka, nežártil

na něj, spokojuje se ve své zakřiknuté duši tím, co na něj zbylo. Byl vděčen za každý úsměv, za každé dobré slovo. Matka byla u něj ta jediná!

Uznávala to. Byla mu za to upřímnou matkou. Nikdy neklamala jeho důvěry, sama nemajíc před ním žádného tajemství. A tak, když se i u nepřístupného Petra dostavil okamžik, kdy se jeho mladému srdci zdálo, že by se mu jistá dívčí tvář tam v Bavorsku k vlastnímu jeho překvapení zamlouvala, dříve, než se krasavici prozradil, hodlal o tom dopsati matce. Matka jej tak dobře znala, ona mu nejlépe poradí, může-li na svoji zálibu spolehnout, vyzví, je-li děvčátko ochotno, oplatit Petruv zájem stejnou mincí. Krátce: matka to bude lépe vědět, nežli on sám, je-li zamilován. On byl na váhách. Nedůvěřoval si. Také si příliš zvykl na svou samotu a zvykl své vědě. Nahradí mu dívčí tvářička klid, který jí obětuje? Plachý hoch dospěl v nepřístupného, opatrného mladého muže. Matka však poradí.

Petr napsal ji psaní. Právě se chystal je zapečetiti, když vstoupil sluha, oznamuje, že přijel kurýr. Přijížděl od pana z Ronšperka. Otcim oznamoval, že paní Markéta náhle ochuravěla a poněvadž nemoc je vážná, přála by si, aby k ní její nejmilejší dítě co nejdříve přijelo. Petr zůstal jako bleskem zasažen. Sluhové neviděli jej nikdy tak rozčileného. Ihned dal rozkaz k zitřejšímu svému odjezdu a dopis, jež chystal k odesílání, byl zapomenut. Jistá dívčí tvářička jakoby nikdy nebyla. Kdyby to bývalo možné, byl by jel hned večer. Však nespal celou noc. Nespál, vzpomínaje a modle se za matku.

Z relikviářů rozložil po stole rozličné upomínky. Byla to stuha na loutnu, paní mateří vlastnoručně vyšíváná, suché větvičky rozmariny z jejího svatebního věnce, květ se stříbrného dracounu s velkým granátem ve středu, jenž s jinými tvořil ozdobu koruny, kterou ověncila svoji hlavu, když šla k oltáři podruhé. Pak tu byly různé ozdobné krabičky, figurky, misy, jež jako chlapec v matčiných komnatách nacházel a hrál si s nimi. Byl tu i takový z látky ušitý dnešní kašpárek, jež paní Markéta k radosti svého Benjamina

vyzdobila barevnými korály. Pak celý svazek psaní. Petr pročítal jedno po druhém. Když dočetl, vzdychl si: "Byla jsi jedna jediná! Ty jediná jsi neviděla, že jsem kulhal, ty jediná viděla jsi ve mně příjemného hochu! U tebe, ó draho matko, zapomněl jsem na vše, čeho se mně nedostává a byl jsem štěstí. Co však budu bez tebe? Mohu ještě někomu věřit, tak jako jsem věřil tobě? Mohu uvěřit v lásku, aniž bych se dříve zeptal tebe, která jsi do mojí duše viděla, tak jako Bůh?"

Nedomyslí. V přesypacích hodinách to zachrastilo a hlásný na městské věži jal se vytrubovat půlnoc. Za dveřmi na ztichlé chodbě ozvaly se lehké kroky. Koho ty kroky Petrovi připomínaly? Ale to není možné! Matka je nemocná a vzdálena. Petrovo srdce rozehrálo se jako zvon. Neodolal a rozběhl se ke dveřím. Otevřev je — vyhlédl. Chodbu starého pasovského biskupství, v němž se zdržoval, osvětloval kahánec. Osvětloval ji spoře. Leč postavil, aby mladý hoch v zatáčce chodby zahlédl bílý stín z rodinného portrétu, stín Perchty Rožmberkové. Věštyni neštěstí a smrti. A za zaleknutým synem ozval se matčin hlas: "Petře!"

Dveře bouchly. Petr, tiskna ruce ke spánkům, vracel se úprkem na své místo ke stolu. S pláčem dopadl hlavou na svazek suché rozmariny a dracounového

květu. Ó, nebylo to pouhé mámení rozčilených nervů. Petrova matka tou dobou zemřela. Umírajíc, žehnala vzdálenému nejmilejšímu dítěti, jak mu kdysi přislíbila. Bůh ve své nevyzpytatelné moudrosti učinil, aby nešťastný hoch zaslechl její vzdálené volání. Petr věřil, že byl k němu Bůh tak milostiv. Uklidniv se poněkud, jal se modlit modlitbu za zemřelé.

Paň Markéta Rožmberková z Ronšperka skutečně zemřela této noci r. 1524. Petr viděl již jen její mrtvolu.

* * *

Petr se neoženil. Dospěl z nepřístupného hochu v uzavřeného, hrdého šlechtice, stal se po smrti bratra Jošta vládařem na Krumlově, ale vládu dochoval jeho synům.

Růžová dívčí tvářička na bělostném krčku, vyčnívající z čtverhraného výstřihu jako liliový stvol, nikdy se nedozvěděla, koho v květu své mladosti zaujala.

Petr nalezl svůj dopis druhý den ráno po osudné noci nevysvětlitelným způsobem roztržený. Nemohla se upamatovat, že by sám byl psaní roztrhl, vykládal si tento případ jako výstražné znamení pro vždy. Nemělo to být, aby se nejmladší syn paň Markéty oženil. Ona sama snad dotaz takto zodpověděla. Varovala jej. A Petr Rožmberk, jsa přes svou učenost příliš mužem své doby — poslechl.

PRO ODKAZ OTCŮ VYCHOVEJTE SYNŮ!

Msgr. Jan Vránek.

Co otcům svato bylo, nám buď svato, to obhajujeme řečí, skutky, činy. Co cizácké je, není vždycky zlato — pro odkaz otců vychovejte syny!

Řeč, spolky naše, víru naši drahou, již přinesli jsme s sebou z domoviny, svým dětem odkázat buď naši snahou — pro odkaz otců vychovejte syny!

V boj pro věc jít, jež předkům byla svata, buď zásadou nám — nikdo nebud' líný! bez víry nebud' český dům, ni chata: pro odkaz otců vychovejte syny!

Kdo nectí svého, nedočká se ani, že úctu proň mít bude někdo jiný, cti nemá ten, kdo odkaz předků haní — pro odkaz otců vychovejte syny!

Svou matku zapřít, zapřít svého otce,
nad tuto zradu není větší viny:
tož v tomto století a v novém roce
pro odkaz otců vychovejte syny!

Kočí

Do Prahy přijel jeden z četných vlaků od Benešova. Cestující vyhrnuli se z nádraží spěšně na ulici, plnou ruchu, spěchu a hlomozu. Jeden z nich, máje vojenský kufřík v ruce, hezký, statný mladík, rozhlížel se chvíli nejistě, jako by nevěděl, v kterou stranu se má dát. Po chvíli zabodil do leva. Jeho pozornost vzbudil povoz, vrchovatě uhlím naložený. Táhlí jej dva velcí, silní koně, dobře živení. Tyto koně mladík si prohlížel se zálibou, znaleckým pohledem.

Kočí, který potah řídil, byl starší muž, vlídného pohledu. Pobízel zvířata slovy, kterým tato asi dobře rozuměla — aniž potřebovala býti poháněna bičem.

"Vy lenoši, dření vám nevoni, no, počkejte miláčkové, hnedle budeme na místě! zpátky pojedete s prázdným, to bude něco pro vás, vy bando!" Tak k nim mluvil kočí, nadávaje a mazle se s nimi zároveň.

Mladý muž, který kráčel blízko vozu, slyšel jeho hubování a dal se do smíchu: "Máte pěkné koně!"

Kočí se naň zkoumavě podíval a pak odpověděl: "Není-liž pravda? To jsou moji zlatouškové! Ještě dva páry takových máme doma!"

"Já mám také rád koně a umím s nimi zacházet. Dříve doma ošetřoval jsem naši hnědku a na vojně koně mého pána. Když jsem se s nimi loučil, plakal jsem, jak stará bába. Přijel jsem právě do Prahy

hledat si zde nějakou službu. Nevíte snad o nějakém levném noclehu zde nablízku?"

"Nevím, holečku, ale tamhle na rohu stojí strážník a ten vám poradí. Něco mně však napadá. Líbíte se mně, že tak pěkně mluvíte o koních. Nešel byste za kočího? Náš pán, obchodník uhlím, vždy na podzim přibírá jednoho, že je více práce. Sezona již počíná, a já i druhý kočí Kučera to již v zádech cítíme. Pojd'te se mnou, pomůžete mně složit náklad, a já se pak za vás u pána přimluví. Zdáte se být hodným, že tak pěkně o zvířatech mluvíte. Pán je sice Němec, ale dobrák od kosti. Sloužím u něj skoro již 15 let."

Mladík, jménem Novák, radostně s návrhem souhlasil. Složili spolu uhlí a jeli pak s prázdným vozem do Libně, hovoříce spolu cestou, jako by se již léta znali. Když potom na místě opatřili koně, vedl starý muž mladíka do kanceláře k panu Wolfovi.

"Koho vedeš, Vaněk," ptal se zvědavě asi 45letý pán, neovládající dobře češtinu.

"Zde tento mladý muž hledá službu. Rozumí koním, na vojně s nimi zacházel. Je z chalupy nejstarším synem."

"Proč jít sloužit a nezůstat doma u rodiče, když jsi nejstarší?" ptal se pan Wolf zvědavě.

Novák vyprávěl, že by rád jel do ciziny a proto jde do služby, aby si vydělal na cestu.

"Dobře tedy, věmu tě na zkoušky. Máš byt?"

"Nemám, pane, právě nyní jsem z domova přijel."

"Ale bytů je spousta," vmísil se do řeči starý Vaněk. "Kučera, náš druhý koč, včera mně vyprávěl, že matka mu s plácem oznamovala, že jim jejich podnájemník odešel. Byla by ráda, kdyby dostali jiného."

"Tak tedy umluvit spolu a zítra už nastoupit," řekl pan Wolf a propustil je.

Venku Vaněk provázel Nováka po skladišti a konírně a poučoval ho o jeho budoucích povinnostech. Mluvil také o Kučerovi. Vyprávěl, že mají slušný byt na Žižkově; Kučerka že je hodná žena, kterou zná, když ještě byla svobodná. Nyní je vdovou, muž-zedník se zabil na stavbě. Syn Jaroslav také se učil zedníkem, ale nedoučil. Živil se nádeničinou. Na vojně se naučil zacházet s koňmi. Nyní je již u pana Wolfa dva roky kočim. Udělal si známost s nějakou holkou a strká jí skoro všechno, co vydělá. Matce přidá sotva něco na byt. Ta se dříve živila praním prádla a posluhou. Schromla však a nyní spravuje staré pytle pro nějakou firmu. Za tohoto hovoru přijel jiný vůz do dvora.

"Aha, tady máme už Kučeru! Jardo, pojď sem, tady budete mít nového podnájemníka, pana Nováka, je to náš nový koč, volal Vaněk na mladého muže, asi stejného stáří s Novákem.

"To jsem rád, a maminka bude mít také radost! Je to však až na Žižkově, nebude vám to daleko?" tázal se Kučera, podávaje Novákovi přátelsky ruku.

"Není-li vám to daleko, nebude ani mně; jsem rád, že mám s bytem po starosti."

Tak mladí lidé, hovoříce, kráčeli po dokonané práci spolu na Žižkov.

"Vaněk vám na mne žaloval — není-liž pravda?" vyzvídal Kučera.

"Říkal něco, nemusí však býti všechno pravda."

"I pravdy je dost, vždyť jsme jen jednou na světě, ne? Jestli neužijeme, dokud jsme mladí, tak kdy? Že mám rád kamarády a svoje děvče, kdo mně může mítí za zlé?"

"Mne zase hospodský život netěší. Jsem rád doma a rád si něco po práci přečtu."

"To se vám divím! No, každý má své záliby."

Za tohoto hovoru došli oba mladíci k cíli své cesty. Kučerovi bydleli v slušném domě ve III. patře, v jediné, avšak světlé místnosti. Kučerka byla ustaraná žena a přijala nového podnájemníka s velkým uspokojením. Slibovala, že mu všechno podle jeho přání ráda udělá, jen aby byl u nich spokojen.

Novákovi se byt líbil, i paní bytná udělala na něj dobrý dojem. Smluvil nájem a řekl, že i peřiny má své, jen co mu je z domova pošlou. Hned odložil svrchní kabát a udělal si pohodlí.

Jaroslav brzy nato chystal se k odchodu.

"Což ani dnes nezůstaneš doma, když máme nového spolubydlícího?" ptala se matka lítostivě.

"Prosím vás, co bych doma celý večer dělal?" odpověděl mrzutě, odcházeje ze dveří.

Matka hleděla chvíli zaraženě za synem. a pak se tázala Nováka, nechce-li, aby mu šla něco k uzenáři koupit k večeři.

"Dnes ne, paní Kučerová, mám s sebou něco v kufříku. Maminka mně toho naložila hromadu. Budu mít kolik dní co jíst. Jen to bych vás prosil, abyste mně uvařila trochu čaje. Venku je již dosti chladno, rád bych se ohřál. Čaj a cukr mám s sebou."

"Hned, pane Nováku, zatopím; doskočím si jen dolů k uhlíři pro uhlí," řekla trochu nejistě, v rozpacích. Za chvíli se vrátila bez uhlí a klesla plačíc na židli: "Nechtěli mně dát na dluh, a já nemám krejcaru v domě . . ." vzlykala.

"Jsem to ale bezhlavec! Poroučím si, a platit zapomenu! Zde, paní Kučerová, je prozatím dvacetikoruna. V sobotu to vyúčtujeme. Toho čaje spařte více, aby i na vás zbylo za vaši námahu."

Oheň vesele v kamnech praskal a voda brzy vřela. Novák si liboval teplo a pravil: "Nemáte k bytu nějaký sklípek neb kůlničku na uhlí?"

"Máme, ale vejde se tam stěží čtyři až pět metrů."

"To nevadí. Koupím u našeho pána uhlí a zítra je s Jaroslavem přivezeme. Mám rád teplo, a proto s uhlím nešetřte; až dojde, dovezeme jiné."

Čaj stál již před Novákem na stole, a on, otevřev svůj kufřík, vyndal z něj mákovou buchtu, upečenou na celém pekáči.

"Podívejte se, paní Kučerová, čím mne maminka obdařila!" smál se vesele. Pak ukrojil z ní sobě i Kučerové notný kus a zvolal: "Tak, teď budeme svačit! Posad'te se se svým čajem sem ke mně ke stolu! Já nejím rád sám."

Kučerová s vděčným pohledem učinila tak, jak si přál. Když dojedli, pravil: "Nyní jsme se nasvačili, teď budeme zase večeřet. Přineste, prosím vás, dva talíře."

Nakladl na každý dvě vařená vejce, kousek domácí tlačanky a hezký kus uzeného masa.

"To koukáte, paní Kučerová, co všechno v kufříku vězí! Ani na domácí čerstvý chléb maminka nezapomněla. Tak jen se dejte s chutí do toho! Já to také všechno sporádám."

"Ale jak já, pane Nováku, k tomu příjdu, abych vám vaše zásoby ujídala?" tázala se žena starostlivě.

"Jaké pak ujídání? Sám bych to nestrávil, jen by se to zkazilo!"

Tak jim oběma dobře chutnalo, a paní Kučerová vděčností jen se rozplývala; takhle dosyta se již dávno nenajedla.

Jaroslav přišel domů až k 11. hodině, když naši noví přátelé dávno již spali: Novák na loži, Kučerová na odřeném pohovce za plentou, kde měla i uložené své pytle k spravování.

O 5. hodině ranní volal budíček mladé muže k práci. Odešli bez snídaně, a Jaroslav řekl, že se staví někde v hostinci na polévce. Nebyla však dobrá, držtky v ní byly tvrdé, nedovařené. Jaroslav vypil k tomu ještě dvě skleničky kořalky. Na oběd šli zase do hostince. Byl trochu lepší, než snídaně, ale na talíři toho bylo šlakovitě málo. Novák si myslil, takhle že on se stravovat nebude. Dojcdl se z maminčiných zásob.

Večer táhli mladíci vozík s uhlím ku svému domovu. V bytě bylo zatopeno, čistě uklizeno a velmi útulno.

"To si dám libit, takhle to mám rád!" liboval si Novák.

"Tak zase nějaký ten čaj, paní Kučerová," volal vesele. "Jaroslave, zveme tě také k naší večeři, jako včera jsme měli s tvou maminkou."

Tento díval se sice na přípravy k jídlu žádostivě, ale děvče a kamarádi přece jen zvítězili. Omluvil se proto a odešel — ale dosti nerad.

Novák a Kučerová svačili a večeřeli spolu zase jako včera. Pak řekl Novák: "O něco bych vás, paní Kučerová, prosil. Polévka, kterou jsem ráno jedl, byla nechutná a oběd chudý. Také ráno nerad vstávám do zimy. Nechtěla byste mně ráno uvařit kávu a oběd nechat v teplé troubě? Bude to pak i večeře zároveň. Nejsem mlsný, nějaký kousek masa s knedlíkem neb zeleninou. Arcit' navaříte toho více, aby i pro vás zbylo za vaší při tom práci."

Kučerka s radostí vše slíbila. Tak ráno mladíci vstávali již do tepla, a káva líbezně voněla.

"Škoda, Jaroslave, že nesnídáš doma!" řekl Novák. "Bylo by to lepší, než jíst tu bryndu v hospodě a pít kořalku. Za to, co zaplatíš v hospodě, i matka by se najedla."

Jaroslav jen něco zabručel a hleděl závistivě na Nováka, když tento snídal.

Večer, když vcházel zase spolu do příbytku, bylo již prostřeno, a Kučerová nalévala koufící se polévku na talíř.

"Jaterní knedlíčky jste zavařila? Oh, ty já rád, to si dám chutnat!" volal Novák, sedaje ke stolu.

"Což o to," odpověděla Kučerka, "ono se to vaří, když jsou peníze." Ráda by byla synovi dala svůj oběd, ale ostýchala se rozdávat z cizího. Tak to trvalo několik dnů, a Jaroslavovi dělali takto laskominy.

Jednoho dne pravil Novákovi: "Rád bych také doma jedl, ale mám malý dloužek v hostinci, nemohu proto. Vim, že se tím okrádám, však co mám dělat?"

"Není-li to mnoho, půjčil bych ti, abys dluh mohl zaplatit. Týdně mně můžeš něco uplácat."

Jaroslav byl rád a jedl nyní i on doma. Jen že hospodu přece nevynechal. Každý večer trávil mimo dům. Matka jen vzdychala, ale Novák ji těšil, že vše nejde na-

jednou. Jára že není zlý člověk, to jen ti nešťastní kamarádi jej kazí.

"Se mnou však, paní Kučerová, budete mít také soužení," smál se Novák. "Celý večer vám budu sedět doma . . . Jsem domovníčkem. Mám rád pohodlí, teplo a světlo. Rád čtu a někdy i do noci se učím. Chci, jak jsem vám už jednou vyprávěl, vydat se do ciziny, až si něco zahospodařím. Učím se proto pilně angličtině. Nebude vás to mrzet?"

"Mrzet, pane Nováku? Těch několik dnů, co vás zde mám, pokládám za nejšťastnější v životě. Jakživa jsem se tak dobře neměla! Vždyť poslední dobu někdy jsem ani nejedla a chladem ani jehlu v ruce necítila. Pán Bůh sám vás ke mně poslal. Šťastná matka, která má takového syna! Já jí nejsem . . ."

Pan Wolf také byl s Novákem spokojen. Jednou se ho zeptal: "Ty už psal domů, že jsi u mne?"

"Ne, pane. Čekám, až budu moci psát více novinek. Také jsem si ještě nekoupil péro a inkoust."

"Víš co," řekl pan Wolf, "dnes nemít moc jezdit, jen na nádraží. Můžeš psát teď v kancelář, pojd'!"

Pan Wolf mu dal papír a obálku, a Novák psal:

Drahý tatínku a maminko!

Dnes teprve mohu Vám něco o sobě sdělit. Díky Bohu, mám pěkné místo u velkoobchodníka uhlím, p. Wolfa v Libni. Sloužím u něho jako kočí. Líbí se mně zde, i pěkný byt jsem si našel u hodných lidí. Nemějte proto o mne starosti! Vojtovi vzkazují, aby si jen vzal to své milé děvče. Rád se vzdávám v jeho prospěch svých nároků na budoucí hospodaření na naší chalupě. Jsem volný nyní jako pták a bude mně aspoň možné, vyplnit svou dávnou touhu, podívat se do světa. Živobytí pro sebe si vždy vydělám, at' už mne osud zanechá kamkoliv.

"Za všechnu Vaši lásku upřímně budu vám vděčen. Maminka at' pro mne nepláče.

"Prosím, abyste poslali mé věci na mou adresu, a má zlatá maminka at' přidá k tomu její dobrý domácí chlebiček. Budu

vzpomínat, až jej budu jíst, že její drahé ruce jej válely a pekly. Na svatbu Vojtovy příjedu. Líbá vás vděčný syn

Václav."

Novák chtěl právě vložit dopis do obálky, když byl Vaňkem vyvolán k jakési pomoci.

Pan Wolf neodolal zvědavosti, vida dopis otevřený na psacím stole. Přečetl jej v rychlosti.

Když se po chvíli Václav vrátil, pravil mu zaměstnavatel: "Ty máš Novák hodně moc školy? Odpust' přečetl jsem si tvůj dopis!"

"Nemám, jen pětitřídku u nás."

"Ty hezky psát, bez chyb, moc mně také líbíš, že máš rád tatínek a maminka. Poslouchej — já Němec — neumí psát dobře česky a všechny se mně smát, když špatně psát. Malý kšeft, abych si držel český písař; budeš mi psát český korespondenc, a já ti přidám na měsíc 100 korun."

Novák byl nabídkou překvapen. Svolil velmi ochotně.

"Rozumíš také německy?"

"Ano, rodiče mne poslali na rok do Německa, na výměnu, ale pravopisně psát nedovedu, to spíš anglicky. Učím se té řeči již tři roky."

"Ty umíš anglicky? To mít učený kočí!" smál se pan Wolf, klepaje Novákovi přátelsky na rameno.

Tak nyní Novák vždy nějakou hodinu denní psal pánovy dopisy v kanceláři.

Doma u Kučerů chodilo vše jako na másle — až na Jaroslava — který pojednou přestával matce platit na svou stravu. Na radu Novákovu nedávala mu tedy ani snídaně, ani oběda. "Nedal jsi na to peněz, nemohu ti tedy nic dát; okrádat pana Nováka nebudu," řekla matka rázně.

Odešel, bouchnuv dveřmi, ani s Bohem nedal.

Druhý den ráno, když se Novák nasnídal, pravil paní Kučerové při rozchodu: "Paní Kučerová, když jsem doma z chalupy odcházel, má maminka mně dělala vždy křížek na čele. Nyní jí zde nemám. Nechtěla vy byste ji zastat? Ni-

kdy jsem bez jejího křížku z domu ne-
vycházel. Velice ho pohřešuji."

Kučerka se slzami v očích mu křížek
udělala a pohlédla vyčítavě na syna.

"Ty se nějak vtíráš mé matce do lásky!
To je nějakého mazlení!" řekl Jaroslav
cestou zlostně.

"Proč ty to také neděláš, což si neza-
sluhuje od tebe trochu vlídnosti a lásky?
Je to přece tvoje vlastní matka."

Jaroslav jen něco zahučel a zabočil za-
se do hospody na polévku.

Tak to trvalo nějaký čas, až se událo
to, co následovat musilo. Říká se, kdo
nepočítá, že se mu to spočítá samo.

Jednoho dne psal Novák zase dopisy v
kanceláři, když zaslechl na dvoře nějaký
křik a zmatený hluk. Pak zlostné hlasy
a nadávky. Poznal hlas pana Wolfa: "Ty
zloděj — ty podvodník! Zavolejte poli-
cajt! Půjdeš do kriminál, já tě naučím!"

Novákovi leknutím zdřevěněly nohy!
Musilo se něco hrozného stát, když dobrák
Wolf se tak rozzlobil. Již chtěl Novák vy-
běhnout ven, aby se podíval, co se děje,
když Vaněk, bledý jako smrt, vrazil do
kanceláře. Vyprávěl, že Kučera okrádal
již delší dobu pána, spolčiv se s nějakým

uhlířem. Ted' právě se to prozradilo.
Strážník Jaroslava odvádí, a on, Vaněk,
raději utekl, aby to neviděl.

"Ubohá matka! Jak já ji to jen řeknu!"
naříkal Novák.

Byla věru ubohá, nebýt Nováka, snad
by byla o rozum přišla.

Jaroslav byl odsouzen na několik měsíců
do vězení. Ani jeden jeho kamarád celou
tu dobu ho nenavštívil. Jeho děvče do-
cela se vyjádřilo, jestli se opovází k ní
přiblížit, že ho, kriminálního, požene. Jen
Kučerka a Novák putovali k němu, když
byly dovoleny návštěvy.

Když konečně po odbytí trestu byl Ja-
roslav propuštěn, uvítali jej radostně s
malou hostinou.

Jaroslava vězení napravilo. Měl tam
dosti času, přemýšlet o své vině. Našel si
zase nádenickou práci a každý vydělaný
haléř matce odevzdal. Ta pomalu splácela
jeho dluhy.

Novák bydlil u nich, dokud se z nejhor-
šího nevysekali. Po třech letech však po-
mýšlel již uskutečnit svůj plán k cestě do
Ameriky. Zařídil potřebné kroky a vydal
se na cestu.

Přejeme mu, aby ho Bůh provázel.

Řeč naše milá

Msgr. Jan Vránek.

Zní jak hudba plná sladkých zvuků,
a přec z ní vane reků českých síla,
zní rázně přec jak pochod českých pluků
řeč naše milá.

O, krásna je řeč naše česká zlatá,
a necht' ji cizák tupí, necht' jí spílá,
nám předrahá je, nám je vzácna, svata
řeč naše milá.

Tak lahodně se v řeči české pěje,
jak řečí sborův andělských by byla,
že chladná srdce k citu rozechřeje
řeč naše milá.

V ní uloženy poklady jsou hudby,
v ní vytvořena básní vzletná díla —
o, jistě dočká šťastnější se sudby
řeč naše milá!

Milujme všele svoji mateřštinu,
jí učte dítky, aby věčně žila,
by byla, matky, mluvou vašich synů
řeč naše milá!

A. B. ŠTASTNÝ:

Pozdní lítost

STAVITEL Burian odešel po vybraném obědě do svého pokoje, aby zde v klidu zažíval, nerušen otázkami své povídavé manželky, ani neposedností dvou nejmladších dětí.

Natáhl se na pohovku s drahocenným povlakem, a polo sedě, polo leže, zapálil si jemný doutník, vzal se stolku noviny a nedbale prohlížel jejich obsah. Úvodník o českém státním právu jej nezajímal; feuilleton, přinášející vzpomínku válečnou, přečetl sice, ale neuspokojil jej; potom přehlížel telegramy a denní zprávy. Obecní hospodářství upoutalo jeho pozornost a během čtení vyklouzlo mu z úst několikrát nepřilíš lichotivé slovo.

“To věřím, takhle se to hezky dluží, ale kdo to má platit? My snad? My? Aby oni mohli rozhazovat! No, počkejme, jen až já tam budu, já ten Augiášův chlév pořádně vymetu!”

Červený, kulatý jeho obličej rozhorlením až zbrunátněl. Malá, živá očka chvíli těkala neklidně po pokoji, zařízeném s velikým přepychem; konečně přece dala se zase přitáhnouti novinářským magnetem.

Burian četl — a najednou roztáhla se jeho ústa samolibým úsměvem.

“Stavební ruch,” četl polohlasně. “Pan František Burian, architekt a stavitel, koupil od Pozemkové banky pozemek za 60,000 a vystaví na něm čtyři třípatrové domy.”

“Koupil jsem, koupil,” chlubil se Burian, kývaje hlavou, “a vystavím tam do-

my, krásné domy a výnosné. Jeden si nechám, ostatní tři prodám — bude to tučný výdělek — a potom budu majitelem už čtyř — ne, pěti domů! Pět domů s osmi až dvanácti procenty, a hezký kapitálek — no — mohu se pochlubit, že jsem nezahálel, že jsem svému dobře rozuměl, a že moje děti budou mít jednou po mně hezkou památku!”

Vypustil mohutný proud dýmu z úst a s úsměvem zase sklonil obličej k novinám. Cetl, četl — pojednou zasmušil se jeho obličej, pravice rychle obrátila list, za chvíli zase další — tu už byly inserty.

Noviny letěly na stůl. Burian rozdýmal doutník, že bylo v pokoji až soumráčno, a potom odhodil oharek na porcelánovou misku.

Zabořiv hlavu do kyprého opěradla, zavřel oči a snažil se usnout. Však shluk novinářských písmenek zaháněl spánek; literky mihaly se v divném reji, až seřadily se v tuto větu: Uhořel při zachraňování vlastního majetku.

A tato věta bodala stavitele do mozku jako roj zuřivých sršňů. Připomínala mu nedávnou minulost, před třemi roky, kdy sběhla se událost strašlivá . . .

Stavitel Burian měl bratra Jana, jenž ve větším městě na českém východě měl kupecký krám.

Jan byl člověk dobrý, příčinlivý, spořivý, však ženu měl nehodnou, marnivou, nehospodářnou. Nedovedl se jí opřít ve své slabosti; následek toho byly dluhy, a konečně hrozila ztráta veškerého majetku.

V této nesnázi obrátil se Jan ke staršímu bratru Františkovi, staviteli, jenž zdál se býti miláčkem Štěstěny. Měl znamenité vlohy již od mládí, rodiče dali jej na studie, on stal se stavitelem; hned svým prvním dílem vyzískal mnoho peněz, stavěl dále, bohatl, oženil se s bohatou nevěstou, měl s manželkou hodně, milé děti, jež byly mu k radosti, a rok za rokem přibývalo mu majetku. V té době, kdy na Jana valilo se zkázonosné mračno, byl František velikým boháčem. Však jeho srdce bylo tvrdší než ten kov, který mu dodával tolik lesku. Mladšího svého bratra nikdy nemiloval, od té doby, co se oženil, vůbec se s ním nesetkal, ani mu nepsal. A když nyní zubožený muž předstoupil před něho se slzami v očích, přijal jej bratr velice chladně. A když vyslechl jeho prosbu o pomoc, zamračil se a vyjel prudce: "Holenku, nemysli si, že já mohu rozdávat tisíce! Mám ženu, děti, na ty musím pamatovat! Ostatně, sám jsi toho vinen. Proč jsi dovoloval své ženě, aby dělala takovou dámu? Moje je z lepšího rodu, ale tohle přece nevyváděla! Co jste si udělali, to máte! Já ti pomoci nemohu!"

"Františku, vždyť já nechci, abys mi ty peníze daroval!" volal zoufale nebohý muž. "Bude to jen půjčka, kterou ti budu splácet — i úroky dám!"

František pokrčil ramenoma.

"Okradl bych své děti. Kde bys ty, chudáku, mohl potom zaplatit? Kdybych byl svobodný, snad bych — ale takhle?"

S hroznou ranou v srdci odešel Jan od nelitostného bratra. Ve své zoufalosti, neznaje jiného východu, připadl na myšlenku zločinnou, a také ji provedl. Za noci vypukl v jeho obchodě oheň. Jan účastnil se horlivě prací zachraňovacích a odvažoval se do plamenů, aby vynesl aspoň část zboží. Když však po druhé vstoupil do místnosti, uklouzla mu noha a on upadl k oné straně, kde plameny šlehaly. Hořící bedny sesypaly se na něho — a když jej vytáhli, byl strašlivě zohaven. Dýchal sice ještě, avšak vědomí již více nenabyl. K ránu skonal v nemocnici. Zboží bylo pojištěno na obnos vysoký; však vdova nedostala ničeho. Vyšlo totiž najevo, že nešťastník sám zapálil, aby sehnal po-

třebné peníze. A poblouzení svoje zaplatil životem.

Tuto událost živě připomněl Burianovi dnešní článek v novinách. Byl to případ podobný: jistý rolník také podlehl rozpoutanému živlu, když pustil se s ním v zápas, aby mu vyrval kořist — svůj majetek.

A kdykoli vzpomněl si stavitel na bratra, vždy ztratil dobrý rozmar, zmocnilo se jej rozčilení, na prsa ulehla tíseň — a v hlavě jakoby červotoč si prodělával cestu.

Červ svědomí!

Když Burian doslechl o neblahém skonu svého bratra, sváděl vinu toho jen a jen na svou švakrovou, která rozmařilým životem přivodila mužovi zkázu. On za nic nemůže. Pravda, mohl bratrovi pomoci; ale bylo by to něco platno? Dluhy by se zaplatily a za rok, za dva byly by nové — a stavitel aby zase platil! Ne, nesměl okrásti svou rodinu ani o krejcar, a dobře učinil, že se nedal obměkčiti.

"Vždyť ale byl to tvůj bratr!" vyčítal mu hlas svědomí.

"Rodina jest mi bližší než bratr, pro tu jsem povinen pracovat a ukládati," hájil se stavitel. "Bratr měl už své postavení, dobře zavedenou živnost; za to přece nemohu, že svou ženitbou pochybil! Proč si bral takovou ženskou; anebo, když už si ji vzal, proč jí nedovedl vštípit lepší myšlenky, proč ji nezušlechtil? Já nejsem ničím vinen! Rozum není prohrčením se; a já jsem jednal rozumně!"

Podářilo se mu přehlušiti hlas svědomí, takže ten hlas čím později, tím slaběji zazníval; ale zněl přece. Někdy však rozezvučel se tak mocně, že Burian utíkal z domova do hlučných zábav; anebo, když svědomí ozvalo se v noci, zarýval hlavu do polštářek, potil se, vzdychal a převaloval se na loži.

Dnešní zpráva novinářská zase rozbouřila hladinu jeho svědomí, ještě před krátkou dobou tak klidnou. Člověk uhořel při zachraňování svého majetku — zrovna jako jeho bratr. Ale ten člověk přece jen nebyl tak nešťastný jako jeho bratr, který — chtěje si pomoci z hrozně tísně — sám poštvál na sebe dravý živel, jenž se mu pomstil tím, že jej zahubil!

A tohle nebylo by se stalo, kdyby on, stavitel, byl tehdy bratrovi pomohl. Snad by se byl přece domohl spokojenějšího života, snad by jeho žena byla se umoudřila — vždyť nyní, jak se jednou doslechl, pracuje do úpadu, jen aby udržela bídu, po smrti jejího manžela na ni dorážející, v jisté vzdálenosti.

Ta žena, které jediné kladl za vinu, že vehnala jeho bratra smrti do náručí, ta žena, která jindy rozhazovala plným rukama — nyní ohání se jehlou od rána do noci, jen aby se užívala. Ta žena spokojí se nyní chatrným oděvem, nejprostším pokrmem a pracuje houževnatě, jako ony bytosti, které zrodily se v chudobě, v chudobě byly vychovány a již od mládí musily se rváti se životem o sousto chleba. Proč jen nebyla takovou, dokud žil její manžel? Mohla nyní těšiti se z nadbytku, ze spokojenosti, a jeho bratr snad by nyní ještě žil a byl by býval štěstasten.

"Osud, osud!" vzdychal stavitel, tiskna chladné ruce k horkému čelu.

A najednou ucítil v očích pálení a pod prsty skanuly mu dvě horké krůpěje.

"Bratře — Jene — odpusť mi!" zalkal. "Přece jen neměl jsem být tak bezcitný, vždyť jsme byli děti týchž rodičů, spolu jsme byli vychováni. Měl jsem ti tenkrát půjčiti, moje děti nebyly by proto zchudly, i kdybys mi ty peníze nebyl vrátil — a tys mohl být ještě dnes živ, snad by bylo nyní vše dobře — a já jsem nemusil tohle hrozné utrpení nyní snášet!"

Statný ten muž plakal jako dítě, a snad o tom ani nevěděl, neboť nestíral si slzy, jež svažovaly mu líce.

"Chudák, vypadal tak skleslý, když stál přede mnou, jako žebrák — a já jsem ho odbyl — svého vlastního bratra! Tohle jsem přece neměl dělat, neměl jsem to dělat!"

Vrzly dveře.

Burian se otočil. Uzářel svou manželku, jež držela v ruce zalepený dopis.

Bezděky přešel si dlaní obličej a když ucítil pod prsty vlhko, honem se obrátil ke stěně, aby žena nezpозorovala jeho rozrušení.

"Františku, zapoměla jsem ti odevzdat dopis — listonoš jej přinesl před obědem,"

ozvala se paní milým hlasem a zvolna blížila se k pohovce.

Natáhl ruku, aniž by se byl k ní obrátil. "Co je ti, muži, snad se na mne nehněváš? Co jsem ti udělala?"

Sklonila se nad ním a náhle sebou trhla. "Tys plakal? Prosím tě, Františku, co se ti stalo? Jsi nemocen?"

"Nic, nic," odpovídal ztajeným hlasem. "Rozbolely mne najednou oči — slzí mi — to však nic není, přejde to. Jen neměj žádné starosti, trochu se prospím a bude zase dobře."

Přijal dopis, zavřel oči a tvářil se, jako by dřímal.

Manželka chvíli na něho pohlížela; potom mu položila ruku něžně na čelo a zeptala se starostlivě: "Opravdu ti nic není, Františku?"

"Nic mi není, nic," přesvědčoval ji. "Budu trochu spát."

Odešla tedy po špičkách. Ve dveřích ještě ohlédla se po mužovi, jenž sebou ani nehnul.

Po jejím odchodu zůstal Burian ležet se zavřenýma očima. Několik minut vládlo v pokoji hluboké ticho, v němž zdál se odměřený tikot hodin až příšerným.

Pojednou pohovka zapraskala. Burian se vzchopil, usedl a lhostejně zahleděl se na adresu dopisu. Mechanicky roztrhl okraj obálky a vyňal dopisní papír, na všech čtyřech stranách hustě popsaný.

Pohlédl na dopis a zaškaredil se. Zrak jeho zaletěl do kouta, kde stál koš na papír; ještě chvíli a dopis poletí tam nečtený. Však Burian se přece jinak rozmýšlel. Začal číst — a když dočetl — zamyslel se . . .

Téhož dne po večeři překvapil Burian svou manželku podivnou otázkou: "Kamilko, nepotřebovala bys švadlenu do domů?"

Paní Burianová obrátila se k němu a v jejích očích zjevil se výraz ustrašení. Burian se usmál.

"Jsem při smyslech, má drahá. Nepotřebovala bys?"

"Inu, mám sice švadlenu — ale nebylo by na škodu, kdybychom měli takovou osobu doma; stále je třeba něco nového, a také správký."

"A co všechno by musila umět?"

"Šít a spravovat šaty, prádlo; a když by nebylo zrovna takové práce, pomáhala by při úklidu nebo při vaření."

Burian pokynul hlavou.

"Tedy víš, ženuško, já bych věděl o takové švadleně!"

"Ty?" téměř vykřikla paní, udivena i pohněvana zároveň. Její muž stará se nyní o šití šatů, chce jí opatřit švadlenu. A kdo je ta ženská, proč se tak o ni stará?

"Ano, já," usmíval se Burian. "Abys pochopila, přečti si tento dopis."

Paní hned se podívala na podpis a vykřikla s úžasem: "Aloisie Burianová! Psaní od švakrové!"

"Píše mi po prvé. Přečti si to a potom sama rozhodni!"

S podivnými city pohlížela paní na písmo své švakrové, kterou skoro už ani neznala. Viděla ji po prvé a naposled, když byla s mužem na svatbě Janově. Její rozmařilý život nelíbil se rozumné paní a proto ničeho nenamítala, když její manžel s těmito svými jedinými příbuznými přerušil veškerý styk. Když Jan skončil tak tragickým způsobem, politovala jej. Na pohřeb však odjel její manžel sám, neboť ona tehdy churavěla. A když se vrátila a manželka ptala se jej také na švakrovou, rozhorleně prohlásil, že nechce nikdy už ani slova slyšet o nehodné osobě, která má na svědomí smrt bratrovu. Souhlasila s ním a proto stalo se u Burianů jméno "Aloisie Burianová" téměř již neznámým. Stavitel sice doslechl o změněném způsobu života své švakrové, však manželce se o tom nezmínil.

Nedočkavě pohlížel nyní na čtoucí paní. S počátku mramorově nehybný obličej se začal oživovati; zkušené oko bylo by z těch měnicích se rysů vyčetlo soustrast a lítost.

Papír zašustil, paní jej vrátila manželovi a setřela kapesníkem několik slz, jež zachytily se jí na řasách.

"Ubohá! Kruté pokání uložil jí nelítostný soud za její dřívější pochybené žití. Přece jen má lepší povahu, než jsem si o ní myslela. Jiná — na jejím místě — byla by sešla na scestí; ona však pracuje!"

Nahlédla znovu do psaní, jež manžel zatím položil na stůl, jakoby ani nemohla

uvěřit tomu, že to prve opravdu četla.

Skutečně, nemýlila se. Švakrová omlouvá se bratru svého nebožtíka muže, že jej po prvé obtěžuje. Líčí mu svůj bezútešný život, svou námahu, aby se obživila. Nepíše to však proto, aby jí švagr poslal nějakou podporu. Chce jen přestěhovati se do hlavního města, kde doufá při své zručnosti nalézt vydatnější pramen výživy. Prosí švakra, aby jeho choť doporučila ji svým známým jako dobrou švadlenu šatů i prádla. Pak následují dojemné žaloby na samu sebe. Žena ta poznává nyní, jak hodný byl její manžel, jak mu křivdila a co všechno svým nespolečným žitím zavinila. Litujíc hoře, že se dříve nepoznala, že dříve neodčinila své poklesky, dokud měla ještě muže.

"Nehněvejte se, vážený pane švakře, že piši tak otevřeně. Ale kdybyste byl tehdy Janovi vypomohl, snad by bylo všechno bývalo lepší. Ovšem, vina spočívá hlavně na mně; já jsem jej uvedla na pokraj propasti — a když nikdo mu nepodal pomocné ruky, chudák, musil se tam zřítiti!"

Paní Burianová přečetla tento odstavec třikráte a potom zahleděla se vážně na manžela.

"Ty's bratrovi odřekl, když tě žádal o pomoc, Františku?"

Burian přejel si rukou obličej.

"Učinil jsem tak — a myslil jsem, že jednám zcela rozumně. Švakrová, jakou byla tehdy, byla by jej zase zavedla do dluhů — a já bych byl své děti a tebe učinil chudšími o několik tisíc."

"Františku!" zvolala paní tak vyčítavě, že se Burian až zachvěl. To však bylo vše, čím projevila mu svůj nesouhlas s tehdejšími jeho jednáním.

"Vím, že jsem to neměl dělat — a přece zase — člověk přece musí mít rozum — kdybys věděla, co se mne to už natrápilo! Kdybych byl věděl, kterak to dopadne, raději bych byl ty tisíce oželel stokrát — pozdě však bycha honit — už se stalo — stalo se!"

A Burian cuchal si nervosně vlasy nad čelem.

Paní se zamyslela. Po chvíli řekla tiše: "Tys mi prve nabízel švadlenu do domu. Chtěl bys opravdu vzít Lojzí k nám?"

"Až co ty řekneš, Kamilo," chytře vyhnul se Burian přímé odpovědi. "Já přece nemohu rozhodovat, která švadlena by se ti líbila," usmál se.

"A já zase nebudu rozhodovat, máš-li vzít k sobě ženu po tvém nebožtíku bratru. Mohl bys toho snad jednou litovat, a potom bys mi třeba vyčítal, proč jsem ti to nerozmluvila."

Stavitel vjel si rukou do vlasů.

"Myslíš, že by mohla Lojzi zanést do naší rodiny nespokojenost nebo snad i nesváry?" otázal se jaksi ustrašen. "Pak by ovšem bylo lépe, kdyby u nás nezůstávala. Ty bys mohla opatřit jí práci u svých známých a sama státi se její zákaznicí — to by snad stačilo."

"Ne, Františku, nezrazuji tě z toho," řekla paní Burianová měkce a položila malou, bílou ruku na mohutnou pravici manželovu. "Vím, co tě k tomu pohnulo, abys se ujal švakrové, proti které býval jsi tak zaujat — chceš odčinit křivdu, již jsi se dopustil na svém nešťastném bratru, vid'?"

Burian nebyl schopen slova; lítost zadrdhla mu hrdlo. Jen zakýval prudce hlavou.

"Odepiš tedy Lojzi, jak za dobré uznáš; učíš, jak ti srdce velí. Já ji přijmu vlídně, ani slovem jí neublížím, nikdy nezapomenu, že je s námi sprázněna — na její dřívější život však zapomenu. A kdyby snad — kdyby zase upadla do starých návyků, kdyby ohrožovala náš domácí klid — potom bude ještě dosti času, aby se od nás odstěhovala. Bude záležitostí jen na ní, jak se její příští život utváří. Já proti tvému rozhodnutí ničeho nenamítám."

Burian políbil svou dobrou ženu, a ještě téhož večera odepsal švakrové, aby k nim přijela, že bude zůstávat u nich a že ji budou považovat jako člena rodiny. Sám sebou spokojen ulehal na lůžko. Ted' jistě přestanou jej trápit výčitky svědomí.

Za dva dny byl tu dopis od Aloisie Burianové, dopis překypující vděčností. Děkovala vroucně švakrovi i švakrové za jejich dobrotivost a příslibovala, že se vynasnaží, aby jim nebyla přílišnou obtíží, aby toho nikdy nemusili litovati. Dále oznamovala, že co nejdříve uspořádá své

záležitosti, a že jim pak ještě pošle zprávu, který den k nim přijede.

Burian byl jako vyměněn. Vědomí, že aspoň částečně odčiní, čím se prohřešil na bratrovi, že ujme se jeho ženy, kterou nešťastný Jan i přes její vady tak miloval, rozechřívalo jeho nitro. Tak volno, jako nyní, již mu dávno nebylo. Nemohl se své švakrové ani dočkat; a když konečně dostal dopis, jimž mu oznamovala, že již pozítří přijede, byl mnohem příjemněji vzrušen, než když podařilo se mu vyzískat značnou sumu peněze.

V jeho domě bylo již vše uchystáno k uvítání Aloisie. Děti se těšily na svou tetičku, které dosud neznaly; a ty mladší každou chvíli zabíhaly za matkou do útulného pokojíku, jenž byl určen za příští obydlí jejich příbuzné.

V ohlášený den byl stavitel dvakráte na nádraží; však očekávaná nepřijela. Snad přijede až večerním vlakem — domníval se a šel tam po západu slunce se svou manželkou.

Však nedočkal se ani Aloisie, ani vlaku! Místo něho přišla hrůzná zpráva o velikém neštěstí. Vlak, jenž měl přijeti, srazil se kdesi s vlakem nákladním a byl velice poškozen. Na nádraží panoval nesmírný zmatek; jeden se ptal druhého, a nikdo nedovedl řádně odpovědět. Mluvílo se o rozbitých vozech, o mrtvých a raněných, jichž počet zveličován.

A když už nebylo se čeho dovědět, opouštěli lidé nádraží; přemnoží v děsném rozechvění a starostech o osudu těch, které očekávali a kteří nepřijeli . . .

Stavitel Burian vrátil se domů nejvš skříčen, a jeho manželka marně se snažila jej utěšit. Té noci skoro ani oči nezamhouřil; a když posléze k ránu přece usnul, viděl ve snách brzy hořící dům, brzy zase trosky železničních vozů. Na ranní noviny vrhl se jako hladový na sousto chleba. Skutečně: děsná katastrofa na dráze — četl. Vlaky se srazily, několik vozů vlaku osobního rozdrceno — pět mrtvých, čtyři těžce zranění, lehčeji zraněných asi dvacet. A četl dále: Zjištěno dosud: dva mrtví. Továrník Josef Kalina z Č. a Aloisie Burianová, vdova po kupci z J.

Zaúpěl — noviny mu vypadly z ruky.

"Lojzi?" ustrašeně ptala se paní.

"Mrtva!"

A zalomil rukama, až klouby zapraštěly. "Mrtva! Bůh mi nedopřál, abych napravil svůj hřích na bratrovi. Já nešťastný — já bídný! Bůh se na mne hněvá!"

Sevřel čelo dlaněmi a pohazoval hlavou.

V tom ucítil na své šíji měkkou ruku a zaslechl něžný, vzlykáním utajovaný hlas: "Františku — vzpamatuj se — na světě je vždy dosti bídy — dobrodíní, kterého jsi chtěl poskytnout nebohé švakrové, můžeš dopřát jiným — bude to, jako bys to učinil svému bratrovi. A Bůh ti jistě odpustí . . ."

Stavatel Burian položil hlavu na její srdce a plakať jako malé dítě . . .

Milosrdné sestry

Msgr. Jan Vránek.

Když vás tak vídám v smutné nemocnici
s tím černým závojem, s tou bledou lící,
já ve vás vidím anděly;
vy radovánkám všem jste výhost daly,
by trpícím jste slzy utíraly
a s nimi trud jich sdílely.

Vy vzdaly jste se rodinného štěstí,
abyste jiným pomohly kříž nésti
jak Kristu Šimon z Cyreny,
vy zřekly jste se bohatství a jmění,
i krásy své, i světa lichocení
pro úkol svatý, vznešený.

Ti nemocní, ti nuzní, opuštění,
jimž přítelem ve světě nikdo není,
již přístřeší by neměli,
jichž lidská společnost se straní, štítí,
jimž v oku slza bolestná se třpytí,
zří ve vás též své anděly.

Vždyť vás jen mají ve svém utrpení,
jim vaše služby slzy v úsměv mění,
vy míríte jich bolesti;
vy živíte je lačné, choré, bídné,
když v světě není jedné ruky vlídné,
by přispěla jim v neštěstí.

Vy anděly jste trpícího lidu,
vy zažehnáte mnohých smrt a bídu
svou ryzí láskou k bližnímu,
ret mnohý žehná jemné ruce vaší,
ze vroucích rtů se mnohá prosba vznáší
za vás ke trůnu Božímu.

A vy jste šťastny ve své nemocnici,
kde obětujete se pro trpící,
jste šťastnější, než královny.
Když zašumí smrt kolem vaší hlavy,
jde vaše duše v stany věčné slávy
pro vínek panen čarovný.

J. Š. BAAR:

O B R A Z

Ze života pensisty

STRAŽNÍK na dráze Bartoloměj Pumpa už pomalu dosluhoval. Každý měsíc čekal, že se zastaví před jeho domkem dresina, vystoupí z ní pan inženýr, usměje se na Pumpu a řekne mu bodře: "Nu tak, tatíku, už jste se dočkal! Dali jsme vám celou pensí se všemi požitky, i uhlí dostanete i režijní lístek, až si budete chtít udělat výlet do světa."

"Kam pak já už, pane inženýre, mohu letět?" usměje se Pumpa. "Kamž jinam, než leda do hrobu. Jsem rád, že jsem službu vydržel tak dlouho a že se mi žádný malér nestal."

"Právě proto jsme vám nic nestrhli. Poněchali jsme vám i lékaře a lékárnu, neboť jste opravdu sloužil vzorně a možná, že vám vymohu i křížek, aby se tomu vojenskému metálu na modré bluze nestýskalo."

Tak nějak si představoval Pumpa loučení se svým životním povoláním a těšil se na ten život, který mu pak nastane. Hlavně se těšil na to, jak se bezstarostně vyspí. Žádné zvonkové signály nebudou ho budit, telefon nebude řinčet u okna a na dveřmi nebude věčně chrastit kovové kladívko v nakřáplém plášti jako kontrola, probíhají-li elektrický proud v pořádku všemi dráty.

I světničku už si zamluvil u sedláka v Oupalově, kam přenese svoje krámy a spadne pak s něho všechna starost i zodpovědnost za lidské životy a erární majetek. Zbaví se červeného praporečku, kulatých ter-

čů, svítilny s bílým, zeleným i červeným sklem, pověsí na hřebíček kožený pas s plechovým pouzdrém, plným třaskavých patron, předá svému nástupci železné kladívko, kterým bušil do kolejnic a zkoušel, nejsou-li prasklé, zatloukal jím hlavaté hřeby do dubových prachů, odevzdá mu i míru, kterou musil denně měřit v zákratech trati "rozchod kolejní", aby se vlak nevyšinul a neroztřískal se na padrt'.

"Celé to břemeno svalí se mi s beder," říkal své ženě, když se unaven vracel s obchůzky. "Mé staré nohy už klopýtají v hrubém šterku a špatně skácou po prachcích a spojkách. A což teprve v zimě a v noci brodit se po zaváté trati a starat se, aby celá garnitura neuvázla někde v závěji! To není maličkost."

"Tot'! Tot'!" souhlasila s ním žena a přidávala: "Vysypeš z hlavy také všechny instrukce a předpisy, všechny signály a návěští, budeš tam mít místo pro radostnější myšlenky a žádosti."

Moudrá ta žena nikdy muži v ničem neodporovala, běželi spolu rovnoběžně jako železné koleje venku na trati, nikdy se nezkřížili a i když nemohla souhlasit se vším, všudy a vždycky, dovedla svou vrozenou chytrostí ženskou tak nenápadně zahrnout trat' anebo přehodit výhybku, že Pumpa vlastně poslouchal svoji ženu, aniž si toho byl vědom. Tak lehkou byla její ruka a tak jemnou její vláda.

A tu se přihodilo něco, čeho se starý strážník ani ve snu nenadál, s čím nikdy

nepočítal a co uspišilo, ale také ztížilo jeho loučení s dráhou a počátek nového života.

Trat' dráhy kus cesty nad domkem zařezávala se hluboko do země a pod ním zas běžela po vysokém náspu. Svažité břehy po obou stranách, aby se nesesouvaly, byly hustě poseté vojtěškou a ligrusem, který patřil k služebním požitkům strážníka Pumpy a dovoľoval mu přepych, chovati si nejen krmníka v chlívku, ale i červeno-bílou straku v dřevěné maštalce, krčící se hned za domkem, aby neurážela pohled nejen cestujících ve vlaku, ale zvláště různých inspekci a komisí, které se po trati občas potloukali pod různými — jak se Pumpovi zdálo — nicotnými záminkami. Tyto břehy tvořily vlastní pomazánku na služební skývě strážníkově a jenom pro ně nechtěl se rozloučit s domkem i když mu pan trat'mistr nabízel pohodlnější místo blíž u nádraží a města.

"A děkuji," mávl rukou Pumpa. "Nač bych lezl k městu?" Děti už se mu rozběhly po světě, do školy nechodí a zvykli jsme si s mojí starou na tu samotu zde, už by se nám jinde, kde bychom si nemohli držeti kravku, stýskalo."

Ta tráva také lákala všechny strážníky, takže se už nemohli dočkat, až se Pumpa hne a cpaľ se na něho, čím dál, tím dotěrněji. Věděl tedy, že musí udělati místo mladší síle a napomínal proto věrnou ženu: "Nedři se s tou travou, víš, že se musíme kravičky zbavit, do Oupalova ji s sebou táhnouti nemůžeme, tam nás čeká jenom myši dírka, do které se sotva my dva vtlačíme. Prodej seno i otavu na stojato a shrábní penízky."

Dost se jí namluvil a narozkládal, jako by však hrách na zed' házel.

"A co bych dělala?" usmála se shovívavě Pumpová. "Nasedím se dost, až budeme v té pensi. Požnu sama travičku, usuším ji, svážu do otýpek a stržím za ni dvakrát tolik, než bych utržila na stojato." Chodila dál se srpem a brouskem, plazila se po kolénách na příkrých svazích, nanesla na půdičku kolik centů sena a teď sušila otavu. Pospíchala, aby ji dostala pod střechu spíš, než starého propustí a těšila se, vyrazí-li

travička po třetí, že ji spase, kravičku si uváže na provaz a bude ji voditi na trat', jakmile přeletí odpolední rychlík ku Praze. Tak byla v tom rozjímání o nejisté budoucnosti ponořena, že si ani nevšimla jak se vytahuje na západním nebi šedivý mrak jako ohromná plachta. Nemohla jej ani vidět protože vyžinovala právě v nejhlubším zářezu a vzpamatovala se, když už jí zahřmelo nad samou hlavou a první studené kapky dešťové bodaly ji do zpoceného hřbetu. Nebylo, kam se schovat před náhlým lijákem, neboť celá trat' táhla se před ní jako holá dlaň a nezbylo, než rozběhnouti se k domovu. Zvedla si, pravda, svrchní kartounku a přetáhla si ji přes hlavu, ta však málo vydala. Než doběhla stařena k domku, promokla až na kůži, takže mohla ždímati šaty na sobě. Převlékla se sice, zima však ji roztrásla, do rána pak rozpálila ji horečka a než přijel železniční lékař, už ležela v loži, pan doktor prohlásil, že dostane asi zápal plic a než se přijel na ni po druhé podívat, už ležela na prkně, strážník Pumpa klečel u ní, plakal jako malé dítě a ustavičně volal: "Takhle mě opustit! Takhle ode mne odejít v nejhorší chvíli, kdy se mám stěhovat."

Nevzbudil ji však tím vyčítavým nářkem, dostal dovolenou, pochoval svoji družku života a poprosil sám na stanici pana přednostu, aby mu zadal o pensi.

"Vždyť už se nemohu na sebe spolehnout. Sám nestojím prachzanic. Usnu, jak lehnu a spím jako dřevo. To moje nebožka měla spaní jemné jako pavučina. Jen se zvedala palička, ještě než udeřila, už mě budila a volala: Táto! Signál jde! Poslouchej! Jak říkám, motal bych bez ní službu, zavinil ještě nějaké neštěstí a odešel s hanbou ne do pense, ale do kriminálu."

Páni okolnosti uznali a tak než uplynula Pumpovi jeho dovolená, seděl už v najaté světnice v Oupalově a těžce si zvykal na nový život.

II.

Kdyby byl starého strážníka za nohu ke stolu uvázal, byl by se jistě utrhl a utekl z nového domova, kde na něho jako by strop padal a smutek ze všech koutů vylé-

zal. Stýskalo se mu sice velice po jeho životním povolání, mnohem více však po jeho milé ženě Marjance. S nikým si nemohl důvěrně popovídat a nikdo se oň nestaral. Teď teprve uznával Pumpa, co ženská v životě muže znamená. Vzdychal, kudy chodil. Hned ráno, když v kamnech roztápěl, aby si převaril žejdlík mléka, už si vzpomněl na nebožku a nepřestal vzpomínat až do večera, kdy si odestýlal svoje vdovské, studené lože.

Nejvíce ho trápilo vaření, všecek se umoučil, umazal a ještě ten knedlík nebo vdolek, který pracně urobil, nechtěl mu ani hrdlem proklouznout. A tak se nedivme, že se rád zatoulal do hospůdky, zahnal hlad rohlíkem a salámem, zalil tu suchou krmičku půllitrem všelijakého piva, pobavil se s veselými kumpány, zapomněl na chvíli, aby tím smutnější se vracel domů. Musil se starati o své prádlo, i jehlou se oháněl, když se mu knoflík utrl a tak si naříkal, kudy chodil.

Sedlák i selka, co u nich zůstával, litovali jej a pomohli mu, kde mohli, přece však mu ženu nahraditi nedovedli.

"Když jste, strýčku, Bože mi hříchy odpust', takový nešika," rozhněvala se naň jednou hospodyně ve statku.

"Podívejte se tamhle na starého Ťouपालa. Sedí už na výměnku dvacet let a všec-ku ženskou práci dovede, jako by ji odjak-živa konal. Uváže si fěrtuch po nebožce panímámě, vypere si prádlo, na potoce vybilí, na plotu usuší, na lavici zmandluje a nikoho se o nic neprosí. Tuhle jsem k němu zaskočila, dělal si právě do zásoby nudle a povídám vám, takové nudle, že žádná kuchařka by lepší nesvedla."

"Ne, selko, takového něco na mně ne-žádejte. Nemám k tomu ani naturu, ani lásku, ani vtip. Mé ruce se nedovedou piplat s jehlou, ani se ohánět měchačkou."

"Tak pište dceři nebo synu, aby si vás vzali k sobě. Vždyť se jim vyplatíte, máte přece pěknou pensičku a mohou vás chovat jako v bavlnce."

"Což o to, jako v nebi bych se tam měl, píšou mi a prosí," červenal se jako chlapec při té lži starý hlídač trati. "Ale já sám nechci. Zvykl jsem si na venkov a v městě

bych umřel steskem. Chlapec je tam někde inženýrem, vzal si náramně bohatou nevěstu, Němku sice, ale snad hodnou. A dce-
ra tot' víte, má také své starosti, dostala se s mužem do Vídně, krásný obchod si tam otevřeli, ale nemohla přijet ani matce na pohřeb. Jenom kytici poslala a syn věnec, velký věnec, ze samých čerstvých květín, až se paní přednostová divila, když jej spatřila na rakvi."

Selka trpělivě poslouchala, myslila si své, politovala v duchu starého dobráka, pohodila hlavou, a když se odmlčel, řekla otevřeně:: Když je to takové, tak vám, strýčku, opravdu nic jiného nezbyvá, než abyste se ještě na stará kolena oženil."

"I prachsaajraj," lekl se Pumpa té rady a přikrčil se, jako by mu někdo zrovna u ucha vystřelil. Upřel na selku dobrácké svoje oči, zamžikal překvapením, zakroutil hlavou a řekl rozvázně: "To já mé Marjance neudělám. Vždyť já na ni chudinku zlatou, nemohu zapomenout. Ať jdu, kam jdu, všude ji před sebou vidím, ustavičně na ni myslím."

"Komu není rady, tomu není pomoci," přetrhla mu chvalozpěv paní domáci. "Neposlechnete-li, špína vás umoří, vši se do vás dají a sežerou vás. Jen se podívejte na svoji světničku, není myta, co jste u nás, všude prach, smetí a pavučiny, pes má lepší kotec, než vy lože, to je doupě a ne lidský příbytek."

Pumpa otevíral ústa, lapal dech a snažil se promluvit. Rozhněvaná selka však ho ke slovu nepustila.

"I vy sám vůčihledě scházíte. Jde to s vámi od pěti ke čtyřem. Býval jste jako ze škatulky, radost se na vás podívat, když jste se v neděli oblékl do parádní uniformy. Teď si ani bradu pořádně neoholíte, vlasy olejíčkem nenamáznete, pěšinku nad uchem neučesáte, boty nevyleštíte, šaty nevykartáčujete. Až mě srdce boli, když se na vás podívám, pomoci vám však nemohu. Sama, kdybych čtyři ruce měla, nestačím na svoji práci a jsem ráda, když svého muže s dětmi udržím v pořádku. Tot' víte, bližší košile než kabát."

"Čertovská ženská, ta dovede člověka rozebrati jako zpovědník," zabručel vdovec,

když už se za selkou dávno zavřely dveře jeho světničky, usedl si k oknu, zapálil dýmku, hlavu vložil do dlaní a rozjímal si tu její sukovitou řeč. Musil uznat, že měla pravdu. Rozhlédl se světničkou a čeho se dosud nevšímal, píchalo ho najednou do očí. V posteli vsutku ležela sláma ze slamníku, prkna na podlaze černala se blátem jako v nádražní čekárně, na oknech plno prachu a jiného mšeni, šaty, uválené, plášt' vzadu rozpáraný, pod lavicí u kamen válely se plesnivě boty a zimní ušatá čepice, pěkně vroubená beránkem, kterou nosíval ve službě do mrazu a vánic, spadla s věšáčku do kouta a nikdo ji nezvedl. "Ta mi otevřela oči! Všecko mi jasně vybarvila. A musím říci, že má pravdoucí pravdu," kajícně přiznával Pampa, hned však na svoji omluvu přidával: "Když jsem to však jaktěživ nedělal! O nic takového jsem se nikdy nestaral. Ať mě zavede na trat' a hned řeknu na milimetr, kde mají koleje chybný rozběh, zdaleka poznám uvolněný hřeb, klepnu kladivkem a podle zvuku uhodnu, který šroub nutno ve spojce utáhnout, z paměti odříkám ještě dnes všechny signály zvonkové, světelné, terčem i praporečkem, povím, k čemu nosí strážník kontrolní čísla a v jákém pořádku jezdí vlaky nahoru i dolů. Doma však vládla moje drahá nebožka. Sama mi často i boty zula, plášt' usušila, čisté prádlo v neděli připravila, pro tabák mi skočila, na nic nezapomněla, všecko nosila v hlavě srovnáno pěkně jako ve škatulce. Ach! Takové ženy už nenajdu, kdybych ji hledal kraj světa a třeba s takovou lucernou, jako visí před lokomotivou! Takovou kdybych našel —."

Až se lekl, nač myslí. Zarazil rozběhlé myšlenky a zastyděl se za to, že by se byl málem nebožce zpronevěřil byt' i jenom myšlením.

III.

Železniční strážník na odpočinku Bartoloměj Pampa slavil každý druhý den v měsíci, i kdyby padl třeba na pátek, jako veliký svátek. Toho radostného dne totiž šel si na faru pro potvrzení, že dosud žije a pak už rovnou s tím papírem v ruce ubíral se ve sváteční uniformě železničního stráž-

níka s metály na prsou do stanice, kde mu pan přednosta vyplatil sto korun měsíční pense, poptal se ho po zdraví, pošádil jej, nebude-li se teď v masopustě ženit, pověděl mu třeba i nějakou novinku služební a propustil jej v milosti.

I dnes vyšel z té kanceláře do růžova nalaďený. Celá letošní zima byla taková rozkysaná, chvíli "ano", chvíli "ne", hned mráz, hned zase obleva a dnes o Hromnicích běhali lidé jako z jara, bez zimníků. Sluníčko hrálo, ptáci se už ozývali, děti vytahovaly kuličky, fazole, káčí a míče, ba i včely na včelínu v zahrádce pana přednosty vesele se prášily. Pampa si ještě zašel do trafiky pro doutníček. Když slavil dvojnásobný svátek, nemohl přece kouřit z dýmky, o které už nebožka žena říkávala, že páchne jako kanálek, i když není v činnosti. Zastavil se v hostinci, pojedl dva horké párky s tak ostrým křenem, až mu oči podešly, zapil je sklenicí piva, pak si zapálil doutník a spokojeně vyšel k domovu. Sotva však udělal pár kroků, rozrazilo ho teplo, takže si musil rozepnout plášt' a také ve všech údech pocítil až mladickou svěžest. Pružně si vykračoval, furiantsky od-fukoval dým a kousek cesty za městem dohnal nějakou ženskou. Vracela se patrně z kostela, neboť nesla v ruce ještě nenačatou hromničku a z tašky vykukovaly jí modlíci knížky.

Vdovec ji chvíli pozoroval a odzadu ji odhadoval sotva padesát let. Všiml si, že má sice zahrnutou vrchní sukni, ale pod ní že se šlehá krátká kanafaska kolem plných lýtek, v bokách že se při chůzi pohupuje a tmavá kazajka že je tak na ní nabitá, div že jí švy na zádech neprasknou. "Jadrná ženská," musil uznat Pampa a přemýšlel, kdo by to mohl být. Přece znal lidí po celém okolí, poznával je po hlase i po chůzi, s touhle osobou nevěděl však kudy kam.

Přidal tedy páry a než by deset napočítal, už se s ní srovnal v kroku. Mrskl po ní okem a pozdravil: "Dej Pán Bůh dobré jitro nebo poledne, jak chcete." Do očí jí však neviděl, neboť měla šátek stažený přes čelo, aby ji slunce neoslepovalo. Odpověděla sice zdvořile: "Dejž to Pán Bůh,"

"Na takového věrného strážníka že musí

ale hlavu neotočila, aby se přece podívala, kdo ji zdraví.

"Z kostela? Z kostela?" načínal řeč zvědavý strážník, neboť se mu chtělo řeči i společnosti v té pěkné náladě, kterou vždy pocítoval, kdykoli vypil dvě nebo tři sklenice pravovárečného piva městského.

"Ano, nesla jsem si posvětit hromničku, kdyby Pán Bůh dopustil, abych neshasla bez světla."

"Ohohoho," zasmál se vesele Pumpa, "vždyť jste plná života, na vás by si smrt vylámala všechny zuby a ještě by vás nezakousla." Řekl to upřímně, neboť jak ji přejel zrakem i zpředu, viděl že i tu je jupka tělem vycpaná, taktak že ji knoflíky drží pohromadě.

"Nevíme dne ani hodiny," moudře odpověděla neznámá. "Můj nebožtíček platil za siláka, že mohl skály lámat a přece ulehl a v týdnů jsem ho pochovala."

Vdovec se zarazil, na chvíli se odmlčel, pak k ní otočil hlavu a řekl soucitně: "Tak vy jste vdova? Nu, potěš vás Pán Bůh. Já jsem taky vdovec. Pochoval jsem ženu před rokem a s tou to ani týden netrvalo, za tři dny ležela na prkně."

"Tak vidíte, co je člověk. Pára nad hrncem! Mě by však nic nemrzelo, kdyby si mne Pán Bůh k sobě vzal."

"Nu, proto vás nemusí svět mrzet," snažil se ji potěšit Pumpa, "vždyť ještě můžete nějakou radost užít."

Prosím vás, vdova! Tot' jako kůl v plotě, víckrát se nezazelená. Nemohu na nebožtíka zapomenout, ačkoli už jej také celý rok zem tlačí. Všude mi schází a všude ho vidím. Ze ženské si nikdo nic nedělá. Každý mě jenom utiskuje a šidí. Všecko pustne a volá po opravě. Střecha na baráku, zídka na dvorku, hradbička kolem zahrádky, kam se podívám, všecko volá po správce a zjednáte-li si, pane, to hned leze do peněz. Lidé jsou bez svědomí, jenom stéblo zvednou a už nevědí, co od toho chtít."

"Ba, ba! Je to tak! Je!" svědčil Pumpa a cítil v duchu upřímnou soustrast s nešťastnicí. Ta jako by vytušila, že našla soucitné srdce, kterému si může postěžovat, pokračovala hlasem nevýslovně teskným: "A ten život teď! Člověk kýchne a nikdo mu

neřekne ani "pozdrav Pán Bůh", stůně a nikdo mu ani lžici vody nepodá, nařiká si a nikdo ho netěší a neposlouchá. Ta samota! Ta samota!" povzdychla si sirá vdova a rozmáčkla rukou dvě slzy, které jí vyběhly z očí a pospíchaly vráskami s obou stranou nosu jako korýtkem přímo k ústům.

Ta řeč roztrásla starého, otužilého jinak strážníka, jako by ho posadil na ouhrabečnici. Musil sám dvakrát, nebo třikrát polknout, aby mu nevyhrkly slzy, neboť ta ženská mluvila mu z duše. Tak, zrovna tak i on pocítoval tíhu své samoty, jenže to nedovedl tak pěkně a měkce říci.

"Což děti? Snad byste se u dětí potěšila?" vynutil konečně ze sebe otázku, aby vůbec něco promluvil, když pomlčka se stávala už nesnesitelně dlouhou.

"Ne, ty nám Pán Bůh nedal. A prosím vás, děti!" mávla náhle rukou jeho průvodkyně a hlas jí počal tvrdnout. "Známe to. Děti chtějí jenom brát, mají-li však dát, tu neznají tátu ani mámu. Známe příklady, že se dětem dobře vede a přece nechají staré rodiče odvézt do špitálu a umřít v chudobinci. Nestarají se o ně a nehlásí se k nim, když nemohou z nich už nic vyždímat."

Pumpa se až lekl. Zdálo se mu, že ženská mluví moudře jako kronika a že mu vidí do duše.

"Bat'! Bat'! Je to tak, jak povídáte, je!" přisvědčil zase, neboť v tom leknutí nezmoohl se na nic jiného.

Vtom se cesta ohnula přes kopeček a krajní domky oupalovské zvědavě se podívaly, kdo to k nim kráčí.

"I hled'me! To mi ta cesta dnes uběhla!" podivil se upřímně Pumpa.

"Vy jste tady doma?" optala se teď dotatá vdova, sáhla do tašky po bílém šátku, přejela si jím tváře a po prvé podívala se na svého průvodce. Na modré bluze prudce se zaleskly jako ryzí zlato dva metály na černožlutých stuhách pěkně do trojúhelníku složených, radostí, že se jich přece konečně všimla, vykřikla i řada kovových knoflíků pod rozhrnutým pláštěm.

"Ano, tady zůstávám. Tamhle v tom statku vpravo mám najatou světničku," vypjal se Pumpa a uznal za vhodné dodat: "Bý-

val jsem na čtyřicítce železničním strážníkem, teď však jsem už přes rok v pensí. Táhnou měsíčně rovnou stovku a mimo to mám zadarmo uhlí a doktora i s lékárnou."

"Tot' se máte jako v ráji," usmála se vdova.

"A nemám," teskně odpovídal Pumpa. "Už Pismo povídá, že není dobře člověku býti samotnému."

Vdova na to neřekla černé ani bílé. Sklopila oči k černé tašce a jako by z ní vybírala slova, trousila je pomalu: "Já mám ještě daleko. Jsem až z Popluží. Měla jsem v městě nějaké řízení u advokáta. Ale proč bych vám to nepověděla? Platit jsem musla. Musila jsem se soudit s přáteli o polovici baráku. Chtěli dědit, ačkoli mi ji muž před svědky odkázal. Nu, vyhrála jsem to a všechno doma, jak to stojí a leží, patří mně."

"To se podívejme! Tak vás chtěli okrást?" zakýval hlavou Pumpa a zase pocítil až radost z toho, že ta žena zde vyhrála.

"Brali by!" zasmála se teď vesele vdova a podívala se svému průvodci přímo do tváře. "Barák bez krejcaru dluhu, kravička, pole pod dva korce a při tom loučka na vodě. To by nebylo k zahoezení. Nu, povede-li vás cesta v tu stranu, přijďte se podívat, já jsem Kateřina Mazančíková, a ne Anna, to je švakrová, nebožtík měl bratra a s tím jsem se právě soudila."

"No, tot' víte, zapadnu-li v ty končiny, že se u vás zastavím, když jsme si tak pěkně popovídali."

"Náhoda nás svedla a pěkně se nám řeč strefovala," usmála se i vdova, podala Pumpovi ruku, poděkovala za vzájemné pozvání, omluvila se, že se nemůže zdržovat, že spěchá a jako na drátkách pustila se přes Oupalov k Popluží. — Na prahu stál Bartoloměj Pumpa a hleděl za ní, dokud mu ji nezakryla dřevěná stodola, za kterou cesta zahýbala.

IV.

"Čert ti nedá dobře dělat, chceš prý se oženit?" zasedl si u Pumpy věrný jeho kamarád brzdař Nedbal na bále železničních zřizenců, aby mu nemohl utéci a pustil se

do něho jako do jelit. "A tos už nenašel nic horšího než takovou můru můroucí? Viš, že ta dračice Mazančíková udolala v Popluží už dva muže, tuplovaná vdova že je a ta že udolá i tebe? To není tvá nebožka, která tě opatrovala jako oko v hlavě a sloužila ti třeba o jedné noze. Mazančíková si z tebe uplete jako ze slámy věchat, práným pískem tě posype a bude s tebou drhat zem, ždimati tě bude jako lavičník, až z tebe vyždímá poslední kapku síly a krve."

Na tuhle upřímnou řeč si vzpomíná dnes starý Pumpa. Zalezl pod kůlničku, aby ho lidé neviděli a promýšlí si nynější život. "Chybil's, Bartoloměji, žeš tak náhle do toho skočil, nedal's nic na lidi, když tě drželi na hrázi a křičeli: Neskákej! Utopíš se!" plísnil se v duchu, hned však na svou omluvu dodává: "Ale kdo by se udržel, když vidí čistý barák, kravičku, stodůlku a k tomu ženskou bytelnou, že se na ní všechno houpe? Když se ke mně přitlačila, plné náručí jsem jí měl, v kole jsem jí o tom bále ani uhnat nemohl, rejčila i s jinými. Tančil s ní i strojvůdce, co jezdí s nejtěžší osobní lokomotivou. Když ji posadil, vypil naráz litr piva, potřpal mě po zádech a vykřikl: Pumpo, neberte si ji! Ta pro vás není, má prudkou povahu."

Všecko to zní v uších novomanželi Pumpovi, skrčenému na hrabánce pod kůlničkou, jak se hnul, hrabánka pod ním zašustila a kůlnička hned zas vyčítavě zašeptala: "Kdo hubu měl, každý tě s toho srážel. Tys však zavíral oči a zacpával si uši. Jako teřev v toku oslepl's i ohluchl. Tak jen si vyliž, co sis tak hloupě nadrobil."

"A já jsem se tak těšil, že zaženu samotu, že nebudu stát v tom světě opuštěný jako ut'atý prst, že budu mít někoho, kdo mě obslouží a teď tu ležím jako Lazar na smetišti," skoro hlasitě si zanařikal stařec a rukama zalomil, až mu kotníky zapraskaly.

Pootevřenými vrátky dívaly se na nešťastníka s temného nebe zlaté hvězdičky i zvědavý srpek měsíce na chvíli se zastavil, nahlédl do kůlničky a klidně putoval zas dál po své dráze, jako by chtěl říci Pumpovi: "Ty nejsi první ani poslední. Takových bláznů, co pozdě bycha honí, už jsem viděl

a ještě uvidím! Kdož by se nad tím zastavoval?"

"Nic a ničeho se nebojte! Nic na lidi nedávejte," slyší stařec rozprávět Mazančikovou před svatbou. "Poštívají vás na mne a mně zas donášejí na vás. Rádi by nás rozvedli. Závídějí nám, že si tak měkce usteleme. Barák bude váš jako můj, nikdo vás z něho nebude smět vyhnat jako ze strážního domku na dráze, kravička mi pěkně dojí, slepičky nesou, až se strhat mohou, mají pěkný výběh na louku, přidáte k tomu své pensíčko a budeme sedět jako v peři."

V Pumpovi se hnul "červ", žluč se mu ulila, pocítil hořko v ústech a musil vyplivnout. Vzpomínkové pásma však se sunulo dál, jako by tkadlec a stavu kličkou točil a navíjel osnovu na válec.

"I k tomu mě pohnula, abych prodal celé svoje řízení. Mám sama všeho pro oba. Kam složit byste to už nás neměl. Stojí u mne dvě tvrdé almary dvojkřídlové, javorový stůl, šest židlíček z ořechového jádra, dvě manželské postele, prádelník s třemi "šufлаты", nač si vzpomenete, všechno u mne najdete. Jenom vy ty svoje krámy zpenězte a kdybyste chtěl kupte v městě u sklenáře ty dva obrazy se zlatými rámy, co tam visí za sklem ve výkladu. Pověsila bych si je ve velké světnici ke kříži a světnice hned by se proměnila v pokoj jako jej mají páni, tak líbezně mluvila, až mě umluvila," vzpomíná si z ráje vyhnáný novomanžel. Poslechl. Koupil srdce Pána Ježíše i srdce Panny Marie, z výkladu mu je sklenář vynesl, neboť dvě stovky mu za ně Pumpa vysadil na dřevo. Sám potom s každé strany kříže zatloukl skobičku do zdi, obrazy pověsil a slyší Mazančikovou, jak blaženě se usmála a řekla: "Bude to pěkná památka. Tvůj je Pán Ježíš a má Panenka Maria." To už mu tykala, neboť už byla ruka v rukávě a vrátili se právě z kostela od odavce. Jak si Pumpa na tu chvíli vzpomněl, už ne žluč, ale přímo oheň rozlil se mu zlostí po všech žilách.

Vyskočil z hrabánky, postavil se na nohy a už vyrazil z kůlničky. Tichá jarní noc stala se pak svědkem ošklivého výjevu. Pumpa jako pominutý rozběhl se k baráku a pěstí zařinčel na okno, div že se sklo ne-

sypalo. Psi se hned rozštěkali zprava i leva, také okno však se rozlítlo a zrovna zasyčela z něho otázka: "Chceš, abych tě polila? Táhni, odkud's přišel. Svůj majetek si nenechám rozbíjet. Třískej si svoje okna, máš-li nějaká."

Ta nelitostná, posměšná slova dorazila v Pumpovi manžela. Zatvrdil se jako kámen a ve zlosti vykřikl, že to mohlo dobře půl vsi slyšet: "Nic tvého nechci, Pán Bůh rač chránit! špendlík, ani co by za nehet vlezlo nechci od tebe. Ale můj majetek mi vydáš nebo — basama — rozházím to tady a všechno převrátím nohama vzhůru."

"Už jsem ti to svázala, tu to máš," ozvalo se v okně a ranec šatů s prádlem vyletěl na dvoreček.

"A co obraz? Pán Ježíš je můj. Toho ti nenechám a kdybych měl jít žalovat až k sedmi kurfiřtům," dupal venku rozružený muž.

Mazančiková skočila ke zdi, potmě nahmátla rám, strhla obraz, vyhodila jej za rancem a zavřela okno.

Pumpa se rázem uklidnil. Vzal obraz pod paždí, do druhé ruky uzal, vyběhl z vrátek a po paměti zamířil k Oupalovu. Silnička se se před ním bělela, stromy nad hlavou zakvítaly a voněly, potůček si povídal s křovinami v lukách, že je ta Mazančiková přece jenom tvrdá ženská, když pro nic za nic může vyhnati starého člověka do syrové, chladné noci.

"A to by bylo, abych si ani zakouřit nesměl," převalovaly se myšlenky šedivou hlavou vypuzeného manžela. "Jakým bych to byl pánem, abych nesměl sirku odhodit, močku vylít, hlavičku vyklepat, aby vlastní žena po mně ohrnovala nos? Kouřím za její? Vždyť kouřím za své! Stojím přece pod pensí, Penize by brala, má-li mi však dát korunku na tabák, vyhodí mě. Kde pak je má nebožka drahá žena?" vzpomněl si cestou Pumpa a hned pocítil úlevu. Jako by mu v srdci něco puklo, všechna zlost rázem přelila se v lítost. "Rukama bych ji vyhrabal ze země, kdyby to bylo možno. Ta se mne sama ptávala, než šla ke kupci do města: "Jak pak, Bartíku? Máš zásobu tabáčku? Vystačíš na týden?" A když jsem ne-

vystačil, nebyla líná běžeti mi z domku k tabáčníkovi pro tabák půl hodiny daleko. A takovou ženu jsem zradil, draka si uvázal na krk, světničku si rozházel, takže teď nemám, kam bych hlavy sklonil."

I v neveselých myšlenkách ubývá cesty každým krokem. Tichou noc prořízlo ostré kohoutí zakokrhání a od města se ozval hlasitý hvízd parní pišťaly. Oba zvuky zastavily Pumpu a obrátily jeho myšlenky jiným směrem.

"To už máme první kuropění. Dvacítka vjíždí do zářezu, můj nástupce se teď zvedne, sáhne po lucerně, vyjde před domek, spustí závory na přejezdech, postaví se ke kolejím a dá lucerničkou znamení, že má vlak před sebou volnou trat'."

Jako by vše viděl, odhadoval v duchu starý strážník každý pohyb na dráze. "Ale co já si mám počít?" zaplavila mu dravá lítost najednou celé nitro. "Děti se ke mně nehlásí. Vlastní žena mě vyhání. Nikde mě nečekají, ještě se mi všude vysmějrou nejlip by bylo, položit hlavu na šinu a nechat si ji rozmáčknout jako ořech."

"A to bys to pěkně vyved'," zdá se Pumpovi, že mu našeptává obraz, který tiskne pod pravou paží. "K vůli takové zmiji sáhnout si na život. Jen ty putuj dál, nestav se v Oupalově, do rána dojdeš do města a šenkýř se tě ujme. Když tam chodí svobodní strážníci, ty také můžeš. Tvá pensička tě uživí a koutek se tam pro tebe také najde."

"Tot'! Tot'!" souhlasil hned stařec a až si radostí poskočil při tom nápadu.

V.

Kdykoli se domkářka Mazančíková, jak se jí i po svatbě říkalo, podívala na zed', vždycky ji bodlo u srdce. Černal se tam sice kříž uprostřed, ale po jeho levé straně jako by oko vyloupł. Vězela v prázdné stěně jenom železná skoba a světlejší místo, kde visávalo srdce Pána Ježíše. Dávno už ji přešla všecka zlost a plísnila se v duchu, že nemusila sotva měsíc po svatbě jako ježek vyhnat muže z doupěte. Možná, že by si byl s dýmku dal říci po dobrém. Jsou už na světě takoví paličáci, že se po zlém s nimi nic nesvede. A na škodu jí nebyl. Pěkně pospravil celý barák, přiklepal všechny lat'ky

v plotu, namazal zámky, na vikýř udělal nová dvířka, zahrádku přerýl na loket hlúboko, a to všecko za měsíc! Ted' teprve by ho potřebovala. Chce sázet pytel bramborů, zasítí dvě čtverce ječmene, trochu pšenice a aby si na tu práci zjedнала. A táhne k prvnímu! Vysadí mu na dlaň stovku a on ji celou utratí v té hospodě, kde se stravuje, jak už od lidí doslechla.

To všecko se jí převalovalo hlavou, jak stála pod křížem a upírala zraky na obrazem opuštěné místo. Ba zdálo se jí, že i Panna Maria hledí nějak smutně, jako by se jí stýskalo a že marně neukazuje na hořící srdce, které se jí červenalo na hrudi, obtočené pěkným věnečkem bílých růží.

Také v Pumpovi dávno ulehla všecka zlost a vykourila se mu z hlavy prudká slova, kterými se rozloučil se svým novým domovem. Znechutily se mu už také vuřty a syrečky, jimiž hlavně zaháněl neodbytný hlad, a zatoužil po domácí kuchyni.

"At' byla, jaká byla, ale vařit uměla," musil vyznat k její cti a chvále i před lidmi, když na ni nasazovali psí hlavu. Vzpomínal si na její polévky mlékem zalité i zakvedlané, na chutný chlebiček domácí, na kyprý knedlík se zelím a všecken jeho vzor pomalu táł jako ledová kra na slunci.

"Ani ten obraz nemám kam pověsit," nařikal si v duchu, "už má jeden roh odřený a ještě mi jej někdo prorazí, když se jen tak povaluje v pokojíčku, kde spí se mnou ještě dva nocležníci. Také jsem mohl k vůli svatému pokoji přestat bánit ve světnici, když si toho Kačena nepřála a vykourit si svoji porci venku na lávce."

Jak šel pohřížen v to rozjímání Kostelní uličkou, zatmělo se náhle před ním a div že nevrátil — do své ženy.

"Jsi to ty, Bartoloměji?" optala se překvapeně. "Ani bych se k tobě nehlásila, jak jdeš k zemi ohnutý."

"Tak se nehlas a jdi svou cestou," vzepřela se v Pumpovi jeho mužnost, ale pouze slovy. Sám také stál jako by měl nohy do dlažby zapuštěné, překvapením, ba i leknutím nemohl se hnouti s místa.

"Ukvapili jsme se oba," usmála se medově, Mazančíková, "a vyvádíme, jako by nám bylo dvacet let. Takoví dva staří pa-

řizkové už by mohli mít rozum a nebýt na světě lidem pro smích."

"Bat'! Bat'!" svědčil ochotně Pumpa a svědomí se v něm hnulo.

"Říkají, že jsme staří blázni," dodal ještě kysele, ač mu ta řeč počínala chutnat sladce.

"I jen at' si každý mete před svým prachem, má tam neřádu dost. Ono není kostelíčka, aby v něm nebylo někdy kázáníčka a říkají babičky, že i kněz dopustí se chybičky a proto ho nevyženou z kapličky."

"Ale tys mě vyhnala."

"Povídám, že jsem se dopustila chybičky. Ale tys také nemusíš být hned 'hr-hr', hned hrozit a vandrovat."

"Musíme si na sebe zvyknout."

"Tot', že musíme. Každý začátek bývá těžký a v manželství nejtěžší. Mohli bychom to znovu zkusit."

"Pro mne a za mne."

"Tak přijď za město! Ale nezapomeň na Pána Ježíše, počkám na vás u nádraží a vrátíme se všichni společně."

Dlouho ani nečekala. Jak se po prvé ohlédla, spatřila muže, jak s obrazem pod paždí a s uzlem v druhé ruce upaluje za ní. Šlo se jim pěkně, vzpomínali, jak se na té cestě poznali, jak se domluvili a sama Pumpová řekla uznale: "Musíš mít se mnou trpělivost. Nemohu za sebe a jiná už nebudu. Ve zlosti bych zabít mohla, na patě se však obrátím a všecko hned, jako když smaže."

"I vždyť já vím, že také nejsem svatý. Prosím tě, celý život jsem ztrávil na těch samotách. v domcích u trati, člověk odvykne lidem, ani neví, jak to ve světě chodí, tak se nediv, že jsem takový kakabus."

"Musíme být spolu trpěliví."

"Právě! Právě!" horlivě kýval hlavou Pumpa, div že si ji neulomil.

"Dobré i zlé, příjemné i odporné, až do smrti snášeti a trpěti," deklamovala Kačena slova manželské přísahy, jako by klečela na stupních oltářních. Uměla je dobře, neboť třikrát v životě tu přísahu skládala. Oba se spokojeně usmívali a stěštlí jím zářilo z očí. Jako když světnici vápnem vybělí a a podlahu vydrhne, tak čisto měli v duši. Všechna hořkost propadla se v nich kamsi do hlubiny nitra, z hlav jim vyvanula kaž-

dá vzpomínka na hádky a sváry, májové slunce zářilo jim na cestu, ptáci vesele zpívali a po lukách kvetlo tisícero kvítků.

"Domov je domov," oddychl si spokojeně Pumpa, sotvaže zavěsil na prázdnou skobu obraz srdce Pana Ježíše a blaženě rozhlédl se světnicí. Proti hlučné a špinavé hospodě zdála se mu učiněným rájem.

Také Mazančíkové rozlila se spokojenost po plné tváři, když se zadívala na zeď. Viděla jasně, že zmizel jemný smutek s tváře Panny Marie a že se nyní blaženě usmívá.

"Nechtěla být také sama," pomyslně si skládajíc pozorně šaty do skříně.

"To se podiviš, co na tebe čeká práce," mluvila při tom sladce. "Jak muž není týden doma, všude je to znát, všecko hyne, všecko volá po hospodáři."

"Všecko prohlédnu a správim. Od čeho bych tu byl? Jen co si odpočinu," sliboval muž. "Jsem po té hospodské stravě jako moucha."

"To věřím. Kde pak starý člověk a hospoda! Studená strava nesvědčí ani mladému žaludku, natož starému. Pro tebe už nejsou těžká masa a ostré omáčky. Ty musíš mít něco lehčího na zub," rozkládala moudře žena a vytahovala z trouby mísu hebkých lívanců, napitých máslem a posypaných závějem cukru a skořice, nejmiilejší jídlo Pumpovo.

"I prachsaajraj! Lívance! Už ani nepamatují, kdy jsem je měl naposled v hubě," zaradoval se staroch a rychle polykal sliny, jež se mu v ústech sbíhaly. Kačena usedla za stůl proti němu a oba s chutí pustili se do jídla.

Anděl lásky rozkládal nad nimi v té chvíli svoje něžné peruti a na obrazech usmíval se na ně dolů sám Pán Ježíš se svojí panenskou matkou.

Bohužel, nic na světě netrvá věčně.

Pumpa dojedl, posledním lívancem vytřel pozorně mísu, aby ani kapka omastku nepřišla nazmar, utřel si i tukem lesknoucí se bradu a sahal mimovolně po kapsách, aby vytáhl svoji dřevěnku a zapálil si. Tu však jej cosi až u srdce bodlo, že mu ruka leknutím klesla a nemohl ji z kapsy ani vytáhnout. Vzpomněl si, že k vůli tomu "čum-

lu", jak potupně říkala Mazančíková každé dýmce, rozešel se se ženou a neodvážil se proto ani škrtnout sirkou a dát si pár "puků", nevěda, zda by se mu tím znovu nerozpadl sotva sklížený svazek manželský. Čekal, že se žena ozve, že uhoďne jeho nejvroucnější žádost, že mu řekne se smíchem: "I tak si zapal, já vím, že na to čekáš. Já ti to dovoluju, když bez toho smradu nemůžeš být živ, a když ti fajfka byla milejší než žena." Mazančíková však nedovedla čísti myšlenky, neviděla muži na očích, co od ní očekává, počala hned sklízet se stolu a komandovat: "Musíme se hnouti, nebo tu vysedíme dolík. Tuhle mi spadl obruč s dřezu, mohl bys mi jej znovu nabít. Na vratech tamhle se vytáhlo oko, musíš je zarazit a uklínovat. U sekery schází topůrko, k motyce udělej novou násadu."

Dál Pumpa ani neposlouchal. Zvedl se těžce a šoural se do komory pro kladivo a hřebíky. Lívance, ač byly pocukrované, počaly mu hořknout v hrdle a v srdci ozýval se červíček pochyb: "Nevím, nevím, bude-li to s náma dělat dobrotu . . ."

VI.

Kdybychom měli sud sebe větší, když dlouho do něho leje, nejen že se konečně naplní, ale poslední kapkou i přeteče.

Celé půl dne roztloukal Pumpa dřevěnou paličkou ježaté hrudy na políčku, kam dopoledne vysadili dobré dvě měrice bramborových oček. Ruce v ramenech ani necítil, kříž měl od samého shýbání jako přeražený, mozoly na dlaních pálily jako oheň, žízeň i hlad ho trápil, tabáček došel, takže si ani venku nemohl zakouřit, všecko se v něm sráželo, pěnilo a kvasilo, takže si říkal v duchu: "Prach sajraj! To sedím potom na pensi! Vždyť jsem se takhle nenadřel v celém svém životě. Procházel jsem se jako pán po trati, komandoval vlaky, a dobře mi bylo. Ach jojo! Měl jsem si to rozmyslit. Pravda malá: Kvapně ženění, dlouhé zelení. Ženil jsem se očima, měl jsem se však ženit ušima, poslouchat, co vrabci o té babě zpívali na střeších. Potřebovala někoho, koho by mohla komandovat, s kým by mohla orati, proto si mě vzala. Honí mě do

práce jako chřta na zajíce. A což to musím snášet? Nemám pensi?"

Zle se vedlo hrudám při těch ponurých úvahách. Pumpa mlátil do nich, až se rozstříkávaly na všechny strany a přece si na nich všecku zlost nevyžil. Slunce už se chýtal obzoru nad samým západem, když po hlavě udeřil na souvrati poslední chuchval šedé ornice, hodil si bukovou palici přes rameno a celý nesvůj pustil se k domovu.

Sobota, ženská robota. Mazančíková doma také nezahálela. Válela se po podlaze napřed ve velké světnici, potom v kuchyni a teď konečně domývala cihlami dlažďenou předsínku. Věchtem a pískem drhla prkna i dlaždice, vytírala hadrem a v duchu hubovala, že by si sama nenanesla půl tolik bláta, ale ten její dědek se svými škorněmi, že všecko ušpiní, až hanba se na to dívat. Myslí si, že zůstává stále na takové výrovně u dráhy, kam celý čas živá duše nepřijde a kde myji podlahu jednou za sto let, až jim ředitelství nařídí. Kolena jí brněla od práce a sotva se mohla na nohy postavit, když konečně vstala, popadla dížku za ucho a rozběhla se k přeschlému hnojíčku, aby ho polila špinou.

V tom vrzla vrátka a jak po nich hodila hlavou, spatřila muže jako mlynáře celého uprášeného, špinavého a rovnou se hrnul do baráku. Jenom motýčku postavil ke zdi a pospíchal do chládku, těše se na hrnek kyselého mléka nebo podmáslí, aby srazil žízeň a spláchl prach, který se mu lepil v ústech i hrdle.

"Hej! Kam pak tam?" postavila hned baráčnice putnu a podepřela si boky. "Ruce si mohu udrhnout, než vyklídím po tobě všecko svinstvo a ty jen všecko hned zatápat a zamazat. Zuj napřed boty a opraš se venku."

Prudký rozkaz byla poslední kapka, kterou soudek znovu přetekl.

"I prach sajraj, teď toho mám dost," rozkřikl se Pumpa. "Na to bych se podíval, a bych ani doma nebyl svým pánem" a udeřil ve zlosti palicí do zdi, až se otrásla a kus omítky odpadlo. Jako lvice skočila k němu hned žena. "Mlat' si do svého, ale můj majetek nech s pokojem."

Jako by starce polil studenou vodou, zkrotil hned, zakýval hlavou a řekl: "Pravda, pravda. Zapomněl jsem. Už's mi to jednou řekla, tak teď nikdy nezapomenu, že nejsem ve svém. A když nejsem ve svém, pak na tom málo záleží, jsem-li u cizích tu anebo jinde. Pane Ježíši, pojď! S tou zmiji nemůžu zůstat pod jednou střechou."

"Jen si jdi! Jdi si! A na nic nezapomeň! Všecko si odnes! Můžeš si na to zjednat pár koní, abys to pobral," s jakousi rozkoší bodala Kačena svého muže, který s obrazem pod paždí a s rancem v ruce pospíchal ze vrat. Všecko v něm vřelo, zlost' ho nadnášela do výše a jako na křídlech letěl rovně do vsi a do hospody.

"Lidičky drazí, nechte mě tu do rána," spustil hned ve dveřích. "Do města už by mě nohy nedonesly. Ta dračice vyždímá ze mne všecku sílu, vymačká poslední kapku krve, když ji všecko opravím, udělám i hrudy roztluču, teď mě vyžene."

Hospoda ani na vsi nebývá v sobotu prázdná. Po výplatě a celotýdenním dření hledá mnoho lidí útěchu i zábavu u piva a karet. Ale i karty přestaly šustit, když vpadl jindy tichý stařec tak neočekávaně do zakouřeného hostince.

"Jako domů, jako domů můžc k nám každý," vítal hned hostinský nenadálého hosta a baráčníci u dveří se sescdali, aby mu udělali místo.

Stařec naříkal a prosil: "Raneček mi někam schovejte, to je můj jediný majetek, který jsem si zachránil. Co jsem jen dělal, že jsem se vyprodal ze všeho. Měl jsem si platit světničku a nechati si v ní celé zařízení. Památeční zařízení! Po mě nebožce zařízení, kde každý kousek mi jí připomínal," a tu už zase se mu třásl hlas, zlost se v něm lámala a jakýmsi tajemným pochodem duševním měnila se v bol a lítost.

"A což u ní musíte být? Dejte se s ní rozvést! Umoří vás, než se nadějete! Už jste dnes jako papěrka a jaký jste byl před čtvrt rokem statný ženich! Do roka vás pochová. Kam pak s tím, takového starce honit na hrudy. Kusa svědomí nemá ta ženská," litovali hned Pumpu a ochotně hasili petrolejem líčené soustrasti pekelnou výheň, kterou v sobě stařec cítil.

Mazančíková seděla večer sama a sama ve světnici pod obrazem Panny Marie, ze kterého smutek na ni zrovna přšel. Vyvětrala také z ní všechna paličatost, zchladla a hořce litovala, že svým ostrým jazykem zase vypíchla věrného manžela svého. Na stěně nad hlavou rýsoval se nezačouzený čtverec právě na tom místě, kde Pán Ježíš visíval a to ji páliło jako bolavá rána. Ani usnout nemohla, neboť hlavu jí prolézaly jako červí škaredé představy, jak ji asi ve vsi pomlouvají, jak oživnou znovu všechny historky o prvním i druhém muži, jak švakrová přiloží polínko na ten ohniček, takže se bude musít bát hlavu z baráku vystrčiti. Vstávala ráno celá jaksi polámaná, vzala po paměti vedro a bosa rozběhla se pro vodu.

"Že si, osobo hříšná, když nemůžeš mlčet, raději jazyk nepřekousneš a nevyplivneš," vítaly ji ženské u studánky. "Takové dobrotisko člověk a ty div že ho k smrti neušťveš. Utekl od tebe a tamhle teď leží ve škarpě, nějaký svatý obraz objímá, ani se nehýbá, možná dost, že pracuje k poslední hodině."

Tak se náhle zastyděla Pumpová. Nechala stát u studánky prázdné vědro, vykřikla: "Kde že leží?" a když ne jedna, ale hned několik rukou ukazovalo k hospodě, skočmo se tam rozběhla.

Tam opravdu ležel starý strážník v náramně zuboženém stavu. Když se k ránu hosté rozházeli, zdvihl se také a chtěl odejít do města, aby neměl na očích bič, který si sám na sebe upletl. Nohy se mu jaksi pletly a prohýbaly se pod ním, hned mu však poradili, aby si dal "navreh" osminku rumu, ta že ho vzpruží a posilní. Poslechl tedy zkušené lidi, přecvrhl do sebe skleničku toho ohnivého nápoje a vymotal se šťastně ze dveří. Venku však ho ovanul ostrý ranní větrík a div že ho na místě neporazil. Pumpa se chvíli bránil, bojoval všemi silami s tím čiperným větríkem, točil se, obrazem se oháněl, aby udržel rovnováhu, křížoval silničku, jako by hledal, půjde-li se mu lépe po pravé straně, kde se bělely hromádky štěrku, nebo po levé, kde se černaly kupky shrabaného bláta, cosi mu ustavičně táhlo hlavu k zemi a nohy zvedalo do výše, jako by jej ta tajemná síla chtěla pře-

vrátit, až konečně zakopl na čisté rovině, vzal dva, tři pochopy, půda pod nohama mu ujela a už ležel tam, kde ho nyní sebrala Mazančíková a odkud si ho domů víc odnesla než odvedla.

Svědomí jí skoro hlasitě vyčítalo, že k téměř koncům sama přivedla pořádného člověka a proto jednala s mužem teď jako s drahou mastí. I boty mu zula, uložila ho do kanafasových peřin, obraz Pána Ježíše očistila a pověsila zase na skobu ke kříži. Nesl na sobě ovšem stopy toho stěhování, kdežto Panna Maria skvěla se dosud takovou čistotou a neporušeností, jakou zářila ve výkladu městského sklenáře.

VII.

Už se zdálo, že si ti dva "staří blázni" přece na sebe zvyknou, že už se otupily všechny ostré hrany, které přerežávaly manželská pouta a citlivého Pumpu dovedly někdy ranit do krve. Mazančíková se umoudřila a snažila se napravit všemožně svůj hřích. Vařila muži ráno lípové thé a na noc hrnek heřmánku, aby ztratil ten kašel, který si ulovil, když v chladném jarním jítro spal místo v teplém loži manželském ve vlhkém příkopu silničním. I jinak si ho hleděla. Nešetřila máslem ani sádlem, na škubánky dávala plnou lžici škvarků a nutila muže: "Jen jez, abys si vymastil útroby a nabyl čistého dechu."

Málo to však pomáhalo. Pumpovi stále pískalo a hrčelo v krku jako by tam zrovna cvrčky měl, každou práci se hned udýchal a zapotil, dělal sice hrdinu, přemáhal se jak mohl, posekal na loučce seno, pak se pustil hrabíc do obilí, usušil i otavu, ale když se přivalily podzimní mlhy, ulehly mu na prsa, div že ho neudusily. "Jen co se vyhreješ a vypotíš. Kašel se v tobě roztrhá, vyhášíš jej a v masopustě si spolu zatančujeme," těšila ho žena, ale jaksi kysele. Bystře pozorovala, že mu síl ubývá, že chodí celý skleslý, lopatky na zádech že mu odstávají a starost na ni padala.

"Zavřítí se s ním na celou zimu, to je na pováženou," říkal jí vnitřní hlas, "bude se tu válet u kamen, chrchlat a plivat, ani v noci nedá pokoje. Ale co si počít?" Na uzdě ji držela už jenom pense, pro kterou si teď místo muže sama chodila.

"Co pak, že nejde starý?" přivítali ji na faře i ve stanici.

"Trochu marodí," usmála se nevinně Mazančíková, "nohy mu neslouží. Přemrzl při těch nočních službách, jak se brodil závěje a teď k staří se to hlásí."

Ale to jen napoprvé. Pak už se toho ani nevšimli a vypláceli jí peníze bez poznámky, neboť nechodila jediná. Pensisté většínou posílali s kvitancemi své ženy, které pak v městě hned nakoupily, čeho bylo třeba pro domácnost.

"Jak pak se vede Pumpovi," optal se v září pan přednosta, když jeho žena složila opatrně do modlicích knížek deset desítek.

"Zaplat' Pán Bůh za optání, nechce být líp," smutně odpověděla Mazančíková.

"Pozdravujte ho! Kdyby si přál, poslal bych k němu našeho lékaře, ten by jej vyšetřil a něco snad poradil. Možná, že by se uzdravil v nemocnici, ba i do lázní by mohl. Takový horlivý člověk! Uhnal si nemoc ve službě, nesmíme na něho zapomenouti. Nějak dlouho už mu to trvá."

"Zdrávi vzkazovali! Vyřídím mu to," slibovala baráčnice, běžela jako s keserem a než doběhla domů, už to měla všechno v hlavě promyšleno a urovnáno.

Pensi mu nezastaví, to řekl ten přednosta výslovně. Bude si pro ni chodit dál. A muž si opravdu ve špitále odpočine, líp než doma. Proč by toho neužil, když má na to právo a snad si i na tu nemocnici platil? A kdyby i umřel, zadarmo mu tam vystrojí pohřeb a budu bez starostí. Tu si vzpomněla, jak pochovávala už dva muže, co to stálo peněz a jak ji ještě lidé pomaluvili, že jím koupila chudou rakev, dala zvonit malé hrany, na věnec že zapomněla. a kdesi cosi.

Ještě ani vlnák s hlavy nestáhla a už začala "Pan přednosta tě vzkazuje pěkně pozdravovat."

"Vzpomněl si na mě?" zaradoval se stařec.

"Vzpomněl a tuze tě chválil. Říkal, takový horlivý služebník že se tak hned nenajde. Že's i křížek dostal za tu svoji horlivost."

"To dostal a celou pensi mi povolili, nic mi nesrazili."

"Přednosta řekl, že natakové lidi musí mít stát ohled a pečovat o ně," vykládala Kačena, vytahující si z trouby hrnek kávy. Máčela si do ní makovou buchtu, po každém soustu usrkla a zase větičku propověděla.

"Pošle ti sem pana doktora, aby se na tebe podíval."

"Tak, tak! A co pak na mně uvidí?"

"Co pak vidí doktoři? Nemoc. Možná, že ti trefí na náтуру a že ti pomůže."

"Nové měchy místo plic kdyby mi mohl dát."

"Kašel by ti vyhojil. Říkal pan přednosta, doma že se z toho nevybeřeš. Že bys měl jít do špitálu."

"Pro Boha, ženo, do špitálu?" lekl se Pumpa, div že se s lavice u kamen nesvalil. "Snad mě nechceš poslat do špitálu?"

"A měl by ses tam snad špatně? Takovou posluhu ti nemohu dát, jako tam mají. Dvakrát denně tě navštíví pan doktor, předepíše léky, nařídí masitou stravu."

"Já vím, já vím," přetrhl jí řeč Pumpa, "jenom tě prosím nedávej mě tam. Vždyť já už se cítím, síly se mi vracejí, vykopu lehce brambory, na trakaři navozím ti jich pytle do sklepa, nic se neboj, všechno podestojím," sliboval stařec, brada se mu strachem rozklepala a hned se stavěl na nohy a šoural se ze světnice, aby si našel nějakou rachotu.

"Dědek plesává," zatvrdila se baráčnice a zlostně hrděla na dveře, které se za mužem právě dovřely. "To by se mu líbilo, válet se u kamen a ujídat mi chleba. Nesmím povolit, musí si na tu myšlenku zvyknout, pak promluví s doktorem a budu mít vyhráno."

Strážník se skoro bál do stavení vkročit a vyhýbal se ženě, jak mohl. Znal ji už a věděl, co si vezme do hlavy, to že v ní ustavičně nosí, až se stane skutkem. Mráz mu běžel po zádech při pouhé myšlence, že by měl zapadnouti v nemocnici, ve které jakživ neležel, kterou navštívil jenom tenkrát, když lokomotiva uřízla jeho sousedu na trati nohu u samého kolena. Ještě dnes viděl dlouhou chodbu, veliký sál, železné postele a na nich řadu ubožáků trpících bolestí, hynoucích nudou, vytržených i s ko-

řeny z lůna rodin a strádajících steskem. Vůně karbolu naplňovala každý kout a holé stěny na něho padaly se všech stran. Tesknou vzpomínku nesl si v duši a ta ožila v něm v této chvíli. Ožila a přemrštěně rostla, představoval si všechno mnohem hrůznější a odpornější, než byla střízlivá skutečnost a rozhodl se — děj se co děj — do nemocnice že ho živého nikdo nedostane. "Vždyť mám pensi! Což jsem žebrákem? A mám ženu!" posílila jej hned myšlenka, že není a nemůže býti tak opuštěn, aby musil vyhledávat domy veřejného milosrdenství. A jen si to pomysll, zmužile zamířil k baráku a vstoupil do světnice.

"Ty vyvádíš jako malé dítě," počala hned Kačena tam, kde před hodinou přestala. "Takový starý chlap, ve vojně byl, u železnice sloužil a boj se špitálu."

"O tom nemluv," tvrdě se ozval stařec, "tam mě nedostaneš, kdybys mě tam nejtěžší lokomotivou táhla."

"A kdo tě bude poslouchat? Celé noci hekáš jen a vzdycháš, chrchláš a sípáš. Oko nemohu zahmouřiti."

"Takhle mluví žena!" posupně odpověděl muž a hlavou kmitla se mu starostlivá tvář jeho první ženy. "Kde pak je má nebožka Marjánka zlatá," povzdychl si upřímně, neuváživ, co ten povzdech způsobí.

Mazančíková zrudla ve tváři, nadmula se, jako husa nemohoucí spolknouti šišku z otrub, zalapala po vzduchu, odrkla nosem a vyrazila: "Tak ty za všechny mé služby budeš volat nebožku? Na své vlastní uši, ve svém vlastním domě, pod mou střechou mám si nechat líbit takovou urážku? Tak si k ní jdi! Kdo pak tě tu drží? Vždyť už páchneš umrlčinou na pět kroků. Ještě se od tebe nakazím," vemlouvala se do té urážky čím dál tím více. Chrlila ze sebe bez rozvahy, co si myslívala v nejtajnějším koutku svého srdce a ubohý Pumpa věděl, že by se marně namáhal zastavit ten řítící se vodopád. Naopak, každým slovem že by jen přiložil smolné polínko na ten praskající oheň, proto zakýval jen smutně hlavou, podíval se na zed' a řekl zoufale: "Žádná pomoc, Kriste Pane, už musíme zas."

Jako popel padalo první šero na širý kraj, když vyšel z vrátek Bartoloměj Pumpa, pod paží si nesl obraz a druhou rukou opíral se o sukovitou hůl. Na uzel s prádlem a šaty nestačil mu ani čas, ani ruce.

VIII.

Po nebi válely se šedivé mraky, nížily se, tma houstla, každé chvíle mohlo se dát do deště. Ani jediná zlatá hvězdička nezářila starci nad hlavou, když těžce klopýtal cestou a rozvažoval si, jak se zaříditi, aby ho zbytek života tak netížil.

"Do třetice všeho dobrého," počítal v duchu. "Třikrát mě vyštvala jako psa prašivého, musil bych sám před sebou plivnout, kdybych se měl k ní vrátit. At' vzkazuje, at' nadbíhá, at' dělá, co umí, víckrát práh toho pekla nepřekročím." Zatvrzoval se každým krokem a ani si nevšiml, že sešel s cesty a kráčí teď úzkou, hebkou pěšinkou.

"Pensi vybrala za celý měsíc, šaty a prádlo mi nevydala, taktak že jsem jí vyrval tuhle Pána Ježíše, abych nešel tak opuštěn, tak sám a sám."

"Prachsajraj, kudy pak se to tluku?" zastavil se po chvíli, když cestička skočila přes strouhu, ve které hrčel potůček. Snažil se rozeznati kraj, ale tmoucí tma ho obklopovala jako hustý závoj.

"Toté dnes tma jako v pytli. No, nepospíchám. Sešel jsem se správné cesty. Měl jsem jít prostředkem silnice a ne po pančetě. Už se stalo. Vždyť i ta cestička úzka mě někam dovede. Hadám, že se po ní dostanu na trat', po trati k domku, tam mě nechá některý kamarád přespát na pryčně, do rána se vyjasní venku i v mé hlavě. Ulehne to ve mně a jasně uvidím co a jak."

Šel spokojeně, pomalu, hůlkou ohledával cestu před sebou, když se mu zdála podezřelou a rozprádal horlivě pásmo myšlenek. "Žalovat ji budu; tot' se rozumí že vyhraju. Advokáta si vezmu a musí mi vrátit nejméně stovku, co dnes přinesla. Možná že i víc. Nebudu ji šetřit. Pracoval jsem u ní na senách i otavách, ve žních i na mlatě, zasloužil jsem si to hubené sousto, kterým mě krmila. Pensi brala sama, od května sama, to máme nějakých měsíců. Však on peníze na ni soud vynutí."

To už chvíli mu harašil štěrka pod nohama, ale teprve až zazvonil okovaný konec hole o litinovou kolejnici, povšiml si toho, zastavil se a řekl vesele: "Hled'me! Jdu po trati. Kam jsem se v těch myšlenkách dostal. To dělá zvyk. Jako starý vojenský kůň nezapomene na execírku, tak už se mi také do smrti nevykouří dráha z hlavy." Nevěděl přesně, po kterém místě dlouhé trati si vykračuje, zdálo se mu však, že se cestička podél kolejí svažuje.

"Přijde-li teď můstek, pak se určitě blížím ke svému bývalému domku," hádal v duchu a už se mu pod nohama ozvaly dřevěné fošny a rukou nahmatl i železné zábradlíčko, zapuštěné do kvádrů, které tu propust' vodní na krajích lemovaly.

Usmál se spokojeně, neboť věděl, že tisíckrát i víckrát tu cestu přešel a se zavázavými očima že určí, kde který kámen leží. Celý krásný život, který na domku prožil, vybavil se mu v hlavě. Dětem ke chlebu pomohl, k měkkému chlebu a sami s nebožkou pak žili tu jako dva andělé.

"Má ovečka tichá," zašeptal a přivřel oči i ve tmě, aby ho nic nemátlo. Viděl svoji mrtvou ženu, jak s loktuší, srpem a brouskem leze po stráních a svazích, jak vyžíná vodoteče a okrajky, shání píci pro kravku, pro hejno husiček i slípek, chodí tichá po domku a dvorku, o všecko se stará, na všecko pamatuje i v noci jej budí, když nad střechou se ozve zvonkový signál. "Zmohl-li jsem, hned mě osušila. Zíznil-li jsem, smetanou mě napojila. K obědu mi vařila kynuté knedlíky s bílou omáčkou, vdolečky a koláče pekla, nelitovala pro mne ani másla ani vajíček. A jak jsem jen trochu zastonal, starostí nejedla. Teprve teď, když jsem ten poklad ztratil a místo růže kopřivu našel, teprve teď si ji vážím."

Tak si rozjímal Puma a jako kdysi, po starém zvyku t'ukal holí do kolejnic, jako by držel v ruce služební kladivo a klíč. Činil to nevědomky, neboť celým jeho nitrem rozléval se nesmírný stesk po tichém a čistém životě, který vedl a který už se mu nikdy nevrátí.

Trat' se ještě více naklonila a běžela po náspu k hlubokému zářezu, nad kterým so-

stva vyčnívaly bílé izolátory telegrafního vedení.

"Zde je nejprudší spád," uvědomoval si starý strážník, "nejnebezpečnější místo. Koleje se tu v zimě lehce zavějí. Pamatuji, jak tady asi dvakráte uvízl celý vlak. Musili jsme mu proházeti cestu. Ani pluh to nezmohl. Také jsem se kolikrát do úpadu nalopotil, hrálo mě však uznání a sílilo teplo domova. A co teď? Jako starý, sedřený kůň potácím se temnou nocí a nevím, kde najdu přístřeší. Snad mě přece jen do toho špitálu odvezou. Cítím, že slábnu. Mordýřka, tot' a ne žena. Krev mi upíjela, k ní se už nevrátím."

Temnou nocí vtom se ozval čistý úder na zvonek. Nesl se tmou, ale Pumpa se zastavil a počítal. "Lokomotiva vytlačila dvacítku a teď se vrací," určil přesně, když dozněl signál a pospíšil si, jako by byl ještě ve službě a musil doběhnout k domku dřív, než se přizene parostroj.

S obou stran zvedaly se příkré břehy zářezu a mezi nimi po trati se šoural unavený, k smrti uštváný stařec. Na nejhlubším místě přepadl jej prudký kašel. Musil se zastavit a až k zemi se ohýbat pod návaly a útoky zlé záduchy, která ho už delší dobu škrtila.

Lokomotiva jela tiše, bez páry, jako zloděj. Dvě rudé oči svítily jí na cestu a nad stříškou ventlem unikaly bílé obláčky páry. Jela obráceně, tak jak stála, když ji odpoutaly od nekonečného nákladního vlaku. Strojvůdce stál klidně pod přístřeškem, jeho zrak rozletěl se občas přes tendr po svažitě trati, topič pozoroval manometr a vodoznak, všimal si ohně na roštu, tři páry kol pod lokomotivou otáčely se měkce, narážely lehce na spojky kolejnic, vtom se zdálo strojvůdci jako by v tom jednotvárném hukotu postřehl nový zvuk, snad výkřik nebo praskot, sáhl po brzdě ale když stroj běžel pravidelně, nevšímal si toho.

"Někoho jsme přejeli," řekl mu topič, obcházejí ve stanici s mazničkou v ruce lokomotivu. Ruka se mu znatelně chvěla, když si svítil na okřvacená kola tendru.

"Snad ne člověka," lekl se strojvůdce, vzpomněl si na podivné rupnutí v zárezu trati a šel to hlásit do kanceláře.

Přejetého Pumpu našel na trati jeho vlastní nástupce." Poznal ho na první pohled, ležel na pravé koleji skoro přepůlen a jeho ruka křečovitě tiskla obraz, kterému se podivnou náhodou nic nestalo.

A obraz bylo také jediné dědictví, kterého se vdova po něm domáhala a šťastně také domohla. Nechala na něm rám znovu pozlatit, zavěsila jej na skobičku a každému se slzami v očích ukazovala ty obrazy a vykládala: "To mám památku na mého posledního a nejhodnějšího muže."

JOSEF ZEMAN:

JARNÍ OBLAKA

Oblaka jarní,
plující do všech stran,
vezměte s sebou mé pozdravy
na vaši cestu přes oceán . . .

Oblaka bílá —
na ovčích stráních
setřeste písne do úst pasáček,
probud'te skřivany z hnědých
oranž
a v jarní bystřiny zneňte
sníh . . .
Oh leťte jen,
leťte mé zemi vstříc . . .

Až ke skočnému tanci
si slunce struny pro svou
harfu utká —
tu naslouchejte:
. . . tam u studánek
kde padá rosa do stříbrných
džbánek,
i pod krovem, kde plane
vrabčí půtká,
tam, kde zas v zrnu zraje
nový klas
a den se rodí do červánků . . .

JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÉ MUSY

Klia

PANÍ radní Drbalová byla rozšafná matrona. Již zevnějšek její vzbuzoval obzvláštní úctu.

Když se ubírala ve svých svátečních šatech z černého brokátu s obrovským kokrhel na hlavě po náměstí každý uctivě se jí klaněl — ač nemohl-li ještě uctivěji z cesty se jí vyhnout. Vědět každý, že sváteční šaty a vysoký kokrhel znamená kávovou společnost u paní Šplíchalové, Povídaté anebo u některé jiné z aristokratických rodin šosákovských. A potkatí paní Drbalovou, to bylo tolik jako vyzpovídati se jí z nejtajnějších myšlenek a státi se jedním ze zrněk, jež kávové mlýnky potom přemílaly.

Paní Drbalová byla znamenitá žena. Ona vyčetla každému z očí, byt' i za půl cihelnou zdí stál, vše co si myslil. Ona věděla o každém vše, co učinil, co se mu stalo neb mohlo státi, ba zlí jazykové tvrdili, že prý ví i velmi mnoho věcí, jež se vůbec ani nestaly.

Pro tyto obsáhlé vědomosti nazývali tito zlí jazykové paní radňovou "živou kronikou" anebo i "šosákovskými novinami". Nepochybně proto prokazovali jí též všemožnou úctu, neboť noviny — jak známo jsou nejmocnější ze všech velmocí.

Chraň Bůh, aby snad někdo domníval se o této šlechetné matroně, že by byla klepnou. Paní Drbalová velmi málo mluvila. — Nejhorší ze všeho zla jsou klepy, říká-

vala. — Člověk něco pronese bez zlého úmyslu a již je z toho klep!

Proto také paní radňová ve společnostech kávových proti klepům velice bojovala a snažila se vše na pravou míru uvéstí a s věrností historiografa tu nejčistší pravdu zajistiti.

A dokázalo-li se o někom něco nekalého, tu dovedla paní Drbalová vše tak krásně omluviti a našla pomoci svých znalostí lidské duše tolik polhčujících okolností, že ubohý hříšník byl na půl umyt.

Jak praveno — ctihodná to matrona, ta paní Drbalová, což ostatně každý první pohledem poznal. K vysoké, trochu tělnaté její postavě výborně slušel obrovský účes á la Maria Antoinette, k němuž spotřebovala vlasy všech tří svých předčasně zesnulých dcer. Z širokého, trochu zarudlého obličejce vyzírala malá očka šedé barvy, jež dovedla se časem náramně dobrotivě dívati. Časem však dívala se paní radňová tak, že o jejích brejlich říkávali, že v nich má zápalná skla.

Dnes právě ubírá se paní Drbalová na "visitu" k paní Šplíchalové. Brokátové šaty, vysoký kokrhel, sladce přišpoulená ústa, košíček s pletením — to vše tomu nasvědčuje. Poněvadž jsou u Šplíchalů malé děti, má paní radňová v košíčku též trochu cukrovinek.

— Pro ty vaše roztomilé drabanty — říkávala, nesmíte mi tu radost' odepřít.

— Košík by mi polámaly, kdybych nic nepřinesla — dotíravá čeládka! To je vychování — dodávala potají, omlouvala-li se některá paní, že přišla s prázdnem.

Dnes u Šplíchalů visita — to znamenalo, že se tam dnes možno dovědět tu nejčistší pravdu o Šplouchalových, o Klepalových a všech jiných rodinách, jež k Šplíchalům pro nějaký starý svár na návštěvu nechodily. Také o paní Povíдавé leccos se promluvílo, neboť at přišla vždy před samou kávou a když dojedla poslední kousek koláče, musela zpravidla domů, aby upravila muži večeri. Paní Drbalová sice myslila, že chléb s máslem neb rozhodou dá se za minutku upravit, ale nikdy toho před paní Povíдавou neřekla, a té chudince to snad ani nenapadlo.

Dnes přišla paní Drbalová trochu později než obyčejně. Paničky se divily a byly netrpělivy.

— Koho pak to asi mele?

— Koho jiného než nás, tot' víte! vysvětlila paní domácí, leč v tom vyjasnil se její obličej a s nelíbenou radostí spěchala vstříc milému hosti.

Ale madam Drbal! To jsme se načekaly! Již jsme měly strach, že se vám něco přihodilo!

A paničky se hubičkami div neudusily.

I kde pak by se mi co stalo! Tot' víte, dobrého chrání Pán Bůh.

A zlého Lucifer, zašeptla paní Šplíchalová tak lehounce, jako když větříček vodou zašplichne.

Víte-li pak, paničky, co nového? počala paní Drbalová. Dobrákovice Rézinka chodí s panem adjunktem Beránkem.

S adjunktem Beránkem? Ale jděte! Toť novinka! divily se paničky sborem.

Nu což na tom podivného? Ona je pěkná, on také — a tak se hodí k sobě.

Ale vždyť se přec ledacos mluvilo, namítla jedna z paniček.

Mluvilo, což lidé o někom nemluví? O vás také se mluví, obořila se paní Drbalová.

Ah — to si vyprosím, bránila se napačená a koláč padl jí leknutím do kávy.

A což o mně se snad nemluví? vážně a klidně pokračovala paní radňová, podávajíc domácí paní svůj prázdný šálek. — O

kom se nic zlého nemluví, ten ani uemůže být dobrým. Je pravda, o panu adjunktovi Beránkovi se mluvilo trochu mnoho, ale —

V tom paní Drbalová zarazila, ale právě vešedší paní či madam Dobrák přec zasllechla, o čem se hovoří.

Přišla jsem přec, ač jsem odřekla, omlouvala se nově přichozí. Ale přerušila jsem rozmluvu! Prosim, jen se neračte dát vyrušovati.

Mluvily jsme tak o ledačem, žertovala paní radňová. O brzkých svatbách a podobném.

Ano, a tu jste přišly též na pana adjunkta — a to mne dosti baví.

Pochopujeme a gratulujeme, uklonila se paní Drbalová a za ní všechny dámy sborem.

Pan adjunkt slušný člověk, velmi slušný, — a má prý zabezpečené rychlé postupování v službě? tázavě prohodila Drbalová.

Myslím, — aspoň tak říkal!

Nu, má-li kdo na své straně pana ředitele a samotnu vrchnost', pak může snadno v panské službě pokračovati, horlivě doložila paní Drbalová.

Ba pravda! — Pan ředitel je mu velice nakloněn.

Vždyť také má proč. Slyšela jsem, že pan adjunkt je více než jeho pravou rukou, ba říkají, že má pana direktora v kapse!

Ostatní paničky umlkly, ponechavše slovo paní Drbalové.

Však má také závistníky, pokračovala tato. Nedávno jsem slyšela — myslím, že vy madam Šplíchal —

— Já? — Co vám napadá, madam Drbal! Já o panu Beránkovi ani nehlesla! —

Ah, pak mlčím! rozhodla se paní radňová. Neopakují nikdy to, o čem nevím, že pochází ze spolehlivých úst.

Nu což, dopovědět můžete! Však my poznáme, co je na tom pravdy, doléhaly paničky horlivě a paní Dobráková nejhorlivěji.

Ne, ne! Klepy roztrušovat, víte, že v tom nemám zálibu. Já považuji pana Beránka za dosti řádného mladíka, a řádná žena si z něho vychová dokonalého muže. — Ovšem, ale jen řádná žena — a té se mu podle všeho dostane!

Ba ovšem, žena je všechno, dodala paní

Dobráková v rozpacích nad tou poklonou její deři učiněnou.

Ah, ne vždycky, vzdychla paní Drbalová. Vzpomeňme si jen na nebožku matku adjunktovu. Jaká to byla žena! — Ale což se nám ten pan Beránek dnes tak plete na jazyk. Doufejme, že tentokráte padne jablko hodně daleko od stromu!

Jak to? Starý Beránek byl hodný muž.

Nu, nechme ho paničky spáti, každý má své chybičky — a lidé je rádi zvětšují. — Jak povídám, mladý Beránek je zcela jiný — a bude-li opatrným, či vlastně bude-li pan ředitel opatrným — nu víme to, jak to v panské službě bývá. Maličké partičky nescou mnoho, protože dlouho trvají, velké se snadno prozradí.

Ale což je panu adjunktovi po tom?

Co po tom? Paní Drbalová pohlédla na zakaboněnou tvář paní Dobrákové. Nebude-li pan ředitel opatrným, mohl by se snadno někdo jiný, mladší, státí ředitelem.

Paní Dobráková štodovala obličej paní Drbalové, aby z něho vyčetla smysl těch slov, ale marně. Hovor zabočil šikovným obratem v zcela jinou stranu, ať paní Dobráková ráda by byla pokračovala.

Konečně, když dávno již paní Povídavá odešla, aby muži upravila večeri, sbíraly se i paničky jedna po druhé a nejposlze paní Dobráková a paní Drbalová.

Ta ti toho nahučí, zašeptla si paní Šplíchalová. Dobrou noc, drahé přítelkyně!

Po dalekých oklikách, nemohouc zaplésti paní Drbalovou do hovoru, jehož se jí chtělo, zaměřila paní Dobráková rovnou cestou k cíli. — A zdá se mi, že víte — ale nechcete vědět?

Inu vím, jak pak bych nevěděla. Zrodila jsem se tu, a tak vím ledacos. Ale vševedoucí, jak lidé říkají, přec nejsem. A poněvadž nemohu vědět, je-li pravda, co mi kdo poví, nevypravuji raději dál.

— Jak kdo koupí, může i prodat dál, namítla paní Dobráková.

Inu ovšem, ale pochybné zboží lépe zahodit, aby se nepošpinila firma.

Nu, ale z přátelství ke mně? Přítelkyni mají se otevřít oči!

Otevřít oči! Vy nejste děcko, abyste pro pěknou postavu přehlédla vše jiné. Nebylo by tedy ani třeba vám oči otvírat. Pan adjunkt je řádný muž, a jestli snad někdy zavřel oči, aby neviděl co pan ředitel dělá — inu služba je služba!

Ne tak, paní Drbalová. — Poctivost! Ostatně, jednou něco může propuknouti a je po chlebě!

Ah, nechte jen! Ti páni to znají! Však co bychom si lámaly my hlavy. Pan Beránek je znám co rozšafný muž, ten se jistě do ničeho nepustí, co by mu mohlo škodit, myslím já. Věříme raději nejlepšimu! Paničky se rozešly, popřávše si dobré noci.

Paní Dobráková, žena poctivější než lidé obyčejní bývají, šla s červem v duši a hlavou plnou starosti domů. Rezinka se toho večera, mamince divila, že nechce ani slyšeti o výletu, jež pan adjunkt byl na neděli obmýšlel.

* * *

Druhého dne setkala se paní Drbalová náhodou se slečnou Rézi.

Nu, slečinka se asi již těší na zítřejší výlet, začala paní radňová.

Myslím, že s výletu sejde, žalostně odvětila Rézinka, již zarmutek učinil sdílnější než bývala. Maminka pojednou co si má proti.

Nu, jen dopovězte — nic se nestyďte! Však maminku to přejde! Vrtochy, nic než vrtochy.

Pan Beránek může prý pojednou býti propuštěn z panské služby.

Může, ale nebude, rozumíme? Což nevíte, jak ho má vrchnost ráda. Viděli jsme to o bále, když tančil s paní hraběnkou. Neopatrná paní. Mohly by z toho povstati hloupé řeči.

Ah, to jsem ani neslyšela.

Tím lépe pro vás! Ostatně takové věci se ani nepovídají slečinkám. Klepy a nic než klepy. Ja ničemu nevěřím!

Ale co se tedy mluví? vyzvídala Rézinka s rostoucím rozčilením.

Což já vím? Jisto jest to, že pan hrabě má Beránka rád a hraběnka také. A na takovou přízeň se člověk již může oženit!

Rézinka všecka rozehvěna chopila paní Drbalovou za ruku.

Paní Drbalová, prosím vás, mluvte se mnou otevřeně a ne v hádankách. Vy něco zajisté víte, ale nechcete povědět!

Vy dětino, co pak bych věděla? Nepřijdu mezi lidi více než vy, a chce-li kdo v mé přítomnosti klepati, zakřiknu ho.

A přece víte všecko! Každý to o vás praví. — Slečna Rézinka si tímto komplimentem paní Drbalovou valně nenaklonila. Připomínat jí nevolky četné názvy, jež jí zmínění zlí jazykové udíleli.

Vy jste dobré, nezkušené a nezkažené děvče, počala paní Drbalová, přemohší kyselost. Ale v této věci vás srdce povede nejlepší cestou!

— Nerozumím vám!

Nedejte nic na klepy, ale tažte se jen svého srdce. To nám ženským z pravidla poví, smíme-li důvěřovati! A tak není ani třeba vám raditi.

— Ale přec? Co se vypravuje?

Ah — hlouposti! Paní hraběnka prý má pana adjunkta ráda. A kdyby to na krásně pravda bylo, může-li on za to? A vás by to také nemusilo mrzeti. Jaká to radost mít muže, po němž se hraběnky fantí!

Děkuji za tu radost! Chtěla bych muže pro sebe.

Nu tot' závisí jen od vás, bude-li po svatbě celý váš.

Ah — tedy ted' jím není?

— Což já vím?

Však já to vyzvím! Musí se mi zpovídati!

— Ó vy nezkušené dítě! Ani slova před ním. Víte, jak by to skončilo v případě, že by byl vinen? Zapřel by vše a musila byste ho ještě odprosit. Já znám ty pány. — A je-li nevinen — a myslím, že jest — pak byl by tak uražen, že byste ho ani nedovedla smířiti.

Co tedy činiti? ptala se Rézinka plativě.

Bud'te chladnější, zdrženlivější — pozorujte. Volte příznivé okamžiky — když jde pan adjunkt ze zámku — a tak dále. Nu však mi rozumíte. — A ted' s Bohem, beruško; — jděte, dětino, snad byste neplakala? Za jednoho muže deset; — ostatně, vždyť dosud nic nevíme!

Náhodou šel o něco později pan adjunkt Beránek touže cestou ze zámku a potkal se

s paní Drbalovou, jež rozloučivši se s Rézinkou, šla do zámeckého parku.

Dovolte, pane adjunkte — slovíčko jen. Neviděl jste cestou mou sestřenku Drbákovu? Spěchám za ní!

Neviděl, milostivá — neviděl jsem nikoho!

Tak? — Odpuštěte tedy, že jsem vás zdržela!

— Ó prosím, bylo mi potěšením!

Nu nu! Někdy je nám i nejmilejší přítel obtížným, byť i nás jen na okamžik zdržel, zapřádala paní Drbalová hovor. — A pan adjunkt se tak vesele tvářil, jakoby měl sprácovský dekret v kapse.

— Ah, kde pak! To si počkám!

Nu, pak bude jiná příčina vaší radosti. Vždyť jen záříte. A cestou jste nikoho neviděl — neklamně znamení že se něco děje. Gratuluji, pane Beránku!

Děkuji, ač nevím k čemu!

Lidé mluví, a já slyším. Proč byste zapíral? Slečna Rézinka je roztomilé dítě a zcela bez výbavy nebude též.

O tu se nestarám. Mně jde jen o nevěstu, smál se adjunkt.

Inu, dobrá žena zlatý základ, žertovala paní Drbalová, — a stojí-li na tom základě notný dům, tím lépe! — Ale nějak smutná je slečna, co to? Snad jste se nepohněvali?

Oh, tak daleko dosud nejsme, odbýval Beránek.

Ale budete! První pohněvání zvětšuje lásku. Tím líp! Jen co budou ti dragouni z města. Beztoho nám páni důstojníci jen děvčata kazí.

Nu, o Rézinku se věru nebojíme! —

Dejte pokoj! Děvčata všechna stejná a uniforma — to je kouzlo neodolatelné. Nemyslí to třeba ani doopravdy, ale rády si s vojákem zažertují. Vy páni "od civil" jste příliš usedlí, příliš málo ohně. A nedovedete s děvčaty koketovati. Někdy trochu ohně a někdy zas trochu chladnosti — to pomáhá. Já být ve vašich letech, jinak bych se na toho plešatého pana rytmistra podívala!

— Na pana rytmistra? Nepochopuji!

Což vám je hej! Vy jste si své věci jist. Konečně si děvče po několika hubičkách

přec dovede rozpočítat, že lepší je budoucí ředitel panství, jenž to myslí upřímně, než takový malovaný panáček, jenž je dnes tu a zítra jinde, a všude zpívá tu samou melodii. — Ale tot' jsem vás již zdržela — odpusťte! Ze starého přátelství

* * *

Paničky sešly se zase jednou po čase "na kávu" k paní Drbalové. Byly tam všechny jež chodívaly na návštěvu k Šplíchalovým. Paní Drbalová, jež pro svou pravdomluvnost' a ctihodnou povahu všude ráda byla viděna, chodila ke všem paničkám celého města. A jelikož tyto dělily se asi ve tři tábory, pořádala pro každý ten tábor jiný "večírek". Zvala ke každému všechny, ale vždy jen tak mimochodem prohodila: přijde také paní Šplíchalová — nebo paní Šplouchalová. Pak byla jista, že celé přátelstvo Šplouchalovic — případně Šplíchalovic — zůstane doma.

Dnes tedy byl den Šplíchalů. Paní Podivavá přišla dříve než jinam chodívala, neboť věděla, že u Drbalů bývají s hostinou dříve hotovy. Také dříve odešla; musila muži upravit teplou lázeň. Byl chudinka nějak nastuzen.

Paní Dobráková tu byla těž.

Nu což, madam Dobrák jak to stojí s panem adjunktem? ptala se paní Drbalová za řeči.

Dejte pokoj! Ani mi naň nevzpomínejte! To je pěkný panáček. Víte, co se o něm mluví? — Drží prý s paní hraběnkou. A aby hrabě nic netušil, chtěl se na oko kořiti mé dceři.

Ah — ah! To není možné! Klepy, nějaké klepy! hrozila se paní Drbalová. Já bych též o tom věděla! Je pravda, paní hraběnka je k mladšímu personálu velmi vlídná, ale tohle — ah — fuj! — Tedy nic z toho nebude?

Pan adjunkt prý si to běře nějak do hlavy? Od té doby vězí prý více v hospodě než v úřadě, podotkla paní Šplíchalová.

Nu, což hraje-li komedii, hraje ji pořádně a chodí snad proto více do hospody, aby si hrál na zoufalce, připomenula paní Drbalová. Ale kdož ho tam viděl v té hospodě? Nepochybně pomluvy — —

Paní Dobráková odešla domů s přesvědčením, že zoufalost' Beránkova, je jen strojená a s pevným úmyslem, že ho Rézince zcela vyžene z hlavy.

Dejte pokoj! Kdož pak by tomu věřil, tvrdila paní radňová, sotva že dvěře zapadly. Bude ono v tom asi něco jiného. Však on má Beránek dobré oči. Slyšela jsem cosi jako o přistihnutí pana rytmistra a slečny Rézinky. Byl prý z toho duel — amerikánský. Pan Beránek musí se zastřelit a proto prý to jeho spuštění. — Nejvíce prý ho mrzí, že to vše pro osobu, která toho není hodna.

Ale jak povídám, ohradila se na konec paní Drbalová, — to všechno se jen povídá a z povídaček je nejvýš polovice pravda. Já za nic neručím. Rézinka je hodné děvče, pověst' jí asi křivdí. — Ostatně je k něčemu podobnému hloupá, nedovedla by snad s panem rytmistrem ani promluvit!

Zastavši se takto pověsti Rézinciny i Beránkovy, obrátila paní Drbalová hovor v jinou stranu.

* * *

Pan Beránek a Rézinka dostali se přec, ale až po několika letech. Poprvé spolu promluvili na pohřbu paní Drbalové. Dosud nikdo nebyl by se odvážil otřítiti se o "paní kroniku." Ale teď, že již odpočívala, pojednou se nemluvilo než o ní.

Šplíchalovic chytly si Rézinku, Šplouchalovic Beránka a od pohřbu šli již oba mladí lidé spolu domů. Přítelkyně nebožčiny posvítily jim na cestu.

Byla to dobrá a ctihodná žena — ta paní Drbalová! Dovedla všechno vidět a vědět a nepromluvit! Škoda jen, že někdy věděla i takové věci, jež se ani nestaly.

JAN KLECANDA:

Bez srdce

PAN Tvrzník a pan Dvořák viděli se již z dálky a byli by se rádi jeden druhému vyhnuli. Ale nebylo možno, ulice byla úzká, a tou dobou právě nikdo se tudy neubíral.

Pan Tvrzník upravoval si na ruce rukavičku, jež seděla jako přišitá; pan Dvořák otíral popel svého doutníku, jenž ani nehořel. Byli by se již minuli — ale pan Dvořák v posledním okamžiku ztratil rovnováhu a rozpačitě pozdravil.

"Ah, pan Dvořák!" vzkřikl pozdravený, jako by byl překvapen." A již si podali ruce.

"Dobré jitro, dobré jitro, pane Tvrzníku," pravil pan Dvořák a mnul podanou mu pravici. Máme to krásný den — trochu na procházku?"

"Ano, ano! A vy?"

"Já také! Vlastně—"

"Nu, to tedy půjdeme společně!" přerušil ho pan Tvrzník a již kráčeli oba jedním směrem ke Karlovu náměstí. Bylo patrné, že žádného z nich setkání to netěšilo, ale nevěděli, jak by se co nejrychleji druh druhu zbavil.

Zábava vážla, tékala z předmětu na předmět, jako když dva lidé rádi by o něčem začali a nevědí, jak. Konečně ptal se pan Dvořák po zdraví "ctěné" rodiny Tvrzníkovy.

"Děkuji, žena i dcera jsou zdravý!" odpovětil pan Tvrzník.

"A pan syn?" tázal se pan Dvořák velice zdvořile.

"Nemám žádného syna, pane Dvořáku!" řekl pan Tvrzník chladně.

Dvořák podíval se nesměle na ledovou tvář Tvrzníkovu. Viděl, že to myslí opravdu a nedalo mu to mlčeti. "Pane Tvrzníku, počal rozpačitě. "Odpust'te svému panu synu! Kdož za to může? Děvče se mu nelíbí — a to víte, srdce nedá se nutit!"

"Cože, nelíbí? Vaše dcera je anděl, pane Dvořáku, rozumíte?" obořil se Tvrzník. "A ta by se mu neměla líbit?"

"Inu, ano, je to mé dítě a vím, že je hodná. Ale také má své chybičky, jako každý z nás. A mladý člověk vidí více než my."

"Láry fáry! Darebák je, zašlapává své štěstí a hledí si pletek, které jsou proti mé vůli a nikdy k rozumnému konci nepovedou!"

"Pane Tvrzníku, já si vážím nesmírně vaší rodiny a byl bych to rád viděl. Mé dítě bylo by dobře opatřeno. Ale nechci, aby pro nás byl mír v rodině vaší rušen. Váš pan syn je přec jen hodný—"

"Nemluvte mi, pane, o synu!" rozlítil se pan Tvrzník. "Měl jsem syna, ale ten již pro mne zemřel. Vyhlídl jsem mu vaši dceru; je hodná, hezká, po domácku vychovaná a dostane peníze. Byl by udělal štěstí! Ale to uváže si na krk takovou žebrotu! Však jsem ho vyhnal z domu! Psal mi a prosil mne za odpuštění, ale víte co jsem učinil? Místo požehnání poslal jsem mu svou kletbu na papíře napsánu! Má to co otcovský podíl dosti do nové domácnosti!"

Pan Dvořák se až oťásl při těchto nesrdečných slovech. Chtěl odporovat, ale

bál se nového výbuchu zlosti Tvrzníkovy, a pan Dvořák nesnesl toho, aby se s ním někdo křičel.

Šli mlčky podle sebe stromořadím. Pan Dvořák, jenž vlastně měl býti uražen košem, jehož se mu dostalo pro dceru, byl rozpačit; Tvrzník pak mračil se tak, že tvář jeho sama sebou již přísná, stávala se přímo odstrašující. Vykračoval si pevně, ba skoro dupal, jako by chtěl vše, co mu pod nohy přijde, rozdrtit. Španělkou tloukl o stromy i o zemi, ale již ani slovem neprozradil, co se v něm dělo.

Chvillemi promluvil o věcech lhostejných, a pan Dvořák osmělen počal vždy zase ihned hovor o starém předmětu, aby přec přítele rozveselil. Někteří lidé mají podivný způsob těšení zarmouceného.

"Nechte toho již!" odbyl ho konečně pan Tvrzník nevrle, ale určitě. Co jsem řekl, při tom zůstane. Měl jsem syna, a již ho nemám. A kdyby přišel zebrat před moje dveře, kdybych jediným krejcarem mohl ho zachránit před záhubou, neučiním toho. Neměl-li on srdce pro mne — co mi do něho, jsme si cizími!"

Dvořák konečně vzdal se naděje. Vždyť věděl, že pan Tvrzník jest muž povahy drsné a neoblomné a slyšel již dosti o jeho kamenném srdci. Ba věru, kamenné srdce má! vzdychl dobráček, a bylo mu skoro nevolno v jeho společnosti. Již chtěl se poroučeti, když v tom zvláštní nějaká příhoda upoutala jejich pozornost.

"Slyšel jste?" zvolal pan Dvořák. "Byla to rána z bambítky. A tam, hle lidé se již sbíhají!"

"Nějaký blázen nebo dobrodruh, jehož omrzel život," odvětil pan Tvrzník a pohrdlivě pokrčil rameny.

"Pojďte tam," pobízel Dvořák, třesa se zvědavostí.

"Což bychom tam dělali? Konec nějakého nesmyslného románu! Dozvíme se o tom zítra z novin. Sedněme raději."

Pan Dvořák sedal nerad, ale styděl se teď odejít.

Několik lidí, již byli zvědělí, co se stalo, bralo se kolem. Stará žena jakás pokašlávajíc belhala se k lavičce. Po straně Tvrzníkově bylo dosti místa, ale stařenka usedla

raději na malý kousek lavičky podle pana Dvořáka. Takoví staří lidé rozumějí nejen obloze, ale i lidským tvářím. Stařenka cítila patrně nutnou potřebu pohovořit s někým o tom, co právě byla viděla, a zvolila dobře — pana Dvořáka.

"Co pak se to tam sběhlo?" ptal se tento stařenky, a ta spustila nejinak, než jako když stavidla vytáhnou.

"Nějaký mladík se tam střelil, počala hovorná žena. Krásný člověk, krev a mléko, a byl z dobrého domu, košile nad snih bělejší!"

"A proč se zastřelil?" ptal se Dvořák soucivně.

"Proč? Pročpak se střelí takoví blázni," osopil se pan Tvrzník. Ničema nějaký, dareba, jenž nemá, kde by se vydlužil, bezpochyby neposlušný syn, jehož rodičové vyhnali z domova!"

"Vy jste mi nějaký nelida nesrdečný," zhrozila se stařenka a seskočila s lavičky. Jistě jste nikdy dětí neměl, a nevíte ani co to je — — —"

"I měl, mamínko a má dosud," bránil pan Dvořák souseda. A věřte mi, že má své děti jak náleží rád!"

"Pak tedy tak nemluvte, ať vás jednou Pán Bůh na vašem synovi nepotrestá!" dodala žena mírněji.

"Nemám syna, ženo," odvětil pan Tvrzník ledově, -- však kdybych měl, kdyby stal se mně neposlušným, věřte, že bych nad ním ani nezaplakal, třeba bych ho viděl v krvi před sebou ležet!"

"Je přec jen bez srdce!" zašeptal pan Dvořák. Tvrzník povstal, chtěje odchodem sprostít se obtížné stařenky a Dvořák vstal, aby ho následoval.

V tom blížil se dav lidí. Nesli kolem nich samovraha do blízké nemocnice. Pan Dvořák jsa malé postavy, stavěl se na špičky, aby viděl přes nosiče na mrtvolu. I Tvrzník obrátil se lhostejně v tu stranu. Byl postavy vysoké, podařilo se mu lépe než sousedovi.

"Můj syn!" vzkřikl pan Tvrzník zoufale, rozpjal ruce — a se srdcervoucím výkřikem, sklesl k zemi.

Odnášeli dva umírající do všeobecné nemocnice — otce a syna. Stařenka belhala

se za nimi a vyprávěla každému, kdo chtěl ji slyšet, o tom jak rychle Pán Bůh soudí a rozsuzuje.

A pan Dvořák stál posud na témže místě a stíral slzu z oka. Tedy přec jen měl srdce — a to dobré srdce!" zašeptal.

Lurdy v nočním osvětlení. Milionové zástupy věřících je loni navštívily.

Obrázek z Lurd — světelný průvod v noci.

KAREL KLOSTERMANN:

Vyzrával na všechny

DĚVĚT proudů chytrosti slilo se v jeden mocný veletok věhlasu, jenž probíhal šerou mozkovíci bodrého Kajetána Kotoška, občana nezdeckého. Odešel již dávno k otcům, po nichž ten svůj rozum zdědil, a s ním pěkný lán, ovšem relativně pěkný, vedle pojmů panujících v Podlesí o jakosti a rozlehlosti lánů. Odešel, ale sláva jeho neklesla s ním do hrobu a krajané jeho, světáci i nesvětáci, do té chvíle ji hlásají a nebyl by věru div, kdyby v pozdějších, nevalně dalekých dobách, až sedlák vůbec zapadne v Podlesí do čarokrásného světa bájí a pověstí, se našel rhapsod, jenž, sebrav potroušené zvěsti, složí je v mohutnou epepeji a zachová ji budoucím pokolením.

Stojíce na moderním stanovisku, že člověk není volný, že svůj osud si netvoří ani svou povahu ani nadání své, ba, že jest jaksi pokračováním svých předků, po nichž zdědil jak vlastnosti těla a ducha, tak i schopnost uhájít se v boji o bytí, po případě nemožnost tohoto uhájení, čímž nadchází neodvratný, tragický jeho pád a konec: musíme dojít k závěrku, že chytrost Kotouškova a věhlas jeho byly dědictvím dlouhé řady předkův, třeba jsme těchto neznali, třeba ani pověst o jejich činech a bojích se nezachovala.

Ještě před rokem 1848, tedy v době roboty a poddanosti, tvrdil Kajetán Kotoušek, oné doby již hospodařící na svém selském statku, že kus panského lesa ve výměře asi deseti jiter patří po právu jemu, a přes všeliké zrazování se pustil do sporu s milostivou vrchností a při tu — vyhrál.

Tímto neočekávaným vítězstvím položil základ své slávě a z těch časů sám nepochyboval již, že vše se mu podaří. Z těch časů zajisté počal říkat: "Já vám ukážu! Já na ně vyzraju! Já to vošidím!" a "vyzrával", ovšem jen podle svého vlastního přesvědčení — na soud, na berní úřad, na správu panství, na kohokoli vůbec, "ukazoval" všem těm faktorům, a "šidil" kde co. Zasel ku příkladu pětkrát za sebou na totéž pole žito nebo zeli, a když někdo kroutil hlavou nad takovým počínáním, zamhuřoval pravé oko, ušklíbl se a pravil: "Každej jak tomu rozumí. Někdo rozumí všemu, někdo zas ničemu, jak kdo má hlavu. Člověk to musí umět vošidit!"

"Vošizoval" také svůj dobytek a bezmála by mu byl odvykl žrát. Pachtoval štěrkování okresní silnice a dodával mizernou břídlícovitou slídku místo žuly, ruly nebo tvrdého vápence; měl z toho soudy, nepřijemnosti, potahování a pokuty, ale nic naplat: "ošidil to!" Odkryl na svém gruntu ložiska vápence a hned se dal do lámání a pálení; byl to bídný materiál, nečistý a příliš tvrdý; nicméně ho dovážel najmě do německých pohorských vesnic, kde ho znali pode jménem "der Kaikböhme". Rozumí se, že záhy tam připadli na pravou hodnotu jeho zboží a že přestali je odebírat. Přes to si mnul ruce, kdykoli padla řeč na jeho výpravy "do Němec", kam hubená jeho herka jedva se dovlékala, a říkával:

"E, co? Němce musí člověk znát a vápno taky! Němec ví, co je vápno, a zas neví, co vobnáší. To je rychtyk tak. Ale

člověk řekne: sulichne Kolk ise paj mich, to kynts šaun zaplatí a dá při centu vo pět novejch vic a eště votýpku sena pro koně."

Dávno už tomu, co Kotoušek prodal poslední cent vápna "v Němcích" a neustále ještě "vyzrával" na ně ve svých řečech. Na jeho polích rostl krom zabilky a koukolu už jedva tu a tam bídné živořící, hrdě k nebi se pnoucí klásek žita, na nizoučkém stébku, a kravky jeho vypadaly, že bys řekl: originály oněch, o nichž se zdálo Farao-novi a z nichž egyptský Josef prorokoval sedm hubených let, a on neustále ještě tvrdil:

"Člověk to musí vošidit! Vod čeho má rozum? Na rok to vošidím zas a budete koukat!"

A střechy svého obydlí i stájů i stodol a kůlen, na něž od nepaměti nepřidal přehrštli čerstvých došek, aniž kdy vyměnil nový šindel za strouchnivělý, ač tyto sám vyráběl a sousedům prodával, "šidil" také a podobalo se, že měl radost z pohledu na bující chumáče trávy, lýkovce a netřesků, jež přiodívaly ladnou zelení tyto krytby, takže z daleka bylo lze je rozeznati od ostatních, nepěkně šerých, hnědých nebo křiklavě červených. Na tašky najmě měl s vrchu.

"Kdo je první dělal, byl tak řekajíc.: vůl a t'ulpas, vyslovoval se v této příčině, "a kdo první jich užil, byl eště větší. Dy-bych ho viděl, řek' bych mu to do vočí, at' by si mě potom žaloval. Co pak to má rozum, nechat si spařit seno a vobíli pod takovým převítem? Já bejt císařem pá-nem, zákon bych na to vydal, že tohle bejt nesmí."

Při všech těchto řečech malá očka jenjen hrála od samé přenáravné chytrosti a celá jeho dosti drobná, štíhlá postavička, připomínající neustálou pohyblivostí svou na některou z kun nebo lasiček, dosti často navštěvujících jeho rovněž "šizený" kur-ník, jenjen se teteřila. Malý nůsek, příkrě vystupující z oholeného obličejce, jakoby poskakoval, čenichaje a lapaje vzduch.

Nejlepší při všem bylo, že Kotoušek všemu tomu svému "šizunku" sám věřil. Ač nežil pod klamným, vše zveličujícím slun-cem rozkošné Provence nebo Languedoku jako nesmrtelný rek Daudetův, tarascon-

ský Tartarin, nýbrž pod chmurným, málo smavým nebem pošumavského Podlesí, nelhal sobě právě tak, jako Tartarin se nepřelhával, ba, nanejvýše možno říci, že se mýlil. A jeho krajané, přes to, že ne-mohlo jim ujíti, jak hospodářství jeho kle-sá, věřili neméně pevně v jeho chytrost a v jeho dovedný věhlas. Jednak proto, že i jim v celku se nevedlo lépe, ba, čím dále tím hůře, jinak z toho důvodu, že Kotoušek se držel nad vodou a různým způsobem pe-něz vydělával. Protahoval sice všeliké pla-cení do nekonečna, nechával se žalovat, ba, neplacené daně do knih vtělovat, ale poslé-ze, v poslední chvíli, když se už podobalo, že všecko se nad ním hrouť, když vy-hnutí a průtahů už nebylo, měl pojednou peníze a zaplatil, načež chvastu nebylo konce.

"Já jim dal! Myslili, že na mne vyzráli, selementi! To si počkají! A, jak povídám, peníze sou všadež, ale vidět je člověk musí, aby se sehnul a je zved'. A kdo to neumí, at' se plazí na zemi a zachtrčí hlavu do prachu!"

Občané nezdičtí chápali hluboký smysl této a jí podobných řečí a divili se. O-všem, člověk, jenž vyrval před rokem 1848 milostivé vrchnosti deset jiter lesa, nemohl být hlupák. Takový se tu ještě nenarodil a také v budoucnosti sotva kdy narodí. Tento vítězný spor Kotouškův byl vůbec pro dobré sousedy nezdičké to, co Proven-calům je slunce. On zveličoval v jejich očích všechno, a ježto ten les byl na úpatí Žd'ánova, i z této hory by byl udělal třeba Čimboraso, kdyby se Kotouškovi by-lo vidělo jim suggerovat cosi podobného.

I stalo se během času, že povstaly řeči, jakoby Kotoušek byl vypátral v kteréš o-puštěné chodbě, v níž před věky zlato se dolovalo, poklad nebo žilu tohoto drahého kovu. Kotouškovi ani ve snu nenapadlo odmitat od sebe takové domněnky; naopak, mrkal významně očima a řekl:

"Nu, možná! Člověk kouká i pod zem a kdo má zrak, přece vidí. Jděte tam taky a hledejte, najdete taky! Vostatek, jděte se podívat do mýho lesa a potom mi řekně-te, je-li v něm poklad nebo není-li. Tam sou, čemu se říká drva, buky a smrčky —

ty v panským sou proti nim tyčky na chmel."

"Tohlenc je svatá pravda," potvrdil kterýs soused, "takovejch stromů není! Ale, ty jich nekácíš, tak si se toho pokladu nedotek'."

"Nekácel a nebudu kácet," vece hrdě Kotoušek, "ty sou pro děti, aby neřekly, že táta jim ničeho nezanechal. Až se vo ně rozdělí, budou mít všichni dost."

Tato slova pronesl tónem tak slavnostním, že se stala v Nezdicích opravdovým článkem víry; v tom má dojista každá vesnice, každá společnost, ba každé delší dobu trvající sdružení jakousi zvláštní, speciální víru.

Mnoho let uteklo s těch časů, co víra tato se ustálila, a Kotouškův les na stráni starého Žďánova stál pořád neporušen, leda že tu a tam majitel vybral z něho trochu klestu na domácí potřeby; dříví, jehož potřeboval na výrobu šindelů, raději kupoval od panství, než aby se byl dotknul svého. Rozumí se, že při všech koupích, jež uzavíral, vedle svého přesvědčení náramně "vyzrával" na hajné, lesníky, ba na celou správu panství, kteřížto faktorové, jak říkával, "teprva se musí znova narodit, aby věděli, co to vobnáší, prodávat dříví Kajetánu Kotouškovi."

Jest tudíž na snadě, že v Nezdicích povstal neobyčejný rozruch, když kteréhos dne z čista jasna se roznesla novina, že Kotoušek prodal dříví svého lesa známé na šumavě firmě Katzenstein a spol., velkoobchod se dřívím.

Na Kotouška se hrnuly otázky jako padající kroupy.

"Jak že? Co že? Tys ten les prodal?"

Kotoušek se usmál po svém; malé, modré oči jeho přechytrně mrkaly a mžouraly.

"Nu, co se divíš? Kdo pak ti řek', že sem prodal les? Di se podívat do knih, je-li ten grunt, na kterým stojí, přepsán na jinýho! Náký dříví sem prodal; dyt se to musí propucovat, aby se tam uvolnilo."

Těžko říci, kolikráte během několika dní tak a podobně odpovídal Kotoušek na dorážející naň otázky, avšak nezvratné historické faktum jest, že, když se objevil kteréhos rána v Nezdicích splnomocněný zřízenec a odborný znalec firmy Katzenstein

a spol. a když byl viděn, an se ubíral provázen Kotouškem, jeho synem a ještě dvěma pozvanými za tím účelem důvěrníky směrem k Žďánovu, hlas jeden běžel po všech Nezdicích:

"Dejte si pozor, jak ten napálí toho žida! To ať si nemyslí, že s ním něco zvítězí!"

Bylo to na podzim, už hodně pozdě, na sklonku listopadu. Mraky na popelavé báni nebeské visely roztržené v špinavé cáry, vlhkem nabobtané. Mrtvý, ponurý čas, jenž duši svíral v prsou lidských. Na mokřích lukách, kudy pět mužů kráčelo, běhalo se mdle jítí jíní na chuchvalcích shnilé trávy. Temena hor na nízkém, úzkém obzoru byla zahalena v totéž špinavé šero, jež lpělo na veškeré obloze a jež nepropouštělo ani jediný smavý paprsek slunečního jasu; nezakmitla, nezamihla se ani ocel šíročiny, kterou syn Kotouškův nesl na rameně.

Když přešli pásma luk na úpatí hory, dostali se ve smutná dráha, močálovitá, plná malých kopečků, na nichž hnily vřes a hnědá nat' bruslinná; tu a tam prostupovala šedá rulová skála, ježil se jalovec, rozčechraný, slizkým jíním pokrytý, černal se zakrnělý smrček, osamocený, z něhož voda kapala, jakoby plakal tesknoutou. Začalo mžít, ticho, tichounko — bezvětrí, žádný šelest, žádný ptáček nezacvrlikal. Hustěji srážela se mlha, cáry s nebe visící jakoby se třepily v nescíslné pomalu spadávající provázky a nitě, jež jaly se zapřádat jalovci i smrči i tu bídnou plevel po zemi a bělavou nebo zažloutlou vyschlou ostřici.

A pojednou, za šerou clonou, les tu, vysoký les, černý jako hradba smutečným rouchem přikrytá.

"Tak viděj — tu sme. To se prošli v tom mokru! Nebudou mít mokré nohy? Mají dobrý boty, co? Pánbůh chraň, aby se tak nastydli, to bych nechtěl . . ."

Zřízenec firmy Katzenstein a spol., zapomněl na moko, mlhu a možné nachlazení, tou měrou se zadíval do nebetýchých omšných velikánů, již tu stáli plni majestátností, a přece z nich zírала jakási nevýslovná tesknota, jakoby si byli vědomi, že jsou synové jiné, dávno zašlé doby a že blízký jest jejich konec.

Nelze za to mít, že tato tesknost stromů se sdělovala duši a myšlenkám toho, jenž přicházel je koupit: tent' spíše v duchu je měřil a vypočítával velmi prosaicky, co by na nich bylo lze získat, neboť dlouhá doba uběhla, než promluvil.

"Krásné ty stromy jsou, jen co je pravda!"

"Hm — dou si hledat jinam takovejch!"

"Tož, všecko nám tu prodáte, jak to tu stojí?"

"To ráčej' vodpustit, všechno ne. Sto, sto padesát sáhů nanejvyš prozatím. Snad, až uvidíme, mocli toho je, třeba vo něco víc, víme . . ."

Počalo smlouvání, a to velmi důkladné, při němž Kotoušek, tváře se přihlouplým, z pravidla neodpovídal přesně na otázky a návrhy kupujícího, ba daleko zabíhal z předmětu rozmluvy; ale na svém setrval, že více než sto padesát sáhů neprodá.

"Škoda," pravil posléze zřízenec, "dvacet tisíc by vám pan Katezenstein za to dal. Rozvažte si to trochu. Kdo pak má v Nezdících dvacet tisíc?"

"Vědí, každej ví svý — no, a to víte, nechtěl bych jich vošidit, ale, to vědí, sám sebe vošidit taky nechci."

"Nu, když jinak nechcete — co tedy žádáte za sáh?"

Kotoušek se poškrábal za uchem ve svých vlhkem v provázky spečených šedinách.

"Voni na mně dou trochu zhurta," odvětil, mžhouraje chytrácky po svém, "co pak já vím, co můžu žádat? Já sem, vědí, s vodpuštěním hloupej sedlák, kerej rozumí dříví jako koza petrželi, víme. Řeknou sám, co dají."

Pomlčka. Po chvíli zřízenec pravil: "Nu, panským platíme deset, vám tedy dáme patnáct, abyste viděl, že víme, co je pěkné dříví. Nechceme nikoho utiskovat."

"Sou tak dobrej — ja' pa' to myslej? Patnáct zlatejch za to dříví, jak to tu stojí nebo za pokácený, vobdělaný?"

"Nu, jak tu stojí."

"Tak dobře, jak tu stojí. A co dať za kácení? A máme to dopravit k vodě nebo na železnici?"

"To si my spravíme sami. Máme své lidi na kácení a dopravu si taky obsta-

ráme svými povozy, at' vlastními nebo najatými. Vy dostanete za sáh dříví, jak tu v lese stojí, patnáct zlatých a nepohmete prstem. To je slovo, co? Jen stromy si vyhlídnou, které budu chtít; ty poznamenáme naseknutím do kůry a ty pak naši lidé pokácejí a sami odvezou."

"Nu tak, jenom ještě něco. Voni dávají patnáct a já, vědí, chci třicet. Tak inčky tomu rozuměli, vědí? A dyž nechtěj', pudem zas domů."

Nastalo opět dlouhé smlouvání. Dva tvrdí na sebe přišli. Posléze se dohodli na dvacet jeden zlatý. Tisíc zlatých se vyplatí hned, zbývající peníze po pokácení a po definitivním přeměření.

"Tak inčkyle si vyberou," pravil Kotoušek, "co budou chtít, je jejich. Však voni tomu budou rozumět, aby toho nebylo ani moc ani málo. A, vědí, jen samy ty z kraje taky ne, ty tu musí zůstat, aby ty vzađu chránily, víme. Nechtěj' taky tyčky na chmel? Ty máme jinde, víme."

"Věťve nesmíte počítat," vyhražoval si ještě splnomocněný firmy Katzenstein a spol. "Těch sto padesát sáhů musí být obsaženo v čistých kládách."

Kotoušek se zase usmál po svém.

"Voni dou na mne," pravil, "jakoby se líbili bát, že jich chci vošidit. Co pak myslejí, že bych byl takovej ras, abych nim počítal jetve?"

"Dobře, dobře — nic nemyslím, ale při obchodu třeba všechno jak se patří vyjednat."

Vnikli do lesa. Temno pod stromy, posvátný soumrak jako za večerního šera v prostranném chrámě sloupovém.

Velkých, neobyčejně krásně urostlých stromů i tu hojnost, mezi nimi ovšem i směsice kostřbatého dorostu, zoufale se rvoucího v němém a za to tím úpornějším zápase o půdu, vzduch a světlo. Tu a tam na zemi mrtvola, v trouchel se rozpadávající, zachvácená cizopasným býlím a hustým nejmladším potomstvem vlastních bratrů, jichž koruny si vybojovaly světla potřebného na květ a uzrání plodů.

"Nu tak — tady si vyberou!" pobízel Kotoušek: "chlapec jim to poznamená sekyrou. Vedou tudy dvě cesty, o vyvážení nebude zle. Dyby neměli dost svezích lidí,

my jim pomůžem. V zimě není nouze vo ně, jen v letě to všecko utíká."

Zřízenec firmy Katzenstein a spol., neposlouchaje další výklady Kotouškovy, jenž se jal rozmlouvat o příčinách tohoto utíká ní, počal vybírat.

"Hleďte tenhle! Tu ten! Ten!" ukazoval prstem, dera se rychle houštím, a za ním ráz a ráz sekýrou do kůry, až velikán se zachvěl a zaduněl, jakoby mluvou svou se ohrazoval proti tomuto rušení svého staletého klidu. Tu a tam vyletěl černý havran, zamával křídly, vynesl se nad zelenou klenbu tohoto posvátného chrámu přírody, v němž od nepaměti klidně bydlil, zmizel mžikem v šerých, oku neprostupných kotoučích valících se mlhy a zakrákorál táhle, smutně, jakoby mlha sama vydávala tento neladný zvuk; jinde veveřice vyskočila poplašená, naklonila malou hlavičku, podívala se udivenýma bázlivýma očima a vidouc lidi, stfclhbitě se uschovala v hustém, drsném jehličí.

Všecek zaujat svým výběrem, splnomocněnec firmy Katzenstein a spol. málo sobě všimal krácejícího tu před ním, tu za ním Kotouška, bez přestání žvastajícího a páte přes deváté drmolícího. "Tak se podívají — to je chlapík, co? . . . na ten se kouknou dobře . . . takovej ešče neviděli . . . A veď, vod nás to utíká všecko, veď. Je pravda, vono je zle a z tý lopoty nic nekouká . . . ale, veď, hloupej mají tu národ, až Bůh brání. A potom, kdo pak si udržel ten les? To jich bylo víc, co takovej měli. Kouknou, tenhle ten, hnedle by ho byli přehlídli. Člověk nestačí koukat, veď . . ."

Kdyby zřízenec firmy Katzenstein si byl blíže povšíml fysiognomie tohoto lyrického Podlesáka, jenž při svém povídání pozorně sledoval každý úder sekýry, nespouštěje očí s odt'atých kusů kůry, dopadajících na zem, při čemž všechny svaly jeho hubeného obličej se napínaly, dávající mu výraz tváře člověka, jenž vykonává těžkou duševní práci, dojistu by ho byl pohled ten zajímal. Než, jak praveno, tento pán díval se na stromy a počítal v duchu, mnoho-li dříví z nich bude, a Kotoušek a jeho žvast ho zajímali velmi málo.

Když stromy k smrti odsouzené byly poznamenány a tím účel vycházky se jevil dosaženým, celá společnost dala se nazpět do Nezdic. Zřízenec firmy Katzenstein a spol. kráčel zadumán a nemluvě slova; bylo zjevno, že dosud počítal. Netrvalo dlouho a vnitřní uspokojení objevilo se na jeho obličej; snad se dopočítal, že onoho dříví bude víc než sto padesát sáhů. Dobrý odchod — i pro něho něco odpadne.

"Vy jste chlapík, Kotoušku," děl vesele, "kdo by řek, že takhle rozumíte dříví! Škoda, nadlesním byste mohl býti."

Kotouškův obličej jen hrál. Podobalo se že paprsky sluneční se prodraly hustým halícím je špinavě šedým závojem, aby si zakřepčily vesele po jeho lících.

"Dovolej, pane — hloupej sedlák jsem," pravil mžhouraje chytrácky, "tak řekajíc, ničemu nerozumím, veď."

Než, když vyšli z lesa, když otvírala se před nimi zase pláň luční, již prošli, několik hodin tomu. Kotoušek se pojednou obrátil a stanul, upíraje své zraky zpět k lesu. Počal se kroutit a krčít a hekat, tak že nebylo lze si toho nepovšímnouti.

"Nu? Co je vám? Rozbolelo se vám v břiše?" tázal se kupec.

Kotoušek zaplakal bolestně:

"Co pa' břicho!" započal řeč přerušovanou štkáním, "břicho to není. Ale stromy sem prodal. Ty starý stromy, mý kamarády, co sem je šetřil a hlídal jako voko v hlavě, vodpuštějí. Mý zlatý stromy; to se nelíběj divit, že pláču . . ."

"Tohle je divné, co tu povídáte. Snad nemyslíte ten prodej odvolat — zvrátit?" skočil mu do řeči všecek polekán zřízenec Katzensteinův.

"To zas mě neznají, pane!" odpověděl Kotoušek; "co já jednou řeknu, na tom už se nic nezmění, veď. Stromy sem prodal — ešče v lese stojí, ale to už je, jakoby je měli v hrstí. Ale líto je mi, och, tuze líto, a plakat muším, a do smrti pro ně budu plakat, nic jináč, než jako bych byl ztratil děti . . ."

Bylo cosi opravdového, dojemného v těch slzách starého člověka, jenž plakal pro své stromy. A nebe neustále zasmušené jakoby plakalo s ním a nad ním, a syrá země, na

níž slzy dopadaly, přesycena mokrem, nevpila jich.

"Vy jste podivný člověk — pro stromy pláčete . . ."

"Ráčeť" dovolit — tomu voni nerozumějí."

Plakal dále, po celou zpáteční cestu v pláči neustal, bez přestání se ohlížeje.

"Kamarádi! Mý zlatý kamarádi!"

A jeho syn a jeho důvěrník se rozplakali posléze taktéž.

Než, když odejel zřízenec firmy Katzenstein a spol., zasednuv za stůl, Kotoušek přestal plakat a jeho obličej přioděl se opět obyčejným svým chytráckým výrazem.

"A já, sem na něho přeci vyzrál!" zvolal, a že vyzrál na obchodníka, dověděly se záhy celé Nezdice, a nebylo tam člověka, jenž by se tomuto vyzrání nebyl radoval.

Již nazejtří po prodeji Kotoušek se vydal do svého lesa, provázen jsa dvojicí svých synů. Tam se děly divné věci: pochodně zářily, ohníček praskal, z něhož se válil černý dým, a pádné rány seker dopadaly na drva, takže rachot daleko široko se rozléhal.

"Co tam vlastně děláte?" tázal se kdosi Kotouška.

"Co děláme? — Smolaříme, víme," dostalo se mu v odpověď. "Budeme dělat kolomaz."

A vyráběli skutečně kolomaz, několik sudů již vyrobili; než, vedle toho dělali taky něco jiného. Shledávali kousky kůry, jež ut'ali se stromů při znamenání kmenů odsouzených ku pokácení. Paměť Kotouškova se při této příležitosti osvědčila přímo zázračně. Našel skoro všechny tyto kousky a přilepil je na jízvu pomoci smíšeniny kluhu a smoly a to s takovou dovedností, že žádné oko by nebylo našlo poraněné místo na kmeni. Za to pak poznamenali všelijaký brak, jen tu a tam ponechali některý z původně vyhlídnutých velikanů.

"Křičet to nesmí," pravil otec, dávaje svým synům poučení v lišáctví.

Podle všeho to opravdu nekřičelo, a spoň pokud se kácelo. Drvaři firmy Katzenstein a spol. vykonali uloženou jim prá-

ci, povozníci její odvezli dříví k řece a bylo dobře. Teprve při přehlídce to začalo křičet.

Křik byl velký, vzešel z té celé pratyky ohromný proces, který trval několik roků. Co Nezdice stály, neviděly na svém území tolik komisí. Kotoušek byl již ve št'astném držení polovice obnosu za dříví mu vyplaceno, druhou polovici mu ovšem zadrželi.

"Nu, nevyplatí-li, tak holt nevyplatí", smál se, "však co si odvezli, nestojí za to, co dali. V tom je ten chtip — tomu člověk musí rozumět. Žid napálil jiný — mě, víme, nenapálil. Člověk se musí vohánět jak může. Bud' vošidíš ty mne nebo já tebe."

V Nezdicích věděl kde kdo o všech podrobnostech této věci, ale povědět — to to!

Komise odeslané do lesa nedopátraly se ničeho; nebýt vůči hledě špatného dříví na vazišti, firma Katzenstein a spol. byla by zaplatila nejen celou kupní cenu, ale nad tuto i veškerý útraty. Jak věci stály, došlo k smíru.

Kotoušek se spokojil s polovicí a zaplatil svého advokáta a komise, jež po jeho návrhu byly vyslány do Nezdic a na vaziště. V pravdě toho bylo dost, vlastně víc nežli měl. Přes to mu vzešla nemalá sláva z této pře.

"Já jim dal!" říkával. "Co pak si myslili, že bych nadarmo plakal pro svůj les? Bůh jim naprav hlavy, aby si to vynahradili jinde. Se mnou je to marný, víme. Tak chytřej jako takovej žid sem já taky."

Ovšem, když umřel a když se ukázalo, že po něm nezůstalo vlastně ničeho nic a synům statek byl prodán, prohlásil jeden z těchto:

"Dyž to člověk veme, jak to je, táta, dej mu Pán Bůh věčnou slávu, jak byl chytřej, vošidil vlastně nás."

Odešli do světa, zapadli v něm jako hrstka krejcarů, jež hodíš do moře. Všecko propadlo, všecko se sřítlo — stodoly, stáje i dům — jen vehlas Kotouškův zbyl jeho rodákům a ti o něm budou povídat, dokud celé Nezdice se neproboří do země.

Doktor Kazisvět

NĚŘÍKALI mu vždycky tak, až po jisté příhodě, ale ta byla tak divná, že přišla i do novin.

Vlastně se jmenoval pan Heribert a křestním jménem svým nějak zcela neobyčejně, jenže už nevím jak. Pan Heribert byl lékařem, totiž, abych pravdu mluvil, on byl skutečně promován na doktora medicíny, ale neléčil pranikoho a praničeho. Sám by se byl musil přiznat, že od doby, kdy co student navštěvoval kliniky, neměl ani jediného nemocného pod rukama. A byl by se snad i ochotně k tomu přiznal, jen kdyby byl vůbec s někým mluvil. Ale byl to člověk prazvláštní.

Doktor Heribert byl synem doktora Heriberta, velmi oblíbeného to druhdy lékaře malostranského. Matka umřela záhy, otec umřel krátce před synovou promocií a zůstavil mu na Oujezdě jednopatrový domek, snad také něco peněz, ale ne mnoho.

V tom domku dr. Heribert sídlil. Dva přízemní krámký na ulici, pronajatý byt v prvním patře kupředu ncsly mu něco činže, on sám bydlel v prvním patře ve dvoře a k němu vedly přímo ze dvora zvláštní schody, dřevěnou mříží hned dole u dvora uzavřené, takto nekryté. Jak to u něho v bytu vypadalo, nevím, že ale žil velmi jednoduše, vím. Jeden z obou krámků byl totiž hokynářský, hokynářka pana doktora obsluhovala a její syn Jozífek, byl můj kamarád — už jsme dávno, tuze dávno dokamarádili, stalt' se Jozífek pak kočím u pana arcibiskupa a zpyšněl. Ale u něho jsem zvěděl, že pan doktor Heribert vaří si snídani sám, na oběd že chodí do nějaké laciné jídelny na Starém Městě a večeri že odbývá lecjak.

Dr. Heribert byl by měl po Malé Straně

dosti přízně, kdyby byl chtěl. Po smrti otcově přenášeli churaví důvěru svou na něho, ale at' přišel chudý nebo bohatý, on nevyslyšel žádného a nešel nikam. Znenáhla tedy důvěra přestala, obyvatelé okolní začli ho považovat za něco takového, čemu se říká "zkažený student", a později se i posmívali: "Ach, doktor, ano — ani kočku bych mu nesvěřil!" Doktora Heriberta, podobalo se, přílišně se to netklo. Zdálo se, že vůbec o lidi nestojí. Nikoho nepozdravil — pozdraven nikomu neděkoval. Když šel po ulici, vypadalo to, jako když víchř svadlý list honí sem a tam.

Byl postavy skoro malé — podle nové míry měl jen as tak půl druhého metru — a tu suchou postavičku svou kormidloval ulicí tak, aby byla od ostatních postav lidských vždy aspoň na dva kroky vzdálena. Odtud to zmítání. Modré jeho oko bylo jaksi plno ostychu, jako oko kopnutého psa. Tvář jeho byla světlohnědým vousem zarostlá — zarostlá tvář podle tehdejších náhledů byla také něco zcela neslušného.

V zimě, když měl na sobě šedivý mlynářský kalmuk, zapadala hlavička pod soukennou čepici hluboko do límce z bavlněného astrachánu, a v letě, když měl šedivý, kostkovaný šat lehký nebo ještě lehčí šat plátěný, kývala se nejistě jakoby na slabé št'opce. V letě chodil již o čtvrté hodině ranní do sadů na Mariánských hradbách a tu si zasedl s knihou v ruce někam na nejodlehlejší lavici. Stalo se, že některý dobrosrdečný soused malostranský si k němu přisedl a mluvit začal. Ale dr. Heribert vstal, sklápnu knihu a šel, neodvétiv ani slova. Pak ho už nechali zcela. Ano, tak daleko to přivedl dr. Heribert, že vzdor

tomu, že mu bylo teprv asi čtyřicet let, nestarala se z malostranských panen o něho už ani jedna.

Najednou se ale přihodilo něco — jak jsem řekl, až do novin to přišlo! A o tom chci vypravovat.

Byl překrásný den červnový. Takový den, kdy se nám zdá, že úsměv nejvyšší spokojenosti rozkládá se po nebi, zemi i po tvářích všech lidí. A v den ten pohyboval se pozdě odpůldne nádherný pohřeb Oujezdem k bráně. Pochovávali pana Schepelera, radu oučtárny zemské či stavovské, jak se tenkrát říkalo. Ale věru se zdálo, že i po tom pohřbu je rozestřen onen úsměv spokojený! Tvář mrtvého ovšem nebylo vidět, neníť u nás zvyk jihu, kde nosí mrtvé k hrobu v rakvi otevřené, aby se naposled ještě, než sklouznou do jámy, ohřáli v slunci. Ale odpočtem-li jistou slušnou opravdovost, nemohla se jakás všeobecná spokojenost upřít. Ležela za překrásného toho dne lidem jakoby ve všech údech — pomozme si!

Nejspokojenější byli as ti praktikanti zemských úřadů, kteří pana radu na marách nesli. Nedali si to vzít. Dva dny byli v rozechvění a litali z kanceláře do kanceláře; teď šli hrdě a odměřeně pod nákladem svým, každý přesvědčen, že spočívají na něm zraky světa a že svět ten si šeptá: "To jsou praktikanti stavovští!" Spokojen byl dále dlouhý pan doktor Link, který po jen osmidenní nemoci zesnulého pana rady byl od téhož vdovy obdržel dvacet dukátů honoráře, celá Malá Strana o tom již věděla; šel teď s hlavou trochu sklopenou, jako by přemýšlel. Spokojen byl soused Ostrohradský, řemenář a nejbližší příbuzný páně radův. Zaživa ho sice pan strýček zanedbával, ale teď už věděl Ostrohradský, že k kšeftu je mu přiřknuto pět tisíc zlatých, a několikráte byl již k sládkovi panu Kejřikovi mezi průvodem se pronesl: "Přec měl dobré jádro!" Ostrohradský šel hned za rakví a vedle něho obtloustlý, zdravotou svítící pan Kejřík, nejlepší a nejdůvěrnější přítel nebožtíkův. Zrovna za téma dvěma šli pánové Kdojek, Mužík a Homann, vesměs radové zemské oučtárny, ale co do hodnosti mladší než zesnulý Schepeler; také ti byli patrně spokojeni. Ba musíme s bo-

lestí říci, že ani paní Marie Schepelerová, sedící samotna v prvním fiakru, neubráníla se všeobecné spokojenosti, že ale bohužel ta její spokojenost z červnové nálady přímo nevyplývala. Dobrá panička ta byla ovšem ženskou a být již třetí den předmětem vřelého soucitu tolika lidí, to lechtá.

Jediný, kdo těžce nesl smrt páně radovu a hluboce nepřijemného dojmu nijak se zbavit nemohl, byl sládek pan Kejřík, posud mládenec, a jak již praveno, nejlepší a nejdůvěrnější nebožtíkův přítel. Bylat' mu mladá vdova již včera zřejmě vyjádřila své očekávání, že se jí teď' patřičně odmění za to, že mu až za živobytí svého manžela byla tak věrna.

Průvod pomalu došel Oujezské brány. Tenkrát ještě nebyla brána ta tak k přefouknutí lehýnká, jak je dnes, vinula se těžkými hradbami, dva dlouhé, křivé a temné tunely stály za sebou, pravá předmluva k hrobům zábranským. Parádní pohřební vůz byl teď' předjel a zastavil u brány. Kněží se obrátili, mládenci spustili máry pomalu k zemi a začalo kropení. Pak kočové povytáhli pohyblivý podklad vozu a mládenci vzdvihli rakev, aby ji dali na vůz. Ted' se to stalo! Bud' že byl na jedné straně nadbytek sil, nebo na obou stranách zcela stejná neobratnost — náhle rakev sjela užším koncem k zemi a víko s rachtotem odskočilo do kolenou a pravá ruka se vymrštila přes rakev ven. Zděšení bylo všeobecné. Rázem nastalo ticho, že soused mohl slyšet tikot hodinek v sousedově kapse. Zraky všech se vpíjely v nehybnou tvář mrtvého rady. A zrovna vedle rakve stál — doktor Heribert. Byl se právě branou vracel z nějaké procházky, kormidloval mezi hromadou lidí sice sem tam, ale náhle byl nucen zůstat stát zrovna za kněžími. To trvalo okamžik. Jaksi mimovolně chopil se Heribert vislé ruky, snad aby ji zase v rakvi umístil. Ale podržel ji v rukou svých. Ted' vztáhl ruku a rozevřel víčko pravého umrlcova oka.

"No, copak je to?" houkl vtom Ostrohradský. "Pročpak se to nesprávi?"

"Pozor!" vzkřikl dr. Heribert hlasem k neuvěření širokým a zvučným. "Ten muž není mrtev!"

"Nesmysl! Vy jste blázen!" hučel pan

doktor Link.

"Kdepak je policie!?" volal pan Ostrohradský.

Na všech tvářích byl nejvyšší zmatek. Jen sládek Kejřík byl rychle přistoupil ke klidnému Heribertovi. "A co se má stát?" tážal se rychtivě: "Není opravdu mrtev?"

"Není. Je jen ztrnulý. Ted' ho rychle doneste někam do domu, at' zkusíme pomoci!"

"Nejhotovější bláznovství!" křičel pan doktor Link. Když ten není mrtev, tedy"

"Kdopak je to?" ptal se Ostrohradský. "I prý lékař—"

"Doktor Kazisvět! Policie!" křičel řemenář, jímž byla náhle zalomcovala myšlenka na těch pět tisíc.

"Doktor Kazisvět," opakovali páni radové Kdojek a Mužík.

Ale již nesl obětovný přítel pan Kejřík s několika mládenci rakev pomalu do vedlejšího hostince "U vápenice". Po ulici nastal hluk a povyk zrovna bouřlivý. Pohřební vůz obracel, fiakři obraceli, pan rada Kdojek zvolal: "Pojd'me, vždyt se dozvíme všechno!", ale nikdo nevěděl, co má činit. "Dobře, že jdete, pane komisaři!" volal Ostrohradský na přicházejícího ted' policejního úředníka. "Děje se tu strašná, nedovolená komedie -- prznění mrtvol za bílého dne -- před půl Prahou --" a následoval komisaře dovnitř Vápenice. Doktor Link zmizel. Za chvíli už byl Ostrohradský zase venku -- za ním komisař. "Rozejděte se, prosím," pravil tento k shromážděným, "nikdo nesmí tam! Doktor Heribert tvrdí najisto, že přivede pana radu k sobě."

Paní radová chtěla z kočáru ven, ale omdlela. Radost může někdy i usmrtit. Ted' vyšel chvatně pan Kejřík a přistoupil ke kočáru, kde se paničky s omdlelou paní radovou obíraly. "Dovezte ji pomalu domů, doma se vzkřísí," radil. A pak zabručel pro sebe: "Je přece příjemná -- tuze příjemná!" Obrátil se, vskočil do fiakru a odjel, kam ho byl doktor Heribert poslal.

Vozy se rozjely, truchlící se rozešli. Ale Oujezd byl u brány pořád pln lidí a policejní stráž musila před domem dbát pořádku. Vypravovali si v kupách nejdivnější věci. Hned jedni zlořečili doktoru

Linkovi a vypravovali si o něm pomluvy, hned zas jiní posmívali se Heribertovi. Občas se objevil spěchající pan Kejřík a prohodil něco se zářícím obličejem: "Máme nejlepší naději!" "Už jsem sám cítil puls! Ten doktor Heribert čaruje!" "Dýchá!" zvolal posledně všecek u vytržení a vrhnul sebou do připraveného fiakru, aby radostnou zprávu dovezl paní radové.

Konečně pozdě navečer, již k desáté hodině, vynesli z Vápenice zakrytá nosítka. Po jedné straně šel doktor Heribert a pan Kejřík, po druhé straně pan komisař.

Ale nebylo jediné malostránské hospody, kde by nebylo bývalo natlučeno až přes půlnoc. O ničem jiném se nemluvilo než o vzkříšení pana rady Scheplera a o doktoru Heribertovi. A mluvilo se zimničtě.

"Ten umí víc, než co stojí v latinské kuchyni!"

"Jak se člověk na něho podívá, hned to vidí! Už jeho otec byl výborný -- učený lékař! To se dědí."

"Ale že nechce praktikovat? Ten by si musel stát jako nějaký dvorní rada!"

"Má asi peníze, to je to."

"A proč mu říkají doktor Kazisvět?"

"Kazisvět? Já to nikdy neslyšel."

"Dnes jsem to slyšel aspoň stokrát."

Po dvou měsících ůřadoval pan rada Schepler zas jako dříve.

Celé město mluvilo o doktoru Heribertovi. Noviny o něm psaly nejspíš po celém světě. Malá Strana byla pyšná. Vypravovaly si věci podivné. Baroni, hrabata, knížata hleděli si prý získat doktora Heriberta za osobního lékaře. Ba jistý král italský mu učinil návrh přímo neslýchaný. Vůbec se co nejnehavěji ucházeli o něho všichni takoví, z jichž smrti by bylo mnoho lidí mělo radost. Ale doktor Heribert byl jako zabeďněn. Ba vypravovalo se, že paní radová mu nesla plný pytlík dukátů, že se k němu ale nikdy nedostala, a naposled prý ji polil s pavlače vodou.

Zas bylo vidět, že o lidi nestojí. Pozdravovali ho, on ale neděkoval nikdy. Jako dříve kormidloval ulicemi a průsvitná, suchá jeho hlavička potřásala se bojácně jako chmýří. Nemocného nepřijal nikdy. Ale přec se mu ted' říkalo všeobecně: "doktor Kazisvět." Spadlo to jako s nebe!

KRONIKA

Zemřel papež míru

V papežském letním sídle v Castel Gandolfo zemřel ve čtvrtek 9. října 1958 časně ráno největší muž tohoto času, apoštol míru, papež Pius XII. Odebral se k svému Spasiteli, jehož Náměstkem byl na zemi a jemuž po celý život, zvláště za svého pontifikátu, trvajících přes 19 let, sloužil s takovým příkladem, jaký sotva kdo předstihl v moderních dějinách.

Stamiliony lidí sledovaly napjaté zprávy o zdravotním stavu 82-letého papeže, který v pondělí 6. října, když odsloužil mši svatou, ráno byl náhle stížen slabším záchvatem mozkové mrtvice a upadl do bezvědomí a potom se probudil paralyzován.

Celý katolický svět, ohromen zprávou o nemoci nejmilovanějšího papeže, se modlil za návrat zdraví i prosbu Otčenáše, "Buď vůle Tvá . . ." V úterý, na slavnost sv. růžence, se zdálo, že Svatý Otec se uzdravuje. Ochromení způsobené záchvatem mozkové mrtvice pomíjelo. Svatému Otci se navracela řeč, vědomí a štáb ošetřujících lékařů podepsal lékařský bulletin plný naděje, že zdravotní stav Svatého Otce se obrátí k dobrému. Svatý Otec chtěl, přestože byl slabý, hned opustit lůžko a odejít k svému pracovnímu stolu, aby dokončil řadu svých připravovaných projevů. Lékaři mu museli v tom zabránit.

Celá nemoc povstala asi z přepracovanosti. Svatý Otec ani ve svém vysokém stáří neznal oddechu, kromě nutného pěti až šestihodinového spánku. Pracoval až do vysílení. Denně procházel nejpálčivějšími problémy Církve, činil přecetná rozhodnutí, přijímal nepočtená rozhodnutí, přijímal nepočtené rady lidí, žehnal statisícům, psal encykliky, přednášky, studoval světovou situaci, promlouval do celého světa, apeloval při každé příležitosti pro spravedlivý mír a stále se o něj zasazoval. Při tom každou volnější chvíli věnoval modlitbě. Tato činnost se ještě zvýšila v poslední době, kdy byl rozrušen událostmi na Středním východě, že pro ně o celý týden odložil svůj odjezd na Castel

Gandolfo a pak ve svém letním sídle pracoval ještě úsilovněji než ve vatikánské pracovně.

Toto pracovní vypětí jej tak vysílilo, že fyzická soustava asi ochabla. Tvrdí se, že po použití jistého utišujícího prostředku pro menší zubní operaci byl Svatý Otec stížen záchvaty bolesti a posléze nebezpečnou škytavkou. Nedbal bolesti a pracoval dál, až jej lékaři museli přinutit k menšímu odpočinku. Dne 1. října neoslovil generální audienci, ale setrval s poutníky 10 minut a žehnal jim. Druhého dne již pronesl dvacetiminutovou přednášku k další skupině poutníků a posléze přijal 600 poutníků, které do Říma přivedl J. Em. kardinál Spellman. Za projevu bylo znát, že trpí bolestmi a škytáním. Poutníci, kteří jasně upozorovali bolest Svatého Otce, slzeli. Kardinál Spellman se netajil obavami, že Svatý Otec, který mu poskytl dvacetiminutovou audienci, je nemocen. Teprve v neděli 5. října dal na rady lékařů a odvolal pondělní audienci. Hodlal několik dní pracovat jenom na nejdůležitějších problémech Církve a chtěl dokončit řadu svých přednášek k ohlášeným skupinám.

V noci z neděle na pondělí škytavka ustala, ale dostavil se záchvat mozkové mrtvice, spojený s ledvinovou chorobou. I ta se zdála v úterý přemoženou. Ve středu ráno po poměrně klidné noci se Svatý Otec probudil v dobré mysli, poslouchal chvíli Beethovenovu hudbu, vyžádal si noviny a slyšel další zprávy, jak celý křesťanský svět se za něj modlí. Žádal však, aby se především modlil za církev. Kromě lékařů byl u něj hostem sekretář Nejvyšší posvátné kongregace svatého oficia kardinál Giuseppe Pizzardo, jeho vrstevník a jeden z jeho spolupracovníků. Rozmlouvali spolu o akutních problémech Církve a pak Svatý Otec se chystal přijat Tělo Páně, ale byl znovu raněn záchvatem mozkové mrtvice. Ztěžl přijal jen část svaté Hostie a upadl do bezvědomí.

Lékaři se všemožně snažili Svatého Otce zachránit. Za několik hodin se však dostavil

Výzvou k modlitbám za Církev skončil Pius XII. svůj slavný pontifikát . . .

osudnější záchvat srdeční mrtvice, ledviny vypovídaly službu a byla provedena transfuze krve, ale vše již selhávalo. Římem se nesla zpráva do celého světa, že Svatý Otec spěje k svému Stvořiteli. Nemoc byla ještě zkomplikována akutním zápalem plic. Svatý Otec se již z bezvědomí neprobral.

Všechny hlavní rozhlasové a televizní stanice Ameriky přerušily vysílání při smrti Sv. Otce a eterém nesly se smuteční tóny. Takřka všechny tisk Ameriky vyšel ve smuteční úpravě. Televise, radio a noviny neustále hlásily soustrastné projevy katolíků celého světa nad smrtí papežovou. Panovníci, představitelé křesťanských církví, státníci a všichni dobří lidé truchlili nad smrtí papeže, kterého miloval celý křesťanský svět. Katolické kostely byly zahaleny smutkem. Ve všechchrámech se sloužilo

rekviem za Svatého Otce, jehož po celý život provázela pověst svatosti.

Tělesné pozůstatky papeže Pia XII. byly převezeny do Věčného města. Státisíce lidí z okolí Castel Gandolfo se snažilo naposled popatřit zesnulého papeže míru na Castel Gandolfo. Cesta, po níž se ubíral smuteční průvod s ostatky papežovými, byla lemována miliónovými zástupy Italů, i cizinců, většinou se modlících. Desetitisíce lidí v slzách klečelo, když kolem nich jel černý vůz s pozůstatky.

Římské ulice, jimiž projížděl průvod, byly celé v smutku a po obou stranách stály husté zástupy. Pozůstatky zesnulého papeže byly nejprve převezeny do stoličného římského velechrámu basiliky lateránské, kde byly několik hodin vystaveny a řádští kněží přišli zesnulému papeži vzdát posmrtnou úctu. Pak pozůstatky byly převezeny po via Imperiale, kolem zbytků

starého Říma, potom po Via Vittorio Emanuele do basiliky sv. Petra, kde byly vystaveny.

Milionové zástupy prošly vedle pozůstatků papeže, které byly umístěny na katafalku, vysokém šest stop a kolem něhož stála čestná stráž šlechtické gardy. Vedle katafalku dále hořelo 24 vysokých svící. Basilika sv. Petra byla zacloněna ve smutek a u všech oltářů se střídali kněží, kteří sloužili zádušní bohoslužby za zesnulého papeže. V basilice se také ozýval vzlykot žen a bylo vidět i tichý pláč mužů. Zesnulý papež byl vskutku milován celým světem a teprve jeho smrtí si svět uvědomil na-prosto zřetelně, koho ztratil.

V neděli přišlo naposled popatřit zesnulého papeže Pia XII. přes dva miliony Římanů a cizinců. Dlouhé řady čekajících stály v řadách až za Tiberou. Když se blížila hodina zavření bran velechrámu, ještě na tisíce lidí, kteří se shromáždili na náměstí sv. Petra, chtěli prolo-mit kordon četnictva a dostat se do velechrámu zároveň s ostatními čekajícími v řadě. Policie musela povolát záloly, aby bylo zabráněno případné bitce.

Jak se měnily časy. Jeden komentář k tomu výstižně podotkl. Před 80 lety chtěl poštvaný římský lid se zmocnit těla zesnulého Pia IX. a vhodit je do Tibery. Tentokrát římský lid chtěl prorazit kordony policie, aby mohl kleknout u katafalku milovaného římského biskupa, nebo aspoň kolem projít a veřejně vzdát poslední úctu.

Zatím tisk přinesl zprávy, že Svatý Otec ve své poslední vůli věnoval všechny svůj ma-jetek Svaté Stoliči. Byly to většinou odkazy, které v poslední době byly osobně připsány Piu XII. Osobní majetek Svatého Otce byl složen do dvou menších kufrů a odvezen do Vatikánu.

Ze závěti Svatého Otce také vyšlo najevo, že neponechal v závěti místa, koho doporučuje za svého zástupce.

Svatý Otec Pius XII. byl pochován v pondělí 13. října 1958 v blízkosti hrobu sv. Petra. Stalo se tak po slavných zádušních bohosluž-bách za účasti všech kardinálů, přítomných v álmě, dlouhé řady arcibiskupů, biskupů a opatů, představených řádů a kongregací, čle-nů papežského dvora, kněží a řeholnic, celý di-plomatický sbor a velký počet zástupců hlav států.

Rakev, v níž byly uloženy pozůstatky zesnu-lého papeže, byla složena ze tří částí, z rakve z cypřišového dřeva, z rakve olověné a z jilmového dřeva, která je ozdobená, a byly do ní vloženy mince, ražené za panování papeže. Basilika svatého Petra byla zaplněna do po-sledního místa a venku před basilikou stály nepřehledné zástupy. Řím byl ponořen do smutku, přestože uplynul třídenní státní smu-tek, vyhlášený prezidentem Gronchiem. Církev-ní smutek nad úmrtím papeže trvá devět dní, ve Španělsku byl vyhlášen vládou na deset.

Rakev s tělesnými pozůstatky zesnulého papeže při vý-kropu ve stoličním velechrámu v basilice lateránské.

STO LET OSADY VŠECH SVATÝCH V SAN PIERRE, IND.

V sev. Indiáně nedaleko North Judson je malé, ale na americké poměry již větší městečko, zvané San Pierre. Před 100 roky byl to střed obchodování s Indiány. Původní evropští obyvatelé byli asi Francouzové, proto místo dostalo francouzské jméno San Pierre, (sv. Petr). Později tu přišli Němci, Poláci, několik Irčanů, ale pak ponejvíce Čechů, a ještě dodnes mezi obyvateli onoho okolí je mnoho českých jmen.

Roku 1858 byla tu založena první katolická osada. Stará bednářská dílna byla přeměněna v první zdejší kostel. Prvním farářem byl dp. Jos. Stephan. Osada úspěšně rostla a r. 1886 byl tu postaven nový kostel, který byl vícekrát přistaven a stojí ještě dodnes.

Mezi českými obyvateli v okolí San Pierre, usadil se i dědeček chicagského soudce Franka H. Bicka, který dodnes rád vzpomíná na časy, které tu u svého dědečka ztrávil. Nynější předseda chicagského Dist. svazu českých katolíků a profesor dějin na Chicago Teachers College, Dr. Jos. Čada, K.S.G., v San Pierre vyučoval r. 1919 a 1920 na vyšší škole.

Dne 10. srpna osada Všech svatých oslavila 100 let svého trvání. Oslavy se zúčastnilo mimo místních osadníků, mnozí přespolní hosté, mezi nimiž byl nejd. biskup Ondřej G. Grutka z Gary, asi 15 kněží z okolních osad a též soudce obvodního soudu ve státu Illinois, okresu Cook, ctih. pan Frank H. Bicek, Dr. Josef Čada, K.S.G. a Stanley Pieza, redaktor církevních zpráv deníku Chicago Herald-American.

V 10 hodin ráno započala církevní oslava v místním chrámu. Farář osady dp. I. A. Jaziowski sloužil slavnou mši svatou s asistencí Coram Episcopo, které předsedal nejd. biskup Grutka na trůně, který přednesl slavnostní kázání a na konci mše udělil požehnání.

Ve výboru, který tuto krásnou slavnost připravil, vidíme mnoho českých jmen, jako Vojtěch Rozhoň, který byl místopředsedou výboru, Benjamin Doležal, Robert Minourek. Václav Benda a jiní. Podle toho vidíme, že po stoletím trvání osada Všech svatých v San Pierre, Ind., stále zůstává českým středem.

DIAMANTOVÉ JUBILEUM OSADY PANNY MARIE LURSKÉ V CLEVELANDU

Osada Panny Lurské, jejíž pohnutá historie je spojena s postavami tak výraznými jako byli její dva z jejích farářů, vdp. Štěpán Furdak a Msgr. Oldřich Zlámal, oslavila v neděli 28. září 1958 své diamantové jubileum. Na tu neděli připadl zároveň svátek sv. Václava a osadní oslava byla spojena také s tradiční vzpomínkou na patrona země České.

V 11 hodin ráno se před pomníkem padlých seřadil malebný průvod, jaký Broadway již dlouho neviděla. Šly v něm čtyři veteráni od Anton Blažek Post, katolických válečných veteránů z osady svatě Rodiny s prapory, jejich "Ladies auxiliaries", dívky i chlapecké jednoty skautů, rytířů sv. Jana ve svých pestrých uniformách a krojované čtyři ženských katolických spolků. Průvod uzavírala početná skupina členů Distriktního svazu českých katolíků, katolických bratrských jednot a členů výborů pro pořádání svatováclavských oslav v Clevelandu. Kapela Karla Hronka vyhrávala, jakož i trubácký sbor katolických válečných veteránů.

Po průvodu utvořily krojované spolky čestný špalír na prostranství před kostelem, aby vyčkaly příchodu nejd. arcibiskupa Hobana, který pak vešel do chrámu doprovázen duchovenstvem a rytíři Kolumbovými 4. stupně. Mezi kněžími byl nejd. opat Theodor Kojiš, O.S.B., z opatství sv. Ondřeje, dva monsignori, dále dp. František Habart z osady sv. Václava, dp. Rajmund Matoušek z osady sv. Václava v Maple Heights, dp. Clarence Liederbach, farář osady sv. Vojtěcha, dp. Josef Anděl, farář osady svatě Rodiny, dp. Jan Anděl z osady sv. Prokopa, dp. Štěpán Radecký a duchovenstvo z osady Panny Marie Lurské: dp. František Maruna, dp. Howard J. Wolf a dp. Carl Uhler.

V poledne sloužil nejd. arcibiskup slavnou pontifikální mši svatou, za asistence dpp. R. Matouška, F. Maruny, C. Liederbacha, V. Moškovského a Š. Radeckého. Slavnostní kázání pronesl dp. Frant. Habart, 60-členný chrámový sbor za řízení prof. Arnolda Weissse zapěl "Rosa Misa" od Vita Carnevaliho. Po mši svatě nejd. arcibiskup oslovil věřící a poděkoval jim za jejich obětavost, s jakou se starají o svůj chrám a školu.

V 6 hodin večer se konal v novém auditoriu banket za účasti četných významných hostů. Po zpěvních vložkách a modlitbě, zahájil banket předseda osadního výboru Ralph Perk. Upřímně poděkoval všem svým spolupracovníkům, zejména Johnu Rochovi, Louisu Černému a Josefu Krejčímu, kteří byli místopředsedy přípravního výboru. Další řečníky a hosty uváděl a představoval dp. František Maruna, farář osady. Jako první osadě k jejímu diamantovému jubileu blahopřál mayor města Anthony J. Celebrezze, který společně s radním 13. wardy Ralphem Perkem, předal osadě zarámovanou resoluci městské rady, podepsanou všemi jejími členy a mayorem města. Resoluce s uznáním hovoří o přínosu osady Panny Marie Lurské městu Clevelandu. Kongresník Karel Vaník ve svém projevu prohlásil, že teprve po návratu z Československa vidí, jak musíme být vděční Americe za svobodu a za

náš způsob života. Kongresník Vaník také s obdivem hovořil o statečném postoji českých katolíků v Československu, kteří i přes kruté pronásledování, se drželi své víry a živě ji vyznávají.

Dp. Clarence Liederbach poukázal na osadu Panny Marie Lurdské, která byla založena českými katolíky, jak plní svůj vznešený úkol.

Dp. Josef Anděl prošel dějinami osady a jeho slova byla holdem díky uznání dvěma dřívějším farářům vdp. Štěpánu Furdekovi a Msgr. Oldřichu Zlámalovi; jejich věhlas překročil ne-

obdržel dp. Clarence Liederbach, na níž bylo věnování apoštolského požehnání od Msgra Tardiniho, vatikánského podsekretáře státu.

Mši díkyvzdání obětoval arcibiskup Eduard F. Hoban, jako arcikněz přísluhoval Msgr. Oldřich Mazanec, farář osady sv. Rity v Solon, O., jako jáhen, dp. Oldřich Koráb, farář osady Božského Srdce ve Wadsworth a jako podjáhén dp. Pavel Plafčan z osady Božího Těla. Dp. Rajmund Matoušek, farář osady sv. Václava v Maple Heights, přednesl kázání. Čestnými jáhny arcibiskupa Hobana byli dp. Josef

Chrám svatého Vojtěcha v Clevelandu

jen rámeček osady, a celého Clevelandu, ale i celých Spoj. států, kde je český a slovenský lid usazen. V Msgr. Zlámalovi mělo Československo jednoho ze svých nejoddanějších synů na americké půdě; nebylo jediné větší národní události, která by neměla svou odezvu na faře osady Panny Marie Lurdské.

První farář byl Slovák, druhý Moravan a třetí dp. František Maruna, je českého původu.

OSADA SV. VOJTĚCHA V CLEVELANDU SLAVILA DIAMANTOVÉ JUBILEUM

Jeho Svatost papež Pius XII. udělil své papežské požehnání osadě sv. Vojtěcha v Clevelandu, O. Stalo se tak při jejím 75. výročí, které oslavila v neděli 13. dubna 1958. Listinu

Anděl, farář osady Svaté Rodiny a dp. František Maruna, farář osady Panny Marie Lurdské.

Mezi dalším duchovenstvem, které bylo přítomno, byli benediktinský opat nejd. Theodor Kojíž z opatství sv. Ondřeje a dp. Robert F. Mastný, O.S.B., farář osady Panny Marie Cell v Berwyn, Ill., rodák osady sv. Vojtěcha. Večer se konal banket ve Wade Park Manor. Dp. Liederbach byl obřadníkem. Promluvil též dp. Robert F. Mastný, O.S.B., o "Řeholních řádech v Čechách a ve Spojených státech," dále pan Tomáš J. Plaček, zastupující spolek sv. Vojtěcha, dp. Koráb, kongresník Karel A. Vaník.

Osada sv. Vojtěcha byla založena roku 1883. Tehdy byla oddělena od osady sv. Václava na Broadway. Osadní škola byla otevřena roku 1884 a byla rozšířena roku 1888. Za prvního sídelního faráře byl ustanoven dp. Jan Malecha

v červnu roku 1891. Následující rok byla postavena druhá škola, fara a kostel r. 1911-1912. Konvent byl postaven v roce 1927. První škola byla později přestěhována a přeměněna na osadní síň. Dřívějšími faráři osady byli zesnulý Msgr. Jan Bečka, dp. Jos. Anděl a dp. Fr. Frant. Maruna. Dp. Liederbach byl ustanoven v dubnu roku 1955.

Osada dala 12 synů a 22 dcer službě Církve. Mezi kněžími je maryknollský kněz dp. Frederick Bečka, farář čínské osady sv. Terezie v Chicagu, bratranec zenušého Msgra Bečky.

BECHYŇSKÝ CHRÁM SSV. PETRA A PAVLA POSVĚCEN

Na svátek sv. Václava 28. září 1957 posvětil nejdp. Leo F. Dworschak, biskup z Fargo, No. Dak., nový chrám svatých Petra a Pavla v Bechyni, No. Dak. Řada kněží z okolí a na sta lidí zúčastnilo se obřadů.

Předseda stavebního výboru, p. Ludvík Kadlec, zazvonil na starý zvon, pořízený roku 1898, který je jedinou památkou na první chrám, postaven českými průkopníky roku 1886 a který byl zničen požárem 8. prosince 1956.

Kněží z děkanství Grafton, Walhalla a Langdon, dále hosté bechyňské osady, kráčeli v jiné skupině. Tvořili ji nejdp. Msgr. Jan Maluský z Warsaw; vdp. Jan Garland, děkan z Grafton, vdp. R. Longpre, děkan z Walhalla;

vdp. Jan Mulvany, děkan z Larimore; dp. James Sammon z Mt. Wales, dp. Dr. Petr Lekavý z Wales, dp. Tomáš Ryan z Michigan; dp. František Kuttar z Brocket, dp. Hilarion Mikalofsky z Minto; dp. Lambert Studinský z Ardoch, dp. A. Richard z Oakwood, dp. Petr Grady z Grafton, dp. Viktor Drapela z Pembina, dp. Albert Binder, tajemník biskupa a dp. Jaroslav Tománek, farář z Lankin.

Rytíři Kolumbovi 4. stupně, členové rady biskupa O'Reillyho z Grafton ve formálních uniformách se šavlemi, tvořili čestnou stráž biskupa. Byli to p. H. Hanson a Pavel Pastýř z Grafton, p. Gabriel Dušek a Bernard Dworak z Veseleyville a p. Rudolf Matějček z Lankin.

J. Exc. biskupa Dworschaka doprovázeli dva kněží, dp. Jan Roth z Písku a dp. Ludvík Světlinský z Park River. Obřadníkem byl dp. Dr. Petr Lekavý.

Při zapění žalmů a modlitbách byla nová budova posvěcena, načež biskup Dworschak přednesl kázání, v němž ocenil práci a oběti věřících v Bechyni.

První mši svatou v novém chrámu obětoval tedy místní farář dp. Jaroslav Tománek, za asistence dp. Jana Rotha a dp. Ludvíka Světlinského. Chrální sbor, jež řídila paní Ernest Hodný, zapěl mši Svaté Rodiny s "Veni Jesu" při obětování. Slavná mše svatá byla ukončena tisícletým chorálem svatováclavským — chorálem země, z které před osmdesáti lety přijeli do Bechyně pionýři.

Vyznamenání kněží

NOVÝ ČESKÝ MONSIGNOR

V červnu 1958 došla z Říma zpráva, že dp. Josef Kalíšek, farář osady Narození Panny Marie v Tisch Mills, Wis., byl Svatým Otcem povýšen na domácího preláta. V monsignorské roucho byl oděn ve farním kostele v Tisch Mills světicím biskupem diecése Green Bay, ndp. Janem Grellingrem, D. D.

Monsignor Kalíšek se narodil 20. března 1896 v Menominee, Mich., jako nejmlaší člen rodiny osmi dětí, z kterých čtyři zemřeli v útlém věku. Jeho rodiče Mathiáš a Magdalena (rozená Kněžů) Kalíšek, přijeli z Čech do Ameriky s třemi dětmi. Nový svět poprvé spatřili v přístavu Baltimore, Md., 10. června 1891. Jejich rodiště byla vesnička Střítež, pošta Božejov, okres Pelhřimov, kraj Tábor, kde rodina se živila tkalcovstvím. Poměry byly bídné, proto se p. Kalíšek rozhodl hledat štěstí ve Wisconsinu, kde věděl o české usadlosti. Po únavné cestě rodina konečně našla nový domov ve Waukechon, Wis. Později se přestěhovala do Menominee, Mich., kde se syn Josef, nynější monsignor, narodil. Když mu bylo 4 roky, rodina se vrátila do Waukechon. Roku 1914 gra-

duoval vyšší školu Shawano high school s nejvyšším vyznamenáním. Roku 1918 dokončil klasický kurs a filosofii v koleji sv. Vavřince, Mt. Calvary, Wis., s hodností bakaláře umění. Na podzim téhož roku vstoupil do semináře sv. Pavla v St. Paul. Dne 7. června 1922 byl vysvěcen na kněze v katedrále Green Bay, ndp. biskupem Rhodem a 8. června 1922 sloužil slavnou primici v kostele sv. Růženy v Clintonville, Wis. Po vysvěcení byl ustanoven kaplanem osady Panny Marie v Kaukauna a v září roku 1922 administrátorem osady sv. Václava v Neva, Wis. V prosinci 1922 se vrátil do Kaukauna. Později byl farářem v těchto osadách: 1923-1928 sv. Josefa v Montpelier a sv. Jana Nep. v Krok; 1928-23 Panny Marie v Reedsville; 1932-35 Nejsv. Trojice v Casco a sv. Vojtěcha v Slovan; 1935-38 Panny Marie v Tisch Mills; 1938-43 sv. Josefa v Kellnersville; 1943-47 sv. Růžence v Kewaunee; 1947-48 sv. Augustina ve Wausaukee a sv. Anežky v Amberg; 1948-58 Panny Marie v Tisch Mills. Farářem v Tisch Mills je nejdelší dobu v dějinách osady a je členem diecéšní biskupské rady od roku 1943. Msgr. Kalíšek je od svého mládí pilným čtenářem Katolíka.

Biskup Jan Mořkovský ordinářem v Amarillo

Svatý Otec Pius XII. jmenoval v srpnu 1958 J. Exc. nejdůst. biskupa Jana Mořkovského ordinářem diecése Amarillo v severním Texasu. Biskup Mořkovský stává se nástupcem biskupa FitzSimmonse, který zemřel v červnu 1958.

Prvním biskupem v Amarillo byl nynější arcibiskup Sanantonijský nejdůst. Robert Lucey. Biskup Mořkovský tedy se stal třetím ordinářem diecése v Amarillo.

TŘI ČEŠTÍ KNĚŽÍ V TEXASU POVÝŠENÍ NA PAPEŽSKÉ PRELÁTY

Nejdp. arcibiskup Robert E. Lucey ze San Antonio, Texas, oznámil, že Svatý Otec povýšil řadu kněží. Mezi významnými jsou i tři čeští kněží: dp. Alois J. Mořkovský, vikář v Hallettsville, který je bratrem nejdp. biskupa Jana Ludvíka Mořkovského, byl jmenován papežským prelátem.

Dosavadní papežský komoří Msgr. Antonín E. Drozd z Weimar, Texas, byl rovněž povýšen na papežského prelata.

Kromě toho byl povýšen na papežského prelata s titulem nejdp. Monsignor také daší krajaný kněz dp. Julius A. Petrů z El Campo.

V týž čas bylo oznámeno, že otec nově jmenovaného monsignora J. Petrů v El Campo, pan F. A. Petrů, obdržel papežský řád rytíře sv. Řehoře. Mimo nově jmenovaného monsignora, pan Petrů má další syny v duchovním

stavu: dp. Stanislav Petrů je farářem v Karnes City, a dp. Augustin Petrů, O.M.I., je farářem v Mission, Texas.

MSGR. BANDAS ČLEMEM PAPEŽSKÉ AKADEMIE THEOLOGŮ

Býv. rektor semináře sv. Pavla v St. Paul, Minn., Msgr. Rudolf G. Bandas byl v lednu 1958 jmenován členem Papežské římské akademie theologů. Zprávu oznámil protektor akademie J. Em. kardinál Giuseppe Pizzardo. Msgr. Bandas, jemuž je 59 let, má doktoráty theologie z university Lovaňské a ve filosofii z university Angelicum v Římě. Ve Spojených státech a v Evropě se proslavil řadou spisů a studií. Od roku 1945 je rektorem semináře sv. Pavla. Roku 1953 byl jmenován poradcem Posvátné kongregace seminářů a universit.

Jubilea kněží

NDP. MSGR. MARTIN A. KRÍŽKA OSLAVIL 40 LET KNĚŽSKÉHO PŮSOBENÍ

Farář osady bl. Anežky české v Chicagu a kaplan Národního svazu českých katolíků ndp. Msgr. Martin A. Krížka oslavil 22. září 1958 40 let vysvěcení na kněze. Byl vysvěcen 21. září 1918 ndp. arcibiskupem Mundeleinem.

MSGR. MARTIN A. KRÍŽKA

První slavnou mši svatou sloužil 22. září ve chrámu Páně sv. Ludmily v Chicagu. Při této mši svaté přísluhoval jako arcikněz tehdejší ředitel a šéf-redaktor benediktinského tisku dp. Valentin Kohlbeck, O.S.B. Slavnostní kázání přednesl ndp. Msgr. František Bobal.

Msgr. Krížka se narodil 21. října 1895 v Miloticích u Kyjova na Moravě, a byl jedenáctý z dvanácti dětí. Po vchození obecné školy

ve svém rodišti, vstoupil roku 1907 na české gymnasium v Kyjově a po vchození 6 tříd, odebral se na řadu vdp. Františka Bobala, faráře osady sv. Ludmily, do Ameriky, by se věnoval dalším studiím na kněze. Filosofii a bohosloví studoval v seminári sv. Františka u Milwaukee a studia dokončil v seminári Panny Marie Jezerní v Mundelein, Ill.

Ndp. Martin Krížka hned po vysvěcení kaplanoval v osadě svatých Cyrilla a Metoděje v Chicagu dva roky, na to byl kaplan v osadě Panny Marie Svatohorské v Ciceru. Roku 1922 byl ustanoven kaplanem u bl. Anežky české, kde působil 9 let. Po úmrtí dp. Antonína Nováčka byl ustanoven administrátorem u sv. Jana Nepomuckého a později byl jmenován farářem u Panny Marie Dobré Rady. Po úmrtí ndp. Msgra. In. Kestla, faráře osady bl. Anežky české, byl ustanoven farářem této rozsáhlé osady, kde až do dnešního dne působí.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. FRANTIŠKA HABARTA

Dp. František Habart, farář osady sv. Václava, nejstarší to české osady v Clevelandu oslavil v březnu 1958 své stříbrné jubileum svého svěcení na kněze. V neděli 9. března sloužil slavnou děkovnou mši svatou. Jemu přísluhovali jako jáhen dp. Jana Flála a podjáhen byl dp. Hritz. Při mši svaté byli přítomni Msgr. Charles McDonough, Msgr. Josef Misich, ndp. Francis Vilka, provinciál řádu sv. Františka z Pittsburgh; s ním přijel dp. Jerome Pavlik, O.F.M., dp. Gerald Koler, C.P.P.S. z Carthage, O., dp. Russell Friedrichsen, C. P.P.S. z Detroit, dp. Angellus Sobolewsky, O.F.M., dp. Clarence Korgie, O.F.M., dp. Václav Uhlíř, dp. František Maruna, dp. Clarence Liéderbach, dp. Jos. Štěp,

dp. S. Radecký, dp. Jan Martin, dp. V. Sláminka, dp. P. Plafčan, dp. P. Hritz, dp. M. Roztaš, dp. J. Fiala, dp. A. Vitoň, dp. K. Uhler. Pak velká řada ctih. sester a mnoho jiných, které dp. Habart vyučoval; byly to z řádu sv. Josefa, Notre Dame, sv. Dominika, sv. Františka z Joliet, Ill., sestry z nemocnice sv. Františka a Ursulinky z Youngstown, Ohio.

Společný oběd pro duchovenstvo byl podáván ve školní síni a pro ctih. sestry ve školní místnosti. Odpoledne o půl šesté hodině v síni Národního domu zdejších Slovinců, uspořádán banket na počest dp. jubilanta, na němž se podílelo 600 osob.

Dp. František Habart

Dp. František Habart se narodil na západní straně Clevelandu 23. ledna 1907. Dp. jubilant byl druhým nejmladším z osmi dětí. Roku 1912 začal chodit do školy sv. Prokopa v Clevelandu, kde prožil své radostné mládí a naučil se znát základ jeho budoucího života. Po graduaci, na radu faráře a ctih. sester učitelek, byl poslán do vyšší školy sv. Ignáce, kde roku 1925 graduoval s vysokým vyznamenáním. Na další studie vstoupil; do koleje John Carroll. Po dvou letech vstoupil do semináře Our Lady of the Lake. Byl vysvěcen na kněze 11. března 1933 ndp. Josefem Schrembssem. První mši svatou obětoval v osadě sv. Prokopa v Clevelandu 12. března. Brzy na to byl ustanoven za kaplana osady sv. Kolomba v Youngstown, O., a později stal se kaplanem osady Panny Marie

Lurdské. Neúnavně pracoval a vyučoval obrácence ku víře a zorganizoval skupinu obrátců pod názvem Tekawitha Convert Club. Ti, kteří chtěli znáti více o katolické víře, založil pro ně Study Club. Členové osadních organizací chodili k němu o radu, kterou radostně uděloval. Byl též nápomocen Msgr. Zlámalovi k zavedení vyšší školy. Dp. Habart byl velice oblíben v osadě Panny Marie Lurdské, kde by rád zůstal, ale poslušnost ho volala jinam. Dne 19. března 1953 byl ustanoven farářem osady sv. Václava v Clevelandu. Dobře věděl, jaká velká práce na něj čeká, ale tamnější osadníci znali jeho podivuhodnou energii, ráznost, ale také velice milou povahu; za krátkou dobu si získal lásku svých osadníků. S důvěrou a pomocí osadníků začal konat nutné opravy, jak na kostele, tak v školních místnostech.

DP. BOHUSLAV VALENTA 25 LET KNĚZEM

Dp. Bohuslav J. Valenta, farář osady sv. Josefa v Bryan, Tex., oslavil za hojné účasti osadníků, příbuzných a přátel, stříbrné jubileum svého vysvěcení na kněze 11. května 1858. Jubilant působí na této osadě od svého vysvěcení. Jubilejní slavnosti se zúčastnil nejdříve biskup Louis Reicher z Austin s kancléřem vdp. Edwardem Matochou z osady sv. Ludvíka.

Dp. B. Valenta

Dp. Valenta se narodil na Corn Hill, Tex. Jeho otec Josef Valenta již zemřel, jeho matka dosud žije v početněm věku 95 let.

Dp. Bohuslav Valenta studoval v semináři Panny Marie v La Porte. Po svém vysvěcení

se stal pravou rukou zemřelého nejdp. J. B. Gleisnera, po jehož smrti byl ustanoven farářem osady sv. Josefa v Bryan, jakož i osady Panny Marie v blízkém College Station, kde postavil nový kostel. V osadě sv. Josefa se postaral o postavení nové moderní školy a nyní se chystá k stavbě nového kostela. V Bryan si získal svou milou povahou lásku osadníků a vážnost všech — katolíků i nekatolíků — jakož i důvěru studentů kolleje A and M v College Station, jímž věnuje co největší pozornost.

DP. JIŘÍ KUČERA OSLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

V neděli 25. května oslavil farář osady Panny Marie Dobré Rady, dp. Jiří Kučera, stříbrné jubileum svého vysvěcení na kněžství. Ve 12 hodin v poledne obětoval slavnou mši svatou na poděkování Bohu za milosti, které obdržel za svého kněžského působení. Při této mši sv. mu asistovali jako jáhen farář osady sv. Ludmily dp. Jiří Krippner, jako podjáhen farář osady sv. Jana Nepomuckého dp. Václav Staněk, jako arcikněz, farář osady Panny Marie Svatohorské dp. František Tony. Nejdp. Msgr.

Dp. Jiří Kučera

Martin Křížka, farář osady bl. Anežky České, byl slavnostním kazatelem. Odpoledne pak se konala hostina ku počtě jubilanta v osadní síni bl. Anežky České. Večer mezi 8. a 11. hodinou osadníci z osady Panny Marie Dobré Rady se sešli ve své osadní síni, aby osobně blahopřáli svému duchovnímu správci.

Dp. Jiří Kučera se narodil 7. září 1907 v osadě sv. Ludmily. Jako malý bošák navštěvoval osadní školu u bl. Anežky České. Po svém vysvěcení na kněze dne 10. června 1933 byl ustanoven kaplanem v osadě Panny Marie Sva-

tohorské, kde působil 6 let. Pak po několika let působil jako kaplan u Msgr. Tomáše Bobala v osadě sv. Cyrila a Metoděje. Na to byl přeložen zpět do osady Panny Marie Svatohorské. Tu horlivě pracoval, až vysílením onemocněl a musel se uchýlit na několik roků na léčení. Před svým ustanovením za správce osady Panny Marie Dobré Rady působil jako kaplan v osadě sv. Viktora v Calumet City.

STŘÍBRNÉ KNĚŽSKÉ JUBILEUM DP. WALTRA JENDRUŠÁKA, O.S.B.

Dne 30. května — na Den zdobení hrobů — oslavil slavnou děkovnou mši svatou o 11. hodině dopolední v osadním chrámu sv. Víta své stříbrné kněžské jubileum známý a význačný člen svatoprokopského opatství dp. Walter Jendrušák, O.S.B., který má za sebou bohatou a rozsáhlou činnost, a který nyní již řadu let působí jako kaplan nemocnice sv. Antonína.

Dp. Walter Jendrušák, O.S.B.

Jubilant, který se narodil ze slovenské rodiny 11. prosince r. 1904 v Yonkers, N. Y., prožil svá chlapecká leta v osadě sv. Víta v Chicagu, kam se jeho rodiče přestěhovali a kde také navštěvoval místní osadní školu. Poté pokračoval ve studiích na kolleji sv. Prokopa, kde se také rozhodl vstoupit do benediktinské řehole. Noviciát vykonal v opatství sv. Jana v Collegeville, Minn., a slavné řeholní sliby složil 22. července 1927. Bohoslovecká studia dokončil v semináři sv. Prokopa a na kněze byl vysvěcen nejdp. biskupem Shellem 28. května r. 1933. Svou slavnou primiční mši svatou obětoval pak 30. května v osadním chrámu sv. Víta.

Dp. Jendrušák, který na studiích osvědčil pozoruhodné nadání, pokračoval pak ještě v dal-

ších studiích na Katolické universitě ve Washingtonu. Poté vyučoval na koleji sv. Prokopa, kde také působil jako registrar. Byl profesorem psychologie, filosofie, historie a školských nauk. Byl také zakladatelem a spoluredaktorem misijního časopisu *Voice of the Church* a redaktorem časopisu *Czechoslovak Student Life*. Další kapitolou působení dp. Waltra Jendrušáka, O.S.B., byla pak jeho činnost v Tiskárně českých benediktinů v Chicagu, kde byl ředitelem a redaktorem benediktinského tisku. Za jeho působení byl účelně zmodernisován provoz tiskárny i způsob vydávání časopisů. Dp. Jendrušák byl také zakladatelem a prvním redaktorem týdenního časopisu "Community Reporter". Za svého působení v benediktinském tisku byl dp. Jendrušák spolu s dp. Raymundem Komanem, O.S.B., také zakladatelem Klubu Národ, který již dlouhou řadu let vyvíjí záslužnou činnost ve prospěch benediktinského tisku. Stal se také kaplanem katolických universitních studentů v chicagské arcidiecési a členem okresní rekreační komise v okresu Cook.

Nyní působí dp. Walter Jendrušák, O.S.B., duchovně již řadu let jako kaplan v nemocnici sv. Antonína v Chicagu, kde se pod jeho vedením rozvinuly záslužné duchovní akce. Všichni, kdo dp. Waltra Jendrušáka, O.S.B., znají, přejí mu jistě ze srdce hojnost Božího požehnání na mnoho a mnoho dalších let záslužného kněžského působení.

Při slavné děkovné mši svaté, kterou dp. Walter Jendrušák, O.S.B., u příležitosti svého jubilea obětoval, pronesl slavnostní promluvu J. Exc. nejdp. biskup Ondřej G. Grutka z Gary, Ind. Při bohoslužbách byl též přítomen J. M. nejdp. opat Ambrož Ondrák, O. S.B.

Poté o 1. hodině odpolední poctil Klub Národ dp. Waltra Jendrušáka, O.S.B., slavnostním banketem v auditoriu osadní školy sv. Prokopa. Při banketu byly proneseny pozdravné projevy dp. jubilantovi a slavnost byla zároveň zpestřena uměleckým programem, ve kterém pěvecky vystoupila známá katolická pracovnice p. Mildred Jandová, dále vynikající operní pěvec Dragutin Šostarko a nadaný student svatoprokopské koleje M. Mattuch.

STŘÍBRNÉ KNĚŽSKÉ JUBILEUM DP. CLAUDA VIKTORY, O.S.B.

Dne 28. května dovršil 25 let svého kněžského působení zaslužilý člen svatoprokopského opatství, dp. Claude Viktora, O.S.B., který nyní působí v klášteře jako novici mistr a který je zároveň generálním sekretářem Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje.

Dp. Claude Viktora je rodákem z Chicaga. Narodil se 1. června 1907 ve svatoprokopské osadě, kde také navštěvoval osadní školu. Poté pokračoval v studiích na koleji sv. Prokopa, kde se též rozhodl vstoupit do benediktinského

řádu. Po dokončení noviciátu pokračoval v dalších studiích v semináři sv. Prokopa. Studoval dále také na universitě Loyola a na Katolické universitě ve Washingtonu. Na kněze byl vysvěcen nejdp. biskupem Sheilem 28. května 1933 a slavnou primiční mši svatou sloužil dne 11. června v osadě sv. Prokopa v Chicagu.

Dp. Claude Viktora, O.S.B., se za svého kněžského působení věnoval s velkou láskou východnímu obřadu a unionistickému snažení a byl horlivým spolupracovníkem velkého apoštolského díla zesnulého opata Prokopa Neužila svatě paměti. Byl také dlouholetým redaktorem "Vůdce" a řídil zároveň Apoštolát modlitby. Byl též duchovním ředitelem Oblátů řádu sv.

Dp. Claude Viktora, O.S.B.

Benedikta při svatoprokopském opatství. Působí po dlouhou řadu let také jako oblíbený misionář a exerceitátor. Krajané v Texasu i jinde do dneška rádi vzpomínají na jeho misie.

Nyní kromě svého úřadu novici mistra je dp. Claude Viktora, O.S.B., zároveň profesorem pedagogiky a jiných disciplín v semináři a koleji sv. Prokopa. V posledních letech se kromě četných svých povinností dp. Claude Viktora, O.S.B., věnuje s horlivostí přípravám unionistických kongresů v Lisle a unionistické práci, která byla nejednou již vysoco oceněna Svatou Stolicí. Za jeho vedení vychází také unionistický časopis "Voice of the Church", který šíří sympatie pro unionistickou práci v širokých kruzích církevních i laických. Dp. Claude Viktora se také zúčastňuje zájezdu řeholníků svatoprokopských do benediktinských opatství a významných náboženských středisk, aby pomáhal šířit sympatie pro unionistickou práci. Při těchto zájezdech jsou obětovány vždy bohoslužby ve východním obřadu a organizovány

přednášky a promluvy o unionistických snahách a jejich významu i časovosti. Dp. Claude Viktora je — jak již řečeno — také generálním sekretářem Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje, který byl při svatoprokopském opatství zřízen na základě zvláštního pověření Svaté Stolice.

VDP. KLEMENT KUBEŠ OSLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM VYSVĚCENÍ NA KNĚZE

V měsíci červnu 1958 připadalo pětadvacáté výročí vysvěcení na kněze vdp. Klementa Kubeše, V. F. Skutečné datum jeho vysvěcení je 10. června 1933, ale osada oslavila jubileum 17. června. Ndp. arcibiskup Gerald z Bergan z Omahy poctil tuto slavnost svou přítomností při slavné děkované mši svaté, kterou obětoval vdp. Kubeš. Jemu přísluhovali dp. Albert Sudbeck jako iáhen, dp. Fr. Oborný z Dodge, jako podjáhen a dp. Peter Burke jako arcikněz. Čestnými jáhny ndp. arcibiskupa byli dy. J. P. Downey a dp. R. Hettinger, O.F.M. Vdp. Msgr. Daniel Sheehan, kancléř arcidiecése, byl obřadníkem. Kázání přednesl ndp. Msgr. Jeroným Pokorný. Na oslavě vdp. Kubeše se sešlo 50 monsignorů a kněží a mnoho příbuzných a přátel. V poledne byl pořádán banket v Opera

Vdp. Klement Kubeš

House v Clarkson, Neb., pro duchovenstvo a přátele. Z mnohých přesporních návštěvníků byli nejbližší příbuzní vdp. Kubeše: bratr Karel a sestra z Drayton, N. D.; další dvě sestry: ctih. sestra M. Aquina a sestra M. Seraphia z řádu školských sester Notre Dame z Omahy; neteř, ctih. sestra M. Martin z řádu Notre

Dame z Omahy; švagrová pí. Anna Kubešová a synovec František Kubeš z Minto; pí. Matt. Jarolímek, neteř z Forest River, N. D., Edward Tupa z Minto, N. D.; Louis Schánilec s dcerou Marií z Pisek, N. D. a p. a pí. Karel Kapoun z Minneapolis, Minn.

Vdp. Kubeš, V. F., je synem p. Františka a pí. Marie Kubešových z osady sv. Lukáše ve Veseleyville, N. D. Je vzdálený příbuzný Msgr. Josefa Hessouna a ctih. biskupa Jana Nepomuka Neumanna.

Svá vysokoškolské, kollejní a seminární studie, celkem 12 let, konal v kolleji a semináři sv. Prokopa v Lisle. Na kněze pro diecési Omaha byl vysvěcen 10. června 1933 tehdejší biskupem Jos. Rummelem, nyní arcibiskup v New Orleans, La. Po svém vysvěcení působil jako kaplan v pěti osadách v městě Omaha a r. 1951 se stal farářem osady v Clyde. V červenci r. 1946 byl ustanoven farářem osady svatých Cyrila a Metoděje v Clarkson, Neb., kde dosud bláhodárně působí. Za svého farářování v Clarkson zvelebil značně osadu a pod jeho správou dožila se velkého rozmachu, jak v počtu duší, tak i hmotně.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ DP. STANISLAVA J. SKLUZÁČKA

V červnu 1958 slavil stříbrné jubileum svého vysvěcení na kněze v Olivia, Minn. Osada sv. Aloisie oslavila jubileum svého milovaného duchovního otce dp. Skluzáčka opravdu slavně.

Dp. Stanislav Skluzáček

Dp. Stanislav J. Skluzáček se narodil dne 4. května 1907 v Nové Praze, Minn. Vychodil školu sv. Václava ve svém rodišti. Potom studoval po 2 roky na Akademii sv. Tomáše v St.

Paul. Když přípravný seminář Nazareth Hall byl otevřen roku 1923, byl přijat tam a graduoval roku 1927. V září 1927 vstoupil do semináře sv. Pavla v St. Paul. První slavnou mši svatou obětoval v chrámu Páně sv. Václava v Nové Praze, Minn., 5. června 1933. Po vysvěcení byl poslán jako kaplan do Olivia, kde tehdy byl farářem dp. Jindřich D. Pomije. 5. prosince 1934 byl ustanoven kaplanem do Nové Prahy, kde byl farářem vdp. děkan Jaroslav Čermák. 29. srpna 1935 byl přeložen do osady Blessed Sacrament v St. Paul. 15. června 1938 byl přeložen do osady sv. Josefa v Hopkins, kde byl farářem dp. Karel C. Hovorka. Po té působil v osadě Nejsv. Trojice ve Veselí, Minn. 23.

tud byl ustanoven farářem osady sv. Aloisie v Olivia, kde zdárně působí

Jubilejní slavnosti byl přítomen ndp. biskup Alphonse J. Schladweiler, 3 monsignoři, asi 50 kněží z okolních osad, řada přátel a známých a osadníků. Slavnostní kázání přednesl nejdp. Msgr. Cyril Popelka z Nové Prahy. Z rodiny dp. Skluzáčka byl přítomen jeho otec — matka dávno zemřela.

STŘÍBRNÉ KNĚŽSKÉ JUBILEUM DP. JOSEFA HLAVÁČKA

Dne 11. června 1958 dovršil 25 let svého kněžského působení zaslužilý českoamerický

Dp. Josef Hlaváček

ledna 1946 byl ustanoven administrátorem osady Nejsv. Vykupitele v Montgomery, Minn. a 8. května 1946 byl ustanoven farářem osady Neposkvrněného Početí Panny Marie v Lonsdale, Minn. Odtud byl přeložen 29. října 1947 do osady sv. Josefa v Silver Lake, Minn. a od-

kněz dp. Josef Hlaváček, oblíbený farář osady sv. Jana Nepomuckého v Detroit, jejímž zakladatelem byl známý vlastenecký dp. Josef Janček. Dp. Hlaváček se narodil v Reedsville, Wis., 14. září 1904. Studoval na vyšším učitelském sv. Prokopa a poté pokračoval v dalších stu-

diích v semináři sv. Františka v arcidiecési Milwaukee. Pro churavost však musel na několik let studium přerušit a věnovat se občanskému povolání. Delší dobu byl zaměstnán v Detroit. Poté opět pokračoval v dalších studiích v přípravném semináři Božského Srdce Páně v Detroit a v semináři Panny Marie v Cincinnati, O. Na kněze byl vysvěcen 11. června r. 1933 a svou slavnou primiční mši svatou obětoval 15. června ve svém rodišti v Reedsville. Po kratším několikadenním výpomocném působení se stal kaplanem osady sv. Jana Nepomuckého v Detroit a byl horlivým spolupracovníkem faráře osady dp. Josefa Janečka. Když se pak dp. Janeček odebral v roce 1945 na odpočinek, stal se dp. Hlaváček farářem osady. Za jeho působení se náboženský život všude dál nadějně rozvíjel. Po stránce národnostní prošla ovšem osada nezadržitelným vývojem poměrů značnými změnami. Mnoho čes-

kých osadníků z dob pionýrských časů osady se odebralo na věčnost a příchodem jinonárodních osadníků dostala osada změněnou tvářnost. Dp. Hlaváček však vždy ochotně posloužil českým a slovenským osadníkům v jejich rodné řeči. Péči dp. Hlaváčka byla na osadním pozemku zřízena jedinečná náboženská okrasa památných míst při kostele sv. Jana Nepomuckého v Detroit: obrovský růženec, který je patrně největším růžencem v Americe. Růženec byl upraven z velkých kuželkových koulí v podobě srdce na prostranství mezi chrámem a budovou Katol. sokolovny. Symboly Otčenášů byly znázorněny modrými koulemi a Zdrávasy koulemi černě zbarvenými. Koule byly postaveny na tyčích, zasazených v zemi. Roku 1957 bylo zásluhou dp. Jos. Hlaváčka za spolupráce slavnostního osadního výboru také důstojně oslaveno zlaté jubileum osady svatého Jana Nepomuckého.

Primice

PRIMICE DP. JIŘÍHO KARNÍKA

V neděli dne 2. února 1958 sloužil svou primiční mši svatou další kněz českého původu, dp. Jiří Karník ve Fort Atkinson, Iowa. Dp. Karník se narodil ve Spillville, Iowa dne 4. července 1932 a osadní školu navštěvoval ve Fort Atkinson, kde jeho duchovním rádcem byl a dosud je nynější farář dp. Štěpán Kučera.

Dp. Karník se vrátil do semináře Mt. St. Bernard, kde dokončí svá studia.

DP. BÍLÝ VYSVĚCEN NA KNĚZE V OSADĚ NANEBEVZETÍ P. MARIE V PRAZE, TEXAS

Jediný seminarista z arcidiecése, který tohoto roku graduoval ze semináře Nanebevzetí P. Marie, dp. Jan C. Bílý, byl vysvěcen na kněze ve své rodné osadě Nanebevzetí Panny Marie v Praha, Tex., v sobotu 24. května 1958. Vysvětil jej ndp. arcibiskup Robert E. Lucey.

Dp. Bílý obětoval svou první slavnou mši sv. 25. května v téže kostele. Přishlovali mu jeho strýc, dp. Edmund J. Bílý jako arcikněz, rodný bratr dp. Eduard F. Bílý jako jáhen; bratranec, dp. Theofil Okruhlik, O.M.I., jako podjáhen a další bratranec, Lambert Bílý, byl obřadníkem. Anglické kázání přednesl dp. M. A. Valenta, farář místní osady a české kázání přednesl bratranec dp. Václav J. Bílý.

Dp. Bílý, syn p. a pí. Frant. Bílých, se narodil roku 1933, navštěvoval osadní školu v Praze v Texasu. Vstoupil do semináře sv. Jana roku 1947 a dokončil své studie v semináři Nanebevzetí Panny Marie.

Osada Nanebevzetí Panny Marie byla vždy českou. Matouš Novák, první katolický osad-

ník v oblasti Praha, přijel roku 1855. Pozemek na budoucí chrám Páně daroval p. Novák r. 1866. Na začátku vystřídalo se několik farářů. První sídelním českým knězem byl dp. Frant. Žák, který tam přijel roku 1881. Stavba nynějšího kamenného kostela byla zahájena za jeho farářování roku 1890, ale dp. Julius Vrána ji dokončil a byla posvěcena 20. listopadu 1895. První katolická škola v osadě byla postavena roku 1896. Vyučovaly v ní sestry Božské Prozřetelnosti do roku 1913, kdy ji převzaly sestry Vtěleného Slova a Nejsvětější Svátosti.

Arcidiecése San Antonio je hrdá na osadu v Praze také proto, že dala Církvi několik duchovních, jako biskup Jan L. Mořkovský, Msgr. Alois J. Mořkovský, Msgr. Antonín Drozd, dpp. Václav, Edward a Jan Bílých a j. Mnoho cti-hodných sester též vyšlo z osady, i vynikající laičtí představitelé.

DALŠÍ ČESKOAMERICKÝ NOVOKNĚZ DP. FRANTIŠEK NOUZA, O. P.

Dne 26. května byl vysvěcen na kněze dp. František Nouza, O. P., z Chicaga na převorství sv. Růženy v Dubuque, Ia. Prvotiny měl v osadě sv. Lucie na Lake ul. a Austin blvd v neděli 27. května 1958. Při první mši svaté dp. Nouzy asistoval mezi jinými jeho bratranec dp. Jan Paul, profesor na vyšší škole Our Lady of Sorrows v Chicagu. Dp. František Nouza je synem Františka a Marty Nouzových. Narodil se v Chicagu v r. 1929. Navštěvoval osadní školu sv. Lucie. Absolvoval De Paulskou universitu. Po několika letech zaměstnání jako účetní se rozhodl pro stav kněžský a vstoupil do řádu

sv. Dominika. Po mši svaté byla rodiči novosvěcenec připravena recepce v hotelu Oak Park Arms, která byla četně navštívená, jak příbuznými, tak i osadníky a okolní osady sv. Lucie. Otec dp. Nouzy bydlí nyní v San Francisku. Je odchovancem školy sv. Víta a byl dlouhou dobu zaměstnán v naší tiskárně.

Strýc dp. Nouzy byl v Pánu zesnulý člen opatství svatoprokopského P. Antonín Nouza, O.S.B., a již zesnulá ctih. sestra Antonie Nouzová, O.S.B., byla jeho teta. Rodina Nouzů patří k nejstarším českoamerickým rodinám. Dala Církvi několik duchovních a řeholnic. Její příchod do Ameriky se datuje od let občanské války, 1865.

PRIMICE DP. JINDŘICHA KUČERY, O.S.B.

Osada bl. Anežky České v Chicagu přivítala v neděli 8. června ve svém středu svého bývalého osadníka, který byl v sobotu 7. června vysvěcen na kněze v katedrále sv. Rajmunda v Joliet biskupem Martinem McNamarou. Novoknězem byl čtvrtý syn-kněz manželů Kučerových, dp. Jindřich G. Kučera, O.S.B., člen opatství sv. Prokopa v Lisle. Primiční mše svatá byla zahájena slavným průvodem do kostela ve 12:30 odp. Novosvěcenec přísluhoval jako arcikněz farář osady bl. Anežky České Msgr. Martin Křížka a dále tři rodní bratři-kněží, rovněž členové opatství svatoprokopského. Jáhnnem byl dp. Matias Kučera, O.S.B.; podjáhnnem dp. Daniel Kučera, O.S.B., a ceremoniářem dp. Eduard Kučera, O.S.B. Slavnostním kazatelem při primici byl sám nejdp. opat a archimandrita Ambrož L. Ondrák, O.S.B.

Dp. Jindřich Kučera, O.S.B.

Po slavné primiční mši svaté se konal banket v osadní síni. Obřadníkem byl předseda Distriktního svazu českých katolíků prof. Dr. Josef Čada. Odpoledne ve 4 hodiny novokněz uděloval své novokněžské požehnání. Dp. Jindřich Kučera po vysvěcení bude pokračovat ve studiích na jesuitské universitě Fordham v New Yorku, které hodlá završit doktorátem z filosofie. Novokněz vychodil roku 1945 školu

bl. Anežky České, později Svatoprokopská učiliště a r. 1955 vstoupil do opatství sv. Prokopa. Matka novokněze, pí. Ludmila Kučerová, je známou pracovnící v Klubu Národ.

NOVÝ PRACOVNÍK NA VINICI PÁNĚ V NEBRASCE

Dp. Tomáš J. Pucík byl vysvěcen na kněze v kostele sv. Jana v Plattsmouth, Neb., dne 13. června 1958. Obřad svěcení vykonal ndp. James V. Casey, biskup v Lincoln. Svou první slavnou mši svatou obětoval novosvěcenec v kostele sv. Jana 15. června. Jemu jako arcikněz přísluhoval ndp. Msgr. Jos. J. Prudzik, jako jáhen dp. Viktor Stachowiak a jako podjáhén dp. Karel Kelliher. Kázání přednesl dp. Vilém Kelliher. Recepce pro nového kněze se konala téhož večera.

Dp. Pucík se narodil 21. září 1932 v Plattsmouth. Je jeden ze čtyř synů Dr. a pí. L. S. Pucíkových. Studoval v osadní škole sv. Jana v Plattsmouth, ve vyšší škole při katolické universitě Creighton v Omaze a v kolleji sv. Tomáše a semináři sv. Pavla v St. Paul, Minn.

NOVÝ ČESKÝ KNĚZ V OKLAHOMĚ

Dp. Klement Přibyl

Malá českomoravská osada v Bison, Okla., dala již čtvrtého kněze Církvi svaté. Je jím dp. Klement Přibyl. Když 13. července 1958 slavil své slavné primice, další tři kněží, rodáci z Bison, kteří jsou též jeho rodní bratrance, mu přísluhovali při jeho první mši svat. Jsou to dp. Tomáš Havlík, O.S.B., ředitel Akademie sv. Prokopa v Lisle, dp. Adolf Přibyl, farář osady sv. Václava v Dickinson, N. D., a dp. Bernard Havlík z Del City, Okla.

Dp. Klement Příbýl se narodil v Eison, Okla., 30. června 1932. Tu navštěvoval osadní školu sv. Josefa. Pak dva roky navštěvoval vyšší školu sv. Františka v Bethany, Okla. Po té vstoupil do semináře sv. Ludvíka v St. Louis. Roku 1952 byl poslán na další studie na Americkou kolej při Katolické universitě v Louvain v Belgii. Napřed studoval filosofii dva roky v Institutu Superiuer de Philosophia a pak čtyři roky bohosloví na Americké koleji v Louvani. Dne 29. června 1958 nejdp. arcibiskup Jos. Hurley ze St. Augustine, Florida, vysvětil dp. Klementa Příbýla na kněze.

Rodiče dp. Příbýla žijí dodnes v Bison. Novosvěcenec má též bratru Vincence a sestru. pi. Tomáš Ogden, jež bydlí v Enid, Okla.

Dp. Příbýl byl ustanoven kaplanem u dp. Bernarda Loftuse v Stillwater, Okla. Jelikož v tomto městě je státní universita, dp. Příbýl bude mít na starost katolické studenty a zároveň bude mít pod dozorem "Newman Club."

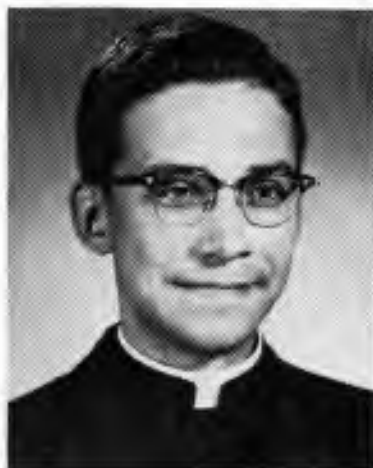
DP. JIŘÍ M. KURYVIAL, O.M.I., OSLAVIL PRIMICI V CHICAGU

Dne 8. září 1958 obdržel svěcení kněžské dp. Jiří M. Kuryvial, O.M.I., s ostatními novosvěcenci v semináři Panny Marie Sněžné (Our Lady of the Snows Seminary v Pass Christian, Miss., a dne 14. září slavil primiční slavnou mši svatou v chrámu Páně bl. Anežky české v Chicago, ve kteréto osadě prožil svá dětská léta a navštěvoval osadní školu. V této osadě se narodil 23. února 1933. Když dokončil nižší studie v semináři v Carthage, Mo., konal svůj noviciát v Godfrey, Ill., a pak studoval 5 let v Pass Christian, Miss.

Rodiče novosvěcence jsou Jan a Anna Kuryvial v Chicagu. Jeho otec se narodil ve Vnořevěch na Moravě a přijel do Ameriky ve stáří 21 let. V Československu se naučil řemeslu pe-

kařskému a cukrářskému, které dosud provozuje v chicagské České Kalifornii.

Matka paní Anna Kuryvialová se též narodila na Moravě, v Blatnici pod sv. Antonínkem.

Dp. Jiří M. Kuryvial, O.M.I.

Do Ameriky přijela s rodiči v mladém věku 8 let. Manželé Kuryvialovi jsou dosud osadníci osady bl. Aelžky české, kde se jim narodilo 5 dítek — jednu dceru mají v klášteře františkánek v Milwaukee, Wis.

Při primiční mši svaté přislubovali princípiantovi nejdp. Msgr. Msgr. Martin A. Křížka, farář osady, jako arcikněz; dp. Valerian Rezek, farář osady svatých Cyrilla a Metoděje, byl jáhnem a dp. Jan Maronič, O.M.I., z Campus, Ill., byl podjáhnem. Seminarista Henry Mulvihill z osady bl. Anežky české, byl ceremoniářem. Slavnostním kazatelem byl dp. Bruce McClean O.M.I., který přijel ze St. Paul, Minn.

Po mši svaté, která byla skončena krátce po 1. hodině odpolední, se hosté začali shromážďovat v osadní síni, aby byli přítomni hostině.

Posvátné pole

POSLEDNÍ ROZLOUČENÍ S MILOVANÝM KARDINÁLEM STRITCHEM

Chicago se dne 3. června 1958 naposledy rozloučilo se zesnulým chicagským arcibiskupem Samuelem kardinálem Stritchem. Předtím celou noc, až do časných ranních hodin, nekonečné zástupy Chicažanů procházely katedrálou, aby se naposledy loučily se svým milovaným arcipastýřem, který zemřel ve Věčném městě jako proprefekt posvátné kongregace pro šíření víry.

Pohřeb chicagského kardinála byl nejslavnějším pohřbem, jaký Chicago pamatuje. Byl zahájen v 10 hodin ráno dlouhým průvodem

kněží a členů vysoké hierarchie do katedrály. Za kněžimi jednotlivých řádů a kongregací šlo kněžstvo arcidiecése, posléze papežští komoři, papežští preláti, apoštolští protonotáři a za nimi 120 členů nejvyšší církevní hierarchie, opatové, biskupové, mezi nimi nejdp. opat Ondrák a biskupové Mořkovský a Grutka, a arcibiskupové, většinou v černých smutečních mantilách. Za nimi za doprovodu rytířů řádu sv. Řehoře a sv. Sylvestra, kráček celebrant pontifikálních zádušních bohoslužeb J. Exc. apoštolský delegát ve Spojených státech arcibiskup Cicognani s asistencí duchovních a za ním kardinálové ve fialových smutečních pláštích J. Em. kardinál James McIntyre, arcibiskup z Los Angeles,

Zesnulý kardinál-arcibiskup Samuel Alfons Stritch

J. Em. kardinál František Spellman, arcibiskup z New Yorku a J. Em. kardinál Edward Mooney, arcibiskup z Detroit. Katedrála Nejsv. Jména byla zaplněna do posledního místa, většinou řeholními sestrami, kněžími a monsignory a význačnými smutečními hosty.

Trůn zesnulého kardinála zůstal prázdný. V předních lavicích zaujali místo na 50 blízkých i vzdálených příbuzných zesnulého kardinála, dále zástupce presidenta Eisenhowera, tajemník práce Mitchell, oba illinoišští senátoři Dirksen a Douglas, zástupce guvernéra, bývalý guvernér illinoiský Adlai Stevenson, mayor města Richard Daley, představitelé federálních, státních, okresních a městských úřadů a všichni radní města. V dalších lavicích seděli také

četní diplomaté, mezi nimi vyslanec francouzské republiky, Irska a jiných států.

Pontifikální bohoslužby ve smutečně zdobené katedrále, které sloužil apoštolský delegát, byly doprovázeny dvěma sbory — seminaristy ze přípravného semináře Quigley za řízení Msgr. Metera a sborem arcidiecésních seminaristů řízených dp. Mrockowskim. Zádusňní bohoslužby byly nejen vysílány rozhlasem zástupům, které se v počtu asi 25,000 shromáždily před katedrálou a okolních ulicích, ale také televizí po celých Spojených státech. Po slavné pontifikální mši svaté vystoupil na kazatelnu nejdp. biskup William Cousins z Peoria, Ill., v procitěném kázání dojatě zhodnotil nesmírnou práci zesnulého kardinála a také vyzvedl jeho

nesmírnou odevzdanost do vůle Boží v posledních týdnech života, kdy, jak řekl kazatel, kardinál přednesl ze svých předchozích nespočetných kázání, nejkrásnější a nejučinnější, když po odejmutí ruky s klidem pronesl slova: Děj se vůle Boží . . .

Pět biskupů po kázání udělilo poslední absoluci. Po tomto starobylém obřadu kráčeli ještě všichni opatové, biskupové a arcibiskupové a kardinálové kolem rakve. Tříhodinové obřady v katedrále byly ukončeny. Za hodinu na to, za smutečního vyzvánění odjížděl smuteční průvod s pozůstatky kardinálovými do předměstí Hillside na hřbitov Mt. Carmel. Ulice Chicaga, kudy tento průvod, složený ze 170 aut, projížděl, byly vroubeny hustými řadami Chicažanů. Milion lidí, možná i více, stálo za slunného odpoledne podél cesty průvodu. Na tisíc členů policie tvořilo čestnou stráž. V odpoledním ruchu se celý provoz ve vnitřním městě zastavil — Chicago se v pohnutí loučilo s milovaným kardinálem. Na hřbitově se zatím shromáždilo na 20,000 lidí. Na tisíc Rytířů Kolumbových tvořilo čestnou stráž. Po posledních obřadech, které vykonal světící biskup chicagský Rajmund Hillinger, byly pozůstatky kardinála Stritche uloženy do biskupské hrobky k věčnému odpočinku. Tisíce lidí a kněží opouštělo hřbitov v pocitu, že byli na pohřbu světce . . . Zesnulý kardinál, jemuž byly vzdávány pocty jako prince královského dvora, arcibiskup největší arcidiecése na světě, zahrnovaný dary dostupujícími milion dolarů, zemřel chudý — vše, co dostal, rozdal chudým a potřebným. Skonal s pohledem na kříž, který držel sevřen v zbývající levé ruce a s nímž se snažil naposledy přítomně u svého lože požehnat.

* * *

Jeho Em. Samuel kardinál Stritch zemřel 25. května 1958 v římském sanatoriu Sanatrix, kde byl stížen záchvatem mozkové mrtvice, komplikované slabosti srdce. Svatý Otec, který v době skonu pracoval ve své pracovně ve Vatikáně, byl o smrti chicagského kardinála informován, a hned se odehrál do své soukromé kaple, aby se pomodlil za zesnulého kardinála, kterého v březnu povýšil na proprefekta posvátné kongregace pro šíření víry a kterému po příjezdu do Říma musela být amputována ruka. Zpráva o smrti kardinála Stritche zarmoutila celý katolický svět a celou Ameriku. President Eisenhower vydal zvláštní prohlášení soustrasti, taktéž místopresident Nixon.

Svatý Otec stanovil, aby pohřební obřady za chicagského kardinála se konaly v Římě 29. května v jednom z největších chrámů, v kostele sv. Ignáce. Slavné pontifikální rekviem složil americký biskup O'Connor, rektor Seve-roamerické kolleje. Mši sváté byli přítomni všichni kardinálové sídlící v Římě, kteří po rekviem vykonali absoluci nad rakví zesnulého kardinála. Poslední absoluci vykonal jménem

Svatého Otce děkan posvátného sboru kardinálů Jeho Em. Evžen kardinál Tisserant.

Krátce po bohoslužbách byla rakev s tělesnými pozůstatky odevzena na římské letiště, odkud je letadlo přeneslo do Chicaga. Pozůstatky kardinála Stritche přišli na letiště uctivě přijat nejen církevní hodnostáři a na tisíc kněží, ale také všech 50 radních města Chicaga v čele s mayorem Daleym. Podél 13-milové cesty, kudy rakev s pozůstatky projížděla, stály nekonečné řady školních dětí a Chicažanů. Rakev s pozůstatky doprovázela také čestná stráž policejního sboru: 400 chicagských policistů v čele s komisařem O'Connorem.

Zesnulý kardinál Stritch byl po návratu do Chicaga uložen v katedrále Nejsv. Jména. Katedrála byla až do dne pohřbu stále otevřena, aby miliony Chicažanů a lid z předměstí se naposled rozloučilo se svým zesnulým arcipastýřem.

DP. VÁCLAV ŘEHOŘ MRTEV

Zemřel ve středu 24. října 1957. Byl rodákem z jihočeské Modré Hůrky. Vyšel z chudického prostředí a když vystudoval gymnasium v Českých Budějovicích, rozhodl se vstoupit do františkánského řádu. Po dvouletém noviciátě pokračoval v bohosloveckých studiích na Gregoriánské universitě v Římě a na kněze byl vysvěcen 24. června 1918. Byl by tedy příští rok oslavil rubínové jubileum svého kněžství.

Po tříletém záslužném působení mezi vídeňskými krajany, byl pak poslán jako misionář mezi africké domorodce. Vyčerpávající misionářská činnost, plná strádání, podlomila však jeho zdraví a tak po desíti letech se vrátil do Československa, kde uspořádal mnoho přednášek o svých misionářských zkušenostech z Afriky. Roku 1932 odjel pak do Spojených států, aby získal podporu amerických krajanů pro dílo afrických misí. Dvě leta neúnavně jezdil a přednášel, leč následky útrap z Afriky a malarie se opět projevily a tak si znovu musel odpočinout, aby načerpal dalších sil. Poté trvale už působil mezi americkými krajany při osadě sv. Lukáše ve Veseleyville, No. Dak. — ale i tu jej stihla v minulých dnech — v červnu roku 1955 — bolestná rána: kostel sv. Lukáše ve Veseleyville vyhořel. I tuto ránu se podařilo zacelit. — byl vybudován nový kostel, jehož posvěcení se však dp. Řehoř už nedočkal.

Dp. Václav Řehoř byl také literárně činný: jeho úvahy, články a povídky se vyznačovaly často pozoruhodnou intelektuální výškou a hlubokým smyslem pro bolesti a záchvěvy lidského nitra a pro skryté hlubiny lidské duše.

Slavný pohřeb dp. Řehoře

Pohřební obřady se konaly 26. října 1957 v osadním chrámu v Písku, No. Dak., neboť nový kostel ve Veseleyville, nebyl ještě posvěcen. Zesnulému dp. Řehořovi přišla vzdát poslední poctu takřka opravdu celá česká katolická Se-

verní Dakota. Dostavili se osadníci z Veselyville, z Písku, Bechyně, Lankinu, i z dalších míst. Pohřebních obřadů se zúčastnila také celá řada českých kněží, jejichž byl dp. Řehoř otcovským rádcem a přítelem. Bylo také přítomno pět monsignorů a 26 kněží v naplněném osadním chrámu, když Jeho Exc. nejdp. biskup Leo Dworschak z Fargo sloužil slavnou pontifikální zádušní mši svatou. Nejdp. biskup promluvil také smuteční promluvu, ve které slovy vřelého uznání ocenil dlouholetou, obětavou práci dp. Řehoře, zvláště také jeho práci knězemisionáře v Africe, která byla plná útrap a strádání a která podlomila zdraví tohoto vzácného kněze, jenž se však znovu dal s nadšením do práce všude, kam jej další kněžské působení zavedlo.

Dp. Václav Řehoř

Po pohřebních obřadech v Písku byly pozůstatky zesnulého dp. Řehoře převezeny do jeho osady ve Veseleyville, kde byly uloženy v posvěcené půdě při nové vybudovaném chrámu. Pohřební obřady provedl vdp. Jan Garland za početné asistence kněží, mezi nimiž byli čeští kněží dp. Jaroslav Tománek, dp. Dr. Petr Lekavý, dp. Viktor Drápela, dp. Jan Roth, dp. Jiří M. Svoboda a dp. Ludvík Světlinský. Přítomní čeští kněží-exulanti se loučili s dp. Řehořem se smutkem v duši, neboť v něm ztratili opravdu vzácného a ušlechtilého přítele, který horoucně miloval svou rodnou zem a který tuto svou lásku také účinně prokázal mnohým čs. exulantům. Se smutkem v duši se také loučili se svým duchovním pastýřem krajané a osadníci z Veseleyville, jejichž duchovním potřebám se dp. Václav Řehoř věnoval z celého svého dobrého a šlechetného kněžského srdce.

DP. ATHANASIIUS RESZEC, O.S.B., MRTEV

V sobotu 15. února 1958 časně ráno dokonala po těžké nemoci zasloužilý člen opatství sv. Prokopa dp. Dr. Athanasius Reszec, O.S.B., který působil jako profesor morálky a asketiky

při svatoprokopském semináři a který byl v dřívějších letech též profesorem ruské řeči na koleji sv. Prokopa. Dp. Athanasius Reszec, O.S.B., byl kněz vysoce učený, který se s láskou věnoval východnímu obřadu a který byl také nadšeným horlitem pro unionistické snahy.

Dp. Athanasius Reszec, který zemřel na zákeřnou rakovinu ve věku 68 let, se narodil v Ruszcanech na Bílé Rusi 26. července 1890 a na kněze byl vysvěcen kardinálem Basilem Pompiliem ve Vilně v Polsku 2. prosince 1917 ve věku 27 let. Dosáhl též licenciátu filosofie a doktorátu teologie na papežské Gregoriánské universitě v Římě a kromě toho též licenciátu východní teologie na papežském Orientálním ústavě v Římě. Řadu let vyučoval filosofii ve vilenském arcidiecézním semináři a poté byl v letech 1931 až 1938 farářem v Downary v Polsku.

Dp. Athanasius Reszec, O.S.B.

Na pozvání nejdp. opata Prokopa Neužila, O.S.B., vstoupil pak tento učený kněz do svatoprokopského opatství, aby spolupracoval zvláště v Apoštolátě pro Rusko a složil své slavné řeholní sliby 15. srpna 1939.

Dp. Reszec za svého působení ve svatoprokopském opatství vykonal velký kus nejvyšší záslužné práce a svou tichou povahou i vznešeností svého srdce získal si opravdovou úctu všech, kdo ho znali.

Pohřeb zesnulého dp. Athanasia Reszce, O.S.B., se konal 18. února v opatství sv. Prokopa. Hodinky podle byzantského ritu byly za zesnulého čteny a po nich byly čteny hodinky podle latinského obřadu. Nato nejdp. opat-

archimandrita Ambrož L. Ondrák, O.S.B., celebraval slavné pontifikální rekviem a pozůstatky zesnulého byly pak uloženy k poslednímu odpočinku na klášterním hřbitově.

DP. JAN J. NOVÁK ZEMŘEL

Dp. Jan J. Novák, který byl vážně churav po delší dobu, zemřel v Domově sv. Josefa v Dubuque, Iowa, 21. února 1958 ve věku 74 let. Bisukp Jan J. Treacy z La Crosse, Wis., obětoval zádušní mši svatou za něho v kostele Panny Marie v Greenwood 25. února. Dp. Novák byl pochován na hřbitově Svaté Rodiny ve Willard, Wis. Dp. Novák se narodil 21. června 1883 z českých rodičů v Jugoslávii. Když přijel do této země, konal filosofická studie v semináři sv. Pavla a theologii v semináři sv. Františka. Vysvěcen byl 18. prosince 1908 v Lead, So. Dak. Další studie pak konal v Katolické universitě americké roku 1916 a do diecése La Crosse, Wis., přišel roku 1917. Na to působil 16 let v osadě Svaté Rodiny ve Willard, Wis. V září 1933 byl ustanoven za faráře osady sv. Bernarda v Abbotsford a za 4 roky později, v lednu 1937 se stal farářem osady Panny Marie v Greenwood, Wis., kde působil 14 let. Roku 1951 byl ustanoven za faráře osady sv. Michaela v Junction City, Wis., avšak v červnu 1955 vzdal se tohoto úřadu následkem pokročilého stáří. Dp. Novák nemá žádné pozůstalé příbuzné ve Spojených státech.

DP. ALFONS BISKUP, O.S.B., MRTEV

Ze St. Louis, Mo., došla smutná zpráva, že v tamní nemocnici bratří Alexiánů zemřel v sobotu 22. února po dlouhé a vleklé nemoci ve věku 71 let významný člen svatoprokopského opatství dp. Alfons Biskup, O.S.B. Tak nedlouho po odchodu dp. Athanasia Reszce, O.S.B., odchází na věčnost další zasloužilý člen řeholní rodiny česko-amerických benediktinů. Zesnulý dp. Alfons Biskup, O.S.B., který za první světové války byl kaplanem československých legií ve Francii, se tímto svým ušlechtilým vlasteneckým působením v dobách prvního čs. odboje stal známým v širokých kruzích české veřejnosti.

Dp. Alfons Biskup, O.S.B., se narodil v Cedar Rapids, Iowa, 17. ledna 1887. Řeholní sliby v benediktinském řádu složil 16. července 1909. Filosofická a bohoslovecká studia vykonal v Lisle a na kněze byl vysvěcen 6. června 1914 v chicagské katedrále Nejsv. Jména tehdejšími arcibiskupem Jakubem Quigleyem.

Po svém vysvěcení působil pak v duchovní správě při osadě sv. Víta v Chicagu, poté v osadě Panny Marie Cellenské v Berwyn a pak v osadě sv. Prokopa v Chicagu. Když za první světové války vyhlásily Spojené státy válku Německu, přihlásil se dp. Alfons Biskup, O.S.B., za kaplana čs. legií ve Francii, kde působil až

do konce války a pak ještě kratší čas setrval jako vojenský kaplan čs. legií v Československu. Po svém návratu do Spoj. států se stal ředitelem a šéfredaktorem česko-amerického benediktinského tisku, jímž byl několik let. Pak opět působil jako farář osady Nejsv. Trojice v Haugen, Wis., odkud po šesti letech byl ustanoven farářem osady sv. Prokopa v Chicagu. V té době se začaly projevovat na zdraví dp. Alfonse Biskupa, O.S.B., následky vyčerpání z válečných let a z operací, které musel podstoupit, a tak po čase dp. Alfons Biskup, O.S.B., byl nucen vzdát se pro podlomené zdraví působení při osadě sv. Prokopa. Poté působil v Milligan, Neb., dále v Prague, Neb., v Dante, So. Dakota a od roku 1937 opět v Haugen, Wis.

Dp. Alfons Biskup, O.S.B.

V pozdějších letech uchýlil se pak dp. Alfons Biskup, O.S.B., s oslabeným zdravím do zátíši svatoprokopského opatství a v posledních letech byl již nečinný.

Pohřeb dp. Alfonse Biskupa, O.S.B. se konal 26. února v dopoledních hodinách v opatství sv. Prokopa v Lisle. Slavnou zádušní, mši svatou v opatství svatoprokopském celebraval synovec zesnulého nejdp. biskup Jiří Biskup z Dubuque, Iowa. Nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., pronesl nad rakví promluvu, ve které vřelými slovy ocenil zásluhy zemřelého člena řádu i jeho příkladné působení jako hrdinného vojenského kaplana čs. legií. Po pohřebních obřa-

dech, jichž se zúčastnili kromě řeholní družiny svatoprokopské, příbuzní zemřelého a další smuteční hosté, byly pozůstatky vzácného a ušlechtilého kněze dp. Alfonsa Biskupa, O.S.B., uloženy k poslednímu odpočinku na tichém klášterním hřbitově.

NEJDP. MSGR. JOSEF A. TUPÝ ZEMŘEL VE VĚKU 47 LET

Nejdp. Msgr. Josef A. Tupý, farář osady Panny Marie Světého Růžence v Plattsmouth, Neb., zemřel 4. března 1958 ve věku 47 let. Msgr. Tupý se podrobil operaci 26. února a uspokojivě se zotavoval, leč 4. března ráno byl zachvácen ochrnutím. Toho dne odpoledne upadl v bezvědomí a zemřel téhož večera.

Msgr. Josef Tupý

Msgr. Tupý se narodil v Minnesotě a na kněze byl po studích v Lisle vysvěcen 6. května 1937. Působil v osadě Panny Marie v David City, Neb., jako kaplan až do 24. července 1938, kdy byl ustanoven za faráře osady sv. Jana Křtitele v Prague, Neb. Kromě svého kněžského povolání zabýval se řezbářstvím a tak vykonával téměř všechnu remodelovací práci v chrámu v Prague, kde působil až do svého ustanovení za faráře osady Nanebevzetí Panny Marie ve Dwight 25. června 1950.

V říjnu 1851 pracoval v Julian a v Dunbar, Neb., a potom byl ustanoven za faráře v Plattsmouth 11. ledna 1953. Domácím prelátem byl jmenován v dubnu 1955. Obřad obléčky provedl dne 7. července toho roku zesnulý biskup Ludvík B. Kučera.

Biskup Casey obětoval 7. března v Plattsmouth pontifikální zádušní mši svatou a udělil

absoluci. Biskupovi přísluhovali nejđ. Msgr. J. J. Przudzik, jako arcikněz, nejdp. Msgr. Jeroným B. Pokorný a nejđ. Msgr. H. H. Ingenhorst jako čestní jáhni; dp. Václav Beránek byl jáhnem a dp. Jiří J. Lívanec podjáhnem. Na 40 kněží, přestože panovalo blizardové počasí, se pohřbu zúčastnili. Rytíři Kolumbovi tvořili čestnou stráž kolem rakve zesnulého. Zesnulý Msgr. Tupý byl pochován 10. března v Lonsdale, Minn.

DP. ZDRAŽIL ZEMŘEL V AUSTRALIÍ

Z Austrálie došla smutná zpráva, že 8. března 1958 zemřel po dlouhém utrpení na těžké astma vynikající a zasloužilý kněz-exulant z Československa dp. F. A. Zdražil, S. J., který byl duchovním správcem pro čs. uprchlíky v Melbourne. Dp. Zdražil zemřel ve Wentworth Falls u Sydney. Pozůstatky zesnulého kněze byly převezeny do Sydney, kde v kostele Panny Marie sloužil dp. Aurelius Hrdina, O.F.M., Cap., zádušní mši sv.

Dp. F. A. Zdražil byl obětavým rozšiřovatelem "Katolika" mezi australskými Čechy a nadšeným horlilem účty k Nejsvětějšímu Srdci. Za několik let své činnosti v Melbourne pokřtíl také skoro 30 dospělých konvertitů. Byl znám rovněž jako překladatel z francouzštiny a vydal svým nákladem knihy "Matka Boží", "Naše paní z Banneaux" a třísvazkové dílo "Radostný pohled do života."

DP. MICHAEL PAZOUREK ODEŠEL NA VĚČNOST

Jeden za druhým odchází a sporé jejich řady bolestně řídnou. Jeden za druhým nás opouští a česká rodina na vinici Nebraska ztrácí další hlas, hlas mateřštiny, tlukot srdce daleké země rodné. A v neposlední řadě mezi těmi byl z řady pionýrů dp. Michael Pazourek, Moravan, rodák ze Střelce u Brna. Narodil se 6. ledna 1884. Studoval na Starém Brně, Kroměříži a dostudoval v semináři Panny Marie v Baltimore, Md., kde byl vysvěcen na kněze kardinálem Gibbonsem 21. června 1910. První mši svatou sloužil ve starém kostele v Abie, Neb. a brzo nato byl poslán na první místo do Dwight, kde úspěšně působil do 15. října 1924. Právě tu zanechal tak znatelné stopy úspěšné pastýřské práce, když jeho péčí byla postavena krásná budova katolické školy. V lednu 1925 byl přeložen do Wilber, odtud pak do Ilee, kde působil v kostele sv. Václava, až do roku 1956, kdy s podlomeným zdravím se odebral zpět do Dwight na ne dlouhý odpočinek. Zemřel 19. března 1958 a byl pochován z kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Dwight 22. března. Mezi duchovenstvem zúčastnili se tito česť kněží: Msgr. Mat. V. Němec z Wahoo, Msgr. Viktor Mlejnek, rodák z Ratiškovice na Moravě, farář v Appellton, Msgr. František Kopecký, děkan v

Prague, čeští kněží-exulanti, kterým zesnulý byl dobrým spolubratrem, pomocníkem, z nich zvláště jeho stříelický spolurodák dp. Jan Smutný, dp. Eduard Tuček, ředitel sirotčince sv. Tomáše v Lincoln, řádové sestry z osadní školy, české sestry-exulantky, dále členové Rytířů Kolumbových rytířů, p. Eduard Došek, nositel řádu sv. Řehoře a mnoho osadníků.

Rekviem celebroidal sám lincolský biskup ndp. Casey, přísluhován presbyterem Msgr. Kopeckým, jáhnem dp. Václavem Sladkým a podjáhnem dp. Hotovým.

"Kněžský apoštolát zesnulého dp. Michaela Pazourka byl příkladem praktického uplatňování slov a činů Kristových, katolické doktriny, v životě a pro život farní komunity," je základním motivem smutečního projevu pohřebního kazatele Msgra Jeronýma Pokorného z Wilbur, jemuž zesnulý byl duchovným otcem, rádcem a vůdcem, ba tím, který jemu stejně, jakož i jeho mladším druhům z českých rodin z okruhu Dwight, spoluurčil budoucí dráhu kněžství.

Lincolský biskup Casey jménem svým i jménem diecése se pak loučil s mrtvým knězem, který pak byl pochován na český osadní hřbitov v Dwight.

VLASTENECKÝ KRAJANSKÝ KNĚZ DP. PAVEL P. KAŠPAR MRTEV

V nemocnici sv. Vincence v Portland, Oregon dokončil 23. května 1958 po velkém útrpení vzácný a ušlechtilý kněz, oblíbený kazatel a nadšený vlastenec dp. Pavel P. Kašpar. Dožil se necelých 66 let. Dne 26. května byla obětována v katedrále Panny Marie v Portland za zesnulého slavná zádušní mše svatá. Pozůstatky dp. Kašpara byly pak převezeny podle jeho přání do Texasu, kde zesnulý dp. Kašpar po dlouhá léta působil a kde si mezi lidem získal svou kněžskou horlivostí a svou dobrosrdečností velké obliby.

Dp. Pavel P. Kašpar se narodil v Hovězí u Valašských Klobouk na Moravě 1. června 1892. Do Ameriky přijel se svými rodiči jako 10letý chlapec 26. června 1902. Byl nejstarším synem manželů Jana a Františky Kašparových, kteří měli 12 synů a 3 dcery. Kromě dp. Pavla P. Kašpara a jednoho bratra, který zemřel minulého roku, jsou všichni z jeho sourozenců dosud na živu.

Rodina Kašparova se nejprve usadila na farmě nedaleko Plum, v Texasu. Později po první světové válce zakoupili rozsáhlé pozemky na rovinách v přímoří nedaleko Ganado. Dp. Kašpar, který studoval v kolleji sv. Antonína v San Antonio, Tex., se rozhodl už jako mladý student pro stav kněžský a tak rodiče jej poslali na studium do kolleje sv. Prokopa v Lisle. Pak po filosofických studiích v svatoprokopském semináři pokračoval v bohosloveckých studiích v Kenrickově semináři v St. Louis, Mo.

Studia dokončil v semináři sv. Jana v San Antonio. Na kněze byl vysvěcen 16. října 1921 v Shiner, Tex., biskupem Drosseartem, pozdějším arcibiskupem v San Antonio. Byl vysvěcen ve věku 1928 let, protože studie musel na čas pro nepevné zdraví přerušit. Svou slavnou primiční mši svatou obětoval 18. října t. r. u polního oltáře v Ganado, protože kostel v Ganado by tehdy nestačil pojmuti všechny účastníky bohoslužeb. Po vysvěcení na kněze byl ustanoven kaplanem v osadě sv. Cyrila a Metoděje v Shiner a zanedlouho byl ustanoven duchovním správcem dvou osad: osady sv. Petra a Pavla v Plum a osady v Bluff. Jedním z prvních činů nového vlasteneckého duchovního správce bylo, že změnil jméno Bluff na Hostýn. Obě osady za jeho působení utěšeně prosperovaly jak hmotně, tak i duchovně. Dp. Kašpar při obou osadách postavil školy a vybudoval přibytky pro ctih. sestry-učitelky.

Dp. Pavel P. Kašpar

Dp. Kašpar byl oblíbeným kazatelem a řečníkem. Ačkoliv jeho kázání trvalo hodinu, věřící lidé je vyslechli s upřímným zájmem a pozorností do posledního slova. Jeho vliv se postupně rozšířil nejen v Plum a na Hostýn, ale i v celém českomoravském Texasu. Vlastenecký kněz dp. Kašpar se stal vůdčí postavou českokatolického společenského života v krajském Texasu. Postavil se za Katolického Sokola a za jeho účinné podpory Katolický Sokol vyvíjel záslušnou činnost a vykonal mnoho dobrého mezi texaskou českokatolickou mládeží. V době mezinárodního eucharistického kongresu v Chicagu v červnu r. 1926, zásluhou dp. Kašpara navštívil tehdejší královéhradecký biskup Dr. Karel Kašpar, pozdější kněze-arcibiskup pražský a kardinál, také te-

xaský Hostýn. Biskup Dr. Karel Kašpar byl prvním biskupem z českých zemí, který přijel do Ameriky a jeho průvodcem na cestě po české Americe byl dp. Pavel P. Kašpar. Při návštěvě biskupa Dr. Karla Kašpara se sjelo na Hostýn na 10.000 texaských krajanů, kteří pozdravili vzácného hosta.

Osada hostýnská se vůbec působením dp. P. Kašpara stala rušným střediskem a duchovním pilířem českomoravského Texasu. Krajané z Texasu si Hostýn a jeho duchovního správce dp. Pavla P. Kašpara opravdu zamilovali a rádi tam zajížděli i zdaleka. Dp. Kašpar zvelebil chrám, vybudoval při něm čtyři svatyně z přírodního kamene a okolo kostela krásnou křížovou cestu. Hostýn navštěvovali i krajané z nejrůznějších končin Spojených států.

Za druhé světové války byl dp. Kašpar, po více než 20letém působení na Hostýně, přeložen do Hilje, kde působil pouze několik let. Za tohoto svého působení založil novou osadu v Louise a postavil při ní krásný kostelíček, který byl zasvěcen sv. Prokopu. V roce 1946 oslavil dp. Pavel P. Kašpar své stříbrné kněžské jubileum, které bylo oslaveno v obou osadách, 16. října v Hilje a 18. října v Louise. Oslavy v Hilje se zúčastnil také nejd. arcibiskup Robert Lucey ze San Antonio a 35 kněží.

Dp. Kašpar se pak pro podlomené zdraví musel vzdát duchovní správy a odebrat se na léčení. Nemoc od té doby na něho mnohokrát těžce doléhala a jen jeho mohutný organismus náporům choroby po léta odolávat. Dp. Kašpar postupně musel podstoupit 15 operací. V posledních letech však jeho síla a odolnost byla již trvale podlomena a tak dp. Kašpar byl nucen uchýlit se do kraje, kde by podnebí bylo příznivé jeho oslabenému zdraví. Odebral se tedy do Portland, Oregon, kde působil duchovně až do posledních měsíců svého života. Ryl postižen rakovinou zažívacích orgánů.

Pohřeb dp. Pavla P. Kašpara

Pozůstatky zesnulého dp. Kašpara byly převezeny z Portland, Ore., kde dp. Kašpar skonal, vlakem do Schulenburg, Tex., a odtud do Ganado, kde večer se přátelé zesnulého modlili u rakve sv. růžence. V Ganado byla sloužena zádušní mše svatá a poté byly pozůstatky zesnulého zaloužili českoamerického kněze převezeny na Hostýn, kde 31. května byly uloženy k poslednímu odpočinku mezi své bývalé osadníky na katolickém hřbitově.

VDP. PŘEVOR JOSEF CHVÁTAL, O.S.B., MRTEV

Dne 7. června zemřel v chicagské nemocnici sv. Antonína ve věku 81 let vzácný a zasloužilý kněz vdp. převor svatoprokopského převorství v Chicagu Josef Chvátal, O.S.B., někdejší dlouholetý farář osady sv. Prokopa, který byl také 14 let ředitelem českoamerického benediktinského tisku. Ve vdp. Josefu Chvátalovi, který

byl knězem plných 56 let, odešel jeden z nejznámějších a nejoblíbenějších kněží v Chicagu, který svou mírností a dobrosrdečností si získal sympatie všech, kdo ho znali.

Vdp. převor Josef Chvátal, O.S.B.

Vdp. převor Josef Chvátal, O.S.B., se narodil 27. března r. 1877 v Markvarticích na Moravě a do Ameriky přijel se svými rodiči a sourozenci jako 6letý chlapec roku 1883. Jeho rodiče se hned po příjezdu usadili v osadě sv. Prokopa v Chicagu, kde František — jak se jmenoval pozdější vdp. převor křestním jménem — navštěvoval nejprve osadní školu. Byl tedy spjat s osadou svatoprokopskou až do své smrti časovým rozpětím přes 70 let. Po dokončení osadní školy pokračoval ve studiích na koleji sv. Prokopa, načež roku 1893 byl poslán na další studia do koleje sv. Benedikta v Atchison, Kansas, kde ztrávil tři roky. V tamním klášteře také vstoupil do noviciátu a jednoduché řeholní sliby pak složil 19. července 1897 v Chicagu v klášteře sv. Prokopa, při čemž obdržel řádové jméno Josef. Ještě téhož roku se pak opět vrátil do Atchison, kde pokračoval ve filosofických a богословských studiích, po jejichž dokončení se opět vrátil do Chicaga, kde byl vysvěcen na kněze 24. května 1902. Obřad svěcení vykonal světitel biskup Petr Muldoon v katedrále Nejsvětějšího Jména. První mši svatou obětoval dp. Chvátal 8. června v opatském chrámu sv. Prokopa a po dvou letech působení v osadě svatoprokopské byl přeložen do sousední osady sv. Víta v České Plzni, kde působil až do stříbrného jubilea osady v r. 1913.

Poté byl znovu ustanoven kaplanem osady sv. Prokopa a r. 1916 byl jmenován farářem

osady. Osadu řídil po 11 let, načež r. 1927 byl ustanoven ředitelem a šéfredaktorem česko-amerického benediktinského tisku. Roku 1941 byl znovu ustanoven farářem osady sv. Prokopa, kterou pak spravoval jako farář až do roku 1950. Po celou dobu svého působení v osadě byl vdp. Chvátal také horlivým šířitelem úcty k Pražskému Jezulátku. Jelikož z předcházejících 34 let ztrávil vdp. Chvátal 20 let jako farář osady a 14 let jako ředitel tiskárny, byly jeho síly dlouholetou neúnavnou činností značně vyčerpány. Nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., jej proto r. 1950 na jeho žádost zprostil úřadu faráře. Vdp. převor Chvátal však zůstal rozhodnutím nejdp. opata Ondráka i nadále v hodnosti převora představeným řeholní družiny na převorství sv. Prokopa v Chicagu.

Vdp. převoru bylo dopřáno oslavit stříbrné, rubínové i zlaté kněžské jubileum. Oslavy těchto významných jubileí byly vždy zároveň význačnými slavnostmi českého katolického Chicaga a krajanské katolické Ameriky. Svě stříbrné kněžské jubileum oslavil vdp. Chvátal 12. června 1927. Slavnostním kazatelem byl tehdy vdp. převor Prokop Neužil, O.S.B., pozdější třetí opat česko-amerických benediktinů. Poté se konala občanská oslava jubilea, při níž pronesl promluvu tehdejší opat Valentin Kohlbeck, O.S.B., a další řečníci. Svě rubínové kněžské jubileum oslavil vdp. Chvátal 26. května 1942. Zlaté kněžské jubileum vdp. Chvátala bylo oslaveno 4. května 1952.

Od té doby žil vdp. převor Chvátal již více v tichém ústraní — zajímal se však dál živě o záslužné akce nábožensko-národní. Říkával nám často, když jsme jej potkávali na jeho oblíbených procházkách, že má radost z velké apoštolské horlivosti nejdp. opata Ondráka a že se modlí, aby Bůh co nejvíce žehnal všem jeho snahám, že aspoň tímto způsobem se snaží přispět. Také na Československo a na rodnou zem svou hodně myslil a modlil se, aby slunce svobody zas brzy vzešlo nad ní.

* * *

Dne 10. června se konal z opatského chrámu sv. Prokopa pohřeb vdp. převora Jos. Chvátala. Nejprv se konaly hodinky za zemřelého a poté o půl jedenácté hodiny ráno sloužil nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., slavnou pontifikální zádušní mši svatou, již byl přítomen také vzácný dlouholetý přítel osady svato-prokopské J. Exc. nejdp. světec arcibiskup chicagský William D. O'Brien a J. Exc. světec biskup chicagský Raymond P. Hillinger a řada českých a jinonárodních kněží. Pohřební obřady po skončení slavného pontifikálního rekviem vykonal nejdp. světec biskup Raymond P. Hillinger. Poté dlouholetý přítel zesnulého vdp. převora dp. František Tony, farář osady Panny Marie Svatohorské v Ciceru, pronesl smuteční promluvu, ve které vřelými slovy ocenil dlouholeté požehnané působení zesnulého

ho a jeho příkladnou horlivost i obětavost ve službách Církve Kristovy.

Pozůstatky zesnulého vdp. převora byly převezeny do opatství sv. Prokopa, kde byly za velké účasti kněží a řeholních bratří uloženy na tichém klášterním hřbitově k poslednímu odpočinku. — R. I. P.

DP. FRANTIŠEK SVATEK ZEMŘEL

V nemocnici sv. Rodiny v Manitowoc, Wis., zemřel 7. června 1958 dp. František Svatek, farář osady sv. Josefa v Kellnersville, Wis., kde působil 15 let. Zádušní pontifikální mši sv. obětoval nejdp. Stanislav V. Bona, biskup v Green Bay v kostele sv. Josefa v Kellnersville 11. června a zemřelý kněz byl pohřben na tamějším katolickém hřbitově.

Dp. František Svatek

Dp. František Svatek se narodil 4. září 1906 v Reedsville, Wis., z rodičů p. a pí. Emila Svatkových, dosud tam žijících. Zde vychodil osadní školu Nanebevzetí Panny Marie, pak vstoupil do přípravného semináře v St. Francis, Wis., kde též dokončil filosofii ve velkém semináři. Na to poslal jej nejdp. biskup P. P. Rhode do semináře sv. Prokopa v Lisle, aby se zdokonalil mimo jiných studií také v české řeči. Na kněze byl vysvěcen 18. března 1832 a svou primici slavil v rodné osadě Panny Marie Nanebevzetí v Reedsville, Wis.

V jeho čtvrtstoleté kněžské působení (r. 1957 slavil své stříbrné jubileum) dosluhoval v těchto osadách: Panny Marie v Antigo, sv. Josefa v Norman a sv. Vavřince v Stangelville, nežli byl ustanoven do Kellnersville. Za jeho farářování na zdejší osadě sv. Josefa oslavila osada diamantové jubileum (75 let) trvání,

vlastně v den slavnosti, dne 29. listopadu 1945, bylo to právě 75 let, kdy biskup Jos. Melcher (první biskup v Green Bay) posvětil nový kostel v Kellnersville. Tato osada byla založena roku 1868, kdy skupina rodin okolo Kellnersville požádala biskupa Josefa Melchra o založení osady, neboť kostel sv. Václava v Greenstreet, Wis., nepostačoval pro velký počet osadníků.

Nad smrtí dp. Svatka truchlí mimo rodičů, jeho čtyři bratři: Emil, Adolf a Eduard v Reedsville a Václav v Manitowoc, dále tři sestry: pí. Alfons Holsbach, pí. Albert Meyer, obě z Manitowoc a pí. Vilém DeCreamer v Kewaunee, Wis. Jeho sestra Barbora ho předešla ve smrti.

DP. LADISLAV JAŠEK ZEMŘEL

Srdeční mrtvice skončila 1. července 1958 mladý, nadějný život dp. Ladislava Jaška ze Schulenburg, Tex., právě když se nacházel v loďce na jezeře v chlapeckém táboře Camp Wooten u Austin. Doprovázel do tábora skupinu skautů ze Schulenburg, Texas. V loďce s ním byl jeden z chlapců, když dp. Jašek náhle povstal a převrátil se do jezera. Jeho mrtvola byla dopravena do márnice v Austin, kde koroner prohlásil smrt za náhodou.

Dp. Ladislav Jašek

Dp. Jašek se narodil na Novohradě v Texasu 11. ledna 1925. Jeho náhlého skonu želi jeho matka pí. Albína Jašková z Novohradu, s níž a s pěti bratřími týden před tím byl na výletě v Minnesotě. Dva jeho bratři též tragicky zahynuli.

Dne 3. července byla rakev s pozůstatky dp. Jaška vystavena v kostele sv. Josefa v Mouton, kde se modlili osadníci růženec a pak byla převezena do kostela v Schulenburg, kde byla v pátek 4. července slavná zádušní mše svatá u přítomnosti ndp. arcibiskupa Luceyho ze San Antonio sloužená. Dne 5. července byl pohřeb dp. Jaška v texaské Praze. Mši svatou sloužil bratranec zesnulého, dp. Theofil Okruhlik. Přítomen byl světlí biskup ze San Antonio ndp. Leven.

NEJDP. APOŠTOLSKÝ PROTONOTÁŘ MSGR. FRANTIŠEK J. POKLUDA MRTEV

Generální vikář, biskupský rádce diecese Amarillo a farář osady sv. Ambrože nejdp. Msgr. František J. Pokluda, skončil ve spánku 27. srpna 1958. Ačkoliv jeho zdraví bylo chatrné, byl do posledního dne svého života čile zaměstnán v péči o svoji osadu a smrt jej zastihla neočekávaně.

Msgr. František J. Pokluda

Dne 29. srpna nejdp. biskp Jan L. Mořkovský, D. D., sloužil slavnou zádušní mši svatou v chrámu sv. Ambrože ve Wall, Texas za nejdp. Msgr. Pokludu. Na to tělesná schránka byla převezena do Schulenburg, kde Msgr. Pokluda roku 1916 slavil svou primici. Tu ve chrámu

sv. Růženy dp. Jerome Vítek obětoval slavnou mši svatou v 30. srpna. Nejd. Msgr. Alois Mořkovský, farář z Hallettsville, přednesl kázání nad rakví. Pak tělesné pozůstatky byly uloženy k věčnému odpočinku na osadní hřbitov.

Pohřbu v Schulenburgu se zúčastnil též nejdp. biskup Jan L. Mořkovský a značný počet duchovenstva z arcidiecése San Antonio a z diecése Galveston a Austin.

Nejd. Msgr. František J. Pokluda se narodil 18. července r. 1888 ve Frýčovicích na Moravě. Do Ameriky přijel se svými rodiči roku 1892. Rodina se usadila v Texasu u Ammansville, nedaleko Schulenburgu. Kněžská studie započal roku 1906 v koleji sv. Antonína v San Antonio. Pak pokračoval u benediktinů v semináři sv. Josefa v St. Benedict, La., a dokončil svá studia v semináři Panny Marie v Baltimore, Md.

Na kněze byl vysvěcen 27. června 1916. Několik roků po vysvěcení působil v různých českých osadách v arcidiecési sanantonské. Roku 1935 byl ustanoven apoštolským administrátorem diecése Amarillo. Zastával ten úřad po 9 měsíců do ustanovení biskupa Roberta L. Luceyho. Když biskup Lucey byl ustanoven arcibiskupem v San Antonio, Msgr. Pokluda byl po druhé zvolen apoštolským administrátorem diecése Amarillo. Roku 1939 Svatý Otec povýšil Msgr. Pokludu na papežského preláta a roku 1954 na hodnost apoštolského prototafě. Od samého založení diecése Amarillo r. 1926 až do své smrti zastával úřad generálního vikáře a biskupského rádce.

Nejd. Pokluda byl široce znám pro svou skromnou a pokornou povahu; patřil mezi nejvyšší české církevní hodnostáře v Americe a byl chloubou českomoravské větve v Texasu.

DP. JOSEF HOVORKA ZEMŘEL

Dne 30. července 1958 zemřel v opatství sv. Jana v Collegeville, Minn., zasloužilý český kněz dp. Josef Hovorka. Dp. Hovorka působil v arcidiecési St. Paul více než půl století. Posledních několik let se těšil zasluženému odpočinku ve zvýšené uvedeném opatství.

Dp. Josef Hovorka se narodil 29. června 1875 v Nové Praze, Minn. Na radu Msgr. Frant. Tichého odebral se do koleje sv. Benedikta v Atchison, Kan., aby se připravoval na stav kněžský. Po ukončení klasických studií vstoupil do semináře sv. Pavla v St. Paul, Minn.

Po šesti letech nejdp. arcibiskup Jan Ireland ho vysvětil na kněze 6. dubna 1901. Své prvotiny slavil na Hod Boží velikonoční v chrámu sv. Václava v Nové Praze. Jeho první působště bylo při prokatedrále v Minneapolis jako kněz nejdp. arcibiskupu Keaneovi, který tehdy tam byl farářem. V roce 1903 vypomáhal v osadě sv. Jana v St. Paul, Minn., kde byl

farářem dp. Jan Rynda. O rok později byl ustanoven farářem osady Panny Marie Ustavě pomoci v Minneapolis a též dosluhoval do osady svaté Markety v Hopkins, Minn.

Dp. Josef Hovorka

Roku 1907 se odebral do Evropy a obdržel audienci u Sv. Otce sv. Pia X. Na to se odebral do Svaté země a Egypta, kde navštívil památná místa biblická. Po pětíměsíčním cestování se navrátil. Po návratu z cest v zámoří se dal do nadšené práce a svou osadu znamenitě zvelebil. Roku 1922 vystavěl nový kostel a za dva roky zbudoval krásnou faru. Pak následovala škola. Pod správou dp. Josefa Hovorky osada vzkvétla na jednu z nejkrásnějších osad v Minnesotě. Tuto osadu spravoval až do doby kdy se odebral na odpočinek. Byl tam farářem tedy celého půl století.

NEJD. MSGR. JAN M. SKLENÁŘ ZEMŘEL V KANSASU

Zesnulý nejdp. Msgr. Jan M. Sklenář, nejstarší český katolický kněz v Americe, byl pochován 22. září 1958 za početné účasti kněží a věřících. Slavné pontifikální rekviem celebroul nejdp. biskup Mark Carroll z Wichita v kostele sv. Jana Nepomuckého v Pilsen a potom se konal pohřeb na místní katolický hřbitov.

Zesnulý Msgr. Jan M. Sklenář se narodil 2. července 1868. Po studiích u benediktinů v Atchison, Kansas a u sv. Meinrada v Indiáně studoval bohosloví v semináři v Cincinnati, O. Na kněze byl vysvěcen před 67 lety na svátek sv. Aloise 21. června, nově ustanoveným tehdejší biskupem ve Wichita, Kansas, nejd. Janem J. Hennessym. Hned po vysvěcení byl ustanoven kaplanem při osadě Olmitz. Sem přináleželi Češi, Němci a Irčané, proto znalost jazyků u dp. Sklenáře se dobře uplatnila. Dále měl misijní stanice v Barton, Rush, Ness, Lane, Greeley a Wichita, obvod na 150 mil. Mimo to občas jezdil k roztroušeným katol. Čechům do LaCrosse, Holbrook Station, Libenthal, Rush Center, McCracken, Ransom, Utica, Shields, Dighton, Alamo, St. Theresa, Horace, Timken, Alexander, Schoonschen, Selkirk, Leoti a Marienthal. Kromě těchto míst v Kansasu, dojížděl do Colorada a Oklahomy, kde v Okeene posloužil našemu českému katolickému lidu.

Msgr. Jan Sklenář

Tato velká misijnářská práce podryla jeho zdraví tou měrou, že pan biskup jej poslal do sanatoria Božského Srdce v Milwaukee na zotavenou. Když se vrátil, byl ustanoven za faráře ve Florence s misii Herrington a Hope, pak byl ustanoven farářem v Strong City. Zde jeho přičiněním byl upraven kostel a dodnes se honosí krásným oltářem, postaveným býv. známou firmou Svoboda a Synové z Kewaunee, Wis.

Roku 1903 byl ustanoven farářem v Pilsen, Kansas, širokého ho to obvodu našich českých pionýrů. Toto ustanovení bylo pro něho — a zvláště pro jeho osadníky — blahodárné. Zde za bez mála půl století kněžského působení vykonal nesmírnou práci. Roku 1908 postavil ško-

lu což bylo tehdy neslýchanou věcí na venkově. Avšak již za 5 let už nevyhovovala, proto se postavila velká cihelná dvoupatrová a moderně zařízená budova. Dřevěný kostel také nevyhovoval, proto se dal do stavby nového cihelného brzy po dostavení školy. Kostel byl posvěcen na svátek sv. Václava 28. září 1915 biskupem J. J. Hennessym; pojímá 650 míst. Jako v Strong City, tak i zde, kostel sv. Jana Nepomuckého se honosí velkým krásně vyřezaným oltářem od firmy Svoboda. Na levém postranním oltáři je dnes obraz dp. Emila J. Kapouna, kaplana americké armády na Koreji, který zahynul v zajetí 23. května 1951 v komunistickém koncentračním táboře nad řekou Yalou.

Po dlouholeté práci na Plzni v Kansasu u příležitosti jeho zlatého jubilea roku 1941 Msgr. Sklenář byl poctěn sv. Otecem Piem XII. Stal se domácím prelátem Jeho Svatosti. Následkem vysokého věku a vyčerpání sil, odešel na odpočinek roku 1946 do Marion, Kan., kde ještě vypomáhal při stavbě nového kostela.

CTIH. BRATR VALENTIN PAVLIŇÁK, O.S.B., NÁHLE SKONAL

Dne 19. února 1958 náhle skončil v opatství sv. Prokopa v Lisle ve věku 84 let ctih. bratr Valentin Pavliňák, O.S.B., který byl rodákem z moravavského Slovácka. Narodil se 5. října 1873 v Tvarožné Lhotě. Své řeholní sliby složil 16. února 1920. Ctih. bratr Valentin Pavliňák, O.S.B., je rodným bratrem ctih. bratra Petra Pavliňáka, O.S.B., který působí již dlouhá léta v naší tiskárně. Pohřeb zesnulého se konal 23. dubna v opatství sv. Prokopa. Pozůstatky zesnulého byly uloženy po zádušní mši svaté a po pohřebních obřadech na klášterním hřbitově.

CTIH. SESTRA IMELDA HANZEL, O.S.F., ZEMŘELA

Dne 20. července 1958 přišla telefonicky zpráva z kláštera sv. Františka v Joliet do naší administrace, že tam skonala tiše v Pánu ctih. sestra Imelda Hanzel, O. S. F. Sestra Imelda se narodila v osadě sv. Prokopa v Chicagu, kde byla pokřtěna a vychodila osadní školu. V řeholním životě ztrávila necelých 50 let. Skoro po celý svůj řeholní život vyučovala v Clevelandu a to v osadách sv. Prokopa a sv. Rodiny.

RYTÍŘ SV. ŘEHOŘE FRANTIŠEK HAVLÍK ZEMŘEL V OKLAHOMĚ

Pan František Havlík z Bison, Okla., dokončil svou pozemskou pout' 4. července 1958. Dožil se věku 84 let. Pan Havlík strávil největší část svého života v malém městečku v Oklahomě zvaném Bison. Kdyby si byl vyvolil

některý větší střed za své bydliště, jistě by vynikl ve veřejném životě. Byl to totiž muž svatého života a při tom se stavěl s největším nadšením za všechno, co bylo dobré. On však se svoji chotí si vyvolili tiché okolí bisonské. Tu společně dosáhli toho největšího, co katoličtí manželé mohou dosáhnout: vychovali totiž neobyčejně vzornou katolickou rodinu. Měli 5 synů a 4 dcery. Všech 5 synů studovalo v koleji sv. Prokopa v Lisle a všechny jejich dcery studovaly v akademii Božského Srdce Páně v Lisle. Nejstarší syn Alois je lékařem v Tama, Iowa; druhý syn Josef se stal knězem benediktinem v opatství sv. Prokopa. Při příjetí benediktinského roucha dostal jméno Tomáš. Nyní je ředitelem akademie sv. Prokopa; před tím byl řadu let rektorem koleje sv. Prokopa v Lisle. Třetí syn Bernard je rovněž knězem v diecézi Oklahoma City-Tulsa. Po vysvěcení byl tamnějším biskupem poslán na Katolickou universitu ve Washingtoně. Kde studoval církevní právo. Nyní je farářem v Del, Okla a při tom zastává vysoký úřad v diecesálním kancléřství. Dva nejmladší synové: Arnošt a Norbert, farmáři u Bison. Nejstarší dcera Adela je ošetrovatelkou. Druhá dcera je řeholnicí, ctih. sestra M. Ernestina, O.S.B., v klášteře sv. Školastiky v Atchison, Kansas. Sl. Jiřina se stará o domácnost a opatrovala svého otce. Nejmladší dcera Helena je učitelkou.

Veliká šlechtnost manželů Havlíkových. i při vši jejich skromnosti, ani v tichém okolí bisonském nemohla zůstat nepovšimnuta. Došlo se jim vzácného uznání, jenže bohužel po smrti paní Havlíkové, která zemřela okolo roku 1928. V září roku 1949 Svatý Otec udělil panu Havlíkovi řád Rytíře sv. Řehoře. Právě při této události se projevila zajímavým způsobem jeho hluboká pokora. Cítil se totiž z úcty ku Svatému Otci vázán vyznamenání přijmout. Jeho děti mu opatřily patřičnou uniformu. Avšak ze skromnosti nikdy se nedal přemluvit, aby se do uniformy oblekl.

Pan Havlík se narodil 9. srpna r. 1874 v Borači na Moravě. Když mu bylo 9 let, přijel s rodiči a s bratrem Antonínem do Spojených států. Usadili se poblíže Brainard, Neb. Odtud se odstěhovali do Atwood, Kansas. Roku 1901, kdy indiánské území (Indian Territory) pod Oklahomou se otevřelo, usadili se poblíže Apache Indian Territory, ale r. 1905 se odstěhovali do "Stripu" do Bison, kde již bylo větší osazenstvo krajanů. Na radu dp. Josefa Šinkmajera, který právě dával misie v této krajině, našinci založili osadu sv. Josefa v Bison.

Kostel byl dostavěn a posvěcen na podzim r. 1909. Pan Havlík stál v popředí mezi zakladateli osady sv. Josefa a po dlouhou řadu let byl na osadním výboru. Byl členem odvětví č. 67 Katol. Dělníka a též členem 4. stupně

Kolumbových rytířů. Po dlouhou řadu let byl jednatelem a horlilem pro naše časopisy.

Pohřeb p. Havlíka se konal 10. července ráno v chrámu Páně sv. Josefa v Bison. Zádusní mši svatou sloužil dp. Tomáš, O.S.B., další syn dp. Bernard byl jáhnem a synovec dp. Adolf Přibyl z Dickinson, No. Dak., byl podjáhnem. Další synovec zesnulého, dp. Klement Přibyl z Tulsa, Okla., byl ceremoniářem. Světící biskup ze San Antonio, Tex, ndp. S. A. Leven, přednesl kázání. Pan biskup býval kdysi farářem v ne-dalekém městečku Enid a vysoce si vážil Havlíkovy rodiny. Nejdp. biskup Leven ocenil zásluhy tohoto českokatolického průkopníka v Oklahomě. Poukázal na to, že pan Havlík měl vroucí lásku k Církvi, a kde mohl, hleděl ji svým vlivem a hmotnými prostředky podporovat. Jeho oddanost k Církvi se u něho projevila nejkrásnějším způsobem v tom, že hleděl svým dětem dát to nejlepší možné katolické vzdělání. Nelitoval vydání s tím spojené.

Zesnulý pan František Havlík

Z duchovenstva byli přítomni také monsignorové A. A. Isenbart, S. F. Luecke, Cecil Finn, Paul Van Dorpe a George Hardesty; vdp. děkan Paul Brown, a W. G. Gerthofner; dpp. J. E. Wouters, Gerald O'Nolan, R. Dolan, C. A. McGinty, A. O. Murphy, V. Žák, S. Stephan, B. Warneke, E. C. Robinett, T. W. Darnall, C. H. Schettler, C. M. Bash, J. A. McLaughlin, C. A. Meiser, G. S. Rosecrants, R. Sevens, T. R. Hoffman, J. T. Murray, J. Wade, Marvin Leven, a J. Blank, S. J., z Decatur, Ill.

Čtyři rytíři sv. Řehoře, skupina rytířů Kolumbových 4. stupně a členové Katol. Dělníka tvořili čestnou stráž při pohřbu. Po mši svaté byly tělesné pozůstatky p. Havlíka uloženy k odpočinku na hřbitově Calvary v Hennessey.

ZEMŘELA ZASLOUŽILÁ KATOLICKÁ PRACOVNICE

Krajanské katolické Chicago se 3. října 1958 rozloučilo se zasloužilou pracovnící paní Annou Hodoušovou, která celý svůj život zasvětila práci pro české katolické zájmy a pro trpící bližní. Když paní Hodoušová tak smutně překvapila své přátele a známé svým odchodem na věčnost, uvědomovali si mnozí z nich s bolestí, že se paní Hodoušové za její práci nedostalo onoho uznání, jehož si právě ona — chudá vdova, bohatá však láskou — zasloužila v řadě nejpřednější. Uvědomovali si však jistě zároveň, že tím více odplatí paní Hodoušové za její skutky lásky Bůh, jehož odměna je nad všechna pomíjivá uznání tohoto světa. Jednoho hřejivého uznání se však paní Hodoušové přece dostalo — a bylo to uznání, které ji jistě potěšilo tím více, že přišlo z upřímného srdce. Obětavé katolické pracovnice paní Božena Bendová a paní Sylvie Kučerová uspořádaly pro paní Hodoušovou krásnou překvapenku, která byla o to milejší, že byla opravdu překvapením. Když paní Mildred Jandová jela pro paní Hodoušovou, myslela zasloužilá pracovnice, že jede do schůze a netušila, že bude tak mile srdečně počtěna. Pí. Bendovou a paní Kučerovou, které překvapenku uspořádaly a všechny, kdo se na ní podíleli svou účastí, může nyní tím více hřát ve vzpomínce ona dojmavá oslava, neboť tím — aniž to tušily — připravily paní Hodoušové poslední velkou radost v jejím životě, který nebyl lehký a který byl naplněn nejkrásnějším naplňováním lásky k Bohu a k bližnímu.

PÍ. ANNA SÝKOROVÁ, BÝV. DOPISOVATELKA ZEMŘELA

V říjnu 1958 byla na věčnost povolána paní Anna Sýkorová ve svém domově v Impedence, Ohio u věku 71 let. Pohřeb zesnulé se konal 25. října do kostela sv. Vojtěcha. Dp. Clarence Liederbach celebroid slavnou zádušní mši svatou.

Paní Anna Sýkorová, rozená Benedová, se narodila 24. listopadu roku 1885 v Předaticích, kraj Písek. Do Ameriky přijela s rodiči ve stáří dva roky. Rodiče Josef a Anna Benedová se usadili v Chicagu a přináleželi do osady sv. Prokopa a dcera Anna tam chodila do školy.

Zesnulá pí. A. Sýkorová

Stala se pracovnící v osadě sv. Prokopa. Pracovala pro osadu za doby dp. Jana Nep. Jaegra, O.S.B., který se pak stal prvním českým opatem v Americe. Od mládí byla nápomocna ve spolcích. Pí. Sýkorová s naším dopisovatelem byla oddána 13. srpna 1918 dp. Janem Bečkou v osadě sv. Vojtěcha v Clevelandu. V osadě přistoupila k spolku sv. Anny č. 19 ČKJ. Za krátkou dobu byla zvolena předsedkyní tohoto spolku. Konala znamenité ruční práce a byla dopisovatelkou našich listů.

Konvence a sjezdy

XV. konvence Národního svazu českých katolíků

Ve dnech 23 září—1. října se konala v Chicagu XV. konvence Národního svazu českých katolíků, která probíhala slavnostně v rámci letošního 40. výročí trvání Svazu. Nedělní zahajovací slavné bohoslužby v osadním chrámu bl. Anežky České celebroid ndp. Msgr. Dr. Josef Bezdiček, vicerektor římského "Nepomucena". Bohoslužeb, jež byly spojeny zároveň se vzpomínkou svatováclavskou, se zúčastnil také J. Em. kardinál-arcibiskup chicagský

Samuel Stritch, který také pronesl slavnostní promluvu, ve které ocenil snahy českých katolíků ve Spojených státech, zvláště štědrou podporu "Nepomucena".

Bohoslužeb se též zúčastnil J. Exc. nejdp. světitel biskup Jan Ludvík Mořkovský z Amarillo, Texas a J. M. nejdp. opat Ambrož L. Ondrák; dále četní pracovníci krajanského i exilového katolického života a řada delegátů konvence. Bohoslužbami, které byly zakončeny

chorálem svatováclavským, byla důstojně zahájena XV. konvence Svazu.

Večer se pak konala občanská oslava jubilea Svazu v osadní síni bl. Anežky České, kde byl uspořádán banket za účasti více než 400 hostů. Banketu se opět zúčastnili nejdp. Jan Ludvík Mořkovský a nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, kteří pronesli pozdravné projevy, ve kterých vzpomněli obětavosti českých katolíků ve Spojených státech. Slavnostní projev pronesl dále nejdp. Msgr. Dr. Josef Bezdiček.

Dále promluvil též předseda Nár. svazu českých katolíků Jan W. Voller a kaplan Svazu Msgr. Martin Křížka, který ve svém procítěném projevu vzdal rovněž srdečné uznání obětavosti krajanů katolíků. Banketu se zúčastnili četní českoameričtí kněží, delegáti konvence, svazoví pracovníci a významní hosté, mezi nimi též vynikající pracovník arcidiecéšní katolické akce John A. Zvetina, profesor mezinárodního práva na universitě Loyola v Chicagu a rytíř sv. Řehoře, dále soudce Frank H. Bicek a j.

V pondělí a v úterý pak probíhala konvence, na níž byly předneseny pečlivě připravené zprávy úředníků Svazu a na níž se zároveň vystřídali se svými referáty i náměty četní delegáti konvence. Pondělní zasedání bylo zahájeno tichou pontifikální mší svatou, kterou obětoval nejdp. biskup Jan L. Mořkovský.

Na konvenci byly též proneseny pozdravné projevy. Dále bylo vzpomenuo úmrtí zasloužilé svazové pracovnice paní Anny Hodoušové, která byla jednou z nejobětavějších pracovníků krajské katolické Ameriky.

Konvence měla po celou dobu plynulý průběh a delegáti i hosté konvence byli též četní kněží; byl přítomen kaplan Svazu Msgr. Martin Křížka, nejdp. vicerektor římského Nepomuce na Msgr. Josef Bezdiček; konvenčních jednání se dále zúčastnil Msgr. Alois J. Mořkovský, vikář v Hallettsville, Texas (bratr nejdp. biskupa Mořkovského), profesor Papežského Orientálního ústavu při Gregoriánské ústavu v Římě dp. Dr. Jos. Olšr, S. J., dp. Alois Nesvadba z Texasu, dp. Vojtěch Prokeš ze St. Louis, dp. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Virginie, vdp. převor Josef Chrástal, O.S.B. dp. Karel Kolek, O.S.B., dp. Arnošt Žižka, O.S.B., dp. Václav Michalčík, O.S.B. z Chetek, Wis., dp. Jiří Krippner, dp. František Šindelář, dp. Josef Větrovec, C.S.S. R., z New Yorku a další.

Večer se konal v osadní síni bl. Anežky České za účasti více než 400 hostů slavnostní banket. Při hlavním stole zaujali místa též úředníci Národního svazu českých katolíků, kaplan Svazu, Msgr. Martin Křížka, předseda Svazu Jan W. Voller, místopředsedkyně paní Marie L. Králová, tajemnice sl. Jeanette Krippnerová, pokladník Josef J. Janda a ředitelé: dp. Karel Kolek, O.S.B., dp. František Pokorný, prof. Dr. Jos. Čada, dále paní Marie Průšová,

sl. Marie Pitelková, sl. Antonie Váňová a Josef G. Hodouš.

V průběhu slavnostního řečnického programu banketu byli představeni četní význační hosté a delegáti konvence. Mezi přítomnými byl také přední pracovník arcidiecéšní katolické akce John A. Zvetina, profesor mezinárodního práva na universitě Loyola a rytíř sv. Řehoře. Dále byl představen vdp. vikář Msgr. Alois Mořkovský z Hallettsville, Texas.

Z dalších přítomných paní Josefina Habartová, předsedkyně Katolické jednoty žen texaských z Yoakum, Texas, vyznamenaná Sv. Otcem čestnou medailí "Pro Ecclesia et Pontifice." Byl představen též Václav B. Havel, pokladník Katolické ústřední jednoty; Václav F. Jelínek z Omahy, předseda Katolického dělníka, Josef Hucek, státní důvěrník Řádu Katolických lesníků, Jos. Proskočil z Omahy a další. Byli ovšem představeni též všichni přítomní českoameričtí kněží.

V pondělí ráno obětoval J. Exc. biskup Jan L. Mořkovský z Amarillo, Texas, v osadním chrámu bl. Anežky České mši svatou za zesnulé členstvo Svazu. Bohoslužeb se zúčastnili všichni delegáti a účastníci konvence, kteří zároveň přistoupili ke sv. přijímání. Poté bylo zahájeno první zasedání konvence, jehož se zúčastnil též J. Exc. biskup Jan L. Mořkovský a Msgr. Josef Bezdiček. Jednání zahájil předseda Svazu Jan W. Voller, který vzpomněl v úvodě též úmrtí zasloužilé svazové pracovnice paní Anny Hodoušové, která se odebrala na věčnost právě toho dne v časných ranních hodinách. Poté přečetla tajemnice Svazu slečna Jeanette Krippnerová, jména výkonného výboru a ředitelů Svazu: kaplan Msgr. Martin Křížka, předseda Jan W. Voller, K. S.G., místopředsedkyně paní Marie L. Králová, pokladník Jos. J. Janda, tajemnice sl. Jeanette Krippner. Ředitelé: dp. František Pokorný, dp. Karel Kolek, O.S.B., pl. Marie Pitelka, pl. Marie Průša, sl. Antoinette Váňa, Dr. Josef Čada, K. S. G. a Jos. G. Hodouš.

Jako další bod pořadu bylo na programu čtení jmen delegátů konvence: za Dist. svaz chicagský: Dr. Josef Čada, pl. Elsie Nevšimál, pl. Mildred R. Janda, sl. Antoinette Váňa a sl. Marie Číž. Za Dist. svaz clevelandský: Václav Keřka, Karel Hronek a Václav Hyvnar. Za Dist. svaz Texaský: L. J. Šplák. Za Katolickou ústřední jednotu: Václav B. Havel, dp. Vojtěch Prokeš a Edward Hejra. Za Českou katolickou jednotu: pl. Marie L. Králová, dp. Dr. Arnošt J. Žižka, O.S.B. a pl. Anna Veverka. Za jednotu Katolický dělník: Václav F. Jelínek, Jos. Proskočil a Jos. Pavlík, všichni z Omahy. Za Katolickou jednotu žen texaských: nejdp. Msgr. I. J. Valenta se nedostavil, pl. Josefina Habartová a pl. Benita Pavlů. Za Katolickou jednotu texaskou (mužů): dp. Alois Nesvadba. Za Sdružení českých katolických lesníků: Josef Hucek a Frank J. Slad. Za Katolickou jednotu

sokol; Jan W. Voller a pí. Marie Průšová. Za benediktinský tisk "Národ" a "Katolík": Dr. Vilém Stránecký. Za odbočku Nár. svazu v New Yorku: p. Fred Turek. (S p. Turkem přijela pí. Božena Churáňová, obětavá pracovníce Nár. svazu.) Za odbočku ve Virginii: dp. Štěpán Šrahulek, O.S.B., a p. Karel Uzel.

Za odbočku v Racine, Wis.: p. Vincent Koniček. Za řád redemptoristů v New Yorku: vdp. Josef Větrovec, C.S.S.R. Za opatství sv. Prokopa v Lisle: J. M. nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B. Za kolej sv. Prokopa v Lisle: dp. Adolf Hrdlička, O.S.B. Za vyšší školu sv. Prokopa v Lisle: člen poradního výboru Nár. svazu dp. Tomáš Havlík, O.S.B. Za klášter Božského Srdce Páně a za vyšší učiliště ctih. sester benediktinek v Lisle, na místo velebné matky Marie Aemilia, O.S.B., a ctih. setry Marie Elekty, O.S.B., přišly ctih. sestra Marie Immaculata, O.S.B., a ctih. sestra Marie Alma, Za akademii Notre Dame v Omaze přišla zástupkyně. Za odbočku Svazu v Detroit, Mich.: paní Bronislava Dostálová.

Po čtení jmen úředníků Svazu a delegátů konvence, určil předseda Nár. svazu Jan W. Voller příslušné výbory: výbor pro pověřující listiny, nominační výbor, resoluční výbor. Poté promluvil kaplan Svazu Msgr. M. Křížka, který tlumočil díky pracovníkům Svazu a dobrodincům svazových akcí. Po tomto projevu následovaly pečlivě připravené zprávy předsedy, tajemnice a pokladníka. Předseda Svazu se s uznáním vyslovil o činnosti úředníků a zvláště vřele ocenil obětavou práci tajemnice Svazu sl. Jeanette Krippner. Poté přednesli referáty a náměty jednotlivé delegáty konvence, mezi prvními byla paní Marie L. Králová, dále Václav F. Jelínek a Josef Hucek.

Konvence se zúčastnila v pondělí dopoledne také tajemnice Čs. Nár. rady pí. E. Welclová, která tlumočila pozdravy Čs. Národní rady.

Zahajovací dopolední jednání konvence probíhalo po celou dobu plynule a v plném souladu — díky úspěšnému a pohotovému řízení předsedou Janem Vollerem, který řídil jednání.

V poledních hodinách se delegáty konvence zúčastnili společného oběda v restauraci "Lucerna". Odpoledne se potom pokračovalo v jednání a na poradu byl přednes dalších referátů delegátů konvence.

Do odpoledního zasedání se také dostavil unionistický pracovník, profesor Papežského orientálního ústavu při Gregoriánské universitě v Římě dp. Dr. Josef Olšr, S. J., který přijel do Spojených států na Unionistický sjezd v Lisle a který také promluvil na "Dnu českých katolíků" v Chicagu, kde srdečně ocenil přínos českých katolíků do amerického života. Dp. profesor Dr. Olšr, S. J., opětovně ve svém projevu na konvenci ocenil snahy českých katolíků ve Spojených státech a jejich dobročinnost a pojednal dále o velkém díle Unionistických sjezdů v Lisle a o jejich dalekosáhlém, světo-

vém významu. Zdůraznil, že tyto dva Unionistické sjezdy, jejichž pořádání se ujal J. M. opat Ambrož L. Ondrák, spolu se zaslužitými unionistickými pracovníky ze svatoprokopského opatství a s dalšími spolupracovníky, jsou až dosud nejvýznamnějším dílem českých katolíků ve Spojených státech — dílem, jehož ohlas byl dalekosáhlý v celé Americe a jehož světový význam tím více vynikne ještě v budoucnosti.

Dále se ujal slova přítomný ředitel česko-amerického benediktinského tisku dp. Karel Kolek, O.S.B., který poukázal na dnešní situaci benediktinských listů. Na odpoledním zasedání promluvil dále dp. Václav Michalička, O.S.B., který vzpomněl zejména dojmavé historie českoamerických katolických pionýrů a jejich houževnatosti, s níž budovali americký katolický život, české osady a spolky.

Projev pronesl dále přítomný vicerektor Nepomucena Msgr. Josef Bezdiček, který slovy velmi uznalými a srdečnými opětovně vzpomněl záslužné práce Svazu, zvláště obětavé akce pro Nepomucenum a který v této spojitosti znovu tlumočil vděčnost všem šlechtným dobrodincům Nepomucena a ostatních svazových akcí.

Závěrečné úterní jednání.

Úterní závěrečné zasedání zdařilé XV. generální konvence Svazu bylo zahájeno modlitbou, kterou přednesl dp. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z Virginie. Poté následovalo čtení zpráv jednotlivých výborů. Za výbor pro pověřující listiny přednesl zprávu vdp. Jos. Větrovec, C.S.S.R., který ohlásil správnost listin. Za výbor pro stanovy se ujal slova dp. Vojtěch Prokeš ze St. Louis, který navrhl zvýšení ředitelů z jedenácti na devatenáct. Navrhl jmenování těchto dalších členů: dva další členy z Texas, po jednom dalším z New Yorku, Clevelandu, Racine, Wis., Omahy, Baltimore, Detroit. Návrh výboru byl přijat. Za výbor pro resoluce přednesl zprávu clevelandský delegát Václav Hyvnar, který ohlásil návrh resolucí. Za výbor pro účty podal zprávu delegát Jos. G. Hodouš, který informoval delegáty o vydání konvence. Za výbor pro přezkoumání knih přednesla referát paní Mildred A. Jandová, která oznámila, že knihy byly shledány v pořádku. Na zasedání se též rozpředla diskuse o spolupráci s Čs. Nár. radou americkou v Chicagu. V diskusi přednesli své náměty Václav F. Jelínek, paní Marie L. Králová, Václav Hyvnar a k diskusi tlumočil stanovisko též Msgr. Martin Křížka.

Závěrem konvenčních jednání bylo zvoleno též nové devatenáctičlenné ředitelstvo Svazu, které pozůstává z dosavadních členů, jejichž počet byl rozšířen o osm dalších členů. V poledne bylo konvenční jednání uzavřeno, a někteří delegáty pak odpoledne ještě podnikli busovou projížďku Chicagem.

Úterním zasedáním byla zdařile ukončena XV. Generální konvence Národního svazu českých katolíků.

TEXASKÝ GUVERNÉR, DVA BISKUPOVÉ HOSTY SJEZDU K. J. T.

Česká Římsko-katolická Jednota Texaská konala svůj sjezd 21.—23. července 1958 v Shiner, Texas. Hostitelem konvence byl farář tamnější osady sv. Cyrila a Metoděje, dp. Jan J. Hanáček. Na obrázku jsou vpředu, zleva: tajemník Amos Pavlík, předseda Ivan C. Parma, dp. Jan J. Hanáček, guvernér Price Daniel, dp. Alois V. Nesvadba, kaplan Jednoty, ctihp. Jan Bača, odstupující místopředseda a pokladník Emil Kovář. Jako ještě nikdy předtím, letošní konvence byla počtena vysokými církevními a vládními představiteli. Mezi církevními hodnostáři byli přítomní světití biskup ze San Antonio, nejdp. Leven a chlouba texaských Moravanů nejdp. biskup Jan L. Mořkovský z Amarillo. Mezi četnými státními úředníky se zúčastnil též texaský guvernér Price Daniel, který ve svém projevu vysoce ocenil přínosy českých a moravských krajanů v Texasu. Nakonec svého projevu jmenoval vrchního předsedu K.J.T. p. Ivana C. Parmu do státního Historického výboru na místo nedávno zesnulého biskupa FitzSimmonse z Amarillo. Je to již druhý krajan, který je členem téhož výboru. Další člen je vydavatel Nového Domova v Hallettsville p. Vladimír Malec. Všichni úředníci s dvěma výjimkami byli znovuzvoleni. Tito jsou dp. Alois V. Nesvadba, kaplan; čestný předseda A. J. Kallus; předseda, Ivan C. Parma; místopředseda, Ludvík Sablatura; tajemník, Amos Pavlík; pokladník, Emil Kovář; právník B. P. Matocha; ředitelé: Josef A. Válek, Bohumil Kepřta, Cyril Janda, Ignác Hostoš a Cyril Svrček.

Sjezd Katolické jednoty žen v Texasu

V týdnu od 15. do 18. června 1958 konala Katolická jednota žen texaských svůj XX. generální sjezd v osadě sv. Filipa v El Campo, Tex. Delegátky do El Campo úředně přivítal mayor Cornelius McCann a senátor Krueger. Dále je vítaly předsedkyně spolku KJŽT v El Campo, pí. A. Krpec; ve jménu místních Katol. dcer pí. Robert Hansen a jménem Oltářního spolku osady sv. Filipa pí. Robert Voorhies.

17. června byl uspořádán banket pro delegátky konvence KJŽT na oslavu 60. výročí jejího založení. Modlitbu přednesl nejdp. Msgr. Julius A. Petrů. Obřadníkem při hostině byl právník KJŽT Roman J. Bartoš z Taylor.

Kaplan Jednoty nejdp. Msgr. Ignác Valenta z West ve své řeči se zmínil o práci organizace pro dobro členstva od jejího založení před 60ti

lety. Další řečník byl nejdp. Msgr. Alois Mořkovský z Hallettsville; promluvil o přítomnosti a budoucnosti KJŽT. Generální konvencí zahájila 16. června předsedkyně Josefina Habartová a kaplan Jednoty nejdp. Msgr. Valenta přednesl modlitbu. Po dokončení své zprávy paní Habartová oznámila, že nebude kandidátkou na znovuzvolení do úřadu předsedkyně. Schůze byla zdárně zakončena 18. června volbou úřednic.

Výsledek volby byl tento: kaplan, nejdp. Msgr. Ignác J. Valenta z West; čestná předsedkyně, pí. Josefina Habartová z Yoakum; předsedkyně paní Benita Pavlů z Hallettsville; místopředsedkyně, pí. Rita Kallus, La Grange; tajemnice pí. Karolina Hrnčíř z Yoakum; pokladní, pí. Marie Jaroš z Yoakum; I. ředitelka, pí. Angeline Kopecký z Galvestonu; II. ředitelka pí. Magdalena Muška z West; III. ředitelka,

pí. Anna Toman, Ganado; IV. ředitelka, paní Kristina Dařílek z Megargel; V. ředitelka, pí. Kristina Knappek z Corpus Christi; vrchní lé-

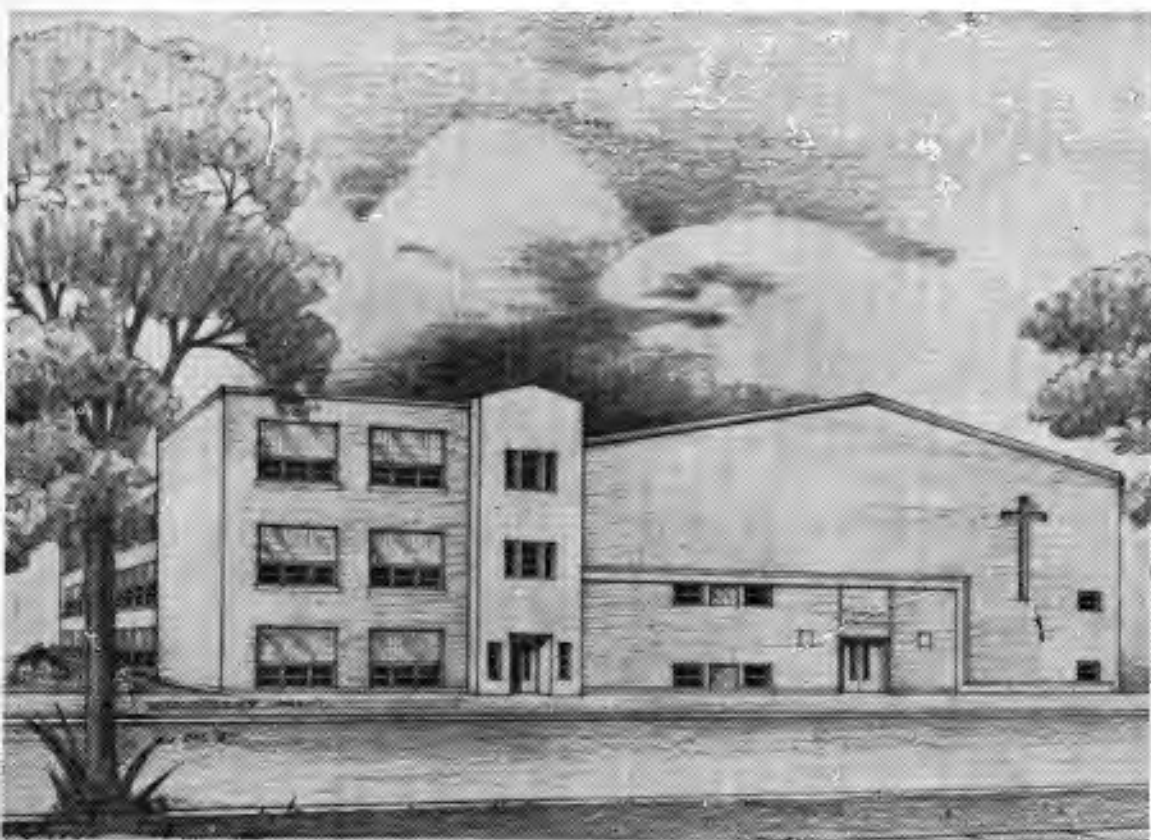
kař, dr. C. L. Kopecký z Yoakum; ředitelka dívčího oddělení, sl. Bessie Pustka, Hallettsville a právní rádce T. G. Mareš z Granger.

Různé

Svatoprokopská kolej na úrovni nejlepších vysokých učilišť Ameriky

Kolej sv. Prokopa obdržela v dubnu 1958 tak zvané uznání akademické výše a způsobilosti od North Central Association of Colleges and Secondary Schools. Tímto rozhodnutím, které bylo úředně odhlasováno na zasedání Asociace 28. března r. 1958, byla kolej sv. Prokopa postavena na roveň nejlepších vysokých učilišť v Americe. Ve zprávě o uznání se píše, že uznání se vztahuje na všechny přednášené předměty a zvláště byl oceněn vědecký department koleje. Uznání, které se

koleji dostalo, je jistě výsledkem zvelebovacího programu, jenž byl zahájen v koleji před dvěma roky, kdy Svatoprokopská akademie obdržela nové budovy a kolej sv. Prokopa byla reorganizována. Kolej sv. Prokopa sedmadesát let vzdělává své studenty v klasických naukách a vědeckých oborech. Šestašedesát procent graduantů koleje odchází po skončení studia na kolej na další vysoká učiliště, aby dosáhli nejvyšších akademických hodnot. Kolej sv. Prokopa je zvláště proslulá svým

Společenský dům a nová škola svaté Ludmily v Chicagu. Stavbu navrhl architekt Adrián Režný.

vědeckým odborem, z něhož ročně graduuje značný počet studentů chemie, inženýrství, fyziky a medicíny.

V současné době se kolej snaží získat pro-

středky pro zbudování moderní knihovny za \$600,000 a dále za \$150,000 obohatit kolej akademicky a rozmnožit stipendia pro nadané studenty.

Dr. Wagner a Dr. Kopecký jmenování rytíři sv. Řehoře

Vrchní lékař mužské podporující jednoty KJT, Dr. Fr. M. Wagner, jakož i vrchní lékař ženské podporující jednoty KJTŽ, Dr. Karel L. Kopecký obdrželi řád Rytíře sv. Řehoře.

Dr. Karel Kopecký se narodil 31. května 1882 ve Sweet Home, Tex. Při vypuknutí španělsko-americké války v r. 1896 vstoupil do americké armády. Po válce vystudoval na lékaře. V r. 1906 se oženil s Emilií Straussovou ze Shiner. V tom samém roce začal provozovat lékařskou praxi v Nadě a v 1910 se usadil v Shiner. Od roku 1915 se věnuje speciálnímu léčení hrdla, uší, nosu a očí. V Yoakum je specialistou v tom oboru od roku 1916. Vrchním lékařem KJTŽ je od r. 1909. Byl též ředitelem české výstavy při oslavě století Texasu v Dallas v roku 1936.

Dr. František M. Wagner se narodil 17. ledna 1894 v Shiner, Tex. Na lékaře vystudoval roku 1918. Za první světové války byl vojenským lékařem. V Shiner vybudoval moderní kliniku a nemocnici. Vrchním lékařem KJT je od r. 1926. V 1915 se oženil s Marií Kasperovou ze Shiner. Pí. Kopecká je obětavou

varhanicí v kostele ssv. Cyrilla a Metoděje. Je to tedy vyznamenání a uznání též pro obě katolické jednoty.

TEXASKÝ PIONÝR JOSEF KOPECKÝ POCTĚN SV. OTCEM

Pan Josef Kopecký, bývalý učitel a dlouholetý majitel a vydavatel katolického časopisu "Nového Domova" a poštovník v Hallettsville, Texas, byl v lednu 1958 poctěn Svatým Otcem Piem XII. medailí Pro Ecclesia et Pontifice. Pan Kopecký jako vychovatel dětí i jako vydavatel a majitel "Nového Domova" zasloužil se o šíření a upevnění víry mezi přistěhovalci ze staré vlasti. Jeho manželka Františka, rozená Straussová, zemřela před lety. Manželství jejich bylo požehnáno 6 dětmi. Nejstarší, Josef zemřel v mladistvém věku. Tři jeho dcery jsou řeholicemi: ctih. sestra M. Terezie vyučuje v akademii sv. Ludmily v Shiner, Tex., ctih. sestra M. Michaela a ctih. sestra M. Lucie vyučují ve Victoria, Tex. Jeho dva vnukové též se věnují duchovnímu povolání.

"Nový Domov."

Účastníci národní pouti přijati Svatým Otcem Piem XII.

Řím: (Od našeho zpravodaje). Národní pout' vedená J. M. nejd. opatem Ambrožem L. Ondrákem, O.S.B., byla v Lurdech přijata J. Exc. biskupem Lurdským Pierrem Maria Theasem. 12. července přibyli naši poutníci do Grenoblu ve Francii a v neděli 13. července odjeli na další poutní místo La Salettu, kde nejd. opat Ondrák sloužil tichou pontifikální mší svatou. Zde se také rozloučili s poutníky z evropských zemí.

V pondělí 14. července přibyli do Turína, kde byli pozdraveni před basilikou Panny Marie křesťanů generálním představeným kongregace salesiánů a českými salesiány a vykonali pobožnost na hrobu sv. Jana Boska v basilice.

Nejd. opat na pouti onemocněl a požil se s spoutníky až v Římě, v den, kdy naši poutníci byli přijati Svatým Otcem v basilice sv. Petra. Nejd. opat měl v době svého římského pobytu také řadu mimořádně důležitých rozmluv s nejvyššími představiteli katolické Církve, posvátného sboru kardinálů a ze státního sekretariátu Svatého Otce. Pro poutníky sloužil tichou pontifikální mší svatou v basilice sv. Petra u oltáře sv. Václava a v basilice sv. Klimenta u oltáře svatých Cyrilla a Metoděje archimandritskou modlitbu u hrobu sv. Cyrila za asistence kněží z papežské kolleje Rusicum. Poutníky provázeli po Římě všichni čeští kněží z Křesťanské akademie.

Základní kámen nového Domova sv. Benedikta slavnostně posvěcen

Dne 20. listopadu se konalo v chicagském předměstí Niles, východně od Milwaukee av., na Touhy av., v místech naproti budově veřejné školy slavnostní posvěcení základního kamene příštího Domova sv. Benedikta. Slavností se zúčastnili kněží, řada ctih. sester a ctih. bratrů i četní přátelé a příznivci Domova sv. Benedikta, též pracovníci a pracovnice krajan-

ského katolického života.

Obřad posvěcení vykonal ředitel arcidiecésní Charity Msgr. Vincent Cooke a poté Msgr. Martin Křížka pronesl krátký projev, ve kterém zdůraznil poslání a význam Domova sv. Benedikta z hlediska křesťanský-charitativního a ve kterém zároveň připomněl obětavé pochození dobrých srdcí pro toto záslužné dílo.

Za zásluhy na poli unionistickém:

Slavnostní odevzdání medaile "Unitas" J. Em. kardinálu Stritchovi

Na svátek sv. Benedikta (21. března) konala se v opatství sv. Prokopa v Lisle mimořádně důstojná a významná slavnost, při níž J. Em. kardinál-arcibiskup chicagský Samuel Stritch poctěn medailí "Unitas", kterou opatství svatoprokopské uděluje za zásluhy na poli unionistickém. Prvním nositelem této medaile se stal J. Exc. světicí arcibiskup chicagský William D. O'Brien, předseda Catholic Church Extension Society (Ústřední organizace misijní činnosti pro Spoj. státy), který si za dlouhá leta svého působení získal velkých zásluh o šíření myšlenky a práce unionistické.

Jeho Em. kardinál Stritch, který se stal druhým nositelem medaile "Unitas", byl ve funkci kanceláře nejvyšším představitelem Catholic Church Extension Society. J. Em. kardinál Samuel Stritch, který byl zároveň poradcem posvátné kongregace pro východní Církev a který v únoru 1958 se stal jako nově ustanovený proprefekt kongregace pro šíření víry zároveň členem římské kurie (jako první americký kardinál v dějinách) projevoval rovněž pro snahy a cíle unionistické vždy živé a účinné pochopení. Kardinál Stritch byl při prvním unionistickém sjezdu v Lisle v r. 1956 poctěn hodností čestného doktora svatoprokopské kolleje, a byl dále též protektorem druhého unionistického kongresu v Lisle, který se konal r. 1956 u příležitosti 50. výročí prvního kongresu velehradského.

Důstojné slavnosti, při níž byla J. Em. kardinálu Stritchovi odevzdána jako další pocta svatoprokopského opatství medaile "Unitas", se zúčastnilo mnoho významných hostů. Byl přítomen také J. Exc. světicí arcibiskup chicagský William D. O'Brien, dále J. Exc. světicí biskup chicagský Raymond P. Hillinger, J. Exc. sídelní biskup Martin D. McNamara z Joliet, Ill., J. Exc. sídelní biskup Ondřej Grutka z Gary, Ind., a J. Exc. sídelní biskup William E. Cousins z Peoria, Ill. Dále byl slavnosti přítomen J. M. nejdp. opat Lawrence Vohs z benediktinského kláštera sv. Bedy v Peru, Ill., a řada monsignorů, mezi nimiž byl též významný unionistický pracovník a čelný představitel americko-rumunských katolíků Msgr. Basil Marchis z Aurora, Ill. Mezi účastníky slavnosti byli dále četní zástupci duchovenstva arcidiecése chicagské a diecése jolietské, představitelé laického katolického života a krajauské katolické Ameriky.

Z významných krajauských pracovníků se slavnosti zúčastnili též čestní doktoři svatoprokopské kolleje, soudce Frank H. Bicek a Dr. Josef Čada. Předseda Národního svazu českých katolíků Jan W. Voller byl přítomen v

uniformě rytíře řádu sv. Řehoře. Slavnosti byl dále přítomen význačný pracovník arcidiecésní Katolické akce, profesor university Loyola Dr. John A. Zvetina. Důstojné slavnosti se rovněž zúčastnili zástupci chicagského tisku, mezi nimiž byl též redaktor deníku Chicago American Stanley Pieza, a mnoho dalších hostů.

Důstojná slavnost se konala v síni kollejiho gymnasia, v níž v minulých letech probíhalo jednání obou unionistických kongresů. J. Em. kardinál Stritch zaujal místo při trůnním křesle, nad nímž byl na stěně zavěšen obraz Matky Unie, jež při druhém unionistickém sjezdu v Lisle posvětil J. Exc. apoštolský delegát Svaté Stolice Amleto G. Cicognani.

J. Em. kardinál Stritch se dostavil do síně doprovázen J. Exc. arcibiskupem O'Brienem (na jehož úboru se třpytila též medaile Unitas, jejímž je arcibiskup O'Brien prvním nositelem) a nejdp. opatem-archimandritou Ambrožem L. Ondrákem, O.S.B. J. Em. kardinálovi zazněl vstříc na přivítanou hymnus "Sacerdos et pontifex", přednesený sborem seminaristů svatoprokopských za řízení dp. Pavla Petříka, O.S.B.

Poté se ujal slova jako obřadník slavnosti dp. Viktor Laketek, O.S.B., který přivítal J. Em. kardinála Stritche a přítomné zástupce hierarchie a kleru i ostatní hosty. Zahajovací modlitbu při slavnosti přednesl Msgr. Frederick R. Stenger, farář osady svatých Petra a Pavla v Naperville, Ill.

Nejdp. opat-archimandrita Ambrož L. Ondrák, O.S.B., přikročil pak k vlastnímu obřadu předání medaile "Unitas". Nejprve přečetl dokument zásluh, pro něž bylo rozhodnuto poctit kardinála Stritche medailí "Unitas". V obšírném a vřele stylisovaném dokumentu je oceněna neúnavná práce kardinála Stritche jako arcibiskupa chicagského, jeho úsilí pro rozšíření víry, jeho horlivá snaha uvést všude do života Církeve zásady a přání Sv. Otce, jeho boj proti materialismu, sekularismu a jiným zhoubným filosofům a zvláště je pak v dokumentu zhodnocena záslužná práce kardinálova pro unionismus; J. Em. kardinál Stritch jakožto poradce posvátné kongregace pro východní Církev celým srdcem pracuje pro jednotu křesťanů, zúčastnil se obou unionistických kongresů v Lisle a vytvořil v Chicagu misii Nejsvětějšího Vykupitele slovansko-byzantského ritu, kterou svěřil do vedení opatství svatoprokopského. Po přečtení dokumentu předal nejdp. opat Ondrák panu kardinálovi medaili "Unitas". V těch okamžicích celé slavnostní shromáždění povstalo, a síní se nesl dlouho trvající potlesk všech přítomných.

J. Em. kardinál Stritch pronesl pak srdečný projev, ve kterém ocenil záslužnou činnost benediktinského řádu a zdůraznil, že je třeba zduchovnění života v tom smyslu, jak to uplatňuje benediktinská řehole, která harmonicky spojuje duchovní život s rozsáhlou záslužnou činností v duchu hesla svého zakladatele sv. Benedikta "Ora et labora" ("Modli se a pracuj").

Po projevu J. Em. kardinála Stritche se opět ujal slova nejdp. opat Ondrák, který tlumočil panu kardinálovi a přítomným členům hierarchie a duchovenstva a všem hostům díky za účast při slavnosti a přečetl zároveň blahopřejné projevy, které mu k slavnosti poslal J. Em. kardinál Evžen Tisserant, děkan posvátného sboru kardinálů a J. Exc. arcibiskup Amleto G. Cicognani, apoštolský delegát Svaté Stolice ve Spoj. státech. J. Em. kardinál Tisserant telegraficky blahopřál nejdp. opatu k rozhodnutí, aby kardinál Stritch byl poctěn medailí "Unitas" a J. Exc. apoštolský delegát

Cicognani ve svém příbisu rovněž vřelými slovy ocenil záslužnou práci kardinála Stritche i jeho účast při obou unionistických kongresech a blahopřál k poetě. Slavnost byla důstojně ukončena chvalozpěvem "Gaudeamus omnes in Domino", jež opět přednesl sbor seminaristů.

J. Em. kardinál Stritch se pak ještě zúčastnil recepce v opatství, při níž setrval v sdrečených rozmluvách s přítomnými členy hierarchie, se zástupci duchovenstva, s členy opatství, s laickými katolickými pracovníky a se zástupci tisku. Z laických pracovníků tlumočil J. Em. kardinálu Stritchovi blahopřání ctih. soudce Frank H. Bicek, s nímž měl pan kardinál velmi srdečnou rozmluvu. Rovněž se zasloužilým pracovníkem arcidiecésní Katolické akce prof. Zvetinou měl pan kardinál srdečný rozhovor. Důstojná slavnost se jistě trvale přičadí k památným událostem svatopropokpského opatství. O slavnosti přinesly zprávy čelné chicagské deníky a katolický tisk v celých Spojených státech.

Ndp. opat Ambrož L. Ondrák obětoval v Lurdech mše svaté za všechny československé katolíky

Lurdy, 10. července (od našeho zvláštního zpravodaje): — Účastníci čs. národní pouti vedené J. M. ndp. opatem a archimandritou Ambrožem L. Ondrákem, O.S.B., přibývali 7. července do posvátných Lurd, kde národní pout' z Ameriky, která čítala přes 60 poutníků, se spojila s poutními skupinami z Rakouska, Německa, Britanie, Francie a Itálie. Dne 8. července obětoval nejdp. opat tichou pontifikální mši svatou u českého oltáře v růžencové basilice a chrámovými prostorami, zaplněnými poutníky ze všech částí světa, se ozýval zpěv českých mariánských písní a modliteb za umlčenou církev a lid Českoslovenhka. Opat Ondrák obětoval tuto mši svatou, jako všechny ostatní mše svaté, za všechny čs. katolíky, zvláště ty, kteří se s poutí v duchu nebo skutečně spojili. Po mši svaté pronesl mariánské kázání v české řeči a druhé kázání měl duchovní vůdce vídeňských poutníků dp. Dominik Matiašovský.

Odpoledne téhož dne se naši poutníci společně zúčastnili žehnání nemocných v basilice sv. Pia X. a večer opět společně mohutného světelného průvodu.

Nejdp. opat, který byl hostem lurdského biskupa nejdp. Pierre Maria Thease a J. Em. kardinála Lienarta z Lille, se dne 9. července spolu s poutníky zúčastnil dalšího žehnání nemocných před basilikou a večer o 10. hodině

byl přítomen na biskupském trůně v hlavní basilice společné adoraci poutníků za trpící Československo. Adoraci vedl dp. Václav Fejt, S. J., z Říma. Nejdp. opat udělil pak pontifikální požehnání a dp. Ladislav Pavelka z Paříže přednesl kázání. Dne 10. července obětoval nejdp. opat tichou pontifikální mši svatou u jeskyně zjevení Panny Marie. Opět se nesl prostorem před jeskyní zpěv českých mariánských písní a nabádavé české kázání měl Msgr. František Planner z Říma. Zúčastnili se jí všichni poutníci, mezi nimiž jsou i kněží z Ameriky: vdp. Dimitrij Kovalčík, O.S.B., dp. Vavřinec Procházka, O.S.B., dp. Vojtěch Prokeš a dp. Karel Oborný. Po mši svaté posvětil ndp. opat poutní stuhu pro orelské prapory a potom s dp. Pavelkou vedl poutníky do biskupské vily, kde byli přijati J. Exc. nejdp. biskupem Theasem. Biskup Theas velmi vřele přijal poutníky, pozdravil je jako zástupce trpícího Československa a zvláštním způsobem ocenil úsilí opatství sv. Prokopa, jehož zásluhou v lurdském jubileu bylo vysíláno k nebi přes 30 milionů modliteb sv. růžence za světový mír a za sjednocení křesťanů. Na závěr udělil poutníkům společně s panem opatem požehnání.

Zatím do Lurd přišla zpráva, že také katolické Československo je duchovně spojeno s poutí. Zpráva poutníky neobyčejně potěšila.

Adresář českých katolických kněží v Americe

Most Rev. George Biskup, D.D., světící biskup arcidiecése Dubuque, Iowa.

Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., sídelní biskup diecése Amarillo, Texas,
Box 2009, Amarillo, Texas.

Rt. Rev. Ambrož Ondrák, O.S.B., opat kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Rud. G. Bandas, S.T.D. et M., St. Paul Seminary, St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Bárta, papežský prelát, 5438 S. 22 St., Omaha 7, Neb.

Rt. Rev. Msgr. James F. Čečka, 3003 N. Snelling Ave., St. Paul, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Ferdinand Čech, papežský prelát, St. Joseph Hospital, La Crosse, Wis.

Right Rev. Msgr. Ant. W. Čihák, papežský prelát, 510 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Anthony F. Drozd, V.F., St. Michael's Church, Weimar, Texas.

Rt. Rev. Msgr. J. B. Dudek, papežský prelát, V. G., 1521 N. Hudson, Oklahoma City 3, Okla.

Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor, papežský prelát, Oxford Junction, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Václav Hamtil, papežský prelát, 3014 Oregon Ave., St. Louis, Mo.

Right Rev. Msgr. Eliáš A. Holub, domácí prelát, Calder Rd., Beaumont, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Václav C. Hradecký, papežský prelát, P.O. Britt, Duncan, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. František R. Hrubý, 201 21st Ave., S.W., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Josef C. Kališek, papežský prelát, Kellnersville, Wisconsin.

Rt. Rev. Msgr. Eduard Kasal, papežský prelát, Owatonna, Minn.

Right Rev. Msgr. F. J. Kasper, 3210 Lexington Blvd., Corpus Christi, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Kopecký, V. F., papežský prelát, Bruno, Neb.

Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka, papežský prelát, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich A. Mazanec, papežský prelát, Solon, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Viktor Mlejnek, papežský prelát, Appleton, P.O. David City, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, V.F., Sacred Heart Church, Hallettsville, Texas.

Rt. Rev. Msgr. M. V. Němec, V.F., papežský prelát, Wahoo, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Julius A. Petrů, V.F., El Campo, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jan Pivo, papežský prelát, 107 Bluff Ave., Jackson, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný, domácí prelát, Steinauer, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka, New Prague, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Francis Prokeš, papežský prelát, Lakefield, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Vilém Řezábek, domácí prelát, Prague, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Sčecina, 604 N. First St., Robstown, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Augustin Tomášek, papežský prelát, 2281 Columbus Rd., Cleveland 13, O.

Rt. Rev. Msgr. Ignác Valenta, papežský komoří, West, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, papežský prelát, East Bernard, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jan Vaníček, papežský prelát, Granger, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Raymond Vonesh, Our Lady of the Lake Seminary, Mundelein, Illinois.

Rt. Rev. Msgr. Al. A. Žižkovský, S.T.D., papežský prelát, 507 Hall Ave., St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Žižkovský, S.T.D., L.S.S., 2200 Grand Ave., St. Paul, Minnesota.

Very Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap., Ph.D., provinciál kapucínů v Kanadě,
St. Francis Friary, Blenheim, Ont., Canada.

Very Rev. Msgr. Engelbert Bartoš, papežský komoří, Box 707, Mathis, Texas.

Very Rev. Msgr. Josef C. Kunc, papežský komoří, East Bernard, Texas.

Very Rev. Msgr. Vincenc Mičola, papežský komoří, 400 York St., Wichita Falls, Texas.

- Adamec Josef, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, New York.
- Anděl Jan J., 3181 W. 41st St., Cleveland 80, Ohio.
- Anděl Josef M., 13205 Chapelside Ave., Cleveland 4, Ohio.
- Anders Jan, Rt. 2, Waelder, Texas.
- Anders Arnold, Box 36, Weimar, Texas.
- Badura Joseph, D. D., 5 Tyler St., Buffalo, N. Y.
- Bárta Václav, Cedar Rapids, Iowa.
- Bastýř Robert ml., Montgomery, Minn.
- Bauer Benedict, O.S.B., Haugen, Wis.
- Bečka Fred, 2311 Wentworth Ave., Chicago, Ill.
- Benda John J., Manly, Iowa.
- Beller Bedřich, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
- Beneš Antonín, 1431 S. Austin Blvd., Cicero, 50, Ill.
- Beníšek William J., 7367 York Rd., Cleveland, Ohio.
- Beno Joseph J., 721 Chemeketa St., Salem, Oregon.
- Beránek Václav, Dwight, Nebr.
- Bernáček A., O.M.I., Flint, Michigan.
- Bezdiček Valerian, Circle, Mont.
- Bílý Edmund, Nada, Texas.
- Bílý Edward, St. Pius X Church, San Antonio, Tex.
- Bílý Václav J., Blessing, Texas.
- Bílý Jan C., Praha, Texas.
- Bitterer Frant., C. S. S. R., 1019 N. 5. St., Philadelphia, Pa.
- Blásko Ondřej, 821 N. Wheeling St., Toledo, O.
- Blecha Karel A., 910 Wilson Ave., Menomonee, Wis.
- Botík William A., 921 Yale St., Fort Worth, Tex.
- Brakora Antonín G., Box 532, Swartz Creek, Mich.
- Březík Leon A., C.S.B., 4500 Memorial Drive, Houston, Texas.
- Březík, vededšp. Victor, C.S.B., 3812 Montrose Blvd., Houston 6, Texas.
- Brunner James C., 3533 S. Gevers Ave., San Antonio, Texas.
- Brydl Ladislav, New Hradec, N. D.
- Budník M. E., 701 W. Melwood St., Houston, Texas.
- Bureš Vit, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Celustka Jos. C.S.S.R., 341 Munroe Avenue, Eam Kildonan, Manitoba Canada.
- Cepelcha Christian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cikán Marcellus, 659 E. Jefferson St., Freeport, Ill.
- Cikrit Method F., Immaculate Heart Seminary, San Diego, Cal.
- Clupny A. B., Timken, Kans.
- Čádek Fr. W., Odell, Nebr.
- Čálek Richard, kaplan Loretto Hospital, 615 W. Central Ave., Chicago.
- Čermák Václav F. 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
- Černák Ludvík, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Ill.
- Černík Beda, O.S.B., Rev., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Černý Ed. A., S.S., St. Mary's Seminary, 5712 Roland Ave., Baltimore, Maryland.
- Čihák Jan Petr, Spillville, Ia.
- Cherf Jan, Very Rev. O.S.B., M.A., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Chládek Melchior, S.S.Cist., 4946 Swiss Ave., Dallas, Tex.
- Chrůma Bedřich, C.S.S.R., 125 E. 105 St., New York, N. Y.
- Daniel John S., 811 E. Oliver St., Owosso, Mich.
- Dik Clarence, 3785 Independence Road, Cleveland 5, Ohio.
- Olouh Maurus, O.S.B., J.C.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobiáš Fr., 3011 Telephone Road, Houston, Tex.
- Dobišal Robert, Veseli, Minn.
- Dobník Ivan, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobry Jeroným, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Doležal Adolf, P.O. Box 216, Two Rivers, Wisconsin.
- Doskočil Geo., Corn Hill, P.O. Jarrell, Texas.
- Dostál Fr. A., S.J., St. Anthony Church, Chatham, Ontario.
- Drab Štěpán, 420 Reed Ave., Monessen, Penna.
- Drapela Viktor, Berlin, N. Dak.
- Drbal Josef, West Point, Nebraska.
- Dubský Jan, SS. Peter & Paul Church, Flasher, No. Dakota.
- Duchek Josef, C.S.S.R., kaplan, U.S. Army.
- Dvořák Karel J. Very Rev., St. John's Hospital, P.O. Box 976, San Angelo, Tex.
- Dvorník, Dr. František, 1703 Thirty-second Str., Washington, D. C.
- Ekhaml O., Weston, Nebr.
- Endres Gilbert, New Prague, Minn.
- Fencí Leonard, S.J., Porcupine, S. Dak.
- Fiala Jan L., 17325 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.
- Filas Fr. L., S.J., 6525 Sheridan Rd., Chicago, Ill.
- First F., Freeport, Minn.
- Flíček Frant. R., Auburn, Nebr.
- Frána Clarence, 209 21st St., Ave. W. Cedar Rapids, Iowa.
- Galík Andrej, Beroun, Minn.
- Gajda Antonín, P.O. Box 18, Valley View, Texas.
- Gaydoš Robert, M., C.S.S.R., Box 3397, Bellaire, Texas.
- Gerlich Emil J., 802 N. Weaver St., Gainesville, Texas.
- Gorek Ant., Box 891, Brenham, Texas.
- Habart Fr. J., 2981 E. 37th St., Cleveland, Ohio.
- Hain Raymond, S.T.D., Catholic University of America, Washington, D. C.
- Halata Vilém, 304 Church St., El Campo, Texas.
- Haman Bernard, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Hamala Josef, Box 848, Nixon, Texas.
- Hanáček Jan, Box 66, Shiner, Tex.
- Havlík Tomáš, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Havlík Bernard J., 2300 Trosper Pl., Del City, Okla.
- Harvanek R. F., S.J., West Baden Springs, Ind.
- Herda Conrad, O.S.B., St. Peter's Church, Lindsay, Texas.
- Herda Matouš, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Herides Florian, O.S.B., SS. Peter & Paul Church, Moquah, Wis.
- Heřman Viktor, Schuyler, Nebr.
- Hertvik Václav, O.M.C., Very Rev., Terre Haute, Indiana.
- Hertvik Hilar, O.M.C., 1114 Fletcher St., Anderson, Indiana.
- Hertvik Václav, O.M.C., Very Rev., St. Francis Seminary, Mt. St. Francis, Indiana.
- Hlaváč Václav, C.S.S.R., 305 Hill St., Griffin, Ga.
- Hlaváček Josef, 3327 Lawton, Detroit, 3, Mich.
- Hlobil L., C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Hlubek Valentin, Chelsea, Iowa.
- Hodík Rudolf J., Casco, Wisconsin.
- Hodouš Eduard, S.J., McNichols Rd. at Livernois, Detroit, Mich.
- Hoffmann, Rud. C., Runge, Texas.
- Holub Benjamin, Sealy, (Neposkvr. Početí), Texas.
- Holup Roger O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Horák Martin, O.S.B., S.T.L., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Horáček Mark, O.S.B., R. 3 Box 119, Alexandria, La.
- Horn Augustin, O.S.B., St. Gregory Abbey, Shawnee, Oklahoma.
- Hotový Dennis, Dwight, Nebraska.
- Hovorka Václav, 824 J. St., Lincoln, Neb.
- Hrdlička Adolf, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Hrdlička Jos., C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore 5, Md.
- Hrdlička Edward, 5076 Durant Ave., St. Louis, Mo.
- Hrdlička Lambert, Sv. Jan Nep., St. Louis, Mo.
- Hrubý Bohumil, Box 98, Penelope, Texas.

Hruža Jan, Very Rev. O.S.B., S. Th. L., St. Vincent Archabbey, Latrobe, Penn.
 Hubert Henry, Neva (Deerbrook), Wis.
 Hudík Josef J., 144 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
 Hurčík John A., 1804 S. 9. St., St. Louis, Mo.
 Janáček Balthasar, Edna, Texas, Box 815.
 Janak Hubert, 1114 Willow St., San Antonio 8, Tex.
 Janák Roman, Rt. 3, Box 63A, Schulenburg, Tex.
 Janda Adolf, Box 97, Hobson, Texas.
 Janda Karel, Mt. Pleasant, Pa.
 Janin Karel, O.P., 5375 Av. N. D., De Grace, Montreal P.O., Canada.
 Janský Eduard, Box 447, Yoakum, Texas.
 Janský Fr., S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
 Janysek Theodor T., Falls City, Tex.
 Jelinek Jan, S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Missouri.
 Jendrušák W., O.S.B., 2875 W. 19th St., Chicago, Ill.
 Jiráček V. J., 398 Superior St., St. Paul 2, Minn.
 Jirík Karel C., Lonsdale, Minn.
 Johánek Jan, St. Joseph Church, Montpelier, Luxembourg R. 3 P. O., Wis.
 Jurica Edmund, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Jurica Hilár, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Kabát Cyril, 735 Deleglise St., Antigo, Wis.
 Kadlec Tomáš, O.S.C., Grafton, Nebr.
 Kalina Francis, Box 398, Boerne, Texas.
 Kallus Alfred, Box 671, Cameron, Tex.
 Kallok M., 4944 Swift Ave., Cudahy, Wis.
 Karník Jiří, Ft. Atkinson, Iowa.
 Kašný Alkvin, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
 Kerch Rudolph, Stangelville, Denmark, Wis.
 Klarič Jiří, kaplan, U.S. Army.
 Klarič Václav, 2653 Ohio Ave., St. Louis, Mo.
 Klimek Eduard, Assumption High School, Wisconsin Rapids, Wis.
 Klimček Lad., Sealy, R. 1. Frydek, Texas.
 Klínkáček Fr., D.D., Chaplain U. S. Army.
 Knotek Jan T., Rt. 1, Eldorado, Wis.
 Knotek Václav, M.M., 311 Greene St., New Haven, Conn.
 Kočárník Václav, 2617 So. 31. St., Omaha 5, Nebr.
 Kolanda Jiří A., 822 East Ave., Waukesha, Wis.
 Kolář Fr., Ilostyn Hill, Fayetteville, Texas.
 Kolář Basil, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kolář Eduard, V.F., P.O. Box 156, Wahoo, Nebr.
 Kolář Václav, C. SS. R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Kolek Karel, O.S.B., 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Koman Rajmund, O.S.B., Tabor, South Dakota.
 Komaska Karel, 9233 Hopedale Ave., St. Louis, Mo.
 Koníček Pavel, 3909 St. Antoine St., Detroit 1, Michigan.
 Kopp Josef, Moulton, Texas.
 Korab Oldřich J., 272 Broad St., Wadsworth, O.
 Korček Anton, O.F.M., 501 Fehr Ave., Louisville, Ky.
 Korn Method, O.S.B., Mount Angel Abbey, Mount Angel, Oregon.
 Kotek Dominik, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Kouba Karel, 5300 W. 24. Pl., Cicero, Ill.
 Koutník Vilém, Reedsville, Wisconsin.
 Kovář Václav, Heun P.O. Clarkson, Nebraska.
 Kozák Václav P., 1410 W. Scott St., Milwaukee 4, Wisconsin.
 Kozlik Jan, Shickley, Neb.
 Krejčí Albert, Newcastle, Nebr.
 Krieger Štěpán, S. J., Regis College, Denver, Colo.
 Krle George, Lidgerwood, N. Dak. (St. John Nepomucene).
 Krippner Jiří, 2408 S. Albany Ave., Chicago 23, Illinois.
 Křížek Jan, S.J., Trinidad, Colorado.
 Krávanek Alois, Vanguard, Sask., Canada.
 Kroupa Jiří, O.S.F.S., Our Lady's Cathedral, 3214 N. Lake St., Oklahoma City, Oklahoma.
 Krupa Štěpán, C.S.S.R., 2111 Ashland ave., Baltimore, Md.
 Kubeš Klement, Clarkson, Nebr.
 Kučera Daniel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kučera Edward, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kučera Jindřich, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Kučera Jiří, 906 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 Kučera Karel, St. Anthony's Hospital, O'Neil, Neb.
 Kučera Pavel, O.S.B., Olympia, Washington.
 Kučera Štěpán, Fort Atkinson, Iowa.
 Kučera Mat., O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kukrál Jan Ev., 722 3rd St., Texas City, Texas.
 Kuncel Jos. M., 1870 Randolph, St. Paul, Minn.
 Kuřátko G., Sweet Home, Texas.
 Kuryvial George, O.M.I., Our Lady of the Snows Seminary, Pine Hills, Pass Christian, Miss.
 Kuška Jiří, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kvasnleca Filip, C.S.S.R., 3014 N. 45th St., Omaha 4, Nebr.
 Kvítek Damian, O.S.B., St. Procopius, Lisle, Ill.
 Lana František, St. Paul Church, Traer, Iowa.
 Laketek Gilbert, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Laketek Viktor, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Leiblinger Frant., Loma, Nebraska.
 Lekavý Petr, S.T.D., Wales, N.D.
 Lenc Leonard, 211 N. Center Ave., Bradley, Ill.
 Lenoch Fr. J., Buffalo, Iowa.
 LesCanec John H., Nebraska City, Nebr.
 Leštinský František, Hillsboro, Wis.
 Liederbach Clarence, 2347 E. 83rd St., Cleveland 4, Ohio.
 Liška Robert, S.J., Victory Parkway and Dana Ave., Cincinnati, Ohio.
 Livanec Jiří, Morse Bluff, Nebr.
 Lukáš Jos., Fairview, Alberta, Canada.
 Maček Jos. J., 1911 Green St., Racine, Wis.
 Mach Gerald, O.S.B., misionář na Formose.
 Macháček Aleš, O.S.B., S.T.D., Very Rev., St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.
 Maneth Vojtěch, St. Ann's, 210 St. Ann St., San Antonio, Texas.
 Manik Josef, Scappoose, Oregon.
 Marek Walter, St. Simon's Church, Ludington, Mich.
 Martin William J., 2411 W. Congress Parkway, Chicago, Ill.
 Maruna Fr., 3395 E. 53rd St., Cleveland 27, Ohio.
 Mašín Fr., 2181 W. 41st St., Cleveland, Ohio.
 Mastný Robert, O.S.B., 1428 S. Wesley Avenue, Berwyn, Illinois.
 Matl Tomáš, Box 150, Fayetteville, Texas.
 Matocha Edward, Chancery Office, P.O. Box 1057, Austin, Texas.
 Matocha Jan, Panna Maria, Tex.
 Matoušek Jos., S.J., Rockhurst College, Kansas City, Missouri.
 Matoušek Raymond, 17825 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.
 Matula Antonín, Box 296, Ganado, Tex.
 Michalíčka Václav, O.S.B., J.C.D., St. Boniface Church, Chetek, Wis.
 Michalík Anthony M., M.M., Maryknoll, New York.
 Michálka Arthur, Box 509, Taylor, Texas.
 Mikulík Kenneth, 1111 Pierce Ave., Houston, Tex.
 Miller Fr. S., Guardian Angel Church, Wallis, Tex.
 Milota James C. Holy Trinity Church, Protivin, Iowa.
 Mizera Petr, O.S.B., S.T.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
 Mlna James, Shulburg, Wisconsin.

Mlnařík Alois H., Mater Christi Church, North
 Riverside, Illinois.
 Mlnařík Fr. T., 1415 N. Park Ave., Chicago, Ill.
 Mošovský Václav J., 3785 Independence Rt., Cle-
 veland, Ohio.
 Neced Oldřich, Rt. 1, Box 170, St. Joseph Novitiate,
 Ojai, California.
 Němec Lud., 2603 Norwood St., Pittsburgh, Pa.
 Nesvadba Alois W., P. O. Box 266, Wallis, Texas.
 Nežil Edgard, 618 E. Davenport St., Iowa City,
 Iowa.
 Nouza František, O.P., Dubuque, Iowa.
 Novák František, C.S.S.R., Box 317, Cooperstown,
 N. Dak.
 Novák Henry, C.S.S.R., 1633 Cleveland Ave., Chica-
 go 14, Ill. - 5520 Richmond Road, Bellaire, Tex.
 Novák Kosmas, O.S.B., Lisle, Ill.
 Novotný Vinc., O.S.B., M.A., St. Procopius Abbey,
 Lisle, Illinois.
 Oborný Fr. J., Dodge, Nebraska.
 Oborný Karel J., Verdigris, Nebraska.
 Okráhlik Theophilus, O.M.I., O. L. of Guadalupe
 Church, Brownsville, Texas.
 Olšovský Geo. J., P.O. Box 1122, Port Arthur, Tex.
 Ouska Lukáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle,
 Ill.
 Pánek Václav, Chelsea, Iowa.
 Pakosta Fabian, O.S.B., 1428 So. Wesley Ave.,
 Berwyn, Ill.
 Pastorak Jan B., Plasi, R. D. 2, Prague, Nebr.
 Pazourek M., Bee, Nebraska.
 Paukert Fr., Good Counsel Academy, Mankato,
 Minnesota.
 Pavelka Alois, Rt. 2, Box 151, Navasota, Texas.
 Pechal Václav, P.O. Box 79, Abbott, Tex.
 Pekař Gilbert F., Box 95, Needville, Tex.
 Pelikán Adolf, S.J., St. Anthony's Church, Chat-
 ham, Ontario, Canada.
 Pešek Leo, (Kaplan u lctectva).
 Petlach Karel, St. Mary Hospital, Columbus, Nebr.
 Petránek Aug., C.S.S.R., Saratoga Springs P.O.
 Box 436, N.Y.
 Petránek Karel, Crystal Falls, Mich.
 Petřík Pavel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle,
 Lisle.
 Petrů Augustin, O.M.I., Box 152, Mission, Texas.
 Petrů Stanislav, Box 283, Karnes City, Texas.
 Petrus Řehoř, Deweese, Nebr.
 Pitra Štěpán, O.C.S.O., Trappist, Kentucky.
 Pluháček Antonín, kaplan, U.S. Army.
 Pokorney, František, 2953 Lowe Ave., Chicago, Ill.
 Polc Jaroslav V., SS. Peter and Paul Cong., Hort-
 onville, Wisconsin.
 Polyak, Ondřej, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Bal-
 timore, Md.
 Popelka Cyril, M. A., Very Rev., New Prague,
 Minnesota.
 Popelka Jaroslav, S.J., Garnier Residential School,
 Spanish, Ont., Canada.
 Potkovský Benno, O.S.B., Dante, South Dakota.
 Poseděl Josef A., 3318 S. Clarence Ave., Berwyn, Ill.
 Poslušný Venard, O. Carm., New Baltimore, Penn-
 sylvania.
 Prachar John, Ree, Nebraska.
 Přibyl Adolf, Dickinson, N. Dak.
 Přibyl Klement, Stillwater, Okla.
 Přibyl František, 2408 S. Albany Ave., Chicago, Ill.
 Procházká Vavřinec, O.S.B., Rt. 2, Petersburg,
 Virginia.
 Pšenčík Henry, St. Mary's, R. 4, Hallettsville,
 Texas.
 Ptáček Jan, 724 29th St. S.E., Cedar Rapids, Iowa.
 Puclík Tomáš J., Plattsmouth, Nebraska.
 Rada Karel, Brainard, Nebr.
 Raděj Edward, 1122 N. 14th & Waldo Boulevard,
 Manitowoc, Wisconsin.
 Raška Viktor A., Platonía, Tex.
 Remeš Václav A., 1728 Conway St., St. Paul, Minn.
 Rezek Valerian, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago 9,
 Illinois.
 Řezníček Alois, Rayne, Louisiana.
 Roth Jan, Pisek, N. Dak.
 Roubík Josef, S.J., 6525 Sheridan Road, Chicago 26,
 Illinois.
 Rumlík Ed., 13205 Chapelside Ave., Cleveland 4,
 Ohio.
 Růžička František, Clutler, Iowa.
 Saul Jakub, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Schejbal Jos. T., 6052 Waterman Ave., St. Louis,
 Missouri.
 Schindler Alfred, 4555 N. Haven Ave., Toledo, Ohio.
 Šebesta Eugene, Dechyn, Minn.
 Sirek Cyril, 1200 15th Ave. E., Superior, Wis.
 Sirek František J., Mellen, Wisconsin.
 Shedy, Leo, O.S.C., Box 741, Hastings, Nebr.
 Shimanek Jos., 604 N. Raynor Ave., Joliet, Ill.
 Šimlík, Dominican House of Studies, River Forest,
 Illinois.
 Šimon Alvin W., 1310 Excelsior Ave., Hopkins,
 Minnesota.
 Šimon Rob., C.S.S.R., 8555 Golf Links Rd., Oakland,
 Calif.
 Skach Karel, St. Mary of the Lake Seminary,
 Mundelein, Ill.
 Skluzáček Alfred, St. Wenceslaus Church,
 New Prague, Minn.
 Skluzáček Jaroslav, Protivin, Iowa.
 Skluzáček Jiří, Our Lady of Providence Convent,
 St. Paul, Minn.
 Skluzáček Richard F., 398 Superior, St. Paul, Minn.
 Skluzáček Stanislav, Very Rev., Olivia, Minn.
 Skluzáček Valentin, O.S.B., St. Procopius Abbey,
 Lisle, Illinois.
 Skoblík Michael, Glencoe, Minn.
 Skok Charles D., 408 W. Poplar St., Walla Walla,
 Washington.
 Sladký Václav, (P.O. Valparaiso), Touhy, Nebr.
 Slepíčka, Josef J., Immaculate Conception Church,
 Charles City, Iowa.
 Sloup Ernest, Blessed Sacrament Church, Lincoln,
 Nebraska.
 Slováček Emil, Fort Worth, Texas.
 Smetana Cyrill, Arcadia, Wisconsin.
 Smutný Jan, Pleasanton, Nebraska.
 Sobr Klement, O.S.B., St. Procopius Seminary,
 Lisle, Ill.
 Soukup C. G., O.S.B., St. John's Abbey, College-
 ville, Minnesota.
 Soukup Alois, 305 Carlton Bldg., Cleveland 15, Ohio.
 (Na odpočinku.)
 Spruchavský John, 700 McIntosh St., Fort William,
 Ont., Canada.
 Srnec Stanley J., 419 21st Ave., S., Minneapolis,
 Minnesota.
 Staněk V., 2953 Lowe Ave., Chicago, Illinois.
 Staříček Andrew, S.V.D., P.O. Box 675, Taos, New
 Mexico.
 Stasek Jiří, Wisconsin Rapids, Wis.
 Stejskal Jan W., S. J., 1911 West 30. Street,
 Cleveland 13, Ohio.
 Straka Jan, 916 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 Strmiska John A., C.S.Sp., 1884 E. Apache St.,
 Tulsa 14, Okla.
 Stryk Jeronym J., El Campo, Texas, Rt. 3 (Hillje).
 Studený, Very Rev. Robert, S.V.D., Sacred Heart
 Mission Seminary, Girard, Pennsylvania.
 Svätinský Ludvík, Park River, N. D.
 Svoboda Jiří, St. Genevieve, Manitoba, Canada.
 Svobodný Aloysius, O.M.I., 1900 Grand Ave., Car-
 thage, Mo.
 Svrček Vojt., O.S.B., 1720 St. Bernard Ave., New
 Orleans, La.
 Svrček Václav A., Box 425, Caldwell, Texas.

Swade Robert F., 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
 Syrový Josef, St. Mary's Church, Vining, Iowa.
 Szapka Edw. J., 908 E. Olive St., Longview, Texas.
 Šašek Placid O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Simon Alvin, Hopkins, Minn.
 Šindelář Fidelis, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
 Šindelář Fr., O.S.B., Mus. D., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Šipek Jos. A., 1445 N. 24th St., Milwaukee, Wis.
 Škvarla Ondřej, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
 Šlechta Albert A., Silver Lake, Minn.
 Šmid Karel, P.O. Box 332, Garland, Texas.
 Šofka Jos. F., C.S.S.R., 174 Diamond Street, Philadelphia, Pennsylvania.
 Štefl Antonín, 710 N. Baird St., Green Bay, Wis.
 Šonka Emilian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Šonka Richard, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Šonka Vilém, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Šrauhulek Štěpán, O.S.B., R. 2, Petersburg, Va.
 Štěp Joseph, 17825 Libby Rd., Maple Heights, O.
 Švehla Václav, Cottleville, Mo.
 Talíř Ant. B., St. Mary's Church, Moselle, Rt. 2, (Robertsville), Mo.
 Talský Chas., S.C.J., 407 Glenview ave., Milwaukee, Wisconsin.
 Tauš Jan, C. SS R., Duke of Gloucester St., Annapolis, Md.
 Tarasevich Vladimir, O.S.B., Via Carlo Caltaneo 2, Roma, Italia.
 Teplý Josef, S.J., John Carroll University, Cleveland, 18, Ohio.
 Till Joseph, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Tex.
 Tlapa Richard J., 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
 Tomeček Jar., Lankin, N. Dak.
 Tomek Bonifác, O.S.B., 1818 S. Paulina St., Chicago 8, Illinois.
 Tomek Fr., Montgomery, Minn.
 Tony Fr., 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
 Tržl Ludvík, St. Wenceslaus Church, 510 - 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
 Troch Ludvík, Benedict, Md.
 Tucheck Ed. C., Siroččinec sv. Tomáše, Lincoln, Neb.
 Tuček Václav I., v Římě.
 Tuma Antonín F., 1430 S. 13th St., Omaha, Nebr.
 Turek Antonín, Alexandria, Neb.

Tushak Štěpán, Walford, Iowa.
 Tydlačka, Very Rev. Jeroným, V.F., 1012 - 6th St., Rosenberg, Texas.
 Tydlačka Jiří E., Rt. 4, Caldwell, Texas.
 Tyl Albert, Garland, Texas.
 Uhlíř Vác., 3131 W. 41 St., Cleveland, O.
 Ulrich Vilém A., S. J., Belize, British Honduras.
 Urbánek Ludvík, St. Mary's Rectory, Little Turkey, Iowa.
 Urbanovský Fr., Guardian Angel's Church, Box 968, Pasadena, Texas.
 Vacala František, 2651 S. Central Pk. Ave., Chicago 23, Ill.
 Vacek Jos. P., Interlachen P.O. Hopkins, Minn.
 Valášek Edw., Dewese, Neb.
 Valenta Marcus, (Praha) Rt. 2, Flatonia, Texas.
 Valenta Boh. J., Box 937, Bryan, Texas.
 Váňa S., S.J., 3049 Parkside Blvd., Toledo, Ohio.
 Vančura Leo, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Vašek Leslie J., St. Basil Seminary, 95 St. Joseph St., Toronto, Canada.
 Vesecký Jan, Belpre, Kansas.
 Veselý Stanislav, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Vétrovec Jos. C., C.S.S.R., 323 E. 61st St., New York, N. Y.
 Viktora Claude, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Vinklerek Emil T., (St. John) Rt. 4, Schulenburg, Texas.
 Vítek Jerome, P. O. Box 215, Wall, Texas.
 Vochoc Jaromír, Three Rivers, P. Q., Canada, Canada.
 Vonásek Frant., ve vojenské službě.
 Votruba Jiří, 125 E. King St., Rhinelander, Wis.
 Vrablic Cyril, O.S.B., St. Meinrad, Ind.
 Vrána John, 1103 Felix Place, Oklahoma City 10, Oklahoma.
 Wagner Jan, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Tex.
 Wolf Howard J., 3395 E. 53rd St., Cleveland, Ohio.
 Wolf Lawrence, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, Ohio.
 Yanish, Felix, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York 21, N.Y.
 Zabelka Jiří, 719 E. Monroe St., Flint, Mich.
 Zachař Albert, Prairieburg, Iowa.
 Zeman Edward J., S.J., Santa Clara, California.
 Zeman Josef, 7201 - 15 Ave. Brooklyn 28., N. Y.
 Žižka Arnošt, O.S.B., Ph.D., Pineville, Louisiana.
 Žižkovský Vojtěch, Savage, Minnesota.

Adresář českých katolických osad v Americe.

ABIE, NEBR.:
 Osada ssv. Petra a Pavla. Farář Rev. P. Reisdorff.
ABBOTT, TEX.:
 Osada Nep. Srdce P. Marie: Farář: dp. Václav Pechal.
ABINGDON, MD.:
 Osada sv. Františka Sal. Dojíždí důst. Otcové Redemptoristé z Baltimore, Md.
AGNEW, NEBR.:
 Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. W. Řežábek z Valparaiso.
AGUA DULCE, TEX.:
 Osada sv. Františky. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Geo. Seečina z Robstown, Tex.
ALGOMA, WIS.:
 Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Francis C. Heimann. Kaplan: Robert

A. Berg. Škola: vyučuje 7 sester řádu sv. Františka z Alverno, Wisconsin.
ALGONQUIN, ILL.:
 Osada sv. Markéty Alacoque. Dojíždí Rev. F. A. Kilderry z Cary, Ill.
AMMANVILLE, TEX.:
 Osada sv. Jana Křtitele: Farář: Rev. Roman M. Janák, (R. 3, Schulenburg). Škola: 32 dítek, vyučují tři sestry Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti z Victoria, Texas. Škola sv. Josefa (Pecan): vyučují 2 sestry téhož řádu.
ANTIGO, WIS.
 Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Cyril Kabat.
APPLETON, NEBR.:
 Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. V. Mlejnek, P.O. David City, Nebr.

ASHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Anežky. Několik českých rodin. Farář: Very Rev. Calman Borgard, O.F.M.

ATWOOD, KANS.:

Osada Nejsvět. Srdce Pána Ježíše, česko-irská. Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dp. Mark L. Linenberger, O.F.M. Cap. Ve škole vyučují 3 školské sestry de Notre Dame z Omaha, Neb.

AUSTIN, MINN.:

Osada sv. Augustina. Farář: Rt. Rev. Msgr. Robert E. Jennings, V.F. Pro Čechy dojíždí Rev. Edward Kasal z Owatonna, Minn.

BALTIMORE, MD.:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Josef Hrdlička, C.S.S.R. Kostel na Ashland Ave. a škola na N. Collington Ave., blíže Ashland Ave. Fara: 2111 Ashland Ave. Katolická budova: Madison a Duncan Strs. Kněží v duchovní správě: Václav Kolář, C.S.S.R., Tomáš Kozlovský, C.S.S.R., Edward Stelmoschuk, C.S.S.R., Joseph Cochula, C.S.S.R., Edgar Vitek, C.S.S.R., Štěpán Krupa, C.S.S.R., Ondřej Polyak, C.S.S.R., Josef Duchek, C.S.S.R., (voj. kaplan). Škola: vyučuje 7 sester de Notre Dame, 814 Collington Ave., a 3 laičtí učitelé.

BANNISTER, MICH.:

Smíšená osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář Rev. C. Walkowiak.

BARTON'S CREEK, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí dp. L. Schiel z Cistern. Totéž místo jako Kovář, Tex.

BEARDSLEY, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Kapucín z Atwood, Kans.

BEASLEY, TEX.:

Osada sv. Václava. Katolických rodin 42, česká a polské národnosti. Dojíždí kněz z East Bernard, Texas.

BECHYN, NORTH REDWOOD P.O., MINN.:

Osada Bl. Panny Marie. Farář: Rev. Eugene Šebesta.

BECHYN, N.D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Rev. Jar. Tomanek z Lankin, N. Dak., dvakrát měsíčně.

BEE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jan Prachář.

BEEVILLE, TEX.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Harold F. Palmer.

BELLE PLAINE, IOWA:

Smíšená osada sv. Michala. Několik českých rodin. Dosluluje Rev. Václav Pánek z Chelsea, Iowa.

BELLEVILLE, KANS.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Very Rev. Msgr. Cornelius J. Brown, M.A.

BELLVILLE, TEX.:

Smíšená osada ssv. Petra a Pavla. Farář Rev. H. O. Gottschalk.

BEROUN, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Andrew Gallik.

BERWYN, ILL.:

Osada Panny Marie Cellenské. Farář: Rev. Robert Mastný, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave. Kaplani: Rev. Ludvík Černák, O.S.B., a Rev. Fabian Pakosta, O.S.B. Škola: 782 dítek, vyučuje 14 sester řádu sv. Benedikta z kláštera Božského Srdce, Lisle, Ill., a 3 laici. Dům sester: 1431 South Euclid Avenue.

Osada sv. Odila. Farář: Rev. P. J. Buckley. Osada převážně česká. V sobotu dojíždí český kněz z kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill. Škola: 294 dítek, vyučuje 9 Milosrdných sester B.V.M. Adresa: 2306 East Ave.

BIRCHWOOD, WIS.:

Osada sv. Jana Ev. Farář: Rev. Clarence Ludwig.

BISON, OKLA.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. John O'Brien. Škola: 40 dítek, vyučují ctih. sestry řádu Nejsv. Krve Ježíše.

BLENHEIM, ONTARIO, CANADA:

Rt. Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap. Kostel P. Marie, St. Francis Friary.

BLESSING, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Václav Bílý.

BLOOMER, WIS.:

Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rt. Rev. Msgr. Leo P. Hirt. Kaplan: Rev. Henry J. Cassidy. Asi 35 českých rodin.

BLOOMING PRAIRIE, MINN.:

Osada sv. Kolumbana. Administrátor Rev. John Misiak. Slušný počet Čechů.

BLUFF CITY, HARPER CO., KANSAS:

Dojíždí z Kiowa dp. F. Jerasa.

BOERNE, TEXAS:

Kostel sv. Petra. Farář: Rev. Frant. Kalina.

BOHEMIA, L.I., N.Y.:

Kostel sv. Jana Nep. Farář: Rev. Herman Vankenburg, 5020 — 45. Str., Woodside, L. I., N. Y.

BOHEMIAN SETTLEMENT, E. JORDAN, MICH.:

Kostel sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Josef Mallonvski z East Jordan.

BOHEMIAN SETTLEMENT, KANSAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Spravuje Rev. O.F.M. Cap. z Atwood, Kans.

BOMARTON, TEXAS:

Osada sv. Jana. Dojíždí kněz z Seymour.

BOWMAN, NO. DAK.:

Smíšená osada sv. Karla, asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan Smierčák.

BRAINARD, NEBR.:

Osada Nejsvět. Trojice. Duchovní správce: Rev. Karel Rada. Škola: 8-třídni, 119 dítek. Vyučují 4 sestry z řádu Školských sester de Notre Dame z Omaha, Nebr.

BRITT, IOWA:

Osada sv. Patrika. Asi 15 českých rodin. Farář: Rev. John Smith. Pro Čechy dojíždí nejd. Msgr. Václav Hradecký z Duncan, Iowa., P. O. Britt, Iowa.

BROCKETT, NO. DAKOTA:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. John Mulvaney z Michigan, N. D.

BRODERICK, SASK., CANADA:

Osada ssv. apoštolů Petra a Pavla. 41 slováckých a 5 polských rodin. Farář Rev. John Ostrowsky.

BROWNSVILLE, TEXAS:

Kostel P. Marie Guadalupské. Farář: Rev. Theophil Okruhlik, O.M.I.

BROOKFIELD, ILL.:

Osada sv. Panny Barbory. Silně česká. Farář: Rev. E. Tyrrell, 4015 Prairie Ave. Pro Čechy každou neděli dojíždí tři důst. z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill. Škola: 350 dítek, vyučuje 8 sester řádu sv. Josefa z La Grange, Ill.

BRUNO, NEBRASKA:

Osada sv. Antonína Pad. Farář: Rt. Rev. msgr. Fr. Kopecký, V. F.

BRUSHPALE, MINN.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Harold Dimmerling.

BRYAN, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář Rev. Bohuslav J. Valenta. Kaplan Rev. Sylvester Fuchs. Školu navštěvuje obyčejně asi 90 dítek, vyučují 4 sestry Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.

CADOTT, WISCONSIN:

Osada sv. Růženy Limanské, česko-anglická. Rev. Augustin Šulík, administrátor. Škola: 171 dítek, vyučují 3 sestry Božského Spasitele, 1 učitelka.

CALDWELL, TEXAS:

Osada Panny Marie Lourdské. Farář: Rev. Václav A. Svrček.

CALMAR, IOWA:

Smíšená osada sv. Aloise. Čechům dosluluje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

CAMERON, TEXAS:

Smíšená osada sv. Moniky. 100 českých rodin. Farář: Rev. G. Duda. Kaplan: Rev. Alfred Kal-

- lus. Škola: 105 dítek, vyučují sestry Božské Prozřetelnosti.
- CARLTON, WISCONSIN:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Rudolf S. Kerch. (P. O. R. 1, Kewaunee.)
- CARY, ILLINOIS:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. F. A. Kilderry.
- CASCO, WISCONSIN:**
Smíšená osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Rudolf J. Hodík.
- CASTLE ROCK, WIS.**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí každou neděli, každou sobotu a na svátky Rev. Ambrose W. Holzer z Montfort, Wis.
- CEDAR HILL, NEBR.:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Rev. Jiří J. Livanec, z Morse Bluff, Nebr.
- CEDAR RAPIDS, IOWA:**
Osada sv. Ludmily. Farář: Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý. Kaplan: Rev. Clarence Fraňa. 209 21 Ave. S.W. V neděli vypomáhá důstojný pán z Loras College, Dubuque, Iowa. Škola: 326 dítek, vyučují 7 Školských sester de Notre Dame, 2107 J. Str.
Osada sv. Václava, 510 — 16 Ave., E. Farář Right Rev. A. W. Chihak. Kaplan Rev. Václav Bárta. Škola osmifidni, 198 dítek. Vyšší čtyř-třídní škola, statem uznána; 93 studentů, vyučuje 10 sester Božského Milosrdenství, 1230 S. 5th Street
- CHATHAM, ONTARIO, CANADA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Adolf Pelikán, S. J.
- CHELSEA, IOWA:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Valentin Hlubek. Škola: 71 dítek, vyučují 3 sestry de Notre Dame z Omaha, Neb.
- CHESTER, IOWA:**
Smíšená osada sv. Štěpána. Asi 20 českých rodin. Farář: Rev. Vern F. Cross.
- CHETEK, WIS.:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Václav Michalíčka, O.S.B.
- CHICAGO, ILLINOIS:**
Osada sv. Jana Nep., 30. St. and Lowe Ave. Farář: Rev. Václav Staněk. Kaplan: Rev. Frant. Pokorný, 2953 Lowe Ave. Škola: 8-třídní, 190 dítek v pěti světnicích, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Rogers Park, Ill. Adresa koven-tu: 618 W. 30. Str.
Osada sv. Prokopa. Farář: Rev. Peter Mize-ra, O.S.B. Kaplani: Rev. Dominik Kotek, O.S.B., a Rev. Fidélis Šindelář, O.S.B., 1641 So. All-port Str., Škola: Osmifidni, 325 dítek; vyšší škola: 164 žáků; dětská zahrádka, 30 dítek. Vyučuje 14 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1714 S. Racine Ave.
Osada sv. Víta, S. Paulina and W. 18. Pl. Farář: Rev. Fr. Šindelář, O.S.B., 1818 S. Paulina St. Kaplan: Rev. Bonifác Tomek, O.S.B. Škola: 350 dítek, vyučuje 8 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill., a 1 učitelka.
Osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. Jiří Kučera. Kaplan: Rev. Jan Straka, 916 No. Western Ave. Škola 200 dítek, vyučují 4 sestry řádu sv. Františka z Milwaukee, Wis. Dům sester: 920 N. Western Ave.
Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Valerian Rezek, 5009 S. Hermitage Ave. Kaplan: Rev. Raymond Pacholski a Rev. Casimir Kova-lauskas. Škola: Osmifidni, 386 dítek, vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill. Dům sester: 5013 S. Hermitage Ave.
Osada sv. Ludmily, 24. Str. and Albany Ave. Farář: Rev. Jiří Krippner. Kaplan Rev. František Příbyl, 2468 So. Albany Ave. Škola: Osmifidni, 385 dítek, vyučuje 8 sester z řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Ohydli sester: 3108 W. 24th Street.
- Osada P. Marie Lurdské, Farář: Rev. Václav Čermák, 1443 S. Keeler Ave. Kaplan: Jos. Hudík. Škola: 8-třídní, 553 dětí, vyučuje 14 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1500 S. Keeler Ave.
Osada Bl. Anežky České, 2651 S. Central Park Ave. Farář: Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka. Kaplani: Rev. František Vacala a Rev. Robert F. Swade, 2651 S. Central Pk. Ave. Škola: 8-třídní, 929 dítek vyučuje v 12 světnicích 14 sester řádu sv. Františka z Milwaukee, Wis. Hudební školu vede sestra varhanice, Dům sester: 2658 S. Drake Ave.
- CHURCHLAND, DINWIDDIE C., VA.:**
Kostel sv. Jana Nepomuckého. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B. Kaplan: Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B., z New Bohemia, Va.
- CICERO, ILLINOIS:**
Česko-Anglická osada Panny Marie Královny Nebes, 53. Ave. and 34. Pl. Farář: Rt. Rev. J. L. Rooney, 5300 W. 24. St. Kaplani: Rev. Karel Kouba, Rev. E. Siedlecki a Rev. James F. Hal-pin. Škola osmifidni: 530 dítek, vyučuje 14 sester řádu B. V. M. K osadě náleží mnoho českých rodin.
Osada Panny Marie Svatohorské. Farář: Rev. František Tony. Kaplani: Rev. Richard J. Tlapa a Rev. Karel Kouba, 2414 S. 61st Ave., Cicero. Škola osmifidni, dítek 400, vyučuje 8 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill. Hudební školu vyučuje sestra táhož řádu. Dům sester: 2340 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- CISTERN, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Lambert Schiel.
- CLARKSON, NEBR.:**
Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Very Rev. Klement Kubeš, V.F.
- CLEVELAND, OHIO:**
Osada sv. Václava, roh Broadway a East 37 Str. Farář: Rev. Fr. J. Habart, 2981 E. 37. St. Škola: 215 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Josefa a 1 učitelka.
Osada sv. Prokopa, 3181 W. 41st St. Farář: Rev. Václav Uhlíř. Kaplani: Revs. Vác. Mošovský, Rev. Jan Anděl a František A. Mašin. Škola 8-třídní, 454 dítek, a vyučuje 7 sester a též High School, jež navštěvuje 129 žáků a vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., adresa 4001 Trent Ave.
Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Clarence A. Liederbach. Res.: 2347 E. 83rd St. Cleveland 4.
Osada Panny Marie Lurdské, corner East 55. and Hamm St. Farář: Rev. František Maruna, 3395 E. 53rd Street, Cleveland 27. Ohio. Kaplan: Rev. Karel Uhlir. Škola: 456 dítek, vyučuje 8 sester de Notre Dame a 2 učitelky, 3398 E. 59th St. High School navštěvuje 170 žáků, vyučuje 6 sester de Notre Dame a 1 učitel.
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Clarence Dik. Kaplan: Rev. Vác. Mošovský. 3785 Independence Rd. Škola: 374 dítek, vyučuje 8 sester Domini-kánek, 3777 Independence Rd., S.E.
Osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Jos. Anděl, 13205 Chapelside Ave., 20. Kaplani: Rev. Howard Wolf, Rev. Lawrence Wolf a Rev. Edw. J. Rumpík. Škola: 8-třídní, vyučuje 12 sester sv. Františka a 2 učitelky, 13211 Chapelside Ave. Žáků 585.
- CLEVELAND TOWNSHIP, LELANAU CO., MICH.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. F. Sniegowski z Maple City, Mich.
- CLUTIER, IOWA:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie a osada sv. Václava Carroll Township). Farář: Rev. František Růžička.
- CLYDE, NEBR.:**
Česko-Irská osada sv. Patrika.
- COLON, NEBRASKA:**
Česko-Irská osada sv. Josefa. Farář: Rev. Denis L. Barry.

CHESTERFIELD, CHESTERFIELD CO., VA.:

Kostel sv. Anny. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

COLONIAL HEIGHTS, VA.:

Kostel sv. Anny. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

COLUMBUS, TEXAS:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Alex Kraus.

CONWAY, N. DAK.:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. Ludvík Světlinský z Park River, N. Dak.

COOPERSTOWN, WIS.:

Smíšená osada sv. Jakuba. Farář: Rev. Peter H. Schroeder. (P. O. Denmark.) Škola: 53 dětí, vyučují 2 sestry řádu sv. Františka.

CORN HILL, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jiří Doskočil. Škola: 90 dětí, vyučují 3 sestry Vtěleného Slova.

CORPUS CHRISTI, TEXAS:

Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Fr. J. Kasper.

CRESCO, IOWA:

Osada sv. Josefa. Asi 30 českých rodin. Farář: Rev. A. C. Woerdehoff. Dojíždí kněz z Protivína. Škola: 152 dětí, vyučují sestry Notre Dame.

Osada Nanebevzetí P. Marie. Asi 35 českých rodin. Farář: Rev. E. J. Supple. Kaplan: Rev. Donald P. Sweeney. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína. Škola: 180 dětí, vyučují sestry B. V. M.

CRESTON, IOWA:

Smíšená osada sv. Malachie. Farář: Rev. Marian Kotinek, O.S.B., 407 W. Clark Str. Škola: 104 dětí, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Atchison, Kansas.

CRETE, NEBRASKA:

Smíšená osada Božského Srdce. Farář: Rt. Rev. Msgr. John J. Ekeler. Škola: 8 tříd, 99 žáků. Vyučují 3 sestry z řádu Nejsv. Krve z O'Fallon, Missouri.

CROSBY, TEXAS:

Osada Božského Srdce. Dojíždí kněz z Eastgate. Škola: 113 dětí, vyučují 2 sestry řádu Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti, 1 laická učitelka.

Misie: Eastgate — Sv. Anny.

CROWELL, TEXAS:

Misie sv. Josefa. Dojíždí důst. p. z Vernon, Texas.

CUDAHY, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Michael J. Kallok, 1410 Swift Ave. Kaplan: Rev. Bohumil Wilimek. Škola: 170 dětí, vyučuje 6 sester řádu Služebnic Ducha Svatého.

CUBA, KANSAS:

Smíšená osada sv. Isidora. Dojíždí Rev. Robt. L. Vering, z Clyde, Kans.

CYCLONE, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí v neděli Rev. M. J. O'Regan, z Lott, Texas.

DAMON, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Dojíždí dvakrát za měsíc Rev. Gilbert Pekar z Needville, Texas.

DANBURY, TEXAS:

Smíšená osada. (Polovina našinců.) Farář: Rev. H. T. Schroeder.

DANTE, SO. DAKOTA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Benno Potkovský, O.S.B.

DAVID CITY, NEBR.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Right Rev. Msgr. Alfons J. Lisko. Kaplan: Rev. Verneso B. Ketter. Školy: 9 sester řádu Nejsv. Krve, 4 laické učitelky. 121 dětí v osadní škole.

DENMARK, WIS.:

Smíšená osada Věch Svátých. Farář: Rev. Jan Gehl.

DENTON, NEBR.:

Osada Panny Marie. Farář: Very Rev. Msgr. Raphael Collins.

DETROIT, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Hlaváček. 1327 Lawton, Detroit 8, Mich.

Osada sv. Václava, St. Antoine and Leland sta. Farář: Rev. Pavel Komáček, 3909 St. Antoine Str.

DEWEESE, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Gregor Petrus.

DICKINSON, N. DAK.:

Osada sv. Václava. Farář Rev. Adolf Přibyl. 306 Fourth Ave. E. Škola: 4 sestry řádu Notre Dame vyučují 144 žáků.

DILLY, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Frant. Leštinský a Rev. Richard Tomsyck.

DIME BOX, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Jiří Tydlačka z Frenštát, Tex.

DINWIDDIE COUNTY, VA.:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

DODGE, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Fr. J. Oborný. Kaplan: Rev. Jerome H. Dickens. Škola: 223 dětí, vyučuje 7 školských sester de Notre Dame z Omaha, Nebr.

DRY CREEK, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Nyní jenom hřbitovní kaple přifařena k Heun, Nebr. Dojíždí Rev. A. F. Tuma jednou za rok.

DUBINA, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Dojíždějí důstojní pánové z Weimar, Tex.

DUBUQUE, IOWA:

Osada Panny Marie, německá, k níž patří asi 16 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. J. J. Klott, 1584 White Street.

DUNCAN, IOWA:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hradecký, arcibiskupský rada, (P.O. Britt.)

DWIGHT, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Václav Beránek. Farář: James D. O'Connor. Škola: 12-třídní. V třídách obecné školy 99 žáků, ve vyšší škole 55 žáků. Vyučují důstoj. a školské sestry de Notre Dame, z Omaha, Nebr. Škola je státem uznána.

EAST BERNARD, TEXAS.:

Osada sv. Kříže. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. Valenta. Škola: 196 dětí, vyučují 4 sestry Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti z Victoria, Texas, a 1 laická učitelka.

EAST GATE, TEXAS:

Osada sv. Anny. Dojíždí Rev. E. C. Fowler z Crosby, Texas.

EAST ISLIP, L. I., N. Y.:

Osada Panny Marie, česko-irská. Farář: Rev. Andrew J. Heaney. Škola: 223 dětí, vyučuje 5 sester řádu Notre Dame z Baltimore. Dojíždí důst. pp. Redemptoristé z New Yorku.

EAST JORDAN, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Pouze několik českých rodin. Farář: Rev. Josef Malinowski.

EAST ST. LOUIS, ILL.:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Štěpán Šramek, O.S.B., 1125 N. 11th St. Škola: 84 dětí, vyučují 2 sestry řádu sv. Františka. V osadě je značný počet Slováků.

EASTMAN, WIS.:

Smíšená osada sv. Václava. Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

EDNA, TEXAS:

Osada sv. Anežky. Farář: Rev. Batlazar Janáček.

EDWARDSVILLE, ILL.:

Osada Panny Marie, anglicko-česká. Farář: Rev. C. A. O'Reilly; dojíždí dvakrát za měsíc důst. p. z osady sv. Václava ze St. Louis, Mo.

EL CAMPO, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filippa. Farář: Right Rev. Msgr. Julius Petrů. Kaplan: Rev. Patrick O'Callaghan. Škola: 401 dětí, vyučuje 6 sester řádu Boží Prozřetelnosti.

ELLINGER, viz Hostýn.

ELMA, IOWA:

Osada Neposkvrněného Početí. Farář: Rev. Edmond O'Donnell. Pro Čechy dojíždí kněz z Protičin, Ia.

EMMET, NEB.:

Smíšená osada Zjevení Páně. Administrátor důst. p. Václav Kovář.

ENDICOTT, N. Y.:

Slovenská osada sv. Josefa. Několik českých rodin. Farář: dp. Herbert C. Baloga, O.F.M., Conv. Kaplan: dj. Edwin Mihalko, O.F.M., Conv.

ENNIS, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. J. V. McCallum. Kaplani: Rev. Emil Slováček a Rev. Joseph Thomas. Škola: 482 dítek, ve vyšší škole 142, vyučuje 13 sester Božské Prozřetelnosti a 3 civilní učitelky.

EVEREST, KANSAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Donald Schwalm.

FAIRFAX, IOWA:

Osada sv. Patrika. Farář: Rev. Bernard L. White. Pro Čechy dosluhuje důstojný pán z Walford, Iowa.

FAIRFAX, SO. DAKOTA:

Osada sv. Antonína. Farář: důst. p. R. F. Dubé.

FALLS CITY, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Theodor T. Janýšek.

FAYETTEVILLE, TEXAS:

Osada sv. Jana. Farář: Rev. Tomáš MÁL. Škola: 224 dítek, vyučuje 6 sester Božské Prozřetelnosti.

FENNIMORE, WIS.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Lawrence J. Bindl.

FENTON, MISSOURI:

Osada sv. Pavla. Asi 35 českých rodin. Farář: dp. J. Kennedy. Kaplan: dp. Karel Komáška. Školu navštěvuje 80 dítek, vyučují 3 sestry Nejsv. Krve.

FLATONIA, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Viktor Raška.

FLORESVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Božského Srdce. Mnoho českých rodin. Farář: dp. J. Gerbermann. Škola: vyučují 3 sestry Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti z Victoria, Texas.

FORT ATKINSON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. Štěpán J. Kučera. Škola: 130 dítek, vyučuje 5 sester řádu sv. Františka.

FORT WILLIAM, ONT., CANADA:

Smíšená osada sv. Petra, slovanská. Farář: důst. p. E. V. Vodicka, 705 McIntosh St. Škola sv. Petra: 495 dítek, vyučuje 7 sester sv. Josefa.

FORT WORTH, TEXAS:

Osada sv. Tomáše. Farář: Rev. Emil Slováček, 2920 Azle Avenue.

FRANCIS CREEK, WIS.

Smíšená osada sv. Anny. Farář: důst. p. Josef Rauch, P. O., R. 6, Manitowoc. Škola: 90 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Františka.

FRELSBURG, TEXAS:

Německo-česká osada ssv. Petra a Pavla. Asi 50 českých rodin. Farář: důst. p. Ed. Gelser, (Po. O. R. 2, New Ulm). Škola: 3 ctih. sestry vyučují 60 dítek.

FRENŠTÁT, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: dp. JIM Tydlačka, (P. O. Caldwell).

Misla: Dime Box, sv. Josefa.

FRÝDEK, TEXAS:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Ladislav J. Klimíček. Škola: 45 dítek, učitelky sestry Božské Prozřetelnosti, ze San Antonio, Tex.

GANADO, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: důst. p. Ant. Matula. Kaplan: důst. Raymond Garcia. Škola: 153 dítek, 3 ctih. sestry Vtěleného Slova z Victoria, Tex., a 1 laická učitelka.

GARNER, IOWA:

Smíšená osada sv. Bonifáce, asi 20 českých rodin. Farář: Msgr. Luke E. Striegel. Pro Čechy dojíždí nejdp. Msgr. Václav Hradecký, z Duncan, Ia. P. O. Britt, Iowa.

GERANIUM, NEBR.:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Michael Szezesny ze Sargent.

GLENCOE, MINN.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Michael Škoblík.

GOLTRY, OKLAHOMA:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Mark Maszkiewicz.

GONZALES, TEXAS:

Osada sv. Jakuba. Rev. Joseph Mathey, M.S.F. a Rev. Charles Niebel, M.S.F.

GRANGER, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Jan Vaníček, děkan. Kaplani: Rev. Ben. Mazurkiewicz, Škola: 256 dítek, vyučuje 7 sester řádu Božské Prozřetelnosti.

GREGORY, SO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. F. P. Monighan.

HALLETTSVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Right Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, děkan. Dva kaplani. Škola: 424 dítek, vyučuje 12 sester Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti z Victoria, Tex., a 2 laické učitelky. Vyšší škola: 134 dítek, 4 učitelky řádu Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.

HAMILTON, ONT., CANADA:

Osada sv. Cyrila a Metoděje. Slovenská osada, ke které přináležejí české rodiny z okolí. Farář: Rev. E. G. Fuzy, 204 Park Street, Hamilton, Ont.

HANOVER, KANSAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Henry J. Gesenhuer.

HAUGEN, WISCONSIN:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Benedikt Bauer, O.S.B. Škola: 83 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Benedikta z Lisle, Illinois.

HAWK POINT, MO.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: důst. p. Henry W. Wiesmann.

HAZELWOOD, NORTHFIELD P.O. MINN.:

Osada Zvěstování P. Marie. Farář: Rev. R. Russell.

HEIDELBERG, (P. O. New Prague), MINN.:

Osada sv. Školastiky. Farář: důst. p. Štěpán Zdechlik, P. O. R. 2, New Prague, Minn.

HERMLEIGH, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Františka. Dojíždí důst. pán ze Sweet Water, Texas.

HEUN (P. O. Clarkson), NEBR.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Václav Kovář, (P. O. Clarkson.) Škola: 52 dětí, vyučují 2 učitelky.

HIGHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Antonína Pad. Farář: důst. p. A. J. Goetzan. Dojíždí dvakrát za rok důst. p. Jakub Mlsna z Montfort, Wis.

HILLJE, (Louise P. O.) TEXAS:

Osada sv. Ondřeje (založena 28. září 1905). Farář: Rev. Jerome Stryk.

HILLSBORO, TEXAS:

Osada Panny Marie Milosrdství. Farář: Rev. Aug. J. Merkel.

HILLSBORO, WIS.:

Osada sv. Aloisia, česko-irská. Farář: důst. p. Frant. M. Leštinský. Kaplan: Rev. Richard Tomysck.

HOBSON, TEXAS:

Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Adolf J. Janda.

HOLMAN, TEXAS:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. Roman Janák z Ammansville, Texas.

HOPKINS, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Josef Vacek. Kaplan: Rev. Alvin W. Šima. Škola: 539 dítek, vyučuje 10 sester řádu sv. Josefa ze St. Paul, Minn., a 5 učitelek.

Nová osada: (Interlachen) Rev. Jos. Vacek.

- HOSTÝN, KANS.:**
Osada sv. Jana Nep. Spravuje Rev. Mark J. Linenberger, O.F.M. Cap., z Atwood, Kana.
- HOSTYN, TEXAS:**
Osada Královny Posvátného Růžence. Farář Rev. Adolf Janda. Kaplan: Rev. Fr. Smerke. Škola "Hostýn": 51 dítek, vyučují 2 sestry Vtěleného Slova. Adresa: Hostýn, La Grange P.O., Box 365, Texas.
- HOSTÝN, (blíže Ellinger), TEXAS:**
Osada P. Marie. Farář: důst. p. Fr. Kolář. P. O. Route 2, Fayetteville, Texas.
- HOWELL, NEBR.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář důst. p. Joseph Vitko. Škola: 67 dítek, vyučují 4 sestry řádu de Notre Dame.
- HUBBARD, OREGON:**
Smíšená missie, asi 8 československých rodin. Dojíždí pro Čechy občas dp. Methoděj Korn, O.S.B.
- HUNGERFORD, TEXAS:**
Osada sv. Jana Evangelisty. Dojíždí Rev. L. Price z Wharton, Tex., každou neděli a zasvěcený svátek a jednou týdně ve všední dny.
- INDUSTRY, TEXAS:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Katolických českých rodin 29. Dojíždí důst. p. Ed. Geiser, z Frelsburg, Texas.
- INEZ, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Wilbert Leopold.
- IOWA CITY, IOWA:**
Anglicko-česká osada sv. Václava. Farář: důst. p. Eduard W. Neužil.
- IOWA COLONY, TEXAS:**
Osada Milostného Pražského Jezulátka. Dojíždí občas některý z českých důst. pánů.
- IRVING, KANSAS:**
Osada sv. Alžběty (dříve sv. Václava). Dojíždí důst. p. John Bauer z Waterville, Kansas.
- JACKSON, MINN.:**
Osada sv. Václava. Farář: Albanus Huisle. — Pro Čechy pomáhá nejd. Msgr. J. Pivo. Škola: 72 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Františka z Rochester, Minn.
- JACKSONVILLE, NO. CAROLINA:**
Osada Pražské Jezulátka. Dp. Ambrose Rohrbacher.
- JOURDANTON, TEXAS:**
Osada sv. Matouše. Farář: důst. p. Wenc. Lieb, M.S.F. Kaplan: Rev. George Kreutler, M.S.F.
- KARLIN, MICHIGAN:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. William J. Reitz, z Onokama, Mich.
- KARLIN, MISSOURI:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Leo W. Nugent.
- KAUFMAN, TEXAS:**
Osada sv. Anny. Farář: dp. Václav Pechal.
- KELLNERSVILLE, WIS.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Kalíšek. Škola 10ti tříd: 78 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Františka.
- KENASTON, SASK., CANADA.**
Osada sv. Ondřeje. Smíšená chorvatsko-československá osada, k níž patří missie v Davidson a Craik. Farář: důst. p. Charles Fillion.
- KEWAUNEE, WIS.:**
Osada sv. Růžence. Farář: Rev. Michael J. Jackowski. Kaplan: Rev. James J. Geenan. Škola: 250 dítek, vyučuje 6 sester řádu sv. Františka z Alverno, Wis.
- KLONDIKE, WIS.:**
Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. Leo Przybylski.
- KOERTH, TEXAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emmett Kolodziej.
- KOLÍN A LIBUŠE, ALEXANDRIA P.O. R. 3, BOX 119, LA.:**
Rev. Mark Horáček, O.S.B.
- KOSSUTH, WIS.:**
Osada sv. Augustina. Dojíždí důst. p. Jos. Rauch z Francis Creek, (P. O. R. 6, Manitowoc), Wis.
- KOVÁŘ (nedaleko Cistern), TEXAS:**
Dojíždí dp. L. J. Schiel ze Cistern, Tex.
- KROK, WISCONSIN:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí důst. p. Jan Johanek z Montpelier, Wis.
- LA CROSSE, WIS.:**
Osada sv. Václava. Farář: Kaplan: Rev. Peter Butz. 936 Winnebago St. Škola: 278 dítek, vyučuje 6 sester řádu sv. Františka z La Crosse, Wis.
- LA GRANGE, TEXAS:**
Smíšená osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: nejdůst. Msgr. St. Zientek. Škola: 65 dítek, vyučují 3 sestry řádu Vtěleného Slova.
- LAKE ANDES, SO. DAK.:**
Osada sv. Marka. Farář: Rev. E. Embury, T.O.R.
- LAKE RENO (P. O. Lowry), MINN.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. J. Kroll.
- LAKEFIELD, MINN.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Nejdůst. p. Msgr. Fr. Prokeš.
- LAKOTA, N. D.:**
Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Francis Lorscheid, S.A.C. Několik českých rodin.
- LAMONT, IOWA:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. F. Showalter.
- LANKIN, NO. DAK.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jar. Tománek. Misie: Bechyňe, ssv. Petra a Pavla.
- LA SALLE, TEXAS:**
Česká misie. Dojíždí dp. Clarence Leopold z Van derbilt, Tex.
- LATIUM, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Msgr. Charles Wiesnerowski z Brenham, Tex.
- LAWN, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Jím Elmen-dorf z Hemmingford, Nebr.
- LAWRENCE, NEBR.:**
Smíšená osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Fr. J. Kopecký. Kaplan: Rev. Ed. Valášek. Škola: 148 dítek, vyučuje 6 sester de Notre Dame.
- LEOPOLIS, WIS.:**
Osada Panny Marie. Dojíždí důst. p. Raymond J. Fox z Gresham, Wis.
- LESTERVILLE, SO. DAK.:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Leonard F. Stanton.
- LE CENTER, MINN.:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. Denis J. Buckley. Škola: 223 dítek, vyučuje 6 sester řádu sv. Josefa a 1 učitelka.
- LIDGERWOOD, NO. DAK.:**
Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: důst. p. Jím Křile.
- LIMERICK, SASK., CANADA:**
Smíšená missijní stanice. 12 moravských rodin. Dosluhuje důst. p. J. Dufresne z La Flesh, Sask.
- LINWOOD, NEBR.:**
Osada Jména Panny Marie. Dojíždí důst. p. Clarence P. Reisdorff, Abie, Neb.
- LISBON, IOWA:**
Smíšená osada sv. Jana. Farář: Rev. J. R. Goodman. Pro Čechy dosluhuje důst. p. Josef Syrový z Prairieburg, Iowa.
- LISLE, ILL.:**
Smíšená osada Blah. Johanny z Arku. Farář: dp. Bedřich Beller, O.S.B. Škola: 140 dítek, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta.
- LITTLE FERRY, N. J.:**
Osada sv. Markéty. Dosluhují Redemptoristé z New Yorku.
- LITOMYŠL, P.O. OWATONNA, MINN.:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Fr. Paukert.

LITTLE TURKEY, IOWA: Lawler R. 2.
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Ludvík Urbánek.

LOMA, NEBRASKA:
Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Frant. Leiblinger.

LOMICE, N. D.:
Osada sv. Kateřiny. Dojíždí Rev. R. Storch z Brockton.

LONSDALE, MINN.:
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Karel C. Jířek. Škola: 149 dětí, vyučuje 5 sester Notre Dame z Mankato. Minn.

LOUCKY, NEB.:
Osada sv. Martina. V neděli a ve svátek dojíždí Rev. Gregor Petrus, z Deweese, Nebraska.

LOUISE, TEXAS:
Osada sv. Prokopa (založena 4. července 1944). Dojíždí z Hillje Rev. Jerome Stryk.

LOURDES, IOWA:
Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Dorrance T. Noonan (R.F.D. 4.), Elma. Pro Čechy, dojíždí kněz z Protivin, Iowa.

LYNCH, NEBRASKA:
Osada Panny Marie. Farář: Rev. D. Twohig. Škola jen v létě vyučuje 2 ct. sestry 52 žáků.

MAHNOMEN, MINN.:
Osada sv. Michaela. 75 českých rodin. Farář: Rev. Justin Luetmer, O.S.B.

MANDAN, NO. DAK.:
Smíšená osada sv. Josefa. Na 30 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Aloysius Galowitsch. Kaplani: Rev. Josef La Manna, Rev. Jacob Schumacker a Rev. Robert Feeney. Škola: 715 dětí, vyučuje 18 sester řádu sv. Benedikta.

MANITOWOC, WIS.:
Smíšená osada Svätých Nevinátek. Farář: Rev. Eduard A. Raděj. Škola: 305 dětí, vyučuje 7 sester řádu sv. Františka.

MANLY, IOWA:
Smíšená osada Božského Srdce 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan J. Benda.

MAPLE HEIGHTS, P.O. BEDFORD, OHIO:
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Matoušek. Kaplani: Rev. Jan J. Fiala a Rev. Robert J. Carlin, 17285 Libby Rd., P.O. Bedford, Ohio. Škola 1,008 dětí, vyučuje 16 sester řádu sv. Josefa a 7 učitelek.

MAPLE CITY, MICH.:
Smíšená osada sv. Josefa. Několik čes. rodin. Dojíždí Rev. Jos. F. Boček z Empire, Michigan.

MAPLE LAKE, MINN.:
Smíšená osada sv. Timothea. Farář: Rev. F. O'Brien.

MARAK, TEXAS:
Osada sv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Rafael Goskovic. Škola: 40 dětí, vyučuje 2 sestry Vtěleného Slova. Adresa: P.O. Route 1, Cameron, Texas.

MARINETTE, WIS.:
Polsko-česká osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Josef A. Szupryt, 915 Elizabeth Avenue.

MARSHALLTOWN, IOWA:
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Alfred P. Meyer. Pro Čechy dojíždí kněz z Vinland, Iowa.

MEDFORD, MINN.:
Kristus Král, Farář: Rev. Harold B. Mountain. Nová osada, slušný počet Čechů.

MEGARGEL, TEX.:
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex. Škola: 45 dětí, vyučuje svět-ská učitelka.

MELVILLE, SASK., CANADA:
40 českých rodin pod duchovní správou Otce O. M. I.

MENOMINEE, MICH.:
Polsko-česká osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Viktor Karch, 319 Broadway.

MILLADORE, WIS.:
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Hugo J. Diers.

MILLIGAN, NEBR.:
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John M. Kozlisk.

MILWAUKEE, WIS.:
Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: Rev. Dr. Karel Koudelek. Kaplani: Rev. Jan Knotek a Rev. Villem Zelly, 3442 N. 38th Street. Škola: 414 dětí, vyučuje sestry de Notre Dame z Milwaukee, 3426 N. 38. Street.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Kozák Kaplan: Rev. Andrew Redig, 1410 W. Scott St. Škola: 285 dětí, vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Milwaukee, Wis., 1405 W. Scott St.

MINNEAPOLIS, MINN.:
Osada P. Marie Ustavěné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav J. Srnc, 419 — 21. Ave. So.

MINNEOTA, MINN.:
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Fr. Prokeš z Lakefield, Minnesota.

MISHICOT, WIS.:
Smíšená osada sv. Kříže převážně česká. Farář: Rev. George F. Beth. Škola: 72 dětí, vyučuje 3 sestry řádu sv. Františka.

MONONA, IOWA:
Osada sv. Patrika. Několik českých rodin, kterým dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

MONTFORT, WIS.:
Osada sv. Tomáše Apostola. Farář: Rev. Ambrose W. Holzer. Asi 35 rodin.

MONTGOMERY, MINN.:
Osada Nejsv. Vykupitele. Farář: Rev. Fr. J. Tomek. Kaplani: Rev. Robert Bastýř ml. Škola: 307 dětí, vyučuje 9 sester řádu sv. Benedikta a 1 učitelka.

MONTPELIER, WIS.:
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jan Johánek. (P. O. R. 3, Luxemburg).

MOORLAND, IOWA:
Smíšená osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. B. A. Hunt.

MORAVIA, MINN.:
Osada sv. Václava. Přifařena k Owatonna; dojíždí Rev. Edw. Kasal.

MORAVIA, TEX.:
Osada Nanebevstoupení Páně. Dojíždí Rev. Emil T. Vinklerek ze St. John's.

MORSE BLUFF, NEBR.:
Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Jiří J. Livanec.

MOSINEE, WISCONSIN:
Osada sv. Pavla. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. B. Cysewski.

MOULTON, TEXAS:
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. J. Kopp, Kaplan: Rev. Bernard Goebel. Škola: 135 dětí, vyučuje 4 sestry Božské Prozřetelnosti.

MOUNT TABOR, WIS.:
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Cyrill Smetana z Hillsboro, Wis.

MULL, ONTARIO, CANADA:
Osada sv. Isidora. Dojíždí Very Rev. Ladislav, O.F.M. Cap. z Blenheim. K osadě přináležejí 30 československých rodin.

MUNDEN, KANSAS:
Osada sv. Jiří. Dojíždí Very Rev. Msgr. Cornelius Brown z Belleville, Kansas.

MUSCODA, WIS.:
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Chas. Surges. Škola navštěvuje 80 dětí, vyučuje 3 sestry řádu sv. Františka z Milwaukee, Wisconsin.

NADA, TEXAS:
Smíšená osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Edmund Bílý. Kaplani: Rev. Arnold Anders. Škola: 137 dětí, vyučuje 3 sestry Vtěleného Slova z Victoria, Tex., a 1 laická učitelka.

NECEDAH, WIS.:
Smíšená osada sv. Františka z Assisi. Farář: Rev. Patrick J. Hollern.

- NEEDVILLE, TEXAS:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Gilbert F. Pekař.
- NEKOMA, N. D.:**
Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Rev. S. Cullen.
- NEVA, WISCONSIN:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jindřich Hubert, P. O. Antigo, Wis.
- NEW BOHEMIA, VA.:**
Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., R. 2. Petersburg, Virginia. Dojíždí též do osady sv. Jana Nep. v Dinwiddie County a do osady sv. Anny v Colonial Heights, Virginia.
- NEW DENMARK, WIS.:**
Osada Nejsv. Trojice, 40 českých rodin. Dojíždí Rev. Chester A. Dionne z Denmark, Wis.
- NEW HRADEC, N. D.:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Ladislav Brydl. Škola: 150 dítek, celoročně školu navštěvujících, vyučují 4 sestry de Notre Dame.
- NEW MARKET, MINN.:**
Osada sv. Mikuláše. Rev. Jiří Skluzáček a Rev. Leonard Hirnen.
- NEW PRAGUE, MINN.:**
Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Cyril Popelka. Kaplani: Rev. Gebert Endres a Rev. Alfred Skluzáček. Škola: 362 dítek, vyučuje 9 sester řádu sv. Františka.
- NEW YORK, N. Y.:**
Osada sv. Jana Muč. Farář: Msgr. Tomáš P. Larkin, 250 E. 72. Str.
Osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Very Rev. Theodor Ilaviland, C.S.S.R.; 323 E. 61 St. Kněží v duchovní správě: Rev. Jos. Větrovec, C.S.S.R., Rev. Jan Tauš, C.S.S.R. a Rev. Felix Janiš, C.S.S.R. Škola: 305 dítek, vyučuje 8 sester de Notre Dame, 328 E. 62nd St.
Kape sv. Václava, 1341 York Ave., New York, New York.
- NEWPORT (P. O. Solon), IOWA:**
Missie Panny Marie Růžencové. Dojíždí důst. p. z osady sv. Václava v Iowa City.
- NICOLLET, MINNESOTA:**
Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Charles A. Webber.
- NORMAN, WIS.:**
Osada sv. Josefa, Kewaunee, R.F.D. No. 1. Farář: Rev. William Hemaue.
- NORTH JUDSON, IND.:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Ladislav Krause. Škola: 171 dítek, 4 sestry sv. Františka.
- NOVÁ TŘEBOŇ, MINN.:**
Viz Třeboň, Minn.
- OAKES, NO. DAKOTA:**
Smíšená osada sv. Karla. Několik českých rodin. Farář: Rev. F. A. Meyer. Škola: 94 dítek, vyučují tři sestry řádu sv. Benedikta.
- ODELL, NEBRASKA:**
Smíšená osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Rev. F. W. Čadek.
- ODESSA, WASHINGTON:**
Smíšená osada sv. Josefa. Adm. Rev. J. Brunner.
- OLIVIA, MINNESOTA:**
Smíšená osada sv. Aloisia. Farář: Rev. Stanislav Skluzáček. Škola: 175 dítek, vyučuje 5 sester řádu sv. Josefa. Třída křesťanské apolozie, vyučuje farář. 50 posluchačů z vyšší školy.
- OLMITZ, KANSAS:**
Osada sv. Anny. Farář: Rev. A. L. Meyer. Škola: 120 dítek, vyučují 4 sestry řádu Nejsv. Krve Páně.
- OMAHA, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Barta, bis. rada. Kaplan: Rev. Robert J. Gass. 5438 S. 22nd St., So Side. Škola: 213 dítek, vyučuje 8 školských sester řádu de Notre Dame z Omahy.
- ORD, NEBRASKA:**
Smíšená česko-polská osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Rev. Thomas Sindowski.
- OTTER CREEK, IOWA:**
Osada Nejsvětější Trojice. Rev. Lester H. Kuenzel.
- OWATONNA, MINN.:**
Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rt. Rev. Edward Kasal, kaplani: dpp. Paul Evers a Sylvester Brown, 810 So. Cedar. Škola: 380 dítek, vyučuje 7 sester řádu sv. Františka z Rochester, Minn., a laické učitelky.
- OWENSVILLE, MO.:**
Smíšená osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. John J. Martin.
- OWOSSO, MICHIGAN:**
Smíšená československá osada sv. Josefa. Farář: Rev. John S. Daniel, 811 E. Oliver Street.
- OXFORD, IOWA:**
Missie sv. Prokopa. Dojíždí Rev. Harvey Finefield z osady P. Marie.
- OXFORD JUNCTION IOWA:**
Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor.
- PALM BAY, FLORIDA:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. J. Finnegan.
- PARMA, OHIO:**
Smíšená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Wm. Beníšek. Kaplan: Rev. Albert Meyers. 7391 York Rd., 29. Škola: 452 dítek, vyučuje 9 sester sv. Vincence.
- PENELOPE, TEXAS:**
Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Bohumil Hrubý.
- PEP, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Filipa Neri. Farář: dp. Frant. Kaminský.
- PHILLIPS, WISCONSIN:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Alcin Kašný, O.S.B.
- PILOT POINT, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Tomáše, asi 10 českých rodin. Farář: Rev. John H. Untereimer.
- PILSEN, KANSAS:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Arthur Tonne. Škola: 65 dítek, vyučují 3 sestry řádu Nejsv. Krve Páně.
- PINE CITY, MINN.:**
Smíšená osada Nep. Početí Panny Marie. Farář: Rev. J. J. O'Mahoney, D. D.
- PÍSEK, NO. DAK.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jan W. Roth.
- PITTSBURGH, PA.:**
Osada sv. Václava, 883 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa. Farář: Rev. John J. Vlha. Škola: 100 dítek, vyučují 3 sestry řádu sv. Benedikta.
- PLASI, (P. O. Prague), NEBR.:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. John B. Pastorak.
- PLATTE, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Petra. Farář: Rev. Pius Marian.

PLATTSMOUTH, NEBR.:

Osada Panny Marie sv. Růžence. Farář: Rev. Walter Banach. Rev. Edward C. Tuckek.

PLUM, TEXAS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář:

Škola sv. Jarolima, 86 dítek, vyučují 3 sestry Vtěleného Slova. Adresa: LaGrange, Tex.

PLZEN—SOLON, IOWA:

Missie ssv. Petra a Pavla. Pro Čechy dojíždí kněz ze Cedar Rapids, Ia.

POCAHONTAS, IOWA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Wm. P. Hyland. Pro Čechy dojíždí kněz z Duncan, Ia.

POTH, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Svátosti. Farář: Rev. Armand Florizoone, CCM.

PRAGUE, ALBERTA, CANADA:

Osada sv. Jana Nep. 25 českých rodin, 3 polské rodiny. Dojíždí trikrát za měsíc Rev. R. T. O'Neil z Viking, Alta, Canada.

PRAGUE, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vilém Režábek. Škola: 130 dítek, vyučují 4 sestry de Notre Dame z Omahy.

PRAGUE, OKLAHOMA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Sylvester Klemman. Škola: Pražského Jezulátka, vyučují sestry sv. Benedikta z Lisie, Ill. Národní svatyně Pražského Jezulátka.

PRAHA (P. O. Flatoria), TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Marcus Valenta. Škola: 62 dítek, vyučují 4 sestry Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti z Victoria, Tex.

PRAIRIE DU CHIEN, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Pavel Monarski. Škola: 209 dítek, vyučují 4 sestry Notre Dame.

PRAIRIEBURG, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Zachaf. Škola: 162 dítek, vyučují 4 sestry řádu sv. Františka.

PROTIVÍN, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jaroslav Skluzáček. Kaplan: Rev. James Milota. Škola: dvádnáctitřídní (High School), státem uznaná, 247 dítek, vyučuje 8 sester řádu sv. Františka.

RACINE, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos Maček. Kaplani: Rev. Edward F. Sippel a Rev. Jos. Soukup, 1911 Green St. Škola: 392 dítek, vyučuje 12 sester řádu sv. Františka, 1915 Green St.

RAVENNA, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Antonín Radziewicz.

RED LAKE, S. D.:

Osada sv. Prokopa. Dojíždí Rev. James Burns z Puckwana, S. D.

REEDSVILLE, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Vilém Koutník. Škola: 114 dítek, vyučují tři sestry řádu sv. Františka z Alverno, Wisconsin.

REGENT, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Jindřicha. Asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Joseph Schmitt.

RICHMOND, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce. Národnosti českomoravské 15%; polské 60% a jiné 25%.

ROBSTOWN, TEXAS:

Československá missie sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Geo. Szeclna.

ROCK CREEK, MO.:

Osada česko-anglická sv. Jana Evangelisty. Farář: Rev. J. Wippermann. Škola: 63 dětí. Adresa: R. 2, Valley Park, Missouri.

ROCKLAND LAKE, N. Y.:

Československá osada sv. Michala. Dosluhuje důst. Otcové Redemptoristé z New Yorku.

ROSENBERG, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Národnosti českomoravské 40%; národnosti polské 35%; jiné národnosti asi 25%. Farář: Very Rev. Jerome Tydlačka, děkan. Škola: 262 dítek, vyučují 4 sestry řádu ss. Dominika a 2 laické učitelky.

ROSSFORD, OHIO:

Československá missie ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždí Rev. Ondřej Blaško z Toledo, Ohio.

ROWENA, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Josefa. Farář: Rev. W. F. Sosen. Škola: 165 dětí, vyučuje 7 sester Božské Prozřetelnosti.

RUNGE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Antonína. Farář: Rev. Rudolph Hoffmann.

SARGENT, NEBRASKA:

Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Michael Szeszsyn.

SARONA, WISCONSIN:

Smíšená osada sv. Kateřiny. Dosluhuje Rev. Benedict Bauer, O.S.B., z Haugen, Wis.

SAVAGE, MINN.:

Osada sv. Jana Kř. Farář: Rev. Vojtěch Žitkovský.

SCAPPOOSE, OREGON:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Josef Manik.

SCIO, OREGON:

Smíšená osada. Farář: Beatus Baur, S.D.S.

SCOTLAND, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Jiří. Farář: Rev. Ladislav Dudek.

SEALY, TEXAS:

Osada Nep. Početí Panny Marie, Katolických rodin 278. Farář: Rev. Benjamin Holub. Škola 128 dítek, vyučují 3 sestry Vtěleného Slova. Osadní bus dováží dívky do školy.

SEWARD, NEBR.:

Osada sv. Vincence. Farář: Rev. R. J. Myers.

SEYMOUR, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Caldwell, O.M.I. Škola: 30 dítek, vyučuje důst. p. farář.

SHELL LAKE, WIS.:

Osada sv. Josefa, smíšená. Farář: Rev. Joseph Mayou.

SHERRY, (P. O. Blenker) WISCONSIN:

Osada sv. Kiliana, 10 českých rodin. Farář: Rev. William Muehlenkamp. Škola: 116 dítek, vyučují 4 sestry řádu Notre Dame.

SHINER, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Jan J. Hanáček. Kaplan: Rev. Michael A. O'Shaughnessy. Škola: 250 dítek, vyučuje 11 sester kláštera Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.

SCHULENBURG R. 4 BOX 181, TEXAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklerek.

SCHULENBURG, TEXAS:

Smíšená osada sv. Růženy z Limy. Farář: Rev. Eustace Hermes. Kaplan: Rev. Škola: 200 dítek, vyučuje 5 sester Božské Prozřetelnosti.

SCHUYLER, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Viktor E. Heřman.

SILVER HILL, ALABAMA:

Osada Pražského Jezulátka. Dojíždí: Rev. Philip Lambert z Roberstdale.

SILVER LAKE, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Šlechta. Škola: 111 dítek, vyučují 4 sestry de Notre Dame.

SLOVAN, WISCONSIN:

Osada sv. Vojtěcha, asi 40 rodin. Dojíždí Rev. Rudolf J. Hořík z Casco, Wis.

SMITHVILLE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. Clyde Holtman.

SOLOMON, IOWA

Osada Panny Marie, Newport (P. O. Solon, Ia.).
Osada sv. Petra a Pavla. Dojíždí důstojný pán
ze Cedar Rapids pro Čechy.

SOLOMON, R. 43, OHIO:

Osada sv. Rity. Farář: Msgr. Oldřich A. Mazanec. Kaplan: Rev. Stephen J. Migalich a Rev. John J. Matty, Baldwin Rd. and Parkway. Škola 580 dítek, vyučuje 10 sester sv. Vincence a 3 učitelky.

Misie: sv. Joany z Arc, Chagrin Falls, O.

SOUTH HEART, NO. DAK.:

Smíšená osada P. Marie. Asi 10 českých rodin. Farář: Rev. Felix Andrews. Veřejná škola. Vyučuje 5 ct. sester řádu sv. Františka.

SPENCER, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Michael Condon. Škola jen v létě. 64 žáků.

SPILLVILLE, IOWA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John Chihak. Škola: třídní i 9tá a 10tá, 151 dítek, vyučují 4 sestry řádu de Notre Dame z Omaha, Nebr.

ST. ANN (P. O. Yoakum), TEXAS:

Dojíždí důst. p. Yoakum.

ST. ANN'S MEMORIAL CHAPEL, VA.:

Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia. P. O. Prince George, Va.

ST. JOHN (P. O. Schulenburg R. 4), TEXAS:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklarek. Dojíždí se do Moravia, Tex.

ST. LOUIS, MISSOURI:

Osada sv. Jana Nep.: farář Rev. A. J. Prokeš, 1625 So. 11th St. Kaplan: Rev. Vincent Faust. Škola: 146 žáků, vyučují 4 sestry řádu de Notre Dame a 1 učitelka.

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hamtíl, 3014 Oregon Ave. Škola: 486 dítek, vyučuje 8 sester de Notre Dame, 2821 Arsenal Street, a 3 učitelky.

ST. MARY'S, P. O. Hallettsville Rt. 4, jinak: Smothers Creek, TEXAS:

Rev. Henry Pšenčík.

ST. PAUL, MINN.:

Osada sv. Stanislava. Farář: Rev. V. J. Jiráček, 398 Superior Street. Kaplan: Rev. G. Bigot. Škola: 312 dítek, vyučuje 8 sester de Notre Dame z Mankato, Minn.

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Václav A. Remeš.

ST. PAUL, NEBRASKA:

Osada sv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Jan Gleason.

STAMFORD, TEXAS:

Osada sv. Kevina vyznávače. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex., dvě neděle měsíčně a vyučuje několik dítek.

STANGELVILLE, WIS.:

Osada sv. Vavřince. Farář: Rev. Rudolf N. Kerch.

STEINAUER, NEBRASKA:

Osada sv. Antonína. Farář: Right Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný.

STEWART, MINN.:

Osada sv. Bonifáce. Několik českých rodin. Farář: Rev. W. A. Neudecher.

STIRUM, NO. DAK.:

Osada sv. Vincence. Asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Patrick Connell.

STRATTON, NEBR.:

Smíšená osada, asi 6 českých rodin.

SUTTONS BAY, MICH.:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Charles Baker.

SWARTZ CREEK, MICH.:

Smíšená osada Panny Marie Královny Andělů. Farář: Rev. Antonín G. Brakora.

SWEET HOME, TEXAS:

Osada Panny Marie Královny Míru. Farář: Rev. E. B. Kolodzie.

TABOR, MINNESOTA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. A. L. Zellekens.

TÁBOR, NEBRASKA:

Osada Narození Panny Marie. Dojíždí Rev. A. F. Tuma z Heun, Nebraska.

TÁBOR, SO. DAK.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Koman, O.S.B. Škola: 3-třídní, 75 dítek, vyučuje 3 sestry řádu sv. Benedikta z kláštera Božského Srdce, Yankton, So. Dak.

TAITON, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí se z El Campo, Tex.

TAUNTON, MINNESOTA:

Osada sv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. J. Pavelski.

TAYLOR, TEXAS:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. E. A. Branden. Kaplan: Rev. Arthur Michalka. Škola: 138 dítek, vyučuje 6 sester řádu sv. Dominika.

TIMKEN, KANSAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Alois Clupny.

TISCH MILLS, WIS.:

Osada Narození Panny Marie. Farář:

TOBIAS, NEBRASKA:

Smíšená osada sv. Josefa. Doslouhuje Rev. Clarence Stirn z Milligan, Nebr.

TOLEDO, OHIO:

Českoslov. anglická osada Nejevětšího Růžence. Farář: Rev. Ondřej J. Blaško, 806 N. Wheeling St. Škola: 300 dítek, vyučuje 5 sester řádu Notre Dame a jedna učitelka.

TONY, WISCONSIN:

Anglická misie sv. Antonína Pad. Asi 37 československých rodin. Farář: Rev. Henry Gozanski, O.S.M., z Ladysmith, Wis.

TOUHY, NEBRASKA:

Osada sv. Víta. Farář: Rev. Václav Sladký.

TRÉBOŇ, MINN.:

Osada Neposkvrněného Pojetí P. Marie. Dojíždí Rev. Vác. Skluzáček z Montgomery, Minnesota.

TRINIDAD, COLO.:

Osada Nejsv. Trojice. Smíšená osada. Rev. Jan Křížek, S.J.

TURNERS FALLS, MASS.:

Osada Panny Marie. Dojíždí důst. Otenvá Redemptorist z New Yorku.

TWO RIVERS, WIS.:

Smíšená osada sv. Lukáše. Několik českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Claude V. Hugo. Kaplan: Rev. Adolf Doležal a Rev. Peter N. Klaucek, 1814 Jefferson St.

TYNDALL, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Lva. Farář: Rev. Fr. Kraus.

ULYSSES, NEBRASKA:

Osada Panny Marie. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Maurice Downey.

UNION CENTER, WIS.:

Osada sv. Terezie. Českých rodin asi 12. Farář: Rev. Wm. Braun. Dojíždí Rev. Cyril Smetana z Hillsboro, Wis.

VALPARAISO, NEBR.:

Osada Panny Marie, převážně česká. Farář: Rev. Richard J. Brombach.

VEBLEN, SO. DAK.:

Misie. Asi 15 českých rodin. Dojíždí -- -- --

VERDIGRE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel J. Oborn.

VERNON, TEXAS:

Smíšená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Sebastian Krempel, O.F.M. Kaplan: Rev. Kurt Buranich, O.F.M.

VERONA, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Rafaela. Několik českých rodin. Farář: Rev. Felix J. Preske.

VESELEYVILLE, N. D.:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev.

VESELI, MINNESOTA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Robert Dobíhal. Škola: 104 dítek, vyučují sestry řádu sv. Františka z Milwaukee.

VESPER, WIS.:

Smišená osada sv. Jakuba. Většinou česká. Farář: Rev. A. Kammer.

VINING, IOWA:

Osada Panny Marie a osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jos. Syrový.

VODNANY, SCOTLAND P.O. SO. DAK.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. W. Power.

WADSWORTH, OHIO: (U.S. Rt. 224)

Oldřich Korab. Kaplan: Rev. Wm. Englert, 272 Broad St. Škola: 218 dítek, vyučuje 5 sester sv. Vincence, 275 Broad St.

WAGNER, SO. DAK.:

Smišená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. John J. Hyland.

WAHOO, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Edward Kolář. Kaplan: Rev. Vincent Kelly. Škola: 10-třídni. Vyučuje 6 sester de Notre Dame z Omaha, Neb.

WAHPETON, NO. DAK.:

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. George J. Mehek. Kaplan: Rev. Willis F. Etter.

Osada sv. Michael. Rev. Petr Lekavý.

WALFORD, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Štěpán Tushak.

WALL, TEXAS:

Osada sv. Ambrože. Farář: Kaplan: Rev. Jar. P. Vitek.

WALLIS, TEXAS:

Osada sv. Anděla Strážce. Farář: Rev. A. W. Nesvadba. Kaplan: Rev. Fr. S. Miller. Škola: 150 dítek, vyučují 4 sestry Božské Prozřetelnosti.

WARSAW, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Doslňuje Rev. Jan Gleeson, ze St. Paul, Nebr.

WAUBUN, MINNESOTA:

Smišená osada sv. Anny. 25 českých rodin. Farář: Rev. Filip Bahner, O.S.B.

WAUKECHON, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Very Rev. Joseph C. Schaefer a Rev. Bernard Geimer, 316 Main St., Shawano, Wis.

WAUSAUKEE, WIS.:

Smišená osada sv. Augustina. Asi 40 českých rodin. Farář: Rev. Casimir Tomczyk.

WAUZEKA, WIS.:

Osada Božského Srdce. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

WEATHERFORD, TEXAS:

Anglická osada sv. Štěpána. Asi 8 českých rodin. Farář: Rev. Patrick Gallagher.

WEIMAR, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Very Rev. Msgr. Anton Drozd, děkan. Kaplani: Rev. Benton Thurmond a Rev. Thomas Flanagan. Škola: 301 dětí, vyučuje 5 sester Vtěleného Slova a 2 laiční učitelé.

WEST, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Ignác J. Valenta. Dva kaplani. Škola: 220 dítek, vyučuje šest sester Božské Prozřetelnosti.

WEST POINT, NEBR.:

Smišená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Very Rev. Herman Kaup, V.F. Kaplan: Rev. Robert A. Schmitz. Škola: 313 žáků, vyučuje 11 ct. sester sv. Františka z Manitowoc, Wis. Též vyšší školu 12 tříd, 7 učitelek, 150 dětí. Rev. Josef Roth (na odpočinku) dosluhuje do nemocnice a domova pro starce sv. Josefa.

WESTON, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. O. Ekhaml. Škola: 56 dítek, vyučují 2 sestry řádu de Notre Dame z Florence, Nebr.

WHARTON, TEXAS:

Osada sv. Rodiny. 65 smišených rodin. Farář: Rev. L. J. Price.

WICHITA FALLS, TEXAS:

Nejsv. Srdce Páně. Farář: Very Rev. Msgr. Vincent Mičola.

WILBER, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Edward H. Szech.

WILSON, KANSAS:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John F. McManus.

WILSON, NEBRASKA:

Osada Panny Marie Ustavické Pomoci. Dojíždí Rev. Viktor E. Heřman ze Schuyler, Nebraska.

WINONA, MINNESOTA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Frederick Freking, 560 E. Broadway. Škola: 76 dítek, vyučují tři sestry de Notre Dame z Mankato, Minn.

WITTING, TEXAS:

Kaple sv. Antonína. Dojíždí Rev. H. F. Pšenčík ze St. Mary's.

WOODBURN, OREGON:

Smišená osada sv. Lukáše. Asi 20 česko-slovenských rodin. Farář: Rev. V. Mofenbeler. Škola: 200 dětí, vyučuje 6 sester řádu sv. Benedikta.

WOODLAWN, WIS.:

Smišená osada sv. Anny.

WYNDMERE, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Jana Křtitele. Asi 5 českých rodin. Dojíždí Rev. Jiří Krile z Lidgerwood, N. D.

YANKTON, SO. DAK.:

Smišená osada Božského Srdce P. Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. James A. Reilley. Škola: 301 dítek, vyučuje 9 sester řádu sv. Benedikta.

YOAKUM, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Edward Janský. Dva kaplani. Dojíždí se do osady sv. Anny. Škola sv. Josefa: 314 dítek, vyučuje 5 sester Božské Prozřetelnosti.

YUBA, WISCONSIN:

Kostel sv. Václava. Dojíždí Rev. Frant. M. Leštinský.

YUKON, OKLAHOMA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James H. Ross.

ČTĚTE A ROZŠÍRUJTE

“NÁROD” a “KATOLÍK”

JEDINÉ ČESKÉ KATOLICKÉ POLOTÝDENÍKY NA SVĚTĚ

ČESKÉ KATOLICKÉ ÚSTAVY V AMERICE

OPATSTVÍ SV. PROKOPA, řádu sv. Benedikta. Opat: Rt. Rev. Ambrož Ondrák, O.S.B. Kněží 32, kleriků 18, bratří laiků 36. Kněží působí v duchovní správě v diecích: Chicago, Ill., Superior, Wis., Lincoln, Nebr., Bismarck, No. Dak., Sioux Falls, S.D. a Alexandria, La. Adresa: St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

KLÁSTER BLAH. PANNY MARIE USTAVIČNĚ POMOCI, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Ferdinand Litz, C.S.S.R., více kněží jak ve správě osady tak i na misiích a 2 ctih. bratry. (Viz. New York, N.Y.) Adresa: Redemptorist Fathers, 323 E. 61st St., New York, N.Y.

KLÁSTER SV. VÁCLAVA, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Josef Větrovec, C.S.S.R., více kněží ve správě osady a na misiích a ctih. bratr. (Viz. osada sv. Václava, Baltimore, Md.) Adresa: Redemptorist Fathers, 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

PANENSKÝ KLÁSTER NEJV. SRDCE PÁNA JEŽIŠE, spojený s ústavem pro výchovu učitelů a vyšší dívčí školou. Představená: Velebná Matka

Emiliana Šonka, O.S.B. Sester 172, 4 novicky, 8 čekatelek. — Adresa: Benedictine Sisters of the Sacred Heart, Lisle, Du Page Co., Ill.

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER de NOTRE DAME. Hlavní mateřinec v Čechách byl od r. 1854 v Horažďovicích, nyní je prozatímně v Javorníku ve Slezsku. Provinciální mateřinec jest v Omaze na předměstí Florence, Nebraska. Zde je též provinciální noviciát. Provinciální představenou jest pro americké domy ctihodná Matka M. Alfonsa Sudová, místní představenou ve Florence ctihodná sestra M. Annunciata Domáci kaplan Rev. Antonín Albert. Sester profesek 122, novickek 6 a čekatelek 13. Adresa: Convent de N. D., 35th and State Sts., Omaha 12, Nebraska.

KONGREGACE SESTER SV. KŘÍŽE. Mateřinec Ingenbohl, Švýcarsko. Sídlo americké a noviciát Merrill, Wis. Prokuratoria Mother Heliodora. Odvětví české Hessounův sirotčinec, Fenton, Mo. Představená ctih. sestra Cornelia. Sester 6. Adresa: Sisters of Mercy of the Holy Cross, Hessoun Orphanage, Valley Park, Mo.

— — — — — VYŠŠÍ UČILIŠTĚ

ST. PROCOPIUS SEMINARY, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. Rector: The Very Rev. Maur. J. Dlouhý, O.S.B. Vice-Rector: The Rev. Clement E. Sobr, O.S.B. Address: The Very Reverend Rector, St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. President: The Rev. Adolph E. Hrdlička, O.S.B. Dean of Studies: The Rev. Daniel W. Kucera, O.S.B. Dean of Students: The Rev. Valentine Skubazcek, O.S.B. Registra: The Rev. Zachary M. Hrisko, O.S.B. Address: The Registrar, St. Procopius College, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE HIGH SCHOOL, LISLE, ILL. — Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrák, O.S.B. Principal: The Rev. Thomas J. Havlik, O.S.B. Address: The Principal, St. Procopius College High School, Lisle, Illinois.

JAEGER JUNIOR COLLEGE A AKADEMIE BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ, LISLE, ILL., pod správou ctih. Sester Řádu sv. Benedikta. — V Jaeger Junior College se vyučuje v prvních dvou letech kolleje (College). Akademie je přípravkou pro kollej (College) a věnuje se vyučování obchodním kursům. Vyučuje se všem, ve vyšších školách obvyklým předmětům, mimo řeči anglické, české a latinské též řečim moderním; dle přání též hudbě, zpěvu, malbě, vyšívání, šití šatů a vafení. Adresa: Jaeger Junior College nebo Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.

AKADEMIE "NAŠÍ MILÉ PANÍ" — NOTRE DAME ACADEMY — je státem uznaná přípravná na vstupení do kolleje. Jest při ní též dvouletý kurs obchodní. Vyučuje se všem pro vyšší školy předepsaným předmětům v řeči anglické, jakož i náboženství, češtině, latině, francouzštině, španělštině, vafení, hudbě a zpěvu, šití a hotovení různých ženských ručních prací. Ředitelkou vyšší školy jest ctih. sestra M. Dolores de N. D. Adresa: Notre Dame Academy, 3501 State St., Omaha 12, Nebraska.

— — — — — ČESKÉ DOBROČINNÉ ÚSTAVY

DOMOV SV. BENEDIKTA PRO STARCE A STÁŘENY. Pod vedením ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Přijímání jsou za chovance muži od šedesáti pět let, ženy od šedesátého roku. Adresa: Domov sv.

Benedikta, 1718 W. 18. Place, Chicago, Ill. Veškeré příspěvky bud'tež zaslány na: St. Benedict's Home, 1718 W. 18th Place, Chicago 8, Ill.

Přávě se staví nový prostornější dům ve Skokie, Illinois.

ČESKÉ KATOLICKÉ ČASOPISY V AMERICE

NÁROD — polotýdeník. Vychází ve středu a v neděli. Vydavatelé: Řád Českých Benediktinů. Ředitel tiskárny: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát, Betty Prevendar a Leo Setoff. V Chicagu a Cicero, \$6.50 na rok. Mimo Chicagu \$6.50 ročně. Do Evropy \$7.00 ročně. Celoroční předplatitelé obdrží jako premii krásný kalendář "Národ". — Adresa: "Národ", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLÍK — dvojtýdeník. Vychází každé úterý a pátek. Vydavatelé: Řád Českých Benediktinů. Ředitel závodu Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát, Leo Setoff a Betty Prevendar. Předplatné \$6.90 ročně. Do Kanady \$6.00, do Evropy \$7.00. Celoroční předplatitelé obdrží jako premii zdarma krásný kalendář "Národ". Adresa: "Katolík", 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.

NOVÝ DOMOV — dvojtýdeník. Vychází každé pondělí a čtvrtek. Majitel: Vlad. Malec. Redaktor: Stanislav Stibohřil. Předplatné: Na rok \$3.00. Adresa: "Nový Domov", Hallettsville, Texas.

NAŠINEC — týdeník. Vychází každý pátek. Majitel: Našinec Publishing Co. Redaktor: Jos. Maresh. Předplatné na rok \$2.50. Adresa "Našinec", Granger, Texas.

VÚDCE — Náboženský měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených Státech. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Vychází 15. dne každého měsíce. Redaktor: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Předplatné pro Spoj. Státy \$1.00 ročně. Do Evropy \$1.25. Adresa: "Vůdce", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLICKÝ DÉLNÍK — Vychází jednou měsíčně. Úřední časopis Jednoty "Katolický Dělník". Řídící redaktor: Rev. Fr. J. Oborný, Dodge, Nebr. Spoluredaktor: Edward Vedral, 2440 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Illinois.

THE HERALD (Věstník) — Úřední list Katolické Ústřední Jednoty. Vychází čtvrtletně, v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu. Redaktor: Václav B. Havel. Adresa: Catholic Central Union, 1436 W. 18th Str., Chicago 8, Illinois.

POSEL — Čtvrtletní orgán České Katolické Jednoty. Redaktorka: Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Illinois.

SEZNAM ČESKO-KATOL. JEDNOT VE SPOJ. STÁTECH A ADRESÁŘ JEJICH ÚŘEDNÍKŮ.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Hlavní úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Illinois.

Čestní předsedové: J. Exe. Albert Gregory Meyer, arcibiskup chicagský; Jeho Excellence Gerald Bergan, arcibiskup, Omaha, Nebraska; Jeho Exe. Jan L. Mořkovský, biskup, Amarillo, Texas; Jeho Exe. Jiří Biskup, biskup, Dubuque, Iowa; Jeho Milost nejdp. Ambrož L. Ondrák, O.S.B., opat v Lisle, Ill.

Čestní místopředsedové: Msgr. Václav C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt; vldp. Josef Větrovec, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, N. Y.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; Václav Kefka, Cleveland, Ohio.

Kaplan: Msgr. Martin Křížka, 3651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Předseda: Jan W. Voller, 5338 W. 24th Place, Cicero 50, Ill.

Místopředseda: paní Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Tajemnice: sl. Jeannette F. Krippner, 2456 S. Homan Ave., Chicago 23, Illinois.

Pokladník: Josef J. Janda, Lawndale Savings & Loan Assn., 3205 W. Cermak Road, Chicago 23, Ill.

Členové ředitelstva: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.; dp. Karel Kolek, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.; dp. František Pokorný, 2953 S. Lowe Ave., Chicago 16, Ill.; paní Marie Průša, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.; sl. Marie Pitelka, 1322 W. 71st Place, Chicago 36, Ill.; Josef Hodouš, 2222 S. Grove Ave., Berwyn, Ill.; sl. Antonie Váňa, 1754 W. 18th St.,

Chicago 8, Ill.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; paní Josefina Habarta, Yoakum, Texas; Fred Turek, New York; Václav F. Jelinek, Omaha, Nebraska; Vincent Koníček, Racine, Wis.; paní Marie Koníček, Detroit, Mich.; Karel Hronek, Cleveland, Ohio.

Členové poradního výboru: Dp. Tomáš Havlík, O.S.B., Lisle, Ill.; soudce Frank H. Bicek, Berwyn, Ill.; Karel Radouš, Chicago, Ill.; Václav B. Havel, Chicago.

Výkonná sekretářka: Jeannette Krippnerová, Chicago.

KATOLICKÝ DÉLNÍK

Ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý, 209 - 21st Ave., S.W., Cedar Rapids, Iowa.

Předseda: Václav F. Jelinek, 4032 South 13th St., Omaha 7, Nebraska.

Místopředseda: A. G. Šírek, New Prague, Minn.

Tajemník: S. F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: J. W. Ficenec, 2405 L St., Omaha 7, Nebraska.

Lékař: Dr. S. T. Kučera, M.D., 819 W. 2nd St., Northfield, Minn.

Právník: Jos. A. Vojtěch, 518 Insurance Building, Omaha 2, Nebraska.

Důvěrníci: J. K. Proskočil, 2757 S. 13th Street, Omaha 6, Nebr.; Jos. J. Pavlík, 5614 S. 21st St., Omaha 7, Nebr.; H. A. Parma, Ennis, Texas.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA

(Catholic Central Union)

(Dříve zvaná Česká Katolická První
Ústřední Jednota)

Hlavní úřadovna: 1800 S. 18th Street, St. Louis 4, Missouri.

Výkonná úřadovna: American Hall Bldg., 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Kaplan: Rev. Vojtěch Prokeš, 1625 S. 11th St., St. Louis 4, Mo.

Předseda: Edward E. Hejra, 14065 Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio.

Mistopředseda: John J. Krieger, 5324 Bancroft Av., St. Louis 9, Mo.

Tajemník: Frank J. Lidinský, úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Pokladník: W. B. Havel, úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Lékař: Dr. Jos. M. Ruda, 4140 W. 57th Pl., Chicago 29, Ill.

Reditelé: Wm. A. Brynda, 6651 Devonshire Ave., St. Louis 9, Mo. — Frank W. Holicky Jr., 10511 Crestwood Ave., Cleveland 4, O. — Frank Houdek, 3682 52nd St., Cleveland 5, O. — John S. Klaric, 1800 S. 18th St., St. Louis 4, Mo. — M. J. Moudry, 2404 S. Lombard, Berwyn, Ill. — John Pinkava, 17520 Matthews, Riverview, Wyandotte, Mich. — Charles Pletka, 2170 W. 103rd St., Cleveland 2, O.

KATOLICKÁ JEDNOTA TEXASKÁ.

HI. úřadovna, La Grange, Texas.

Kaplan: Rev. A. W. Neavada, Wallis, Texas.
Čestný předseda: A. J. Kallus, Wied. Rt. 2, Hallettsville, Texas.

Předseda: I. J. Parma, Granger, Texas.
Mistopředseda: Jan Bača, Granger, Texas.

Tajemník: Amos Pavlík, La Grange, Texas.
Pokladník: Emil Kovář, Box 333, La Grange, Texas.

Právnick: B. P. Matocha, 601 Bedell Bldg., San Antonio, Texas.

I. ředitel: Josef A. Válek, R. 3, Ennis, Texas.
II. ředitel: Boh. Kepřta, East Bernard, Texas.

III. ředitel: C. M. Janda, Rr. 3, La Grange, Tex.
IV. ředitel: Ludvík Šablatura

V. ředitel: Cyril Svrček.
Vrchní lékař: Dr. F. M. Wagner, Shiner, Texas.

KATOLICKÁ JEDNOTA SOKOL

Starosta: John W. Voller, 5338 West 24th Place, Cicero 50, Illinois.

Místostarosta: J. K. Proskočil, 2757 So. 13th St., Omaha, Nebraska.

Tajemník: Jan E. Beneš, 1305 So. 8th Street, La Crosse, Wisconsin.

Pokladník: Jos. Hodouš, 3925 W. 26th Street, Chicago 23, Illinois.

Náčelník: Frank Nevšimál, 2224 So. Kedvale Ave., Chicago 23, Illinois.

Náčelní: Mrs. Marie Průša, 2652 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA

Hlavní úřadovny: 39 Fitzjohn Ave., London N.W. 3, Great Britain; Via Concillazone 1, Rome.

Zemský duchovní rádce pro Ameriku: Rev. Max Pikard, St. Joseph's Church, Lankin, N. D.

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA.

(Bývalá Česká Římsko-Katolická Jednota žen ve Spoj. Státech Amerických, k níž se připojila bývalá Česko-Slov. Římsko-Katol. Podporující Jednota ve státu Ohio a Česká Římsko-Katolická Jednota žen v Cleveland, Ohio.)

Hlavní úřadovna: 5644 Broadway, Cleveland 4, Ohio.

Velkokaplan: Důst. p. Arnošt Žižka, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.

Velkopředsedkyně: Marie Králová, 1643 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Velkomistopředseda: Karel J. Hronek, 3991 E. 42. St., Cleveland, Ohio.

Velkotajemnice: Anna Veverka, 3914 Hyde, Cleveland, Ohio.

Velkopokladnice: Marie Průšová, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Velkoředitelstvo: Kateřina Kiliánová, 2215 St. 15th St., Omaha, Nebraska; Marie Tinglerová, 5343 Neosha St., St. Louis, Mo.; Rose Blake, 913 Eighth Ave., S.E., Cedar Rapids, Iowa; Marie Kontček, 3357 Fillman St., Detroit, Michigan; Mildred R. Janda, 2322 So. 61st Court, Cicero, Illinois.

Redaktor: Karel Hronek, 5644 Broadway, Cleveland 4, Ohio.

ČESKÁ ŘÍMSKO-KATOLICKÁ JEDNOTA ŽEN VE STÁTU TEXAS.

Domov hlavní úřadovny v Yoakum, Tex.

Kaplan: Rt. Rev. Msgr. I. G. Valenta, West, Tex. Čestná předsedkyně: Josefa Habarta, Yoakum, Texas.

Předsedkyně: Mrs. Benita Pavlů, Hallettsville, Texas.

Mistopředsedkyně: Mrs. Rita Kallus, La Grange, Texas.

Tajemnice: Mrs. Carolyn Hrnčíř, Yoakum, Texas. Pokladní: Mrs. Marie Jareš, Yoakum, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Miss Bessie Pustka Hallettsville, Texas.

I. ředitelka: Mrs. Angeline Kopecký, Galveston, Texas.

II. ředitelka: Mrs. Magdalene Muška, West, Tex.

III. ředitelka: Mrs. Anna Toman, Ganado, Texas.

IV. ředitelka: Mrs. Kristina Dařilek, Megargel, Texas.

V. ředitelka: Mrs. Kristina Knappek, Corpus Christi, Texas.

Vrchní lékař: Dr. C. L. Kopecký, Yoakum, Tex. Právnick: Timothy G. Mareš, Granger, Tex.

ROLNICKÁ PODPORUJÍCÍ JEDNOTA SV. ISIDORA V TEXASU

Kaplan: Rev. Henry F. Pšenčík, Rt. 4, Hallettsville, Texas.

Předseda: Henry F. Šablatura, Ganado, Tex.

Mistopředseda: Frank Jufena, Hallettsville, Tex.

Tajemník: Raymond Toman, Ganado, Tex.

Pokladník: John Urbish, Hallettsville, Tex., R. 4.

Ředitel: Bohumil Brosch, Rt. 4, Hallettsville, Tex.; Bohumil Hložek, Moulton, Rt. 1, Texas, a Ben. Hellinger, P. O. Flatonia, Rt. 2, Texas.

ČS. OREL V EXILU, ŽUPA SVATOVÁCLAVSKÁ

Hlavní úřadovna: 2431 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Duchovní rádce: Rev. Jiří Maria Svoboda. Starosta: Rev. Jan Dubský.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA **(Catholic Central Union)**

První podpůrná organizace katolických Čechů v Americe.
Založená v St. Louis r. 1877.

N a b í z í

KATOLICKÝM RODINÁM — MUŽŮM, ŽENÁM A DÍTKÁM
výhody moderní pojišťovny

Devět druhů populárních certifikátů pro dítky od narození
do 16. let stáří a pro dospělé do stáří 55. let.
Dopíšte si o seznam certifikátů a platební podmínky.

CATHOLIC CENTRAL UNION

American Hall Building

1436 W. 18th St. (Phone CAnal 6-5509) Chicago 8, Illinois

60 LET BANKOVNÍ SLUŽBY
POSKYTNEME VÁM VÝHODNOU
PŮJČKU NA MAJETEK

NA MÍRNÝ ÚROK.

POTRAVINOVÉ A JINÉ BALÍČKY DO ČESKOSLOVENSKA
PŘI NEJNÍŽŠÍCH SAZBÁCH.

Ve všech bankovních záležitostech obraťte se
s úplnou důvěrou na

SKALA NATIONAL BANK

1817 SO. LOOMIS ST., CHICAGO 8, ILL.

CAnal 6-8181-2

DOBRÉ A ÚPLNĚ SPOLEHLIVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ MÁ KATOLICKÝ DĚLNÍK

pro každého člena rodiny — muži, ženy a děti se přijímají v členství od narození do věku až 60 roků do obnosu až \$5000.00.

**Různé výhody — výběr dvojité pojištění — vyplacení
v hotovosti za živa — půjčky proti rezervě a jiné.**

**Tisíce spokojených krajanů, kteří mají dobré životní pojištění
při nízkých poplatcích.**

O členství hlaste se u spolků Katolického Dělníka aneb pište na adresu:

KATOLICKÝ DĚLNÍK, New Prague, Minn.

Úřednictvo:

Duchovní ředitel:

Předseda:

Místopředseda:

Tajemník:

Pokladník:

Lékař:

Právní rádce:

Ředitelé:

Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý, Cedar Rapids, Iowa

Václav F. Jelínek, Omaha, Nebraska

Andrew Sirek, New Prague, Minnesota

Stanislav F. Wagner, New Prague, Minnesota

Josef W. Ficenec, 2405 L Str., Omaha 7, Nebraska

Dr. Stanislav T. Kučera, Northfield, Minnesota

Josef A. Vojtř, Omaha, Nebraska

Josef K. Proskočil a Jos. J. Pavlík, Omaha,

H. A. Parma, Ennis, Texas.

Zákonit povolení obchodu v 15 státech.

Česká Katolická Jednota

**Poskytuje celorodinné pojištění od
útlého mládí do 60 let**
ZÍSKÁTE VŠECHNY VÝHODY MODERNÍHO ŽIVOTNÍHO
POJIŠTĚNÍ S KTERÝMKOLIV CERTIFIKÁTEM

POJIŠTĚNÍ OD \$500 do \$3,000.

1. Celoživotní—platí se celý život
2. Dvacet let platu—platí se 20 let
3. Dvacetileté nadační—splatné za živa po 20 letech
4. Zaplacené v 60 letech—platí se do 60 let stáří
5. Zaplacené v 70 letech—platí se do 70 let stáří
6. Nadační v 60 letech—splatné za živa v 60 letech

ODBOR MLÁDEŽE

1. Do věku 16 roků—25c měsíčně (Pojištění do \$500.00)
2. Celoživotní
3. Dvacet let platu
4. Dvacet let nadační
5. Nadační (Educational) splacené v 18 letech

Dividendy vypláceny nepřetržitě po 20 roků

V O B N O S U \$ 2 8 1 , 4 1 7 . 3 8

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA

5439 DOLLOFF ROAD

CLEVELAND 27, OHIO

CIVIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

3821 West

26th Street

Robert I. Vaněk,
předseda spolku

3½%

Telefon:

LAwndale 1-6200

LAwndale 1-2018

Henry Swade,
předseda ředitelstva

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

SYSTEMATICKÉ UKLÁDÁNÍ ZAJISTÍ VAŠI BUDOUCNOST.

1883

ŘÁD

1959

KATOLICKÝCH LESNÍKŮ

Bratrská a sesterská pojišťující jednotu
(A Legal Reserve Fraternal Society)

Poskytuje duchovní, společenskou a tělocvičnou činnost a nabízí 12 druhů pojistek katolickým mužům a ženám ve stáří od 16. do 60. let.

Certifikáty jsou vystaveny mužům a ženám bez omezování výše pojištění s výhodou dvojnásobného pojištění v pádu nahodilé smrti.

Pro hochy a dívky do 16. let stáří nabízí 13 druhů moderních certifikátů.

POPLATKY A VÝHODY ZALOŽENY NA
C.S.O. TABULCE S 2½% SÚROČENÍM

Všechny životní a nadační certifikáty poskytují následující nazadatelné výhody:

POJČKY V HOTOVOSTI

VYROVNÁNÍ V HOTOVOSTI

ZAPLACENÉ CERTIFIKÁTY

CERTIFIKÁTY S PRODLOUŽENÝM POJIŠTĚNÍM

POJČKY NA ZAPLACENÍ POPLATKŮ

DIVIDENDY — Členské certifikáty, na něž požadované poplatky placeny jsou po dva nebo více let, podílí se na přebytkovém zisku jednoty v podobě ročních dividend.

Albert A. Horstman,
předseda sboru ředitelů.

George H. Crowns,
velkonadlesní.

Richard T. Tobin,
místovelkonadlesní.

Hugh Young,
velkotajemník

Louis T. Duffy, Sr.,
velkopokladník.

Joseph Hucek,
velkodůvěrník.

O podrobnosti týkající se členství, poplatků a výhod obraťte se našeho místního zástupce aneb dopište na hlavní úřad

Catholic Order of Foresters

HIGH COURT OFFICE

305 W. Madison St.

Chicago 6, Illinois

Úsporové vklady pojištěny
do \$10,000.00
vládní agenturou
Federal Savings & Loan
Insurance Corporation

HOMAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

ÚSPOROVÉ ÚČTY VÍTÁNY.

(Náš systematický splátkový plán nadále k použití.)

3347 W. 26th Street — Chicago

Telefon: Blshop 7-3200

RICHEY V. GRAHAM, SR., president. EDWARD J. KLEČKA, tajemník.

GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

STANLEY DVORAK, President

3854-56 West 26th Street - Chicago
(Corner Springfield Avenue)

**OVER 59 YEARS OF
SAFE AND SOUND MANAGEMENT**

Telefon: CRawford 7-5300

FRANK KOŘÍNEK & CO.

Krajanský velkoobchod s pekařskými potřebami

založený před 39 lety p. Frank Kořínkem starším.

4828-30 W. 25th STREET CICERO, ILL.

Phone OLYmpic 2-2870.

Frank J. Kořínek

George E. Kořínek

VÝROBCI ZAVÁŘENIN --

JAM A JELLY

Zvláštní pozornost věnujeme "MAKU", který jest naší specialitou!

NAŠE POVIDLA jsou pravou pochoutkou; jak Švestková (Prune), Merunková (Apricot), Ananasová (Pineapple), Jahodová (Strawberry), Malinová (Raspberry), Datlová (Date), které dodáváme a zasíláme po celých Spojených státech pekařům — velkoobchodům a restaurantům — v 10 lb. — 50 lb. — 300 lb. a 600 lb. kbelíkách.

Tato firma jest řízena poctivými a spolehlivými odborníky

pp. FRANK J. KOŘÍNEK a GEORGE E. KOŘÍNEK.

● **Rodinné cesty a výpravy do Československa**
Prázdninové plavby a zájezdy (Cruises & Tours)

POUTNÍ CESTY DO EVROPY

— a —

Dárkové zásilky "Tuzex"

**Vám ku spokojenosti zařídí
osvědčená cestovní kancelář**

SOCHOR TRAVEL SERVICE

103 Washington Ave. — Endicott N. Y. — 8-3383

"My jsme tam už byli — vícekrát"

Když si pospíšíte, možná, že Vám ještě můžeme dát místo s výpravou do
ČSR na "Queen Elizabeth" 29. dubna neb s výpravou letadlem 1. července
neb s poutí do Lurd též 1. července.

RIDGELAND
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

Tel.: GUnderson 4-7600

ZALOŽEN ROKU 1921

Otevřte si u nás výnosný spořitelní účet.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000.00.

WILLIAM J. RAYSPIS, president.

HOTOVÉ

== *pro zítřejší potřeby.* ==

OTEVŘTE SI SVŮJ ÚČET DNES

U

Second Federal Savings AND LOAN ASSN.

26. ul. a Pulaski Rd.

CRawford 7-8500

Chicago 23, Illinois

Vaše vklady jsou pojištěny do \$10,000

ESTABLISHED 1889.

69 YEARS OF PROGRESS

DIVIDEND ON YOUR SAVINGS

You'll be pleased with the modern, helpful services made available for your use at
ST. PAUL FEDERAL:

SAVINGS ACCOUNTS — INVESTMENT ACCOUNTS — HOME LOANS —
IMPROVEMENT LOANS — LIBERAL DIVIDENDS — INSURED SAFETY —
CONVENIENT WITHDRAWALS — CASHING CHECKS — BORROWING ON
SAVINGS — CHRISTMAS CLUB — VACATION MONEY.

SAFETY DEPOSIT BOXES

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO

FRANK P. KOSMACH, President

RESOURCES OVER \$75,000,000.00.

6720 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO 35, ILL.

PHONE: NATIONAL 2-5000

OFFICE HOURS: MON., TUE., THURSDAY 9 to 4 P.M.

WED. & SAT. 9 to 12 — FRIDAY 12 to 8 P.M.

Chartered and supervised by United States Government.

Two FREE PARKING LOTS.

PŮJČKY NA NOVÉ MAJETKY — Opravy a přestavby

Rychlá a svědomitá služba

LAWNDALE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3205-3207 W. Cermak Road

Chicago 23, Illinois

Phone: Bishop 7-6530

Padesátšedm roků vzorné služby

JOS. J. JANDA, předseda

JOSEPH J. HOUDA, Executive místopředseda

MILDRED R. JANDA, tajemnice - auditor

GEO. J. KIRCHMAN, pokladník

Lawndale Agency & Loan Corporation

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHŮ.

Ohnivzdorné skřínky k pronajmutí. — — — Prodej a koupě majetků.

3205-3207 W. Cermak Road

Phone: Bishop 7-6530

Chicago 23, Ill.

CAPITOL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

3522-24 West 26th Street, roh Drake Avenue

Chicago 23, Illinois

Telefon: Bishop 7-6900

CHARLES T. SALAK, president.

**PRO VAŠE ÚSPORY
PŮJČKY NA MAJETKY**

**VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000
AGENTUROU VLÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ**

ČESKÝ PLUMBAŘSKÝ ZÁVOD

HENRY SWADE

**Certified Plumbing and Heating
Contractors**

**HENRY SWADE, SR.,
President**

**HENRY SWADE, JR.,
Manager**

Telefony: Pl oneer 9-1410

LA wndale 1-1214

6721 WEST CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

54 LET SPOLEHLIVÉ SLUŽBY

BEZPEČNOST

*Ve veškerých bankovních a finančních záležitostech,
obraťte se s naprostou důvěrou*

— NA —

Lawndale National Bank

3337-45 West 26th Street

Chicago, Illinois

BIshop 7-6800

Pro vaše úspory

ČLEN FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

ZÍSKEJTE NEJVÍC Z VAŠICH ÚSPOR

Otevřte si "PEOPLES FEDERAL" VKLADNÍ ÚČET
a dostaňte nejvyšší zisk z vašich peněz při pojištěné bezpečnosti.

Peoples Federal Savings and Loan Association vás zve s oprávněnou chloubou do nové úřadovny... ve které jako vždy je hlavní snaha uspokojivá služba a bezpečí pro vaše vklady.

Opatrní a spořiví lidé používají naše služby a zařízení od roku 1912. Naše zkušenost 46 roků trvající je pohotově k vašim službám.

PROTECT YOUR VALUABLES IN OUR MODERN VAULTS
RENT A SAFETY DEPOSIT BOX

PEOPLES FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

S. W. ROPA, předseda.

Na 18. ulici u Ashland Avenue

Chicago 8, Ill.

NEJVĚTŠÍ ÚSPORNÝ ÚSTAV NA ZÁPADNÍ STRANĚ.

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 57 YEARS

V oné smutné době hlubokého zármutku

obrat' se s důvěrou na český pohřební ústav

MUCHNA MEMORIAL CHAPELS

OTTO MUCHNA

JERRY J. MUCHNA

Telefony: LA wndale 1-3101 a 1-3102

2658 South Central Park Avenue

Chicago 23, Illinois

JOHN J. KUČERA

3901 W. 26th St.

Tel. LAwndale 1-1300

CHICAGO 23, ILL.

REALITNÍ OBCHOD

Majetky na prodej — Půjčky

Pojištění všeho druhu.

Spolehlivost.

Úslužnost.

Vzorná obsluha.

KUBA JEWELERS

Diamonds - Silverware - Jewelry

**ELGIN — BULOVA
HAMILTON
WESTFIELD
WATCHES**

**Na lehké splátky
žádné poplatky.**

**Expertní opravy v
hodinářství.**

4052 W. 26th St., Chicago

1 blok záp. od Pulaski Road.

Honsík Pharmacy

PHARMACISTS

Milton F. Ryba, R.Ph.G.

West 26th Street

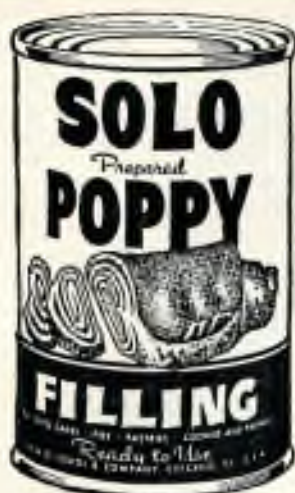
Cor. Christiana Ave.

CHICAGO

Phone B1shop 7-7663

**Přesné vyplňování léků dle
lékařských předpisů.**

Veškeré toaletní potřeby.

PRO PEČENÍ PODLE PRAVÉHO
SLOVENSKÉHO ZPŮSOBU
UŽÍVEJTE
“SOLO” SLOVAK STYLE
CAKE & PASTRY
FILLINGS

7 LAHODNÝCH NÁPLNÍ

- MAKOVÁ
- ŠVESTKOVÁ
- MERUŇKOVÁ
- MANDLOVÁ
- ANANASOVÁ
- DATLOVÁ
- HROZINKOVÁ

Upečte tyto lahodné koláčky
SE SOLO ŠVESTKOVOU,
MAKOVOU nebo MERUŇKOVOU
PŘIPRAVENOU KOLÁČOVOU
NÁPLNÍ
“SOLO”

SOKOL & COMPANY

241 E. ILLINOIS ST.

CHICAGO 11, ILL.

ZVLÁŠTNÍ “SOLO” SEZNAMOVACÍ NABÍDKA

VYPLATÍME VÁM

25¢

HOTOVĚ

KDYŽ NÁM ZAŠLETE
2 NÁLEPKY
Z KRABÍČEK
KTERÝCHKOLIV
SOLO NÁPLNÍ
s tímto kuponem na
výše uvedenou adresu.

SOKOL & CO. (NKA) DEPT. 5

Přiložené posílám 2 SOLO nálepky (poštovné se vrátí)

Jméno

Adresa

Město

Zona R. Route Stát

OSOBNĚ PROVÁZENÉ VÝPRAVY DO ČESKOSLOVENSKA LETADLEM NEB LODÍ

JEDNOTLIVÉ ODLETY A ODJEZDY SDĚLÍME NA POŽADÁNÍ.

Zastupujeme všechny lodní a letecké společnosti.

Pamatujte na vaše milé ve staré vlasti vhodným dárkem.

Na požádání pošleme vám TUZEX ilustrovaný ceník.

HLASTE SE NEB PIŠTE — RÁDI VÁM POSLOUŽÍME.

SKALA - WEBER TRAVEL AGENCY

7045 Cermak Plaza Shopping Center

Berwyn, Illinois

Tel. B1shop 2-1512

Pioneer 9-1333

**Od roku 1887 tisíce užívalo tento ZNÁMÝ ŽALUDEČNÍ
TONIC lék k boji proti zácpě a jejím následkům!**

Dostaňte si láhev Trinerova vína dnes a nechte jeho příjemně chutnající, zácpu odstraňující účinky pracovat za vás. (Upozornění: Pakli nemůžete dostat Trinerovo víno ve vašem obchodě, zašlete \$1.50 se jménem vašeho obchodníka na: Jos. Triner Corp., 4053 Fillmore, Chicago 24, a velká láhev Trinerova hořkého vína bude vám zaslána ihned poštou vyplaceně.)

Trinerovo Hořké Víno

v BERWYN Savings & Loan Assn.

6725 West Cermak Road, Berwyn, Ill.

Telefon: GUnderson 4-5360.

Vaše spořitelní vklady jsou pojištěny do \$10,000.

— PŮJČKY NA MAJETKY —

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU

FRANK C. TOPINKA, předseda.
JOHN P. BASTIAANS, tajemník.

BRUCE L. McKINSTRY, místopředseda.
FRANK M. JIRÁČEK, pokladník.

DLOUHOHRAJÍCÍ DESKY (REKORDY)

Long Playing non-breakable, 33 $\frac{1}{3}$ rpm, 12 inčů, 14 různých valčíků, polek, pochodů atd. na každém rekordu, cena za kus \$4.95 (s každou objednávkou laskavě zašlete 40c na poštovné).

SOKOLSKÉ POCHODY
SNY ZLATÉ PRAHY
SLOVENSKO V PIESNI

MORAVSKÉ PÍSNE
OBLÍBENÉ ČESKÉ PÍSNE
SPOMIENKY NA SLOVENSKO

BRATISLAVA

U SVATÉHO ANTONÍČKA (písne z Moravského Slovácka)

SLOVENSKÉ LUDOVÉ PIESNE (Cikánský orchestr)

EVA LIKOVÁ (čs. lidové písne a arie z oper v počtu 17)

Ušetřte peníze, jednotlivé koupené rekordy by stály \$8.75, takto platíte pouze \$4.95 a poštovné 40c. — Na požádání zašleme úplný seznam písní na jednotlivých deskách.

Také rychlosti 45 rpm a 78 rpm v cenách od \$1.00 výše.

Seznam zdarma na požádání.

VÁNOČNÍ BLAHOPŘÁNÍ česká a slovenská (a k jiným příležitostem) s původními veršemi vyjadřujícími naše city od srdce k srdci, v cenách od 10 do 35¢ kus.

Ukázková kolekce 12 kusů poštou \$1.25.

Nový druh MLÝNKŮ NA MÁK, imp. krásného provedení s hlubšími mosaznými násypkami, cena poštou \$3.95.

Nová zásoba imp. kovových nerezavějících MLÝNKŮ NA MASO

ve 3 velikostech: No. 3 — \$5.35 No. 5 — \$6.75 No. 7 — \$8.95

Jsou to nejlepší mlýnky na maso v trhu.

Dřevěná rukovět', čtyřramenný nůž rozemílá jemně bez ucpávání.

Imp. "Pe-De" MLÝNKY NA KÁVU, moderní, velmi pěkného provedení.

Pouze \$2.75, poštou \$3.15.

KUCHYŇSKÉ KOŘENÍ:

Badián - hvězdičkové koření (Star Anise):

Celý - 1 oz. p. 35c, $\frac{1}{4}$ lb. p. \$1.20

Mletý - 1 oz. p. 40c, $\frac{1}{4}$ lb. p. \$1.35

Jalovec - 1 oz. p. 15c, $\frac{1}{4}$ lb. p. 45c

Sladká paprika - 1 oz. p. 20c, $\frac{1}{4}$ lb. p. 50c

Pálivá paprika - 1 oz. p. 20c, $\frac{1}{4}$ lb. p. 45c

Anýz mletý - 1 oz. p. 20c, $\frac{1}{4}$ lb. p. 50c

Pepř celý nebo mletý - 1 lb. p. \$1.30,

$\frac{1}{4}$ lb. p. 75c

Majoránka - $\frac{1}{4}$ lb. p. 55c, $\frac{1}{2}$ lb. p. 90c

Kmín nejlepší jakosti - 1 lb. poštou 79c

Mák nejlepší jakosti - 1 lb. poštou 85c

Hříbky sušené, velmi dobré jakosti —

1 lb. p. \$5.35, $\frac{1}{2}$ lb. p. \$2.85, $\frac{1}{4}$ lb. p. \$1.50

Vanilka, lusk - 25c

Vanilkový cukr, balíček 10c

Šafrán, balíček 10c, 3 za 25c

a mnohé jiné kuchyňské koření.

Objednávky vyřizujeme pouze od \$1.00 výše.

NOVINKA — Nádherný obraz "Hradčany", velikosti 21 x 26, podle originálu české ak. malířky Hany Novopacké. Reprodukce je zhotovena zvláštním procesem, který činí dojem originálu. Rámuje se beze skla, ježto obrázek lze při zaprášení očistit. Cena poštou \$5.50.

DÁRKOVÉ ZÁSILKY, poukázky na volný výběr zboží, potravinové zásilky TUZEX - BEZE CLA. Textil, stavební materiál, nábytek, auta, ledničky atd. VYŘÍDÍME SPOLEHLIVĚ a V NEJKRATŠÍM ČASE.

Rovněž potravinové balíčky z DÁNSKA (3 do roka) zaručeně, spolehlivě a rychle. Obrat'te se na nás s důvěrou. Seznam pošleme na požádání obratem pošty.

F. PANCNER

6514 W. CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

4%

VŠECKY VKLADY POJIŠTĚNY
DO \$10,000.00

Vklady vložené do 15. měsíce
se zúročí od 1. dne téhož měsíce.

MARSHALL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

HENRY J. MORAVEC, předseda.

54 let nepřetržitého vyplácení dividend našim střadatelům.

Severozápadní roh Ogden a Harlem Avenue

Riverside Ill.

Riverside 7-8111

ŠETŘTE POŠTOU!

LAWNDALE MEAT PRODUCTS CO.

PRVOTŘÍDNÍ ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ.

— Pražský — Hot Párky — Hot Loaves — Choice Fresh Meats —

● WHOLESALE

RETAIL ●

3617 West 27th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon: Bishop 7-7975.

M. LIŠKA — E. MORVAY — J. BEDNÁŘ, majitelé.

Proč kašlati?

Zkusili jste

**PELIKAN'S
BRONCHIAL BALSAM?**

60c and \$1.00

Po 40 roků tato příprava kořínků byla
nápomocna kašlajícím. Obdržíte u

**Pelikan
DRUG STORE**

EDWARD J. BRAL, R. PH. G.
LAWNDALE AVE., COR. 26TH ST., CHICAGO, ILL.
PHONE CRAWFORD 2100

Katolický tisk

patří do

každé rodiny

- A mutual institution chartered and supervised by United States Government.
- All savings accounts insured safe to \$10,000.

- Under same reliable management for 36 years.
 - Besides, saving at Talmar, is profitable, too.
- Visit, phone or write Talman TODAY for full details.

TALMAN

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

Where people are more important than money

551h and South Kedzie Avenue

HEmlock 4-3322

ZALOŽEN R. 1904.

4010 W. 26th Street

Chicago 23, Ill.

Všechny vklady federálně pojištěny až do \$10,000

LAwndale 1-7755

WAHOO, NEBR. Osada sv. Václava. Farář Rev. Eduard Kolář. Čestný farář Rt. Rev. Msgr. Matěj Němec.

FARMERS MUTUAL INSURANCE CO. — Incorporated Nov. 20, 1891. A. F. Lindau, Pres.; Henry L. Rood, Vice-Pres.; B. E. Norenberg, Sec'y-Treas. — Mrs. Anne Malek Justsen, the bookkeeper, speaks Bohemian and the Bohemian agents are: — Leonard Benes, James Meduna, Jos. Holubar, Frank J. Vaněk, Adolph Nemec, and Alvin Dvorak.

A. H. THEGE & SONS Real Estate & Insurance business was started by A. H. Thege, who speaks Bohemian, July 1, 1930. Wayne Thege, who sells real estate, started in 1945 and Chas. Thege, who writes insurance, started in 1944.

BURMEISTER AGENCY, Real Estate & Insurance business was started Feb. 1, 1927, and the Saunders Finance Co. June 1, 1929. Karl Burmeister has been the manager since the start.

HARRY F. FALKE AGENCY, Insurance, Bonds, Real Estate, Sales, Farm loans. Purchased George Ayers Agency in May 1952.

JAMES L. KUDRNA, President, First National Bank, Wahoo, Nebr. Real Estate Broker and Insurance since Sept. 1, 1919.

DR. R. E. SKLENAR, Dentist. Anderson-Hultin Bldg. Wahoo, Nebr. Since October, 1954.

DR. WM. L. KLING, Dentist. Since 1914. Office over Dickinson's Jewelry Store.

WAHOO GREENHOUSE. Flowers for all occasions. L. J. Jensen since July 1, 1927.

This business was started in 1906 two blocks west of the Court House.

HULT MORTUARY & FURNITURE, Wahoo, Nebr. Started by L. E. Hult, April 1, 1927. Modern, Redecorated & Air-Conditioned Funeral Parlors. — New Furniture Store. New Stock. Across the alley south from the Mortuary, Air-Conditioned. — Telephones GI 3-3150 and GI 3-4288.

TRAUTT HARDWARE (at one time Janda & Koch) was purchased April 1, 1952. Hardware, Stoves, Household Goods & Tools. The real Value Store.

WAHOO APPLIANCE. Since 1946. East of Torrens Produce. Radio, Television, Refrigerators, Cooling Systems, Electric Wiring. Roger E. Olson became owner Feb. 13, 1956. Phones GI 3-3235 and GI 3-3016.

GEORGE MINERS. Television Sales & Service. Across from Safeway Store. Phone 644. New Philco and R.C.A. Television sets — Service all makes. In Television work from the beginning locally, and for the foreseeable future. Mrs. Miners is a daughter of Mr. & Mrs. Geo. Smersch.

ANDERSON AUTO CO. General Motors, since 1913. Chevrolet and Oldsmobile Sales & Service.

ROBERT LAPOUR started with **ANDERSON BUICK & PONTIAC** in 1955.

BRODAHL MOTOR CO. Ford Cars & Trucks, 6th and Linden Streets, since 1917. Sales & Service. Al Brodahl & Son Don Brodahl.

DR. J. R. SWANSON & DR. ROY SWANSON. Osteopačičtí lékaři. Office over Collings Drug Store. Dr. J. R. Swanson started Sept. 4, 1927 and Dr. Roy Swanson, Nov. 1, 1937.

WAHOO CLINIC. Dr. French came to Wahoo March 15, 1947, & Dr. Wallace July 1, 1952. Office 1st Bldg. East of Saunders County Community Hospital. Dr. Wallace is Katolický Dělník Examiner and a Member of SS. Cyril & Method Society.

SAUNDERS COUNTY CLINIC. Was started December 19, 1953, by Dr. E. J. Hinrichs. Located in the Levin Building, ½ block north of the First Nat'l Bank, on the ground floor.

CENTRAL ELECTRIC & GAS CO. J. W. (Bill) Keefer came to Wahoo in Nov., 1948, having been with the Gas Co. at York and Lincoln since 1941. — Chamber of Commerce president. He and his family one of Wahoo's most valuable assets.

DICKINSON'S JEWELRY, Since June 14, 1947. Diamonds, Expert Watch & Jewelry Repair.

HOLME'S WATCH REPAIR & JEWELRY. Since 1952. All work guaranteed.

LANIK'S MEAT MARKET, ½ block south of the City Hall. Ed Lanik started to work for his brother June 1st, 1922, and became owner in 1941.

HINKY-DINKY GROCERY STORE came to Wahoo in 1935. It is located across the street west of the First National Bank Harvey Reitmayer, Manager since Febr. 11th, 1956.

KOLTERMAN'S BEN FRANKLIN STORE dates to January 13, 1933, and has advertised in the Bohemian Almanac every year.

FARMERS UNION CO-OPERATIVE OIL ASS'N of SAUNDERS COUNTY. Petroleum Products, Bottled Gas. Propane. John O. Schmit, Pres. Started Apr. 1, 1929.

DOOLEY AUCTION MARKET. Sales Every Saturday since March 1, 1941. John W. James became owner and manager January 1, 1956.

WAHOO TRANSFER. Daily freight service to Lincoln & Omaha. Was purchased by Tom Shanahan, May 1, 1944, who has always been in this kind of work.

W. G. JOHNSON CONSTRUCTION CO. Started on March 1, 1937. His son-in-law E. Gerald Erickson became a partner January 1, 1953.

WM. KUBIK. Excavating & Construction Work. Phone 747. Was started May 1, 1946.

DR. R. B. MARGRAVE, Dentist. Wahoo State Bank Building.

WONKA OIL COMPANY, Weston, Nebr. Best in Gas, Oil and Grease. Pickup Service. Highest prices for Poultry and eggs. Cash for Poultry on the farm.

JOSEPH J. KUDRNA, Wahoo, Nebr. Agent for the Bohemian newspapers, Katolík, Národ, Vůdce, Hospodář, Hlasatel, and this 1959 Kalendář.

WAHOO BAKERY was purchased by William Peters and Gordon Rockwell July 1, 1957. Fresh Goods baked daily. "Buy it as you want it" at Wahoo's only bakery.

4½% SAUNDERS — FEDERAL FARM LOAN ASSOCIATION. Půjčky na malý úrok a dlouhé termíny. Can be paid off anytime from income. Kenneth G. Baker, tajemník a pokladník, Helen Malousek, příručí taj.

MEAD ALFALFA MILLING COMPANY. Quality Dehydrated and Sun-cured Meal. Mead, Nebraska. Howard Richter, President.

PEETZ IMPLEMENT & FEED CO., Wahoo, Nebr. Allis-Chalmers Sales & Service. Purina Chows & Sanitation. O. K. Rubber Welders. Recapping Service. ½ Block West of the High School and East of Chas. Bartek's residence.

CHICK'S PRODUCE, Wahoo, Nebraska. Cooper Quality Guarded Feeds, 438 North Broadway. Phone GI 3-4054 and Phone GI 3-3270. Feed & seeds. Across the street east of Anderson Hultin's Grocery Dept.

MARKLE PRODUCE. Located at the Wahoo Locker Plant. West side entrance. Agency for the Amana Freezers. Frank Zetocha and Tony Rezac, helpers. Also owner of the Ithaca Egg & Produce and Hardware store at Ithaca, Nebr.

TORRENS PRODUCE & GROCERY, 224 East 6th Street, Wahoo, Nebr. Was started by Lloyd Torrens (Now Mayor of Wahoo) April 1, 1924. Phones GI 3-3089 and GI 3-3543. Located ½ block east of Post Office.

A. L. NOVY IMPLEMENT CO. John Deere železné nářadí. Bought out H. G. Stolz, August 19, 1950. One block east of the Wahoo Post Office. Phones GI 3-1323 and GI 3-3635. Irrigation supplies and Fertilizers.

TEXEL IMPLEMENT CO. McCormick & Deering nářadí a stroje. Started in Wahoo March 1, 1941, having been in Malmo since 1927. Mr. Texel and his son both speak Czech. Located one block east of First Nat'l Bank.

JAMES A. WILSON'S TAVERN & POOL HALL. Since November 1, 1945. Located ½ block south of the Brodahl Motor Co., between 5th & 6th Str. On Linden Street.

ELMER JACOBS purchased **JOSEF HAJEK TAVERN** May 1, 1955.

HAROLD ROBERTS purchased **WAHOO THEATRE** May 1, 1955.

FAIRVIEW CAFE, "Wahoo's Finest" (On Highway), was started August, 1946, and the **FAIRVIEW MOTEL** in connection with 16 modern units was started August, 1942.

KEISER'S SURGE SERVICE. Dairy Farm Equipment. Wahoo, Nebraska. Phone GI 3-3206. Associated with Al's Champlin Oil Station, 1st & Chestnut Streets.

FARMERS CO-OPERATIVE CO., one block east of the Court House. Started June 23, 1914. Building Material, Grain, Lumber & Coal.

FULLERTON LUMBER CO. Dealers in Building Materials, Lumber, Paint and Coal. P. W. Freed, manager. Ready-Mix Concrete. New, modern equipment. The quick and thrifty way to build foundations and footing, walks & driveways, garage floors, feed floors, whether you need one yard or 100, for prompt delivery Call GI 3-4344.

DRS. HEDLUND & LITTLE. Zvěrolékaři. Telephones GI 3-3289, if no answer, call GI 3-3703 or GI 3-3031. Veterinarians, 403 North Broadway.

JORDON PLUMBING & HEATING; Wiring, Airconditioning, 514 North Linden, Harold Jordan started in business in Wahoo, June 1, 1953. Sheet Metal Work & Guttering.

ALBIN W. HANSON. Plumbing & Heating. "Lennox" Dealer. Downtown store. Started in business for himself June 1, 1931. Has always been in the plumbing business.

ANDERSON-HULTIN CO., Wahoo Nebr., Largest Department Store, was started in February, 1901. Ferd. Anderson, President. Complete store with wearing apparel. Gifts. Grocery. Locker Plant & Household Goods. (S & H Green Savings Stamps given with each purchase.)

LINDLEY CLOTHING STORE, the "Obchod pro muže," the Store for men, was started in September, 1935.

DEEP ROCK SERVICE & TANK DELIVERIES. Joe Johnson started October 1, 1945, on Highway. S & H Green Stamps given.

L. A. PROCHASKA has controlling interest in Bank of Prague, Prague, Nebraska. His cashier is W. A. Perk and the assistant cashier is Marlene Vanek.

WAHOO STATE BANK. Clarence Hohl, President. With the bank since it started Jan. 1, 1932.

THE FIRST NATIONAL BANK, Wahoo, Nebr. James L. Kudrna, President. Came to the Bank Sept. 1, 1919. Held every position in the bank before becoming president.

SECURITY HOME BANK, Malmo, Nebr. A Home-owned institution. Gus Houfek has been in the Banking Business since March 12, 1919.

JOSEPH J. KUDRNA. Wahoo, Nebraska. Agent for this 1959 Kalendář (Almanac) and the Bohemian newspapers. The Only Catholic Semi-Weeklies in the World, Katolík & Národ. The farm semi-monthly, Hospodář; the semi-weekly Hlasatel (Herald), and the monthly magazine Vůdce (Apoštolátu modlitby — Apostleship of Prayer) with the monthly intention for members of the League of the Sacred Heart.

REXALL LÉKÁRNA BI 7-7550

Riedl's Prescription PHARMACY

J. E. Riedl, B.S., R.Ph.
E. J. Riedl, B.S., R.Ph.

ČESKÁ LÉKÁRNA

- Břišní opěrné obvazy.
- Elastické punčochy

Vyřizujeme prescriptions
na různé léky pro Evropu.

3156 ZÁP. 26. ULICE

CHICAGO 23, ILL.

(Východně od Kedzie Ave.)

KABÁTOVA ČERNÁ MASŤ

Masť, která táhne a hojí

Masť je připravována z prostředků
nejvýše utišujících a léčivých. Léčí:
vyrážky — boláky — spáleniny —
opařeniny — porážaniny a odřeniny
na kůži. Masť tato jest zaručená.
Cena \$1.00 s poštou. Je k dostání v
lékárnách v Chicagu i předměstí. Ne-
pište přímo na adresu:

ALOIS KABAT CO.

3156 W. 26th ST.,

Chicago 23. IL.

BEZPEČNÉ A VÝNOSNÉ UKLÁDÁNÍ PENĚZ NABÍZÍ

MANNING SAVINGS & LOAN ASSN.

2854 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Bishop 7-7080

Založeno roku 1887.

ŠETŘTE POŠTOU NEBO OSOBNĚ.

Platíme přítomně 3½% dividendy. — Vklady pojištěny do \$10,000.

Peníze uložené před 15. ponesou dividendy od 1. v měsíci.

Půjčky na majetky — dlouhodobé — na mírné splátky.

LOUIS J. MAYER & CO., Real Estate & Insurance

Nájem, prodej, výměna a spravování majetků, ve stejné budově.

VLASTNICTVÍ SVÉHO DOMOVA —

KOUSKU TĚ KRÁSNÉ AMERIKY,

jistě jest touhou mnohého z vás.

Dovolte nám abychom vám mohli uskutečniti vaše přání.

Navštivte naši úřadovnu a porad'te se dříve s námi.

C. KEMF

**REAL
ESTATE**

3857 W. 26th Street, Chicago, Ill. Tel.: CRawford 7-0810

Máme bohatý výběr majetků v Chicagu a předměstích.

DOVOLTE, ABYCHOM I VÁS USPOKOJILI.

HOTOVOST A BEZPEČNOST

podpořené 48-letou nepřetržitou službou

3½% dividenda na úsporné vklady

Všechny úsporné vklady
pojištěné do \$10,000.00

CITIZEN

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

3917-19 W. 26th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon: ROckwell 2-1261

Zpravte Vaše rezervace

pro vaše příhodné cestování
parníkem anebo letadlem do

ČESKOSLOVENSKA

u:

BASTA-MUSIL & CO.

CESTOVNÍ A TURISTICKÁ KANCELÁŘ

3919 West 26th Street

Chicago 23, Ill.

Tel.: CRawford 7-4800 — 4801

ZASÍLÁNÍ PENĚZ A BALÍČKŮ

Zasílání peněz na dárky a balíčky skrze T U Z E X .

Všechny zásilky kamkoliv v Evropě, vyřizujeme spolehlivě
k úplné spokojenosti našich zákazníků.

CESTOVNÍ CHECKY — NOTÁŘSTVÍ — POJIŠTĚNÍ

SPORITELNÍ ÚČET JE VÝNOSNĚJŠÍ.

Jsme vždy nejvýše ochotni, býti vám nápomocni ve snaze vlastniti svůj domov a připravíme vám nejlepší možné výhody hypoteční.

HEMLOCK FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

5140 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Telefon HEmlock 4-0600

Na spořitelní vklady platíme 4% běžné dividendy.

Z. J. KOSMALSKI, president.

JOSEPH GAVRON, tajemník.

make the money you earn

EARN FOR YOU! 4% PER ANNUM
PAID ON ALL SAVINGS

OPEN

MONDAY,
THURSDAY, FRIDAY 9 a.m.-8 p.m.
TUESDAY, 9 a.m.-4 p.m. ■
SATURDAY, 9 a.m.-Noon ■
■ CLOSED WEDNESDAY

**OPEN
AN
INSURED
ACCOUNT
NOW!**

Lincoln Federal

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Lincoln Circle, 6655 Cermak Road, Berwyn • GU 4-2600
Frank J. Kinst, President

SERVICES TO OUR
CUSTOMERS IN OUR
NEW HOME:

2 Drive-In Windows
Walk-Up Window
Home Planning Center
Nite Depository
Home Improvement
and Mortgage Loans

POTŘEBUJETE-LI prodat neb koupit

MAJETEK, FARMU nebo LOTY,

POTŘEBUJETE-LI pojistit domov a auto

PROTI OHNI, VĚTRU a KROUPÁM

POTŘEBUJETE-LI pomoc s fed. daní z příjmu

zavolejte nebo navštivte

JAMES KRÁL

(bývalý deputy collector)

2616 S. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.

Telefon: ORawford 7-0763

ČTĚTE A ROZŠÍŘUJTE KATOLICKÝ TISK

ARTHRITIS — RHEUMATISM

NEURALGIA—NEURITIS—BURSITIS

Pozoruhodně účinný lékařský objev — čtyřlék Bolven dává dlouhotrvající skrz naskrz úlevu od bolesti přes den i přes noc a to i v chladných a deštivých dnech. Dává jistotu, úplnou a stálou úlevu v mučivých bolestech, než o jaké se dříve myslelo, že je možná. A při tom je čtyřlék Bolven tak bezpečným, že se může prodávat i bez předpisu! Tedy při bolestivé oteklých a ztvrdlých kloubech, zánětech svalů, nervů a krutých bolestech jako z arthritidy a revmatismu, ať už bolest sedí v hlavě, zádech, křížích neb v rukách a nohách, vezměte 3-krát za den 1 čtyřlék Bolven a bolest je ven! I vy budete už bez bolesti, když si napíšete ještě teď o 100 tablet čtyřléku BOLVEN dvojnásobné účinnosti za \$2.90 vyplaceně rychlou poštou. — Cash, money order, check, C.O.D.

EUROPEAN DRUGS

Břetislav Jelinek, čl. lékárník

3255 — 10th W. Seattle 99, Wash.

27 VITAMINŮ

a minerálů účinkuje teď ve zlepšené formuli ZDRAVITAMINU. Jak? O tom čtěte: — Trpěla jsem velkou závratí, že jsem se obávala, abych nespadla po schodech dolů a hlava byla hrozně těžká, špatně jsem spala a žádnou chuť na jídlo ani do života neměla. Také nohy mi vždy do večera otekly a sotva jsem chodila. Jsem 72 roků a myslela jsem, že mi už nic nepomůže. Ale teď po užívání toho zázračného Zdravitaminu, který mi na zdraví tak hodně pomohl, jsou mé potíže pryč a zase je všechno, jak to má být. Mrs. Berta Fisher, 27 Highland Ave., Passaic, New Jersey. — I vám může Zdravitamin pomoci, když si ho objednáte ještě dnes! Láhev na 5 týdnů za \$3.98 nebo raději hned dvojnásobné množství ZDRAVITAMIN kapsle na 2½ měsíce jen \$6.98 vyplaceně rychlou poštou, Cash, money order, check nebo C.O.D.

EUROPEAN DRUGS

Břetislav Jelinek, čl. lékárník

3255 — 10th W. Seattle 99, Wash.

ZDRAVITAMIN — pramen zdraví!

JOHN T. CHRÁSTKA

Pohřební ústavy:

3440 záp. 26. ulice

Tel. BISHOP 7-6747

Tel.: BISHOP 2-2990

6301-5 záp. Cermak Road

Tel.: STANLEY 8-8240

Po více jak 40 roků slouží naší české veřejnosti a největší počet pohřbů s největší svědomitostí vypravených mluví sám za sebe.

ÚPLNÁ CESTOVNÍ SLUŽBA

- ★ AEROPLÁNEM
- ★ LODI
- ★ AMERICKÉ ZÁJEZDY
- ★ ZASÍLÁNÍ PENĚZ DO EVROPY
- ★ AFFIDAVITY

VANĚK TRAVEL SERVICE

3707 W. 26th Street

CHICAGO 23, ILL.

Telefon: ROckwell 2-2326

Úplná

Cestovní

Služba

HEGER TRAVEL BUREAU

6118 West Cermak Road

CICERO 50, ILL.

Telefon: TOWNHALL 3-4774 -- 3-4775

OLYMPIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6201 W. CERMAK RD.

BERWYN, ILLINOIS

Značky bezpečnosti, které dodávají důvěru
Tisíce investujících pro mimořádný příjem
a bezpečnost pojištěnou do \$10,000

**LARGEST STATE CHARTERED
SUBURBAN SAVINGS ASSOCIATION**

F. T. SEDLÁČEK,
předseda.

R. R. NOVOTNÝ,
tajemník.

Est. 1905

BRVENIK PHARMACY

— Emil Brvenik —

Prescription Specialists

Prompt Delivery

1918 S. Blue Island Ave.

CAnal 6-0727

"We Appreciate Your Patronage"

NORBERT SPĚVÁK

pozemkový obchod

MAJETKY NA PRODEJ.

PŮJČKY NA MAJETKY.

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU.

3522 West 26th St., Chicago 23, Ill.

Telefon: BISHOP 7-6900

Residence: GUNDERSON 4-1002

PSACÍ a POČÍTACÍ STROJE

MĀM PSACÍ STROJE VE VŠECH ŘEČÍCH.

Všech značek prodá, půjčí, opraví neb vymění se zárukou

RUDY DVOŘÁK

ODBOBNÝ ČESKÝ ZÁVOD

3506 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

BISHOP 7-7522

Česká spořitelna
ATLAS
 Savings and Loan Association

v nové vlastní budově

3901 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

ATLAS Savings

nabízí své služby krajanickým spolkům, organizacím, obchodníkům a jednotlivcům v Chicagu i mimo Chicaga při ukládání úspor a děláni půjček na majetky.

KAŽDÝ ÚČET POJIŠTĚNÝ do \$10,000

Mimochicagští krajané ukládejte své úspory poštou.

Hradíme poštovné. Vyžádejte si naše adresované obálky.

OTEVŘTE SI NOVÝ ÚČET - OSOBNÍ ANEBO SPOLKOVÝ - POŠTOU

General Banking

THE BERWYN NATIONAL BANK

Oak Park Ave. and Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

STanley 8-4700

VÁVROVA LÉKÁRNA

Nejstarší česká lékárna v Chicagu

JEDOKAZ — VŠEHOCHUŤ

**Vyhlášené léky, které byly
 vyrobeny před 50 lety.**

1916 S. Racine Ave., Chicago 8, Ill. Tel.: HAYmarket 10482

Obsah

POZNÁMKY K ROKU 1959	2
LITURGICKÝ KALENDÁŘ	4
MUSÍME SE SPOJIT S HRDINNÝMI BISKUPY A KNĚŽÍMI V ČSR	20
HRNEČKÁŘ ŠVESTKA, povídka od J. Š. Baara	22
V DNECH NEJISTÝCH, báseň od Viktora Dyka	30
LESNÍ DCERA, povídka od F. X. Svobody	31
V NOVÉM DOMOVĚ, báseň od Msgr. Vránka	46
VLAŠTOVKY, báseň od Josefa Zemana	46
ZLÝ ČLOVĚK, povídka od Karla Václava Raise	47
TRAMPOTY PANA MĚKOTY, povídka od Jana Novotného	60
KDYŽ ZEMŘE MATKA, povídka od B. Bečvářové	64
PRO ODKAZ OTCŮ VYCHOVEJTE SYNY, báseň od Msgr. J. Vránka	66
KOČÍ, povídka od Marie Jeřábkové	67
ŘEČ NAŠE MILÁ, báseň od Msgr. Jana Vránka	71
POZDNÍ LÍTOST, povídka od A. B. Šťastného	72
MILOSRDNÉ SESTRY, báseň od Jana Vránka	77
OBRAZ, povídka od J. Š. Baara	78
JARNÍ OBLAKA, báseň od Josefa Zemana	92
MALOMĚSTSKÉ MUSY, povídka od Jana Klecandy	93
BEZ SRDCE, povídka od Jana Klecandy	98
VYZRÁVAL NA VŠECHNY, povídka od Karla Klostermanna	101
DOKTOR KAZISVĚT, povídka od Jana Nerudy	107
KRONIKA	110
ADRESÁŘ ČESKÝCH KATOLICKÝCH KNĚŽÍ	146
ADRESÁŘ ČESKÝCH KATOLICKÝCH OSAD V AMERICE	150

John A. Mallin

KOSTELNÍ MALÍŘ
(Decorative Artist)

2252 W. Devon Ave.

Tel. SHeldrake 3-1687

Chicago, Illinois

(Designers and Decorators of St. Procopius Church)

Křemové
barvy

\$ **11**⁹⁰

PROSÍVANÉ PŘIKRÝVKY

děláme ZDARMA na zakázku
Z DODANÉHO VLASTNÍHO
PERÍ nebo VLNY

*Stačí, když u nás koupíte sytkovinu a my vám ušijeme
přikrývku ZDARMA. Zárukou vaší spokojenosti je naše
35-letá zkušenost a odborná znalost
ve výrobě těchto přikrývek.*

Tištěné, píšesové, růžové,
zelené, modré

\$ **15**⁹⁰

LIBRARY OF JIRINA KU
P.O. Box 664
LOS ANGELES, CA 90066-0664

*Udělejte si rok 1959 rokem
vaší návštěvy vašich milých*

V ČESKOSLOVENSKU

**Zařídíme a obstaráme Vám veškeré potřebny listiny
pro Vaše pohodlné cestování:**

CESTOVNÍ PAS — VISUM — RESERVACI — LÍSTKY

*Též úplné potřebné věci pro
Vaše bezstarostné cestování*

**— TOURS — CRUISES — RESORTS —
INDEPENDENT TRIPS (osobní cestování)**

(MÁME ČESKÉ PRŮVODCE)

Czechoslovak-American Travel Bureau

Berwyn úřadovna:

Bark Travel Bureau

6636 W. Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

Gunderson 4-4181 — Bishop 2-1695

Gary úřadovna:

Gary Travel Bureau

6th and Broadway

Gary, Indiana

Turner 3-7778 — Bayport 1-5043